

པ་གྲུན་གཟིགས་པ་ལ་ཆེན་པོ་ནི་ན་པོ་
ཆེན་པོ་མཛད་དེ་ཡོད་པའི་ཡིག་འབྲུག་གི་
བརྟན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱི།

པུན་གཅིག་གསལ་ཆ་ཆེན་པོ་ལོ་
ཆེས་མཐོང་པའི་ཡིག་འབྲུག་གི་
བདུན་གྱི་སྟུང་ལྟུང་།

ཡིག་ཆུང་འབྲུག་དེབ་ཁྲོན།
TIBETAN e-BOOKS

བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱུང་དེབ་ཁང་།
TIBETAN e-BOOKS

ལྷན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཁྱིམ་གྱི་སྟན་ལྷ།

འགོ་བརྗོད།

བཀྲའ་འོས་བའི་ཚུང་ལི་གྲོ་ཁྱུ་ཨེན་ལེ་མཆོག་ལ།

ཆེད་ལྷ།

ཚུང་ལི་སྐུ་ཉིད་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་དང་གནད་ཆེད་རྒྱལ་སྲིད་མཛད་དོན་ལ་ཐུགས་ཐེལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ནའང་གུས་པར་
བོང་བ་གསེར་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་ཁུར་ཆོད་མེད་གནད་སྟེ་མཛུལ་འཕྲད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་བར་སྦྲིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་དང་། དེ་རིང་
གི་ཉིད་པར་དཀའ་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་བརྒྱད། བདག་གིས་སྒྲེར་སེམས་སྤངས་ནས་ཏང་གི་མཆོན་མཐོང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་
དམིགས་ཏེ་ང་ཚོ་བོད་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གལ་ཆེན་ཁག་སྟན་མེད་དང་། རང་ཉིད་མཆོ་སྦྱོར་དང་། སེམས་ལྟོན་ལྷན་སྐྱོད་ཀྱི་ལུགས་
ནང་འཆམས་འདྲི་ལྷ་སྐོར་བྱེད་རིང་དུ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ནས་རྒྱུ་ལོན་བྱས་པའི་མངའ་ཁུལ་དེ་དག་ནང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་སྤྱོད་གི་
གནས་ལུགས་ནམས་ཀྱང་དབྱང་ (དབྱས་གཞུང་) ལ་སྟན་མེད་ལྷ་དགོས་ཁག་དང་། དོན་གནད་དེ་དག་གཞིར་བྱས་པའི་དེད་ཕྱིན་གྱི་ལས་
དོན་གནད་ཕྱོགས་ཐང་དོ་སྤྱང་དགོས་ངེས་ཀྱི་བསམ་འཆར་བཅས་དཀྱེལ་ཆེད་ཐུགས་དགོངས་སུ་མངའ་ཅོམ་གནད་སྟེ་སྤྱད་མའི་ལས་དོན་གནད་
ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱེད་གཞིར་འཛིན་གནད་ཡོང་བ་ལྷ་རྒྱ་དང་། རོངས་རྩོད་གྱི་ཆ་ཅི་མཆིས་པ་མས་བུ་ལ་འདོམས་པ་བཞིན་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གནད་
སྟོལ་མཐུན།

རི་ལྷང་བརྗོད་ཆགས་ཡིད་དུ་འོངས་ཤིང་། ས་འོག་གཏེར་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་སྟེ་སྤྱི་འགོ་གཅེས་སུ་རུང་བའི་སྐབས་ཆེན་གྱང་དུ་ཡངས་པའི་
འཛིན་མའི་ཁྱོན་དུ། རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས་ཆེན་པོ་སྐབས་ཆེན་གཟེ་བརྗོད་ཀྱི་གྲང་གོ་གྲང་ཁན་ཏང་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་
གཙོ་འཛིན་ཆེན་མོ་སྐབས་ཆེན་ཡང་དག་མཁས་མཛད་པའི་མའོ་གྲུ་ཞིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་གྲང་གོ་བཟོ་བའི་གྲལ་རིམ་གཙོ་བོ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཆེད་པའི་
རྒྱལ་མི་དམངས་ཀྱིས་འབྲོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སྤེད་དགུང་ཏུ་བཏག་ཅིང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་ཡིག་སྐྱོད་ཕྱོགས་ལ་
གྲལ་རིམ་གྱི་གཞུག་འབྱེད་རིམ་པར་བྱས་པ་དང་། ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལྷན་པའི་གསར་བརྗེའི་འཐབ་ཚོད་བསྐྱངས་ཏེ། མཐར་འཁུར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
གོའི་ས་ཐོག་ནས་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། དེའི་རྒྱལ་སྤྱི་སྟེ་ལོག་སྤྱོད་དབང་རྒྱུར་གྲལ་རིམ་གྱི་ངོ་ཆ་བཟུང་བ་ཅང་ཅེ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་
སྐྱོད་སྟོབས་ཐུགས་རྩེ་མེད་དུ་བཏང་ནས། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་ཁོངས་པལ་མོ་ཆེ་བཅེངས་འགྲོལ་བཏང་བ་དང་། ༢༡༠ ཆོས་ཉིན་གཟེ་བརྗོད་
ལྷན་པའི་ངང་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་བདེ་སྤྱོད་འདྲ་མཉམ་དང་ཕུན་སུམ་ཆོག་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཁྱིམ་ཆང་ཆེན་པོ་སྟེ། གྲང་དུ་མི་དམངས་

སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་པ་རེད། དེ་ནས་བཟུང་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་རིང་ལུགས། དཔོན་དན་མ་རྩ་རིང་
ལུགས་བཅས་ཀྱིས་མེས་རྒྱལ་དུ་ལོག་སྤྱོད་དབང་རྒྱུ་གི་མཐའ་མའི་སྤྱོད་གར་ནད་དེ་མཐུག་བསྐྱེལ་ཅིང་། འབྱོར་མེད་གྲལ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་དབང་སྤྱོད་
བའི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་མ་ལག་བཙུགས་པ་དང་། གྲུང་གོའི་ལོ་རྒྱུས་འོད་སྟོང་འཕྱོ་བའི་ལེ་ཚན་གསར་བ་ཞིག་འགོ་ཚུགས་
པ་རེད། ལྷག་ཆེན་གྱི་ཉང་དང་གསར་བཟུང་སྤོབ་དཔོན་མའོ་གྲུ་ཞིའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཡར་ལངས་ཐོབ་
པ་དང་། གསར་བཟུང་མྱེད་གཞིའི་ཐོག་ལྷན་མ་གྲགས་པའི་འདོད་སྤྱོད་གཅིག་ཀྱི་དང་དོ་རྩེ་ལྷན་གཞིག་པ་མེད་པའི་མཐུན་སྦྱེལ་བྱུང་བ་དང་།
ལྷག་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པའི་འོད་འཕྱོ་བའི་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིངས་ལུགས་ཀྱི་གསར་བཟུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་
རིངས་ལུགས་ཀྱི་འཐུགས་སྐྱོན་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་ངང་སྤེལ་ནས་འཛིན་སྤྱོད་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མ་ཕྱིང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། རང་
རྒྱལ་གྱི་རྩིས་ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་དང་རབས་ཀྱི་བཟོ་ལས་དང་ཞིང་ལས། ཚན་རིག་རིག་གནས་དང་རྒྱལ་སྤྱང་། དེ་བཞིན་དད་
པའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་མཛད་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱ་ཁོར། བདེ་སྤྱོད་འོད་སྤང་གིས་ཡོངས་སུ་ཁེངས་ཤིང་། མི་སྣོན་རང་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷག་ཆེན་གྱི་སྤྱི་
ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འཐུགས་ཐུབ་རྒྱ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་མཚན་ན། ༡༨་དང་མའོ་གུའུ་ཞིའི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པའི་གཟི་འོད་འཕྲོས་འོག ༡༩༧༧ལོར་དངོས་སུ་ཞི་བའི་
བཅེངས་འགྲོལ་ཐོབ་ལྷེ་བོད་ཚྱངས་དེ་སྐབས་ཤིག་རིང་མེས་ཀྱལ་དང་ཁ་བྲལ་ཏེ་བཅན་ཀྱལ་རིང་ལུགས་པས་མི་སེར་སྤེལ་ལྷུང་ཅན་ལ་བརྒྱུར་
རྒྱའི་དམིགས་ལུལ་ལས་ཐར་ནས་མེས་ཀྱལ་གྱི་མ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་ལོག་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཚྱངས་མི་དམངས་ཀྱིས་མེས་ཀྱལ་གྱི་རིགས་
སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་དམངས་གཙོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོད་སྟོང་འབར་བའི་ལམ་ཆེན་དུ་བསྐྱོད་རྒྱའི་སེམས་ཐག་བཅད་
ཡོད། བོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅེངས་འགྲོལ་དམག་དང་རིགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་པ་བོད་དུ་འབྱོར་རྒྱུ། ཚང་མས་ཏང་དང་མའོ་གུའུ་ཞི་དང་།
གྲུང་དབྱང་མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་གྲུང་དབྱང་བོད་ཚྱངས་སྐྱེ་ཁུ་གར་གྲང་ཅིང་སྤྱ་གཙོར་བྱས་པའི་གྲུང་གུང་བོད་ཚྱངས་ལས་དོན་
ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐད་ཀའི་སྤེལ་ཁྲིད་དང་སྤངས་འཛིན་བྱས་ཏེ། སློབ་གཅིག་སེམས་གཅིག་ངང་བོད་ཚྱངས་མི་དམངས་ལ་རང་ཉིད་སློབ་བཏང་
གིས་དོན་བཟང་གྲངས་མེད་བརྒྱབས་ཡོད། འདི་ནི་བདག་སོགས་བོད་ཚྱངས་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་ཚང་མས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་སྟེ། གཙོ་ཆེར་
ང་ཚོ་བོད་མི་ཆོས་སྟོན་ལྷན་གཅེས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་མོས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་རིགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཆས་གོས། བཟང་བོའི་
ལུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས་སོགས་ལ་བརྩི་འཇོག་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་དམངས་ཀྱི་གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་གི་ཆེད་དུ་སྤྲོན་ཁང་ཆེ་མང་
པོ་བཅུགས་ཏེ་རིན་མེད་ཐོག་སྤྲོན་བཅོས་གནང་བ་དང་། ཞིང་འབྲོག་སོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཐབས་སུ་སྐྱེད་ཀྱི་མེད་པར་སོན་འབྱུང་དང་དུལ་བྱ་
བཏང་བ། ཉམ་ཐག་ལ་རོགས་སྐྱོར་སྤྲོད་ཆོགས་དང་། གསར་འཛུགས་ཀྱིས་མི་དམངས་ཀྱི་བྱ་སྤྲུག་མང་པོར་སློབ་སྦྱང་གི་གོ་སྐབས་སྤྲད་པ་མ་ཟད་ད་
དུང་སློབ་སྤྲུག་མང་པོ་ཞིག་（རྒྱ་ནག）ནང་སར་བཏང་སྟེ་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གསོ་སྦྱོང་གནང་སྟེ། འཛམ་གླིང་སྟེང་ཉན་ཤུགས་ཐུན་
པའི་གཞུང་ལམ་གསུམ་དང་། ཚྱངས་ནང་ཁུལ་གྱི་གཞུང་ལམ་བཟོ་སྒྲུབ་དང་། དེ་བཞིན་ད་དུང་བཟོ་བྱ་སོགས་འོས་འཚམས་ཀྱིས་འཛུགས་སྒྲུབ་
བྱས་ཡོད།

ཏང་གི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་མཐོ་རིམ་མི་སྤྱར་བྱགས་ཁུར་གཟིགས་སྦྱོང་ཐད། ཉེ་ཆུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཚོག་ཀྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཕུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཨུ་ཡོན་གྲང་གཞོན་པ་དང་། བདག་ཀྱལ་ཡོངས་སྲིད་གྲོས་ཀྱི་གུའུ་ཞི་གཞོན་པར་
བཀོད་སྒྲིག་བྱས་བ་དང་། གཤམ་འོག་གི་མཐོ་རིམ་སྒྱུ་ལ་དང་དཔོན་རིགས་ཁག་ལའང་གྲུང་དབྱང་དང་། རང་སྦྱོང་ཚྱངས་གྲྲིག་ཨུ་ལྷན་ནམ་
གྲོན་རྒྱུ་རིམ་པ་དང་བོ་སོགས་སུ་སོ་སོ་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་བཀོད་སྒྲིག་གནང་བ་དང་། ཕྱགས་ཐོབ་གྲང་མཐོན་པོ་གནང་བ་
སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་དང་འཛོལ་ཐད་ཐད་སོགས་ལ་གཟིགས་རྟོགས་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད།

གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཅུ་བདུན་ནང་གསལ་གྱི་གྲུང་དབྱང་ནས་ལག་བསྟར་དགོས་པ་ཁག་འཛོམས་ལུས་མེད་པར་གནང་ཡོད་ནའང་། དེ་ལྷིང་
བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ནས་ལག་བསྟར་དགོས་རིགས་དཔེར་ན་བོད་དམག་བཅོས་སྒྲིག་སོགས་ཉིན་ཞག་རིམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཕར་འགྲངས་བྱས་
ཡོད། ༡༩༩༤ལོར་བདག་སོགས་པེ་ཅིང་དུ་སྐབས་སྐབས་གྲུང་དབྱང་གི་སྐྱེ་ཁུ་གར་དང་བོད་ཀྱི་བཀའ་ཤག་སྐྱེ་ཁུ་གར་ནང་མ་སྐང་གི་སྐྱེ་ཁུ་གར་ཆོས་རྒྱན་
རིང་གོས་མོལ་བྱས་རྒྱུ། ཚང་མའི་མོས་མཐུན་ཐོག་ཀྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཐེངས་བདུན་པའི་རྒྱུ་འཛོམས་ཆོགས་འདུའི་སྟེང་བོད་རང་སྦྱོང་ཚྱངས་གྲྲིག་

སྒྲིག་མཁུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་སྐྱུའི་གོས་བསྐྱར་བཀའ་འཁོལ་ཐོབ་སྟེ། ༡༧༥༥ལོར་ཅུང་ལུ་གཞོན་པ་བླན་དབྱི་དང་ཀྱང་དབྱང་བོད་ཚོད་སྒྲིཛ་བ་
ཀྱང་ཅིང་ལུ་ཡི་འགོ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་འོག་ལྷ་སར་དངོས་སུ་བཅུགས་པ་དང་། ཚེགས་འདུ་ཐོག་བོད་ཚོངས་མི་དམངས་ཀྱི་འཕམ་ལུགས་ཀྱི་བདེ་ཆ་
དང་རེ་འདུན་ལྷན་ཐག་བཅད་པའི་བོད་ཚོངས་བཅོས་བསྐྱར་ལག་བཟར་གྱི་གྲ་སྒྲིག་དང་ཚོད་ལྷ་བྱེད་རྒྱ་ལོགས་དོན་སྤོང་ལྷན་པའི་ལས་དག་ལ་དེ་
ལྷའི་བོད་ས་གནས་སྤྱི་གཞུང་གི་མཐོ་རིམ་ཁྲོད་ཀྱི་ལོག་སྟོད་པ་ཚོས་ངོ་སྟོན་རྒྱུ་འགྲུལ་འགོག་རྒྱུ་ལྷ་ཚོགས་བཟོས་བར་བརྟེན། ཀྱང་དབྱང་གིས་
ཡང་བསྐྱར་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་ལྷ་བཟོད་སྟོན་ངང་སྒྲིག་གིས་ལམ་ནོར་ཐོག་ཤས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྤྱད་དེ། བོད་ཚོངས་སུ་ལོ་དྲུག་ལ་བསྐྱར་བཅོས་མི་
བྱེད་རྒྱ་དང་། རྒྱུ་མོར་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་དུས་ཚོད་སྤེལ་སྐབས་བོད་ཚོངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་ལྷ་ཚོ་དང་གོས་མོལ་མཐུལ་བྱིན་བྱས་ཏེ་རིམ་པས་
བཅོས་བསྐྱར་ལག་བཟར་བྱ་རྒྱུའི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་རེད།

ཀྱང་དབྱང་གིས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཟུབ་བཞིན་བཟོན་སྟོང་དང་། མཐོ་རིམ་ལ་ཐུགས་ཁུར་གཟིགས་སྟོང་དང་གུ་
ཡངས་བཟོད་སྟོན་ཚད་ལས་བཟུལ་བ་གནང་བ་དང་། ངང་རིང་གིས་སྒོལ་གསོ་རོགས་རམ་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་ཚོངས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ཚང་
མས་ཤེས་གསལ་ཡིན། བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྟོད་པ་ཚོས་ཀྱང་དབྱང་གིས་ཁོ་ཚོར་གུ་ཡངས་དང་བཟོད་སྟོན། རེ་སྒྲིག་ངང་རིང་། གཟིགས་སྟོང་
གནང་བར་གོ་བ་ལོག་བསྐྱབས་གྱིས་ཀྱང་དབྱང་ཉམ་རྒྱུང་ཐུབ་ཚོད་གཏོང་ཆོག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་མཚུངས་སུ་ཁོ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་གྲུལ་རིམ་དེ་
གང་ལྷན་ཀྱང་མཐར་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་གར་སྟེགས་ཐོག་ཆ་མེད་དུ་འགྲོ་རྒྱ་དང་། ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྒྱུ་
གཞོག་པ་ཏུང་ཤས་སུ་མཐུད་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཞོན་ཏེ་གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་གི་རུལ་སྤངས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྟེལ་ཐབས་མེད་པ་
ཁོ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། མི་དེ་དག་བཟུ་གཞོག་གྲུལ་རིམ་དུས་གཏན་དུ་གནས་ཐབས་སུ་གསར་བརྗེ་དགའ་གི་མེད་པས་ཟིང་འཁྱུག་གི་
བསམ་སྒོ་ཤར་བ་དང་། དེ་བཞིན་བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་རྒྱ་གར་ལོག་སྟོད་ཤོག་ཁག་ཚོས་ང་ཚོའི་མེས་རྒྱལ་གྱི་གསར་བརྗེའི་ལས་དོན་དང་།
ལྷག་པར་དུ་བོད་ཀྱི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བཟོ་ལམ་ལུགས་དང་བཟུ་གཞོག་གྲུལ་རིམ་ཆ་མེད་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་
བཅིངས་འགྲོལ་བཀྱང་རྒྱུ་རྒྱས་ལུས་སུ་ནག་གི་བོད་ཚོངས་དེ་ཡར་ཐོན་འོད་གསལ་གྱི་དམངས་གཙོ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མཛུས་
སྒྲིག་ལྷན་པའི་ལུལ་ཁམས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ན། དེའི་ལོགས་ཆའི་ཤུགས་རྒྱུན་ནམས་མ་ལས་ཀྱང་འགོག་མི་ཐུབ་པར་སྒྲིག་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིར་བའི་རྒྱ་
གར་མི་དམངས་ཚོངས་སུ་ན་ལས་བསྐྱངས་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡངས་བའི་ལུལ་ཁམས་སུ་གསར་བརྗེའི་ཐ་སྐབས་དཀྱིགས་ཆོ། བཅོན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་
དང་རྒྱ་གར་གྱི་ལོག་སྟོད་པ་ཚོར་མི་པན་སྐབས། ཁོ་ཚོས་གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་གྱིས་བོད་ཀྱི་མི་ལྷ་ཤོག་ཁག་དང་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བོད་འདི་མེས་རྒྱལ་
ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱ་དང་། རང་བཅོན་གྱི་མིང་གཡར་ནས་མི་སེར་སྟེལ་ལུལ་བྱེད་ཅམ་ལག་བཟར་གྱིས་ལྷན་བཞིན་ཆོས་གདུག་རྒྱབ་དང་། ལྷན་
ནག་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བཟོ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་འོག་བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་
དང་བཟུ་གཞོག་བྱེད་འདོད་ཡོད། སྤྱི་ནང་གི་ལོག་སྟོད་ཤོག་ཁག་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་སེམས་ལྷ་ཚོགས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཆེད། མེས་རྒྱལ་ལ་རྒྱུ་
འགལ་དང་། གསར་བརྗེ་ལ་རྒྱུ་འགལ། མི་དམངས་ལ་རྒྱུ་འགལ། དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ལ་རྒྱུ་འགལ་གྱིས་དྲག་པོའི་ཟིང་
འཁྱུག་བསྐྱང་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་གལ་སྤྱིད་ཟིང་འཁྱུག་གི་དམིགས་ལུལ་ངོ་མ་གསལ་རྒྱུ་དུ་བཟུན་ཆོ། རྒྱ་ཆའི་མང་ཚོགས་དང་བཟུ་
གཞོག་གྲུལ་རིམ་ཁྲོད་ཀྱི་བཅོན་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་མི་ལྷ་མི་ཏུང་བཞིག་གིས་ལོག་སྟོད་ཤོག་ཁག་གི་སྟོན་རྒྱུས་ལ་ངོ་སྟོན་

ཤུགས་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོའི་སྟོང་སེམས་འགྲུབ་ཐུབ་མེད་པ་བཟོ་ངེས། དེ་ལྟ་ན་འང་ང་ཚོ་བོད་རིགས་ནི་སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་
ལ་དད་མོས་དང་དགའ་ཞེན་ཆེ་མཐོང་ཡོད་པའི་དཔའ་མཛངས་ལྡན་ཞིང་ལས་ལ་བརྩོན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་སྟབས། ཁོ་བ་ཚོས་དངོས་ཡོད་
ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་སྟོབས་ཤུགས་འདི་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ། གྲང་ཁྲན་ཏང་གིས་ང་ཚོའི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་གི་ཡོད་ན། ང་ཚོ་གངས་
ལྗོངས་ཀྱི་རྩམ་ཟན་མ་ཉི་བགྲང་མཁན་ཐམས་ཅད་དོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་དག་ཆས་སྤྲས་ཏེ། སོ་སོའི་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རང་
བཅན་བརྩོན་ལེན་བྱེད་དགོས་སྟགས་བསྐྱེད་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཁ་མཁས་ཚོགས་སྒྲན་མང་དག་བཤད་པ་དང་། མང་ཚོགས་དང་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་
སྤྱི་མང་བོས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་མ་བྱུང་བར་མགོ་སྐོར་འོག་གནས་སྟབས། ཟིང་འབྲུག་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་པལ་མོར་ཆེར་ཡོངས་
ཁབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རེད།

ལམས་དང་། དེ་ནས་ཨ་མ་དོ། རྒྱུ་མོར་བོད་ལྗོངས་བཅས་སུ་བྱེད་འཁུག་གི་མེ་མེ་མཆོད་པ་དང་། མཐར་ཡུལ་ལོ་ལྔ་ལྔ་མཚས་ཀྱི་ཉེན་ལྟ་སར་མི་
དམངས་ན་མས་རང་དགར་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་བྱེད་འཁུག་འགོ་བས་དེ་རིང་ནས་བོད་རང་བཙན་ཐོབ་སོང་གི་མེ་བོད་ནས་མཐར་སྐྱོད་གཏོང་།
དགོས་སྒྲུབ་བཞིན་དེ་དོ་ལོག་བྱེད་འཁུག་ཡོངས་སུ་བྱུང་བསྐྱེད་ཀྱིས་པ་མ་ཟད་ལྷ་སའི་མི་དམངས་ལ་ལོ་ལྔ་ལྔ་མཚས་ཀྱི་དམག་སྐུལ་དོ་
ལོགས་བྱེད་འཁུག་དམག་དཔུང་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་གྱི་གར་ཕྱོགས་སུ་གདན་འདྲེན་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་དེའི་ཆོས་ཀྱི་འདོད་མོར་ལྷ་ས་ནས་
ཀྱང་ཀྱང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དང་། དམག་ཁུལ་ཁང་སྒྲུབ་ཀྱང་དབྱང་གི་ལས་ཁུངས་དང་དམག་དཔུང་ལ་སྦྱོར་ཏུ་ཆེན་
པོའི་དྲག་ཤྱགས་ཀྱིས་ཚུར་སྐོལ་བྱས། དེར་བརྟེན་མེས་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་ལ་སྤྱད་སྦྱོབ་དང་ས་གནས་བདེ་འཇགས་ལ་འགན་ལེན། གསར་བཟུང་ཁེ་
ཕན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་སྤྱད་སྦྱོབ་བྱེད་ཆེད། ཀྱང་དབྱང་ནས་སྒྲོབས་ཆེན་གྱི་ཀྱང་གོ་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་བོད་ལྗོངས་
དམག་དཔུང་ལ་གསར་བཟུང་དོ་ལོག་གི་དྲག་པོའི་བྱེད་འཁུག་དྲག་གཞན་ལྷོང་འཇགས་གཏོང་དགོས་པའི་བཀའ་བརྒྱ་གནང་ཞིང་། དེ་ལྟའི་བོད་
ས་གནས་མིང་གཞུང་གིས་མེས་ཀྱིས་ལ་བྱུང་འགལ་བྱས་སྐབས། ལ་གཏོར་བཏང་ཉེ་དེའི་འགན་དབང་ཐམས་ཅད་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ལྷ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བསྐྱུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་བྱེད་འཁུག་གི་ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་དང་། ཁོ་
ཆོ་དོ་ལོག་བྱེད་འཁུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་ལས་འགལ་ནང་ཞུགས་ཀྱིའི་འབྲོག་སྐུལ་བྱས། དུས་མཚུངས་སུ་དོ་ལོག་བྱེད་འཁུག་ནང་ཞུགས་མཁན་
ཆོའི་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཐོག་ནས་བྱེད་འཁུག་སྤོང་བ་དེ་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་མ་ཡིན་པར། བྱེད་ཀྱིས་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་
ཤོག་ཁག་ཆོའི་སྐྱོག་གཡོང་ན་རྩལ་འགྲུབ་ཐབས་རང་ཡིན་པ་དངོས་ཤྱགས་ཅི་རིགས་ནས་གསལ་རྒྱུ་དུ་བཏོན་སྐྱབས། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་སེར་
སྐྱ་མི་དམངས་དང་། མཐོ་འབྲིང་རིམ་ཁྲོད་ཡིད་གཞུང་དང་ལ་ཆང་མར་སྤྱོད་སྐྱོམས་སུ་བདེ་སྦྱོང་ཐུན་འདོད་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་སྡེ་ཆོས་ཀྱང་རིམ་
བས་གནད་འདི་གསལ་བོར་ཤེས་ཤིང་། བྱེད་འཁུག་འགོ་གཏེ་དང་བྱུང་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་བཙན་ཀྱིས་རིང་ལུགས་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ལོག་སྤྱོད་པ་
ལ་ཤས་ཀྱིས་ཁོང་ཁྲོའི་མེ་མེ་དྲག་ཏུ་སྐར་ཏེ། སྒོ་ཐག་ནད་བཅད་ཀྱིས་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གིས་བྱེད་འཁུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་།
བའི་ཁྲོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཉུས་ཤྱགས་ཡོད་ཆད་བཏོན་པ་དང་། ཏང་གི་འགོ་འདྲེན་འོག་དམག་དམངས་དོན་ཅུ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་མཉམ་ཐབས་ཐོག་
བྱེད་འཁུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཉེ་བྱེད་འཁུག་པ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ལུད་པ་དང་། དུས་ལུན་ཐུང་ཐུང་ནང་ལྷ་ས་ཁུལ་གྱི་བྱེད་འཁུག་ཞོལ་འཇགས་
སུ་བཏང་བ་མ་ཟད། རྒྱ་རྒྱུ་སྐྱོ་ལ་སྒྲུབ་ས་ཁུལ་གྱི་བྱེད་འཁུག་ལྷོང་འཇགས་སུ་བཅོས་ནས་བྱེད་ཀྱི་དྲག་པོའི་སྐྱོག་རྩལ་སྤོང་བདེ་དུ་བཏང་།
ཞིང་། ཁོ་བཙོ་སྐྱེ་འཁྲུང་ཞགས་གཟེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཕྱ་ཅམ་འཇུག་རྒྱུ་ལ་འདེད་བྱས་པ་དང་། བོད་ལྗོངས་ས་མཐོའི་སྤོང་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་
འཛིན་གྱི་བྱུན་བདག་གལ་རིམ་ཅུ་གཏོར་བཏང་བསྐྱེད་སྐྱབས། སྐབས་ཆེན་གྱི་དོན་གནད་གལ་ཆེ་ལག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།
དེའི་རྒྱུ་བོད་ལྗོངས་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ཀྱིས་བོད་ལྗོངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཙན་བསྐྱུར་གང་མགྱོགས་ལག་བསྟར་དགོས་པ་དང་། ཏང་
གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་སོ་སོའི་ལུས་སྤོང་དུ་བཀལ་བའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་སྐྱོག་ཡོད་ཆད་སོ་སོས་གཏོར་ཏེ། ཡར་ལངས་
བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་ལ་ཆ་དགོས་གཞུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་བཏོན།

བོད་མཛུངས་ཞི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་རིང་། བོད་མཛུངས་བཅོན་ཤོལ་རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་སྡོན་ཐོན་གྲགས་པོ་
 རྒྱལ་ལ་ཀྱང་དབྱང་ནས་གང་ཅིའི་ཐད་ཐུགས་ཁུར་གཟིགས་སྐྱོད་དང་བསམ་སྒྲོར་སྒྲོབ་གསོ་གནང་བར་བརྟེན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཁུངས་ཏེ་བཤུ་
 གཞིག་གཤལ་རིམ་གྱི་ནག་ཉེས་ལ་ཆད་མི་འདྲ་བའི་ངོས་འཛིན་གང་འཆམས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེའི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སེམས་
 ཁུར་དང་། ཁོང་ཚོ་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་སྟེ་འཆོ་བ་གསར་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཐུབ་རྒྱའི་རེ་འདུན་ཡོད་པ་སོགས་གསར་བརྗེའི་བསམ་
 སྐྱེའི་མང་གཞི་བཏིང་ཡོད།

དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མདུན་ལམ་སྤྲད་དེ་ངེས་པར་དུ་ལྷ་སྐྱོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་གྱི་འགག་སློ་བཞུག་བའི་ཐད། ཆེས་
ལོག་སྐྱོད་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ། ཟིང་འཁྲུག་པ། གསར་བརྗེ་དོ་ལོག་པ་བཅས་ལ་གདོང་གཏུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་བྱེད་དགོས་པ་ལུད།
གཞན་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་ལ་ངོས་ལེན་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཏང་གིས་སྤངས་སྐྱོབ་བྱས་ཚུགས་པ་དང་། བར་གནས་པ་དང་
གཡས་ཕྱོགས་པ་ཚོ་ཚུར་འགྲུག་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོར་བོད་ཕྱོངས་བཅས་བསྐྱར་གྱི་བྱེད་ཐབས་ཐོག་
བསམ་འཆར་འདོན་དུ་བཅུག་སོང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་གསལ་བོར་བརྗོད་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ། བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དོ་ལོག་ཟིང་
འཁྲུག་བྱོན་ཡོངས་ནས་ཞོད་འཇགས་དང་། དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ཉི་ཡང་དག་པ་དང་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན་སྟབས།
ལྷག་བསམ་ནས་དག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བཅི་བཀྱར་བྱུ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར་བྱུ་རྒྱུ་དང་། དེ་མིན་ཆོས་ལུགས་དགོན་སྡེ་སོགས་
ལའང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དོ་མ་བྱས་ཡོད།

ལྷན་ནག་ནས་འོད་སྣང་ལྷན་པ། ལྷན་བཟུལ་ནས་བདེ་སྲིད། བཟུ་གཞིག་ནས་འདྲ་མཉམ། དབུལ་སྤངས་ནས་དར་རྒྱས་སུ་བསྐྱོད་པའི་འཇུག་
མཚམས་ཤིག་དང། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གཟེ་འོད་འཕྱོ་བའི་དུས་རབས་གསལ་བ་ཞིག་གི་འགོ་ཚུགས་པ་རེད།

བོད་མཛུངས་དེ་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་མིས་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་གཞན་དང་འདྲ་བར། གང་ཅིའི་ཐད་ལྷན་
ཚོགས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ཉི་འོད་ཕྱོགས་གཞིར་ཁྱབ་སྒྲེ། མི་དམངས་རྣམས་བཟུ་ཤིས་བདེ་ལེགས་དང་། འདྲ་མཉམ་བདེ་སྲིད་ཀྱི་དང་རྒྱལ་ནི་མངོན་
པར་བཞད་པའི་བདེ་མའི་ཚལ་ལྷར་མཛེས་སྤྱད་བཞིན་ལས་འདས་ཤིང་། ། བཟུ་ཤིས་ཚོགས་ལྷན་གསལ་བའི་མི་ཡུལ་གྱི་བདེ་བ་ཅན་ཏེ་སྤྲེ་བཞིའི་
མངའ་ཐང་དར་ཞིང་། མི་སྣོན་རང་སྲིད་ཀྱི་བོད་མཛུངས་གསལ་བ་ཞིག་མངོན་དུ་འཇུག་རྒྱ་ནི་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་རེད། འདི་ལྷན་གནས་ས་སྤྱོད་
འོག་བསྐྱར་ཅིང་བཟུང་བཞུག་གི་དབྱེ་མཚམས་ཚོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པའི་བཅས་བསྐྱར་ལས། འཐབ་ཕྱོགས་སོ་སོར་གཞི་རྒྱའི་འཇུག་
ཕྱོག་བྱུང་སྟེ། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཤུགས་ཡོད་ཚད་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆའི་དལ་ཚུལ་མི་དམངས་ལ་ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་
པོའི་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཕྱོན་པ་རྒྱས་ཏེ་དུས་མཚུངས་བོད་མཛུངས་དབུལ་སྤངས་རྒྱས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྐྱར་བ་དང་། ཡིད་འོངས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བ་
ལོངས་སུ་སྤྱོད་འདོད་ཀྱི་རེ་བའི་མེ་ཏྲོག་མངོན་པར་བཞད་པས། ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་རོགས་རེས་ཆེ་ཆུང་བཅུགས་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཁྲིད་ཀྱི་
དཀའ་དལ་སེལ་ཐབས་དང་། ཐོན་ཐོན་ཉམས་སྤྱོད་བཞེ་རེས། ལག་རྒྱལ་ལེགས་བཅས་དང་གསལ་གཏོང་སོགས་འོས་འཚམས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་རིམ་
པར་བྱས་ཏེ་བོད་མཛུངས་སུ་བསྐྱེད་མར་ལོ་གསུམ་ལ་ལོ་ལེགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་གཡུར་དུ་བྱ་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བོད་མཛུངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་
དང་། རིག་གནས། འཕྲོད་བསྟེན། བཟོ་ལས། འགྲིམ་འབྲུལ་དང་སྤྱད་ཏར་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལའང་གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་
ཏང་གི་གཅིག་གྲུབ་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་བོད་མཛུངས་བཟོ་ཞིང་མནའ་འབྲེལ་གྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་
མི་རིགས་དབར་དང་ལས་བྱེད་དང་མི་དམངས་དབར། བཟོ་ཞིང་དབར། འགོ་ཁྲིད་དང་མང་ཚོགས་དབར་འབྲེལ་ལམ་གསལ་བ་བཅུགས་ཏེ།
ཚང་མ་གཅིག་མཐུན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་མཐུན་དང་མདུན་ལམ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྩོམ་སྤྱོད་ལྷན་དོག་རྩ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
ཅིང་དབྱ་བོ་སྤྱད་ཀྱང་གཏོར་ཐབས་ལ་རེ་རབ་ལྷར་གཡོ་བ་མེད་པའི་མཐུན་སྦྱོར་བྱུང་ཡོད། འདས་ཟིན་པའི་ལོ་ཤས་ནང་བོད་མཛུངས་སུ་བྱུང་བའི་
འཇུག་ཕྱོག་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྲུབ་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེན་དང་། ཤིན་ཏུ་གཟེ་བཞིན། ཤིན་ཏུ་དོན་སྤྱིང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཞན་དུ་
འགན་ཁུངས་དང་བསྐྱབ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་དུས་ཡུན་གྱི་ཐུང་ཐུང་འོད་ནང་། ལོ་ངོ་སྟོང་ལྷག་དུ་མའི་རིང་བྱུང་མ་ཕྱིང་བའི་འགལ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཁ་
དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་མི་རྣམས་ཏང་སངས་དགོས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནི་གཙོ་ཆེར་རྒྱབས་ཆེན་གཟེ་བཞིན་གྱི་ཀྱང་གོ་གྲངས་ཁན་ཏང་
ཀྱང་དབྱང་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་ཁང་དང་། རྒྱབས་ཆེན་ཡང་དག་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཏན་གྱི་འབྲུང་གནས། རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཁྲིད་མཁན་གཙོ་འཛིན་ཆེན་མོ་མའོ་ཅེ་རུང་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྲུབ་ཁང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ཏང་གི་མི་རིགས་སྤྱི་ཚུལ་དང་ཏང་གིས་བོད་
མཛུངས་སུ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཡང་དག་པའི་སྤྱི་ཚུལ་ལག་གི་གཟེ་འོད་འཕྱོ་འོག་ཏུ། ཀྱང་གྲངས་བོད་མཛུངས་ལས་དོན་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་ཁང་
གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀྱང་དབྱང་གི་བྱེད་ཐབས་དང་། སྤྱི་ཚུལ། ལམ་སྟོན་སྤྱོད་གསོ་ཡང་དག་པའི་སྟོན་ལག་ལེན་མཐེལ་བྱིན་བསྐྱར་བ་དང་།
བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་ཐད་ཀར་འགོ་ཁྲིད་འོག་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རིགས་གཙོ་བོའི་རྒྱལ་ཡོངས་

རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་། ལྷན་ཟུང་ཞིང་ཆེན་ཁག་དང་རང་སྲོད་ཕྱོངས། ཁྱོད་ཁྱེད་བཅས་ནས་མི་ཤུགས་དང་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རིགས་རམ་རྒྱ་
ཁྱབ་གནང་བ་མ་ཟད། བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་བསྐྱར་ཤུགས་ཆེན་གནང་བ་དང་། བོད་བསྐྱོད་རིགས་སོ་སོའི་འགོ་ཁྲིད་དང་ལས་བྱེད་དཀྱིས་
མ། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་གི་དཔོན་དམག་བཅས་ཆང་མས་ཉང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དྲུང་ཐག་འབད་ཐག་གིས་ལས་དོན་སྤྲོ་མང་བསྐྱབས་
ཏེ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་སེར་སྐྱ་མི་དམངས་ཀྱིས་རང་ཉིད་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་
ལུགས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱབས་ཏེ་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་བདེ་སྲོད་དུ་འགྲོད་མཁན་ཀྱང་གོ་ཀྱང་ཁྱེད་ཉང་དང་། རྒྱབ་ཆེན་གཙོ་འཛིན་
མའོ་གཏུ་ཞི་ཡི་བཀའ་དྲིན་དུས་གཤམ་དུ་བརྟེན་མི་སྲིད་ལ། དགའ་གུས་རྒྱ་བསྐྱར་ཆད་མེད་ལྷོ་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་
ཡོངས་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་། བོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅིང་འགྲོལ་དམག་དང་། བོད་བསྐྱོད་རིགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་ལ་དགའ་ཚོས་
བརྩི་བཀུར་ལྷོ་གི་ཡོད།

གསར་བརྟེན་དང་། གྲུ་རིམ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྟེན་དུང་དང་ཕྲན་ལ། རྣམ་པ་གསར་ཞིང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཁང་ཞིག་བཞེངས་བསྐྱར་ཐུབ་པར་
བརྟེན། ད་ཆ་བོད་ཕྱོངས་སྟོད་སྟོད་བར་གསུམ་ཀྱི་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ཁྱེད། ཁྱོད་བདེ་ལ་སོགས་པའི་ཕོ་མོ་རྣམས་གཞོན་ཆང་མས། ང་ཚོའི་རྒྱབ་ཆེན་
གཟེ་བརྟེན་ཀྱི་ཉང་དང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་བདེ་སྲོད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཁྲིད་མཁན་རྒྱབ་ཆེན་ཀྱི་མའོ་གཏུ་ཞི་ཡིས་ཁོ་ཚོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་གཡང་རོང་
ནས་བསྐྱབས་ཏེ་བདེ་སྲོད་ཀྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་བཀའ་དྲིན་སྟོད་བཅངས་ཀྱིས་བསྐྱོད་བསྐྱེད་རྒྱུ་མི་ཆད་ཅིང་། མི་དམངས་རང་ཉིད་ནས་ཡིད་
དབང་རབ་དུ་བཀུག་པའི་བསྐྱོད་སྤྱོད་མང་པོ་བརྩམས་ཤིང་འཁྱབ་སྟོན་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སེམས་ནང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དགའ་སྟོན་
རྣམ་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེས་རྒྱལ་ཁྱེད་ཆང་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲེལ་ལ་བསྐྱོད་པ་འབྱུང་བཞིན་པར་མ་
ཟད། དགའ་སྟོན་ངང་ནས་རྒྱ་རིགས་གཙོས་པའི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱི་བོད་ཕྱོངས་བཅིངས་འགྲོལ་དང་གསར་བརྟེན་ལས་དོན་ལ་སྤྱད་
བསམ་རྣམས་དག་གིས་རིགས་འདེགས་དང་། བོད་བསྐྱོད་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་མི་དང་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཉང་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཆེད་འབད་
བརྩོན་བྱས་བར་བསྐྱེད་བརྟེན་བྱས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེད་ཕྱིན་མཐའ་གཅིག་དུ་ཉང་གི་གསུང་ལ་མཉམ་འཛིན་དང་། ཉང་གི་རྩིས་སུ་
འབྲང་རྒྱ། མེས་རྒྱལ་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་ལག་གདང་སྟེལ་ནས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་། གང་མགྲོགས་སུ་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་བོད་ཕྱོངས་གསར་བ་འཛུགས་སྐྱར་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲུབ་སོགས་བསྟན་ཡོད། བོད་ཕྱོངས་ཡོངས་སུ་དབྱེད་དཔལ་རྒྱས་པ་བཞིན། གང་སར་
ཕུན་ཚོགས་བདེ་ལེགས་དང་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྲན་ཀྱི་རྣམ་པ་གསར་བས་ཁྱབ་ཡོད། དེར་བརྟེན་གྲུབ་འབྲས་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། རོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་ཞོད་
འཇགས་དང་མཉམ་དུ་སྟེལ་བའི་དམངས་གཙོ་བཙུན་གྱི་ལས་འབྲུལ་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་ལྷུང་ཆད་མགྲོགས་ཤིང་གནམ་ས་སྤོ་འག་བསྐྱར་བ་
ལྟར་ཆ་ཆ་ལྷུང་ལྷུང་དང་། ཁྱོད་ཤིང་གསོན་ཀྱི་རྣོ་ངར་ཕྲན་པའི་གྲུ་རིམ་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ཡིན་ལྟར། རྒྱག་ཐབས་མེད་པའི་སྟོན་ཆ་ལོ་རྒྱུ་ལ་
རེ་བྱུང་ནི་འབྱུང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་འབྲུལ་ནང་འབྱུང་མི་དགོས་པའི་སྟོན་ཆ་ལོ་རྒྱུ་ལ་ཡང་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ཕྱན་གྱིས་རྒྱས་
ལོན་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ཁ་ཤས་ནང་གི་རྩ་དོན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་དཔེ་མཚན་རང་བཞིན་ཕྲན་པའི་དོན་གནད་ཆབས་ཆེན་ཁག་ཅིག་
སྟན་སེང་ལྷོ་རྒྱུ།

罢稗拜≡车稗≡拜爸≡冲～

ང་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་སྐོར།

བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་ང་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ནི་ཏང་དང་མེས་རྒྱལ་དང་། མི་དམངས་དང་དམངས་གཙོ། གླེ་ཚོགས་རིང་ལུགས་བཅས་ལ་ངོ་སྤོས་ཀྱི་གསར་བཟུང་ང་ལོག་གི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་དང་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་ཡིན་པས། ཏང་གིས་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བྱུང་གི་སྤྱི་ཚུལ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་དག་དང་། དགོས་ངེས་འོས་འཚམས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཏང་གིས་ད་དུང་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བྱུང་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དམག་དོན་གྱི་སྐོར་དུང་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་མང་ཚོགས་ལ་སྐུལ་སྐོང་བཅས་སྤྱི་ཚུལ་གསུམ་འབྲལ་མེད་དུ་ལག་བསྟར་དགོས་ཚུལ་བསྟན་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ངོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཁྱེད་མཁས་མཁན་ལ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་བྱེད་བྱུང་ཐད། མགོ་འདོགས་ཁྱེད་མཁས་ཚེར་འགོ་དམངས་དབྱེ་བ་མེད་པར་མིན་བཞི་ཡི་སྤྱི་ཚུལ་ཉ་གྲལ་རིམ་མི་དབྱེ་བ། ༡ གཞུང་བཞེས་མི་གཏོང་བ། ༢ གཞུང་བཞེས་མི་གཏོང་བ། ༣ འཐབ་ཚོད་མི་བྱེད་བ། ༤ འཛིན་བཟུང་མི་བྱེད་པ་བཅས་ལ་ཟེར། བསྐྱར་མཆན། ༥ ལག་བསྟར་བྱེད་བྱུང་དང་གཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ཟིང་འབྲུག་པ་མི་སྒྲིལ་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་ལ་རྟོག་ཞིབ་མཐེལ་ཕྱིན་བྱས་ཏེ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་གང་ཐུབ་གྲུ་ཡངས་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་མདུན་ལམ་སྤོང་བྱུང་དང་གཉིས། ཕྱི་ནང་གི་ལོག་སྤོང་པ་ཚོས་ཟིང་འབྲུག་སྤོང་བའི་སྐོག་གཡོ་ངན་ཚུལ་ཐེར་འདོན་དང་། ཟིང་འབྲུག་གི་ཉེས་པ་སྐྱོག་སྤངས། ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁོད་ཟིང་འབྲུག་པ་ཚོས་དྲེག་གཏམ་བཟོ་གཞིར་འཇུག་པའི་ཞན་ཆ་ཞོར་འབྲལ་ཡོད་ཆོ། ཞིབ་བཤེར་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོ་བསྐྱང་ལེགས་བཅས་དགོས་པ་དང་། དེང་ཕྱིན་གནད་དོན་དེའི་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་སྤངས་འཛིན་གང་གཟབ་གྱིས་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་ཤིག་རིང་ལོག་སྤོང་ཤོག་ཁག་གི་མགོ་སྐོར་འོག་ཚུད་པའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་དོགས་ནུས་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་སེལ་བྱུང་དང་གསུམ་ལས་དེ་མིན་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་སྐབས། ༡ དུག་ཆས་སྤངས་ཏེ་ལམ་ནོར་ཐོག་ཤེས་གྱིས་མགོ་བཏགས་ཁྱེད་མཁས་ལ་མིན་བཞི་ཡི་སྤྱི་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པར་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཇ་དུག་གི་འཐབ་ཚོད་དང་། འཛིན་བཟུང་། བཅོན་འབྲུག་སོགས་བྱས་ཏེ་དུང་དེག་ཆེན་པོ་ཕྱག་ཡོད།

༢ འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ཟིང་འབྲུག་པ་ཐག་གཅོད་སྐབས། ལས་བྱེད་ཚོས་འཁོན་སྤང་མཐོང་ཚུད་དང་སྐྱབས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་གྱིས་ཟིང་འབྲུག་པ་དེ་དག་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་ཁ་མི་ཆང་ཞིང་གཏོང་མི་ཟབ་པས་འོས་འཚམས་གྱིས་དབྱེ་བ་མེད་བྱེད་བྱེད་ཐུབ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། གོང་དུ་བཞོད་པ་བཞིན་ཕྱི་ནང་གི་ལོག་སྤོང་ཤོག་ཁག་ཚོས་ཚོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆ་འཕྱར་ཏེ་ཟིང་འབྲུག་སྤོང་གི་ཡོད་སྐབས། ཟིང་འབྲུག་པའི་ནང་གི་མི་མང་པོ་ཞིག་ནི་ལོག་སྤོང་པ་ཚོའི་མགོ་སྐོར་འོག་ཚུད་པའི་མི་བཟང་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཁ་ཤས་ནི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤོང་པའི་དབང་ཤེད་དང་དུག་པོའི་འཇགས་སྐུལ་འོག་ཏུ་ཐུག་སྟེ་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཁྱེད་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་མའི་པལ་ཆེ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟིང་འབྲུག་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་གྲུ་ཡངས་ཐོབ་མེད། ༣ ཕྱི་ནང་གི་ལོག་སྤོང་པ་ཚོའི་སྐོག་གཡོ་ངན་ཚུལ་ཐེར་འདོན་དང་། ཟིང་འབྲུག་གི་ཉེས་པ་སྐྱོག་སྤངས་ཐད་མ་གཞི་ཡག་པོ་བསྐྱབས་ཡོད་མོད། ཡིན་ནའང་ལོག་སྤོང་པ་ཚོས་མི་དམངས་ལ་མགོ་སྐོར་གཏོང་བྱེད་གཙོ་

བོ་ནི། ཚས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྤངས་སྤོང་ཆེད་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུ། ང་ཚས་ངེས་པར་དུ་ཚས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཁག་ཐེག་བྱས་ཏེ་དེར་སྤྱོད་གང་ཡང་མི་ཐེབས་པ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། འདིའི་ཐད་བྱང་བའི་མང་པོ་ཞིག་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྤྲུག་ཏུ་ཐུར་བའི་འབྱུང་ཚད་ངས་འོག་ཏུ་འཆད་ཀྱི་ཡིན། དེ་ཏྲ་བས་ན། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་འཐུས་སྒོ་མ་ཆང་བར་བེད་འཁྲུག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གངས་མང་བ་དང་། ཏུས་ལུན་རིང་ཞིང་ལངས་ཕྱོགས་མཐུགས་འཛིན། ཟེང་འཁྲུག་མཐར་གཏུགས་སོགས་ཀྱིས་བེད་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་ལ་དགོས་མེད་ཀྱི་རྩོག་ཏུ་འཕར་མ་ཞིག་བཟོས་ཡོད།

罢稗拜≡车稗≡罢册邦≡斑≡

དམངས་གཙོ་བཙུག་བསྐྱར་གྱི་སྒོར།

དང་པོ། ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་གསུམ་ཚོལ་གཉིས་ཆག་གི་སྒོར། ཟིང་འབྲུག་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་སྐབས་ཟིང་འབྲུག་གི་ཆ་བས་ཆེད་ནག་ཉེས་སྒྲིག་སྤངས་དང་། རྒྱ་ཆེད་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ལ་སྤྱི་ཞིག་ང་ཆེད་དག་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་ཞིག་ང་ཆེད་གྲོགས་པོ་ཡིན་པ་སྐོས་ཀྱི་གྲལ་རིམ་སློབ་གསོ་གཏོང་ཟབ་སྦྲེལ་རྟེ། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བཙན་ཚོལ་རྒྱལ་གཅེས་དང་། ཟིང་འབྲུག་པར་འཁོན་འགྲས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་སྦྱལ་སྦྲེལ་བྱས་རྟེ་ཟིང་འབྲུག་གི་ཆུང་གཞི་གཏོར་བཙོན་གཏོང་བ་ནི་ཡང་དག་དགོས་ངེས་ཤིག་ཡིན། ཟིང་འབྲུག་པ་དང་ཟིང་འབྲུག་པར་ངན་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཞིབ་བཞེས་བྱེད་པའི་ཐད། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཟིང་འབྲུག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། གནས་ཚུལ་དང་ཁྱད་ཆོས། དེ་བཞིན་ཟིང་འབྲུག་ནང་ཁྱགས་མཁན་མི་རེ་རེ་ཟིང་འབྲུག་རྒྱ་གསལ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་གནས་ཚུལ། ཁྱད་ཆོས་སྐོར་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་ངེས་ཤིང་། གཏོང་ཟབ་གྱི་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས། དེ་བས་མང་ཚོགས་རྣམས་སྦྱལ་སྒོང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ལས་བྱེད་ཆོས་ནན་ཏན་ཞིབ་ཚགས་དབྱེ་ཞིབ་དང་སྦྱོགས་ཡོང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཡིན་ནའང་ལག་བསྟར་སྐབས་ཆོགས་འདུ་ཐེངས་རེ་གཉིས་བསྐྱོངས་པ་དང་སྒེལ་བེད་གིས་སྒོ་བསྐྱོང་ཕན་ཚུ་སྤྱད་པ་དེ་མང་ཚོགས་སྦྱལ་སྒོང་བྱས་པར་བརྩིས་ཤིང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཆང་མ་བདེན་པར་བཟུང་བ་དང་། གལ་སྲིད་ལས་འགུལ་ཁྲོད་ཟིང་འབྲུག་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བཙོན་བཞེས་པ་ཡིན་ན། ལས་བྱེད་པ་ཆོས་ལས་དོན་གཏོང་ཟབ་ཞིབ་ཚགས་ཤིག་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱུང་འཛུབ་དཀྱིགས་རྟེ། ཏང་གི་ཉེས་ཅན་པ་གཅིག་ཀྱང་ཐར་བ་མི་གཏོང་ལ་ཉེས་མེད་གཅིག་ལའང་ངན་ཁག་མི་དགྱི་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་རྩ་དོན་རི་བཞིན་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པས། བསམ་སྒོ་ལོག་སྦྱོང་གིས་ཟིང་འབྲུག་རྒྱ་གསལ་པ་དང་། མགོ་སྒྲོལ་འོག་ཚུད་དེ་ཁྱགས་པ། འཛིགས་སྦྱལ་བཙན་ཤེད་གྱིས་ཟིང་འབྲུག་རྒྱ་གསལ་པ་བཙས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་མཚམས་ཏག་ཏག་འབྱེད་མ་ཐུབ་པ་དང་། མི་ལ་ལ་ཟིང་འབྲུག་སྐབས་ཟིང་འབྲུག་ལངས་ལུལ་རྒྱ་བསྐྱོད་ཡོད་པའམ་ཟིང་འབྲུག་སྒོང་ཁུལ་རྒྱ་འགོ་སྦྱོང་བ། ཡང་ན་ཟིང་འབྲུག་སྒོང་ཁུལ་བརྒྱུད་ནས་འགོ་སྐབས་གནས་ཆང་གཡར་བ་ཙམ་གྱིས་ཟིང་འབྲུག་པའི་ཞུ་མོ་གཡོགས་ཡོད།

ཟིང་འབྲུག་པ་དང་འབྲེལ་གཏུགས་གྱི་ཐད། དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་༡༩༥༧་དང་༡༩༥༩་ལོར་ཁམས་པ་དང་ཨ་མདོ་བར་ཁྱུ་མེད་འགོ་འོང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་ན་ལམ་འགྲུལ་གྱི་ཁམས་པ་དང་ཨ་མདོ་བར་གནས་ཆང་གཡར་བའང་ཟིང་འབྲུག་པར་ངན་འབྲེལ་ཡོད་མཁན་རྒྱ་བཙུག་པ་དང་། ཞེད་སྐྱོད་གིས་ཟིང་འབྲུག་པར་རྒྱ་ལོ་སྤྱད་མཁན་དང་། ཇག་ཆོགས་གྱིས་འཕྱོག་བཙོན་བྱས་མཁན། དེ་བཞིན་དེ་སྤེའི་བོད་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་དང་། རྫོང་གཞིས་དཔོན་རིགས་སམ་ས་གནས་ཀྱི་ཟིང་འབྲུག་འགོ་གཙོ་བོ་མངགས་ལྟར་མི་བྱེད་ཀ་མེད་གྱིས་ཟིང་འབྲུག་པར་རོགས་རམ་བྱས་པའང་རང་འགྲུལ་གྱིས་ཟིང་འབྲུག་པར་རོགས་རམ་བྱས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གཡོགས་པ་དང་། དེ་ལས་ཆ་བས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་མི་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་བྱེད་དང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་ཆོས་གང་བྱུང་རྒྱ་ནག་ཉེས་

རྒྱན་བཟོ་བྱས་ཏེ་ཟིང་འཁྲུག་པ་དང་གསར་བཞེ་ངོ་ལོག་པའི་ཉེས་མིང་བཏགས་ཡོད། དཔེར་ན་བདག་དང་བདག་འདྲ་བའི་སྐད་གྲགས་ཅན་རྒྱལ་གཅེས་ཐོན་ཐོན་མི་ལྔ་ཡང་མི་བདེན་རྒྱན་བསྐྱེགས་ཀྱིས་གསར་བཞེ་ངོ་ལོག་པར་བགྱང་གི་ཡོད་ན། མི་གཞན་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲོས་མ་དགོས་པ་རེད།

མདོར་ན་ཟིང་འཁྲུག་པའི་ལྷ་མོ་གཡོག་ཆོག་དང་མི་ཆོག་པའི་མི་ཡལ་མོ་ཆེ་ལ་ལྷ་མོ་གཡོག་མི་རུང་བའི་མི་བཟང་བོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོགས་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཆེན་པོ་བསྐྱོན་པ་དང་། འཛིན་བཟུང་བཅོན་འཇུག་དང་། དེ་དག་ལ་དབང་བའི་རྒྱ་དངོས་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་སོགས་ཟིང་འཁྲུག་བྱེད་གཏེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་སྟབས་མི་རྣམས་ཏང་ལས་ཏང་སངས་ཡོད།

མི་ལུས་གཞན་བརྟེན་ལ་ངོ་མྱོང་དང་། ལུ་ལག་ཁྲག་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱིས་བོགས་ཆགས་སྐྱེད་ཆག་བཏང་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིང་བླན་དང་བླན་གཡོག་ཁྲི་སྟོང་མང་པོ་བཀག་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བླན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཆིང་རྒྱ་ཡོད་ཆད་ལས་བཅིངས་འགོལ་དང་། བཤུ་གཞོག་གཉའ་གཞོན་གྱི་འོག་ནས་ཡར་ལངས་ཏེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་སྟབས། ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟོབས་སྐྱེ་ཡོད། འོན་ཀྱང་

༡༥འོག་ས་ཆགས་མིང་རྒྱས་ (ས་བོགས་བརྒྱ་ཆ་༡༥གཅིག་རྒྱ། བསྐྱར་མཚན་) དེ་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཀག་དང་མ་བཀག་བའི་གནས་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་པས། མང་ཆོགས་ཁྲོད་དུ་ཁུལ་སྒྲོད་མཁན་དང་མི་སྒྲོད་མཁན་དབྱེ་བ་བྱུང་འདུག འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐད་མང་ཆོགས་ནང་ཁུལ་དང་མངའ་བདག་ནང་ཁུལ་དུ་ཁེ་ཕན་ཆ་སྒྲམས་མིན་པ་མ་གཏོགས་གནད་དོན་ཆེན་པོ་གཞན་བྱུང་མེད།

མ་ཙུ་འདོར་སྒྲོང་དང་སྐྱེད་ཆག་ཐད། མངའ་བདག་དང་མངའ་ཆབ་ཀྱིས་༡༩༥༤ལོའི་ཐོན་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་བཏང་བའི་བྱ་ལོན་གྱི་མ་ཙུ་དང་སྐྱེད་ཀ་ཆ་ཆང་ཆིས་མེད་བཏང་བས། ལག་བསྟར་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བྱུང་མེད། ༡༩༥༤ལོར་བཏང་བའི་བྱ་ལོན་གསར་བཤུག་གི་སྐྱེད་ཀ་ཆག་ཀྱང་བཏང་སྟེ་མ་ཙུ་ཆང་མ་འཇལ་དགོས་པ་དང་། ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་བྱ་ལོན་གསར་རྟིང་རྣམས་མཐུན་སྦྲེལ་ལ་དམིགས་ཏེ་གན་རྒྱའི་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཞག་གིས་རྒྱལ་དགོས་སོགས་ཀྱི་མིང་རྒྱས་དེ་ས་ཁུལ་ལ་ལར་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་དེ་ཙམ་བྱས་མེད།

གཉིས་པ། ས་ཞིང་བགོ་འགྲེམས་སྐྱོར། ཞིང་བླན་བདག་པོའི་ས་ཞིང་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་རྣམས་དོ་བདག་སོ་སོ་ཟིང་འཁྲུག་ནང་ཞུགས་ཡོད་མེད་གཞིར་བཟུང་གཞུང་བཞེས་དང་སྤྱི་ཉོ་བྱས་ཏེ་ལས་ཁུལ་གྱི་མི་ཆང་མར་བགོ་འགྲེམས་ཀྱིས། བོད་རྒྱུངས་ས་ཞིང་གི་བཀག་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བླན་བདག་པོར་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་སྒྲ་ཆེད་བཟོས་ནས་ཞིང་བལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་བཙུགས་སྟབས། ས་ཞིང་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དེ་གཞི་རྒྱའི་ཐོག་འགྲུལ་བ་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ནའང་། གཞུང་བཞེས་དང་སྤྱི་ཉོ་དེས་མི་ཆང་མའི་འདོད་སྤོམ་ཁེད་དང་བདེན་ཡོད་མེད་དེ།

ཐམས་ཅད་ཟིང་འཁྲུག་ཏུ་ཞུགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་དབྱེ་འབྱེད་ཡང་དག་ཡིན་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད། ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་པ་ཡིན་མིན་དང་ཟིང་འཁྲུག་ལ་རོགས་སྐྱོར་ངན་འབྲེལ་བྱས་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་སྐབས་རྒྱས་ལོན་ནན་ཏན་མཐེལ་ཕྱིན་དགོས་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཞིར་བཟུང་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས། གལ་སྲིད་གྲུ་ཡངས་གང་ཐུབ་དང་ཟིང་འཁྲུག་པའི་ལྷ་མོ་ཉུང་ཙམ་གཡོགས་ཏེ་རྒྱུང་དེག་གཏོང་ཡུལ་གང་ཐུབ་ཅེ་ཉུང་དང་མི་གང་མང་རྒྱུང་འཁྲུག་བྱེད་རྒྱ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་སྟེལ་རྒྱ་དང་། དག་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་ནས་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བར་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཡིན་ནའང་གོང་དུ་བདག་གིས་བཅོམ་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཞིབ་བཤེར་གཏིང་མི་ཟབ་པ་དང་ཞིབ་མི་ཚགས་པ། དངོས་ཡོད་དང་མི་འཚམས་པའི་སྒོ་
ནས་ཞུ་མོ་ནག་པོ་མང་དག་གཡོགས་པ་དང་། རྟུང་རྟེན་གཏོང་ཡུལ་རྒྱ་ཆེ་དྲགས་པ་སོགས་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་གཞུང་བཞེས་གཏོང་མི་འོས་
པའི་ཁྱིམ་དུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གཞུང་བཞེས་བཏང་སྟབས། མི་དམངས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་དོགས་དང་སྒོ་པམ་བྱུང་ཡོད། ཟུ་ཉེད་ཐད་དེ་
སྒྲོན་ང་ཚོའི་རྒྱལ་གཅེས་སྒྲོན་ཐོན་མི་སྤྱི་འགོ་དཔོན་ཚོས་ཟུ་ཉེ་མི་དགོས་པའི་བསམ་ཚུལ་དང་ནམ་འཁྱུར་བསྟན་ཡོད།

འདིའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་ཡོངས་ཀྱི་ས་ཁོང་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་ངལ་རྩོད་ལས་བསྐྱར་པ་དང་། མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་ས་བདག་བབྱུང་བྱེད་མི་འོས་པ་
ཞིག་རེད། ད་ཉིང་ངལ་རྩོད་མི་དམངས་ལ་དབང་བའི་སྐབས་ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དུས་བཅད་ཉར་ཟུ་ཉེ་གནད་རྒྱ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མི་
འོས་པ་ཞིག་རེད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ། ཐོག་མའི་ས་ཁོང་བདག་དབང་གི་འབྱུང་ཁུངས་ཅད་ཞིབ་དང་བདག་པོ་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱ་དཔེ་དོན་དག་རྟོག་བྲ་
ཞིག་དང་བསྐྱབ་ཁག་པོ་ཡོད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་སྟན་མེད་ཁྱེས་ཡོད་ནའང་། ཉང་གིས་བཅོན་གྲོལ་རྒྱལ་གཅེས་ཀྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྤྱར་
གཟེགས་སྒྲོང་དང་། ཟིང་འཁྱུག་ནང་མ་ཁྱེགས་མཁན་ཚོར་གཟེགས་བཟོས་སྒྲོང་ཟུ་ཉེད་སྲིད་རྩས་སྤྱུ་མཐུད་ལག་ལེན་གནད་སྟབས། མཐོ་འབྲིང་
རིམ་མི་སྤྱར་ཚོས་བཀའ་བྲིན་བསམ་ཤེས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཚར་གསུམ་ (༡ གོ་མཚན་ཚར་བ། ༢ རག་པ་ཚར་
བ། ༣ རོ་ལོག་དབང་ཡིག་ཚར་བ། བསྐྱར་ཆེན་) སྲིད་རྩས་ལག་བསྟར་ལ་དགའ་བ་དང་། གཟབ་ནན་དང་སྤངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་མ་འདང་བས།
ལོག་སྒྲོང་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཁོད་ས་ཁོང་བདག་དབང་གི་གན་རྒྱ་མང་བོ་ཞིག་ཀྱང་མེར་བསྐྱེགས་པ་དང་། དེའི་ཉེར་ལེན་ལས་བདག་པོ་ངོ་མ་སྤྱིན་
དང་རྒྱ་ཁྱོན་ཆེ་རྒྱུ་། འབྲེལ་ཆགས་ཅི་ཡོད་སོགས་འཚོལ་ཐབས་མེད་པའམ་འཚོལ་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཁར་སྤྱོད་ས་
ཡོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཚོས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བས། ཟུ་ཉེ་འོས་འཚམས་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཏེ་མངའ་བདག་ནང་ཁུལ་དུ་
བསམ་ཚུལ་འགའ་རེ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ནི་སྤྱིའི་མི་འབོར་ནང་གི་ཉུང་ཤས་ཡིན་སྟབས་གནད་འགག་ཆེར་མེད།

གལ་རེ་དབྱེ་འབྱེད་སྐབས་བདག་གིས་འོག་ཏུ་འཆད་འཁྱུར་གྱི་ཁོང་བཅུ་ལ་ཤས་མངའ་ཚབ་ཀྱི་གས་སྤྱུ་བཅི་བ་དང་། དེའི་ཁར་བོད་ཡོངས་
སྤྱང་སྒྲོང་རྒྱལ་མཁུ (དཔོན་སྒྲོང་། ཉེ་བ་སྒྲོང་། རྒྱས་སྒྲོང་། དྲགས་སྒྲོང་། སྤེལ་སྒྲོང་བཅས་ལ་བེད། བསྐྱར་ཆེན་) ཡི་རྒྱུད་ཡན་ཅུང་མང་ནས་ཁོང་
བཅུ་འབྲིང་ཕྱག་གི་ས་ཁོང་དང་། ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ། ཁང་ཁྱིམ་དང་འབྲུ་སྟག་སོགས་ལ་ཀྱང་གུད་གང་ཅམ་སྤྱད་ཡོད། དུས་འཁྱུངས་སྤྱི་ཁོང་བཅུ་
འབྲིང་ཕྱག་གིས་གལ་སྲིད་གཏམ་སྒྲོང་ཐོག་རྩུང་ཅམ་མཉམ་འཛིག་མ་བྱས་ཆོ་ལམ་སེང་རྟུང་རྟེན་བཏང་སྟེ། མི་དམངས་ཀྱིས་མཐོང་རྒྱུ་དང་
བརྟམས་བཅོས་བྱེད་ཡུལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཁོང་བཅུ་ཕྱག་པོ་ཐེ་བའི་འབྲིང་རིམ་ཁོང་བཅུ་ལ་མཐུན་སྤྱིལ་བྱེད་རྒྱ་འཐུས་སྒོ་ཆང་བོ་མ་བྱུང་
སྟབས་ང་ཚོར་དངངས་སྒྲག་དང་སྒོ་དོགས་སྒྲེ་གི་ཡོད།

གསུམ་པ། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་གསུམ་གྲོལ་དང་གཉིས་པན་གྱི་སྒོར། གསུམ་པ། ལས་དོན་ལག་བསྟར་གྱི་གནས་སྤངས་དེ་ལས་ཆེར་གོང་དུ་བཅོམ་ཟེན་
པའི་ཁོང་ལས་སྤྱུ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། གཉིས་པན་ཐད་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་དང་འབྲོག་ལས་དཔལ་འབྱོར་ཁོང་ལས་དང་

ཁྱད་པར་ཅུང་ཆེ་སྟབས། སློ་ཐོག་ལ་གི་གོད་མི་འབྱུང་བ་དང་འབྲོག་ལས་བཟོན་པོའི་ངང་འཕེལ་རྒྱས་འབྱུང་ཆེད། ཉང་གིས་བོད་རྫོང་ས་འབྲོག་
ཁུལ་ལས་དོན་ལ་གྲལ་རིམ་མི་དབྱེ་བ་དང་། འཐབ་ཚྭ་མི་བྱེད་པ། དབྱེ་འབྱེད་མི་བྱེད་པའི་ཚ་དོན་འོག་འབྲོག་བདག་དང་འབྲོག་བཟོན་ལ་
གཉིས་པན་གྱི་སྤྱད་རྩས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ། རྩོགས་གཅིག་ནས་འབྲོག་བཟོན་ནམས་ལྷགས་ཇེར་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། (མ་ཡིག་ཏུ་ཤོག་གངས་གཅིག་
ཆད་) གྱི་ལས་ཁུར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་ཡོད་པ་སོགས་འདི་དག་མངའ་ཚབ་ཏུ་བགྲང་ཆོག་ཡིན་ནའང་ཁ་ཤས་དེ་ལྟར་མིན་
པར་ལས་ཁུར་བཞེ་རེས་བྱས་ཏེ། མང་ཆོགས་རང་ཉིད་ནས་འོས་འཚམས་གྱི་མི་ལ་རེ་སྐུལ་དང་འདེམས་སྒྲིག་བྱས་པ་ཡིན་སྟབས་ཁེ་ཕན་མེད་པར་
ད་དུང་གྲོང་རྒྱུ་གི་ཡོད་པ་དང་། དཔོན་དཔོན་གྱིས་ཉེས་རྒྱུ་སོགས་སྤྱད་བསྐྱར་མཁན་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་ཆོ་མངའ་ཚབ་ཏུ་བགྲང་བ་ཡིན་ན་
གྲལ་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྲུག་པ་རེད། དཔོན་པོའི་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་མཚུངས་ཡིན། ཞིང་བཟོ་འབྲིང་ལྷག་གི་མཐུན་སྦྲེལ་
ཡག་ཉེས་སྐོར་བདག་གིས་གོང་དུ་བཞོང་བེན་པ་དང་། དེ་མིན་རྒྱུ་དེག་དང་མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་ཁག་གཉིས་འོག་དུ་འཆད་རྒྱ་ཡིན།

ཨ་བ། མང་ཆོགས་སྐུལ་སྐོང་དང་འཐབ་ཚྭ་གྱི་སྐོར། དམངས་གཙུག་པོའི་བཅོས་བསྐྱར་ནི་ཉང་གི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དེ་ལྟ་སྤྱད་བསྐྱར་མཁན་དཔལ་
རྩེ་མི་དམངས་ཡར་ལངས་ཏེ་རང་ཉིད་གྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་མནན་པའི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུ་འཛིན་ལམ་ལུགས་དང་། གདུག་རྩལ་གྱི་དབང་རྒྱར་
མཁན་ཞིང་བཟོན་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་མགོ་རྟིང་བསྐྱོགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཅད་དེ་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ནས་ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཆོགས་གྱི་བདག་
པོ་ཆགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དེའི་ངོ་བོ་ནི་དེས་པར་དུ་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་བཀའ་བཏོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཚད་སྒྲིག་ཀྱི་ཡོད་ཆད་ལས་
བསྐྱངས་བ་དང་། བཀའ་བཏོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བཟོན་ལམ་ལུགས་དང་ཞིང་བཟོན་བདག་པོ་གྲལ་རིམ་ལ་ངོ་མོལ་དང་ཅ་མེད་བཏང་སྟེ་གསར་བཞེ་
བྱེད་པ་དང་། འོད་ཕན་བདེ་སྦྱིད་གྱི་དམངས་གཙུག་དང་སྤྱི་ཆོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་མངོན་དུ་འབྱུང་བར་རེ་སྐུལ་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་པ་སོགས་
ཆད་དེས་ཅན་གྱི་གསར་བཞེའི་སྒྲི་སྒྲུང་དང་གྲལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་སྟེལ་རྒྱ་དེ་ཡིན་སྟབས། མང་ཆོགས་སྐུལ་སྐོང་ནི་མ་བརྒྱུད་མཐུ་མེད་གྱི་གོ་རིམ་
ཞིག་ཡིན།

ཡིན་ནའང་ལས་དོན་འདི་ལས་སྐོར་བོ་ཞིག་མིན་པར། ང་ཆོས་ལས་དོན་དེ་སྐུལ་སྐོང་བྱེད་འོས་པའི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་ཁྲད་
པའི་ནང་ནས་ཤུགས་ཐེབས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་གི་བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ནས་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་མི་འབོར་དེ་བྱི་རྩལ་
ཅམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དངོས་ཀྱི་སྟབས་ཤུགས་སུ་བསྐྱར་དགོས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་དམངས་གཙུག་པོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་གཟབ་ནན་གྱིས་ཉང་གི་
འགོ་ཁྲིད་དང་བཏོད་འདོམས་སྤྱད་རྩས་གཞིར་བཟུང་སྟེ། འཆར་གཞི་ལྟར་པའི་སློ་ནས་གཡས་རྒྱུང་དང་གཡོན་རྒྱུང་གི་འོར་འཛོལ་མི་འབྱུང་
བའི་སྟངས་འཛིན་གྱིས། དམངས་གཙུག་པོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགན་ཆེན་པོའི་ལས་དོན་ནམས་ཉང་གི་མཇུག་ཕྱགས་སྤྱད་རྩས་ལྟར། རྩོགས་ཡོངས་
ནས་བོད་རྫོང་ས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་གནད་འགག་ལ་བསམ་གཞིགས་གྱིས་དོན་དག་གི་ཆེ་སར་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་ལུགས་
རྒྱུང་ལ་དམིགས་པ། བྱེད་སྟངས་གང་ཐུབ་གྱིས་ཡང་དག་དང་། རྩོགས་ཡོངས་ནས་པན་ཐོགས་མེད་པ་དག་དགའ་གཉེན་སྤྱད་གི་འབྱུང་རྒྱུ་ཐོན་
འགོག་དང་། མང་ཆོགས་སྐུལ་སྐོང་དང་འཐབ་ཚྭ་སོགས་ལས་དོན་ཡོད་ཆད་འབད་བཅོམ་གྱིས་ཐུར་ལས་གཏིང་ཟབ་པ་དང་ཞིབ་ཆགས་པ། རྒྱ་
སྤྱོད་མཐོ་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་གིན་ཏུ་གཡུ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡིན་ནའང་། ས་ཁུལ་མི་ཁྱད་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱད་རྩས་གཞིར་བཟུང་ལས་དོན་བསྐྱབ་པར་མི་
པན་པ་དང་མི་འོས་པའི་མངོན་ཏུགས་ལྟ་འདུག་པ་སྟེ།

༡ སྒྲིག་སྐྱབས་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོངས་ནས་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་དང་སྐུལ་སྤོང་སྟོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གཏམ་བཤད་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཆེས། མི་
དམངས་མང་ཚོགས་མང་ཆེ་བས་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་དགོས་ངེས་དང་སྐུལ་སྤོང་གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལ་རྒྱས་ལོན་ཡོད་མེད་མི་བཟ་བར། རྣམ་པ་
ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་ཏུར་བཙོན་ཅན་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མང་ཚོགས་སྐུལ་སྤོང་མཐུན་ཕྱིན་པ་བྱུང་སྟམ་པའི་མངོན་རྟགས་ཤིག་དང་།

༢ ཏུར་བཙོན་ཅན་གྱི་རྒྱ་སྐྱེས་ལ་མི་ལྟ་བུར་གྲངས་འབོར་ལ་བཟུང་བའི་མངོན་རྟགས།

༣ བསམ་སྒོ་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་མངོན་རྟགས།

༤ ཏུར་བཙོན་ཅན་ཁག་གཅིག་གི་བསམ་སྒོ་དང་བྱ་སྦྱོང་དེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་སྒོ་དང་བྱ་སྦྱོང་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་
མངོན་རྟགས།

༥ བསམ་འཆར་ཁག་གི་བདེན་རྒྱུན་ལ་མི་དཔྱོད་པར་སྒྲ་འཛམ་ཏམ་ཤེད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ལྷ་ཚོགས་བྱེད་པའི་མངོན་རྟགས་བཅས་ལྡན་པ་དང་།
ད་དུང་དགའ་བ་དུག་ཡོད་པ་ནི། ཟང་ཟེང་ལ་དགའ་བ། སྒྲ་འཛམ་ལ་དགའ་བ། བསྟོད་བཤམས་ལ་དགའ་བ། གྲུ་ཀ་འཛལ་བར་དགའ་བ།
རྟོག་བྱ་བཟོ་བར་དགའ་བ། གང་བྱུང་རྒྱུང་དེག་ལ་དགའ་བ་བཅས་ཡིན།

འདི་ནས་མངོན་རྟགས་ཐའི་སྐོར་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། མང་ཚོགས་སྐུལ་སྤོང་སྐབས་མང་ཚོགས་བསྐྱོངས་ཏེ་བཅོས་བསྐྱར་སྐུལ་སྤོང་སྟོགས་ཀྱི་
ཐད་སྟན་སྟོན་དང་གཏམ་བཤད་སྒྲེལ་ཡོད་ན་འདྲ་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ནང་དོན་རྟོགས་པ་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི།

༡ གཞི་རིམ་ས་ཁུལ་སོ་སོར་བོད་ཡིག་གི་བཅོས་སྐྱར་ཡིག་ཆ་མེད་པའམ་ཆ་མི་ཆང་བ་དང་ཡོད་ན་འདྲ་འབྲས་སྒྲིམ་ཆང་།

༢ སྐད་བསྐྱར་གྱི་ཚུ་ཆད་དམའ་བ།

༣ མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཤེས་བྱ་དང་རིག་གནས་ཚུ་ཆད་ཏ་ཅང་ཞན་པ།

༤ ལས་བྱེད་ཚོས་མང་ཚོགས་ཆང་མས་གནད་དོན་ངེ་ལྟར་ཤེས་རྟོགས་འབྱུང་ཐབས་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་དང་། ངང་རྒྱན་མི་བསྐངས་པ།
འབད་བཙོན་མི་བྱེད་པའམ་བྱས་ཆད་མི་འདད་བ་དང་། སློབ་སྦྱོང་ཡང་ཕལ་ཆེར་འདི་དང་འདྲ་བར་ལྷ་རྒྱུགས་དང་བཙན་ཤེད་ཀྱི་བྱ་སྦྱོང་བྱུང་
ཡོད། དུ་དུང་འོག་ཏུ་འཆད་ཆོག

རྒྱ་རྒྱུན་འདི་དག་གི་རྒྱན་པས་མི་མང་ཆེ་བས་བཅོས་སྐྱར་གནད་དོན་ལ་རྒྱས་ལོན་གཏིང་ཟབ་བྱེད་དགའ་བ་ཆགས་ཡོད། རྟོགས་གཞན་ཞིག་ནས།
ལས་བྱེད་ཚོས་མང་ཚོགས་སྐུལ་སྤོང་སྟོགས་ཀྱི་བཅོས་སྐྱར་ལས་འགུལ་དེ་སྒྲེལ་ཆད་མཁྱེགས་བོ་དང་འཐབ་ཚིང་རྩ་རང་ཆ་ཆ་འུར་འུར་བྱས་བ་
ཅམ་གྱིས་ལས་འགན་འགུལ་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། རྒྱུང་འཛུལ་ལྟ་བུའི་བྱ་སྦྱོང་འདིའི་འོག་ཐོག་མར་ཏུར་བཙོན་ཅན་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས། ཏང་གི་
སྲིད་ཅུས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་དང་གུལ་རིམ་ངོས་འཛིན་གོང་མཐོར་གཏོང་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་དམངས་
གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་ལས་འགུལ་གྱི་འཐབ་ཚིང་གྱི་མདུན་གུལ་དུ་ལངས་པའི་དངོས་འབྲེལ་རྒྱ་སྐྱེས་བཟང་བའི་ཏུར་བཙོན་ཅན་གྱི་དཔུང་སྡེ་ཞིག་
གསོ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱུར་དོ་སྣང་མ་འདད་བའམ་དོ་སྣང་བྱས་མེད། དེའི་ཁར་ལས་བྱེད་ཚོས་དགེ་སྦྱོན་བདེན་རྒྱུན་ལ་མི་བཟ་བར། རྩ་རང་དང་
འཛིགས་དངངས་ཀྱི་འཐབ་ཚིང་བྱེད་ཡོད་པའི་ཏུར་བཙོན་ཅན་ཁག་ཅིག་འབྱུང་ཐབས་ཁོ་ནར་དམིགས་པ་དང་། གྲངས་འབོར་ཐད་མི་གཞན་ལ་
ངོམ་ཆོག་པ་གཙོ་བོ་བྱས་ཏེ། མང་ཚོགས་ནང་འདོད་ཚུལ་འདི་དག་ཡོད་མཁན་ཆོར་བརྗོད་པར། རྒྱུང་ཚོས་ལས་འགུལ་ཁྲོད་མངའ་བདག་དང་

མངའ་ཚབ། ཐ་ན་ཞིང་བློན་འབྲིང་ཕྱག་ཁ་ཤས་ལའང་དཀར་ནག་གི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཁག་འདྲོགས་ས་མང་ཙམ་འཛེལ། བྱོད་ཚོས་བསམ་
འཆར་མང་པོ་ཐོན། འཐབ་ཚྩོད་ཀྱི་མདུན་གྲལ་དུ་ལོངས། བྱོན་ཚོས་འདི་ལྟར་བྱས་བ་ཡིན་ན་ད་གཟོད་གཞུང་བཞེས་མང་ཙམ་གཏོང་བྱེད་པ་
དང་བྱོད་ཚོར་རྒྱ་ཁོར་མང་ཙམ་ཐོབ་བྱེད་སྟེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་སྤྱད་ནས་སྐལ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བསམ་འཆར་མེད་ཅེས་
བརྗོད་སྐབས། བྱོད་ནི་མངའ་བདག་གི་རྒྱལ་ཁྱི་རེད་ཟེར་བའོ། མངའ་བདག་གི་ལངས་ཕྱོགས་རེད་ཅེས་ཞུ་མོ་སྤྲོ་ཚོགས་གཡོགས་ཏེ་གཞོན་
ཤུགས་སྤྱོད་པ་སྟེ་གསར་བརྗེ་དགོངས་དོན་དང་མི་འཚམས་པ་སྟེ་ཅི། ཐ་ན་འཛིག་རྟེན་མི་སྟོན་བྱེད་སྤངས་དང་ཡང་མི་འཚམས་པའི་ཞི་
ངག་གི་བྱེད་ཐབས་སྤྲོ་ཚོགས་ལག་ལེན་བྱས་པར་བརྟེན། གངས་འབོར་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་པ་སྤྲོ་ཚོགས་ཀྱི་ཏུར་བཙོན་ཅན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད།

ལས་བྱེད་ཚོས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་གནས་ཚུལ་ལ་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཐོག་སྐུལ་སྤོང་གི་གནད་དོན་
ཐག་ཚད་མེད་ནའང་། མང་ཚོགས་ཐད་དེ་སྐུལ་སྤོང་བྱས་ཟིན་ཤག་ཏུ་བཅིས་ཏེ་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་སྟབས། བོད་སྒྲོངས་ཀྱི་རྩུ་བཙོན་ཅན་གྱི་དཔུང་
ཕྱེ་ཆེ་ནའང་རྒྱ་སྤྱོད་ཡང་དག་མིན་སྟགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཏ་ཅང་རྟོག་འཛིང་ཡིན། རྩུ་བཙོན་ཅན་རང་ཉིད་མ་གཞི་སྟག་བཟུལ་སྒྱུར་བའི་
ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཕྱི་སྤྱོད་ཚོགས་རྒྱུ་བའི་ཞིང་བུ་བདག་བོའི་འོག་སྟག་བཟུལ་སྤྱོད་ཚོགས་བྱངས་བ་དང་། གལ་ཅི་མ་གྱི་
འཁོར་འཛིང་ཡོད་ལ། ད་ཆ་དཔའ་ངར་ཡང་དག་གི་སྟོན་སྒྲོལ་རྩལ་མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྟག་ངོ་མ་བཟང་རྒྱ་དང་གལ་ཅི་མ་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་
མདུན་གལ་དུ་ལངས་ཏེ། མི་ངན་པ་འགོ་བས་སྤང་དང་མི་བཟང་བོར་ཁྲུན་འདེབས་སྟགས་སྟགས་སྤྱད་གི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་སེམས་མི་དཀྱགས་པ་
དང་། རྩུ་འཛོལ་དང་རྟོག་བྱ་མི་བཟོ་བའི་རྩུ་བཙོན་ཅན་ནི་ཏང་གི་ཅ་ཆའི་རྒྱ་རྩུ་ཡིན་ལ། དྲང་བདེན་གྱི་མི་ཚོས་གཅིག་ལྟར་བྱེད་ཡུལ་
ཡང་ཡིན། མི་འདིའི་རིགས་གངས་འབོར་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་མོད། རྩུ་བཙོན་ཅན་གྱི་བསྒྲུལ་འབོར་ནང་ཁོ་ཚོས་བརྒྱ་ཆའི་བཅུའི་གངས་ལས་
ཟིན་མེད། མང་ཆེ་ཤོས་ནི་སྤྱོད་ཚུལ་ཡག་སྟག་དབྱེ་འབྱེད་དཀའ་ཞིང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོར་ཆགས་ཞེན་ཆེད་ཁྱགས་མཁན་ཡོད་ལ།
ལས་བྱེད་ཀྱི་དགོས་འདོད་ལྟར་ལས་ཀ་སྤྱོད་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་དགའ་མོས་བྱེད་མཚམས་གཞི་ཅི་སྤྱོད་དབང་ནང་ཁྱགས་ནས་སྤོང་གྱི་ཁེ་ཕན་སྤྱོད་
མཁན་ཡོད་པ་དང་། ལ་ལས་སོ་སོའི་ཉེས་བཤེད་འགོ་བས་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བཅོས་སྤྱོད་ཀྱི་འགག་སྟོ་སྟོལ་ཐབས་དང་། འགའ་ཤས་ཤིག་དག་བོའི་ངོ་ཆ་བ་
པའི་དམིགས་འདུན་འགྲུབ་ཆེད་འཆར་གཞི་ཐུན་པའི་སྟོན་རྩུ་བཙོན་ཅན་རྩུ་བཙོན་ཅན་ཕྱོད་མཁན་སྟགས་རྒྱ་རྩུ་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩུ་
བཙོན་ཅན་ཡང་སྤྱོད་ཚོགས་བྱུང་ཡོད།

ལས་བྱེད་ཚོས་མི་འདི་དག་ལ་བཟག་དབྱང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱ་ནི་གནད་འགག་དང་རྩུ་ཐུང་ནང་གངས་འབོར་མི་ཉུང་བའི་རྩུ་བཙོན་ཅན་
ཐོབ་པ་དང་། ལས་འགུལ་ཁོད་སྤྱོད་ཅོར་ཉུང་ཅོར་བརྒྱབ་པ་ཙམ་ལ་སྤོང་ཚུལ་ཏེ་ལས་འགན་གྲུབ་ཡོད་ཤག་གིས་ང་རྒྱལ་དང་ངོ་མས་ཁྱེད་བུ་
སྟགས་དཔེར་ན། ས་ཁུལ་ཞིག་ལ་ཕྱིན་ནས་ཁྱེད་ཚོས་མང་ཚོགས་སྐུལ་སྤོང་བྱས་པ་ག་འདྲ་ཡིན་མིན་ང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པའི་སྐུལ་སྤོང་ཡག་པོ་བྱས་
ཡོད་ལྟགས་དང་། རྩུ་བཙོན་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་མི་གངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་ག་ཚོད་ཟིན་ཡོད་མེད་དང་། ལས་འགུལ་ག་འདྲའི་འཇུག་པོ་དང་ག་འདྲའི་
རྩུ་འཛོལ་ཡིན་ལྟགས་ཙམ་བཞིན་པ་ལས། མང་ཚོགས་དཀྱུས་མས་བཅོས་བསྐྱར་ལས་འགུལ་གྱི་ངོས་འཛིན་དང་། དག་གཉིན་དབྱེ་མཚམས། གསར་
བཅའི་དགོས་འདུན་དང་གལ་ཅི་མ་གྱི་གོ་རྟོགས་ཅི་ཙམ་ཡོད་མེད། ལས་འགུལ་ཁོད་རྩུ་བཙོན་ཅན་བསམ་པ་རྣམ་དག་ཡིན་མིན། ཏང་དང་མི་
དམངས་ལ་དགའ་མོས་ག་ཚོད་ཡོད་མེད། ལས་དོན་དྲང་བདེན་ཡིན་མིན། དཀར་ནག་གོ་སྟོག་གི་རྟོག་བྱ་བཟོ་གི་ཡོད་མེད་དང་། ལྷག་པར་དུ་
རྒྱ་ཆའི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་ཀྱིས་དངོས་འབྲེལ་དགའ་བསྟུ་དང་བསྟོད་བསྟགས་བྱེད་པའི་རྩུ་བཙོན་ཅན་ཞིག་ཡིན་མིན་སྟགས་དེ་ཚོའི་རྒྱ་སྤྱོད་
ལ་ཞིབ་འཇུག་གཏིང་ཟབ་དང་། དོན་དངོས་དང་འཚམས་པའི་ཚོད་དཔག་གིས་དགོ་སྟོན་གྱི་གནས་ཚུལ་བཞིན་ཐུབ་མཁན་ནི་ཉུང་ཤས་ཡིན།
དེ་ལས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ཐུབ།

ཏང་གིས་ང་ཚོར་སྒྲོབ་སྟོན་ཡང་ཡང་གནང་དོན། མིའི་བསམ་སྒྲོབ་བཅས་སྒྱུར་ཐད་སྒྲོབ་གསོ་རྟགས་རམ་ཁོ་ནར་བརྟེན་དགོས་པ་ལས་བཅན་ཤིང་
དང་མུ་ཚུགས་བྲེལ་བེད་བྱས་མི་ཆོག་པ་དང་། མི་སྒྲེར་སོ་སོར་རང་རྟོགས་དང་རང་འགྲུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཅས་བསྒྱུར་དང་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐུབ་པ་
བྱེད་དགོས་བ་དང་། དེ་ནི་ང་ཚོའི་རྒྱུ་རིང་རྟོག་འཛིང་གི་གལ་ཆའི་ལས་འགན་ཞིག་ཏུ་བསྟེན་དགོས་ཞེས་བསྟན་པ་འདི་ནི་མཁས་མཛངས་དང་
ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་བོད་ཕྱོད་ས་བཅས་བསྒྱུར་སྐབས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་དགོངས་དོན་འདི་ཇི་བཞིན་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཐུབ་མེད་པ་
དཔེར་ན། ལོ་ན་དར་མའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་མོས་སྟགས་གཡོན་རྒྱུ་བའི་མིག་ལ་མི་མཛེས་བ་དང་སྤང་བར་མི་འགྲོ་བ་ཞིག་
ཡིན་ཟླ། ལས་བྱེད་དང་རྩུབ་བཅོམ་ཅན་ཆོས་མཉམ་གཅིག་ཏུ་བཅན་ཤིང་གྱིས་སྤིང་དབང་བེད་སྤྱད་སྒྲོས་ཞི་བྲག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་ཐབས་
བཀོལ་བ་དང་། ཐ་ན་འཐབ་ཚྭ་དང་ལྷ་མོ་ནག་པོ་གཡོགས་པ་དང་ཉེས་ཁྲིམས་གཙོད་པ་སྟགས་བཅན་ཐབས་གྱིས་དུས་ལྷན་ནས་བསམ་སྒྲོའི་
གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཅིས་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐབས་དེར་བྱི་ཚུལ་ཐོག་ཏུ་ལམ་ཆད་ངེས་ཅན་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་།
དོན་དངོས་སུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་ཐེ་ཆོས་དང་ཡིད་དོགས། སེམས་ཤུགས་ཆག་པ། འདོད་པ་མ་ཁེངས་པ་བྱུང་ནས་བསམ་སྒྲོའི་
གནད་དོན་ལྔར་བས་རྟོག་བེད་ཅན་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོད།

རྩུབ་བཅོམ་ཅན་ཁག་ཅིག་གི་བསམ་སྒྲོ་དང་བྱ་སྤྱོད་ལ་དོན་དངོས་ཁྲོད་དཔྱད་ཞིབ་མ་བྱས་པར་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་དང་བྱ་
སྤྱོད་ཏུ་ཅིས་ཡོད་པ་སྟེ། དང་པོ་གཙོ་ཆེར་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐོག་དང་། གཉིས་པ་དོན་དངོས་དང་མི་འཆམས་པའི་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས།
གསུམ་པ་འཐབ་ཚྭ་སྐབས་ཐལ་བྲགས་བྱུང་ཡོད། དེ་མིན་འདི་རྟགས་ཀྱི་གནད་དོན་དུང་མང་བ་དང་། འོག་ཏུ་སྐབས་མཆམས་བཞེད་ཀྱི་
ཡིན། ང་ཚོའི་རྩ་ཚུལ་མདོར་བྲིས་ན། ལས་བྱེད་དང་རྩུབ་བཅོམ་ཅན་ནམ། དེ་མིན་གཞན་སུ་ཡིན་ཅུང་ཁོའི་བསམ་སྒྲོ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་ཡང་།
བརྒྱ་ཆའི་བདུན་ཅུ་ནས་དགུ་བརྒྱ་ཡན་གྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོའི་ཐོག་ནས་འདོད་མོས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་ད་གཟོད་མི་དམངས་
མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་དང་བྱ་སྤྱོད་ཏུ་ཅིས་ཆོག་པ་དང་། གལ་སྤིང་འདི་ལྟར་མིན་པར་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་ལ་ཅིས་ཆོ་དེ་ནི་དངོས་ཡོད་
དང་མི་འཆམས་པ་དང་མི་འོས་བ། ལས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ལས་འགྲུལ་སྤེལ་བྱོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ་སྟགས་ཀྱི་
ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་བྱེད་པའི་ནང་དོན་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་མིན་དེ་ངེས་པར་དུ་ཞིབ་བཤེར་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས། འདི་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཡིན་ནའང་མང་ཚོགས་ཀྱི་མིག་ནི་གསལ་བོ་ཡིན་ཞེས་བཞེད་སྤངས་འདིར་འཇུག་ཏེ་དངོས་ཡིན་མིན་པའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་དངོས་ཡོད་
ལ་ཅིས་ནས་འོལ་ཆོད་གྱིས་ནག་ཉེས་མེད་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ནག་ཉེས་ཆབས་ཆེན་གྱི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་རྩུང་རྟེན་གཏོང་བ་ནི་ཏང་མངས་
དགོས་པ་ཞིག་དང་། རྩུང་རྟེན་གཏོང་ནོར་མང་པོ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་འདིའི་འབྱུང་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

མང་ཚོགས་ཀྱི་མིག་ནི་གསལ་བོ་ཡིན་པ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ནའང་། བསམ་འཆར་འདོན་མཁན་གྱི་རྩ་བ་དེས་མི་དམངས་མང་ཚོགས་དང་མང་
ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་མཚན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་ཞིབ་འཇུག་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལས། བཤད་ཆད་ཆད་མ་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ཡིན་
ཤག་གིས་ཡང་དག་པར་བསྟེན་མི་ཅུང་། འདིའི་སྐོར་གོང་གི་མདོན་རྟགས་བཞི་བའི་གསལ་བཤད་ནང་བཞེད་ཟེ།

འཐབ་ཚྭ་དང་གྲོ་སྐྱར། དམངས་གཙོ་བཅས་བསྒྱུར་གྱི་འཐབ་ཚྭ་ནི་གལ་རིམ་འཐབ་ཚྭ་གྱི་ནང་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་གལ་ཆའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། ཞིང་
བྱན་དང་བྱན་གཡོག་བརྒྱུད་ནས་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགྲོལ་དང་ཁྲོད་ཤིང་གསོན་གྱི་གལ་རིམ་འཐབ་ཚྭ་སྤེལ་ཏེ། ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་ལ་མི་

རབས་ནས་མི་རབས་བར་སྐྱལ་བསྐྱལ་སྒྲ་ཚོགས་སྤྱི་དགོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་ཚད་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་དཔྱད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འོག་ཞིང་
 བཟ་བདག་པོས་གདུག་རྩལ་བཅོན་ཤིང་གྲིས་གཉའ་གཞོན་བཤུ་གཞོག་བྱས་པའི་འབས་བྱ་ཡིན་པ་ཤིས་སུ་འཇུག་དགོས་བ་དང་། ཁོ་ཚོར་གྲལ་
 རིམ་འཁོན་སྤང་གི་ཁོང་ཁྱོད་མི་ལྷེ་འབར་དུ་བརྟག་ནས་འཐབ་ཚིང་སྤེལ་ཏེ་སོ་སོའི་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་ཞེ་འཁོན་སངས་བ་དང་། སྤྱོད་བརྒྱར་ཐོབ་པ།
 གྲལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས། གསར་བརྗེ་འོ་སྤྱོད་སྐྱུ་སྐྱུ་སྤེལ་སོགས་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་གོམ་གང་ཟེ་མཐོར་བཏང་སྟེ། ཞིང་བཟ་
 བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་རྩ་མེད་དང་། གྲལ་རིམ་འདིའི་ནང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་བཤུ་གཞོག་གྲལ་རིམ་གྱི་ལྷ་བ་དང་། རོས་འཛིན། ལངས་སྤྱོགས་བཅས་
 མི་དམངས་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་རོས་འཛིན། ལངས་སྤྱོགས་སུ་བརྒྱུར་ཏེ་མི་གསར་བ་ཞིག་ཏུ་བརྒྱུར་དགོས་པ་མ་ཟད། འཐབ་ཚིང་ཐོག་གཏང་ཡུལ་དེ་
 འབྱེད་དང་འཐབ་ཚིང་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་དགོས་པ་སྟེ། ཞིང་བཟ་བདག་པོའི་གྲལ་རིམ་དང་གྲལ་རིམ་འདིའི་མི་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་
 ལ། མིའི་ཁྱོད་དུ་འང་གཡོན་སྤྱོགས་བ་དང་བར་གནས་བ། གཡས་སྤྱོགས་བ་བཅས་དང་། གསར་བརྗེ་རོ་ལོག་པའམ་ཆེས་གཡོན་རྩུང་བ་སོགས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་ཡོད།

ནག་ཉེས་ལ་ཆབ་སྲིད་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསར་བ་དང་རྟོང་བ། ཚབས་རྒྱུད་། ཏུས་ཡུན་རིང་ཐུང་། དེར་བསམ་འཆར་འདོན་མཁན་གྱི་མིའི་མང་ཉུང་སྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་དེའི་ཐུར་འགྲོད་ཕྱིས་འདོམས་གྱི་རྣམ་འགྲུལ་བཟང་ངན་ལ་ལྟ་དགོས། བྱེད་ཐབས་དེར་སྤྱད་སྟོབ་བཅ། རྒྱུ་འགྲུག་གམ་རྒྱུད་རྟེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གང་ཅུང་སྟོང་རྒྱ་དང་། གཏོང་དང་གཏོང་གཏུགས་མིན་དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་། འཐབ་ཚད་གྱི་གངས་འབོར་མང་ཉུང་སྟགས་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ཐད་ལའང་མི་སྐྱེར་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་འདྲ་མིན་ཡོད་ཅིང། མི་ལ་འཐབ་ཚད་གཏོང་སྐབས་ངས་པར་དུ་ཉེས་ཅན་གྱི་དངོས་ཡོད་ནག་ཉེས་ལྡོག་ཆོགས་གྱི་དཔལ་རྟགས་ཁུངས་འཕེར་དང་མང་ཆོགས་གྱི་ར་སྟོང་དགོས་པ་ལས། ཁག་འདོགས་དང་འཐབ་ཚད་བྱེད་ཡུལ་དུ་གཙུག་རྒྱུད་མི་ཆོག་པ་སྟགས་འདི་དག་ནི་ཉར་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་ཡིན། དེ་ལྟར་ནའང་། འཐབ་ཚད་ལས་འགྲུལ་དངོས་གྱི་ཁྲོད་ཡོད་ཚད་ཉར་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་ལྟར་ལག་ལེན་བྱས་བ་ཉུང་ཉུང་ཡིན།

འབྲིང་མི་སྣ་དང་། ཞིང་བླ་འབྲིང་ཕྱག་ཚོའང་ཞིང་སྤང་དང་ངས་སྐྱེས་སྐྱེས་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། བྲོས་མ་ཐུབ་མཁན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུ་ཕྱེད་པ་འཕྲ། རང་སྟག་བཅད་པ་སྟགས་ཡིད་སྟོབ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་སྟབས། དང་བདེན་གྱི་མི་དམངས་ལའང་ཐེ་ཚོམ་དང་སྟོབས་སྟགས་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དག་དགའ་གཉེན་སྦྲུག་དང་མཐུན་སྦྲེལ། ལས་དོན་ལ་མི་ཕན་ཞིང་རྟོག་དྲ་འབྲུང་གཞིའི་སྟོན་ནོར་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཆབས་ཆེ་ཆུང་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁྲུང་པར། ལྷ་རྟེན་མང་ཉུང་སྟགས་ཕན་ཚུན་གཅིག་མཚུངས་མིན། གོང་འཁོད་དགའ་བ་དུག་གི་གནས་སྟངས་དེ་སྟན་འཛིན་གནད་དོན་གཞན་མང་པོའི་ཁྲོད་མཁྱེན་རྟོགས་ཐུབ་ངེས་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་འབྲེལ་བཤད་ཞུ་གི་མིན།

དུག་པ། བདུན་བཤེར་གྱི་སྐོར། བོད་རྒྱུངས་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིབ་བཤེར་གྱི་དགོངས་དོན་བདུན་པོ་ནི་ཆ་ཚང་དགོས་ངེས་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་། ལས་དོན་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་དགེ་མཚན་ཡང་གང་མཚམས་ཐོབ་ཡོད། ང་ཚོའི་བསམ་པར་བསྐྱར་ཞིབ་དེ་བཙུན་བསྐྱར་སྐབས་ལས་གོམ་གང་མདུན་སྟོན་དང་གནད་དོན་ཐད་ཐུར་བས་ཁ་གསལ་ནན་ཏན་དང་། གཏིང་ཟབ་ཞིབ་ཚགས། རྒྱ་སྤྱོད་མཐོ་བ་དགོས་པ་དང་། ཁྲོན་ཡོངས་ནས་མང་ཆོགས་སྤྱུལ་སྟོང་གིས་ཉར་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་གཞིར་བཟུང་། མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དང་། ཡང་དག་ཅིང་མི་རྣམས་དགའ་མགྱ་ཡི་རང་དང་བརྟན་སྤོང་འོས་མཚམས་སྟོན་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་ཁྲོད་ལྷག་པའི་གནད་དོན་ཐག་བཅད་དེ་མང་ཆོགས་གྱི་གྲལ་རིམ་གོ་རྟོགས་དང་། གསར་བརྒྱུད་སྟེང་སྤྱོད་པ་འབྲས་གོང་འཕེལ་དང་། ལས་བྱེད་ལ་ཞིབ་བཤེར། རྟོག་དྲ་བཟོ་མཁན་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དེ་ཚོ་ཐག་གཅོད་དང་། ང་ཚོའི་ལས་བྱེད་དཔུང་སྡེ་གཙང་སྟེང་སྤྱོད་པ་འབྲས་སྟོན། བཙུན་བསྐྱར་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དང་རྒྱལ་ཁ་སྤྱོད་པར། ལས་དོན་མཐའ་དག་འཐུས་སྟོང་པའི་མང་གཞིའི་ཐོག་སྤྱོད་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་པར་ཁག་ཐོག་བྱེད་རྒྱུ་ལས་གཞན་གང་གི་ཆེད་དུ་འདེད་མིན།

འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་འཐུས་སྟོང་བ་ཞིག་བསྐྱབས་ཐུབ་མེད། དཔེར་ན་བཙུན་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་དང་པོ་མཐུག་མ་སྤྱོད་པས་འགུལ་གཉིས་པ་བསྐྱངས་བ་དང་། ཐངས་དང་པོའི་ལས་འགུལ་སྐབས་ཀྱི་གཡས་སྤྱང་གི་སྟོན་ནོར་དེ་ནང་དོན་གཙོ་བོར་བཞག་ཡོད་སྟབས། ར་དུག་གི་ཞིབ་བཤེར་ལས་འགུལ་སྤེལ་ནས་གཡས་སྤྱང་གི་གནད་དོན་ཡོད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་སྟགས་རྒྱུད་རྟེན་ལྷུང་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྟེ་ཆབས་ཆེའི་གཡོན་སྤྱང་

གི་ནམ་པ་དེ་ཐར་ལས་འཕེལ་དུ་བརྟུག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་བུ་ཟེན་པའམ་འཆད་འགྱུར་གྱི་སྒྲིན་ནོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ནམས་སྟན་ཞུ་འདིའི་
གནད་དོན་རེ་རེའི་ནང་བཅོད་ཡོད་ནའང་། དེའི་ནང་གི་གཞི་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིན་ནོར་མང་ཆེ་བའམ་ཕལ་མ་ཆེ་ནི་བསྐྱར་ཞིབ་ཁྲོད་བྱང་
ཡོད། དེ་བས་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་བསྐྱར་ཞིབ་སྒྲིག་སོང་ཞེས་པའམ་ཡག་པོ་བྱང་མི་འདུག་ཅེས་བཅོད་པའི་རྒྱ་སྒྲིན་ཡང་དེར་ཐུག་ཡོད།

罢稗拜≡车稗≡罢碯扳≡斑～

ཁིང་འབྲོག་ལས་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐོར།

ཉང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐོང་ཆེན་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ཉང་གི་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཅུ་འཇུགས་ཀྱིས་རོགས་རམ་ཚོགས་ཚུང་བཅུགས་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་བཞོན་སྒྲིག་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་རྒྱལ་གཅིས་ཐོན་སྐྱེལ་ལ་སྐྱལ་སྤོང་སྤོང་གསོ་རྒྱག་པ་སོགས་སྤེལ་ནས། ཐོན་སྐྱེད་རྩིས་ལུས་མི་ཐེབས་ཆེད་འཐུས་སྒོ་ཚང་བའི་བྱེད་ཐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་རིམ་པར་སྤྱད་པ་དང་། ང་ཚོ་གཞི་རིམ་གྱི་རིགས་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་མང་ཆེ་བས་ཉང་གི་གསུང་ལ་མཉམ་འཛོག་དང་། མང་ཚོགས་ལ་འགོ་བཟུང་། མང་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཉམ་དུ་ངལ་ཚོལ་བྱས་ཏེ་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རུས་པ་ཆེན་པོ་བཏོན་ཡོད། དུས་མཚུངས་སུ་མང་ཚོགས་ཡར་ལངས་བཅིངས་འགོལ་ཐོབ་ནས་ས་ཁོང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཡོད་ལྟ་བུ། བདག་པོའི་བསམ་སྒྲུབ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གཅིས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་གནམ་སྤོན་དབུལ་བའི་ངར་ཤུགས་བསྐངས་ནས་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་མདུན་གཤམ་དུ་རུས་པ་ཆེན་པོ་ཐོན་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གནམ་མཁུ་ཆུན་མས་ཀྱང་རྟོག་དྲ་མ་བཟོས་པར་ང་ཚོ་བོད་ཡུངས་ལ་ལོ་གསུམ་བསྟུང་མར་ལོ་ལྷགས་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེའི་ཁོད་དུ་འང་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་སྟེ་མཁྱེན་སྒྲུར་ངང་བོད་ཡུངས་རྩིས་ལུས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་ཆད་གཅོད་སེལ་དང་། བདེ་སྐྱིད་འོད་སྣང་གི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་སང་བཞོད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲུབ་བཞོན་སྐྱོད་འོག་བོད་ཡུངས་སུ་མཉམ་ལས་ཁང་གི་རྒྱུད་ལྷན་ཐོག་མར་ལངས་ཡོད་མོད། བོད་ཡུངས་ཀྱི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་ད་ཆ་དམངས་གཙོ་གསར་བཟུང་བའི་བསམ་སྒྲུབ་ལས། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཆུ་ཚད་དམའ་བ་དང་། རེ་འདུན་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་སུ་མེད་ལྟ་བུ། བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཐོབ་པའི་ས་ཁོང་སོགས་ཅུང་མ་འགོར་བར་རང་ཉིད་ལ་མི་དབང་བར་སྐྱམ་སྟེ་སྒོ་བག་མི་ཕབ་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆག་ཡོད་ཁར་དོ་དམ་ཉན་ཉན་མེད་པ་དང་། རྩ་བུར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མོར་ནུས་པ་རང་འགར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། རོགས་རམ་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཀྱང་ཡོད་ཆད་རང་མས་གཉིས་ཕན་གྱི་ཅ་དོན་སྐར་ལག་ལེན་བྱས་མེད་པར། རོགས་རེས་ཚོགས་ཚུང་དུ་འཇུག་འདོད་མེད་མཁན་ལ་མ་ཞུགས་ཀ་མེད་དང་། འཇུག་འདོད་ཡོད་མཁན་ཁ་ཤས་ཞུགས་མི་ཐུབ་པ་དང་། རོགས་རེས་ཚོགས་ཚུང་ཆེ་དཀའ་པ་དང་། ངལ་ཚོལ་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱི་བཞོ་འགྲེམས་བྱེད་སྐངས་ཀྱང་འོས་འཚམས་མེན་པར། ད་དུང་སྤྱི་གསོག་དང་གཞུང་བཞོལ། གཞན་གྱི་གཙོག་འཐེན་སོགས་མང་དཀའ་པས་སྒེར་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གྱོད་སྤྱད་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་ལས་བྱེད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྙིང་བ་ཐམས་ཅད་རྩིས་ལུས་དང་། གསར་བ་ཐམས་ཅད་སྤོན་ཐོན་གྱི་བསམ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས། ཐོན་སྐྱེད་ཐད་མགོ་ཚིས་ལ་མ་ཚིས་ཀྱིས་གནད་དུ་མ་སྒྲིན་པའི་བཞོན་འདོམས་སྤྱི་ཚོགས་བྱས་པ་དང་། གང་བྱུང་མང་བྱུང་བྱེད་པ། རང་སྣང་གི་ཉམས་སྦྱོང་སྤེལ་བ། བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ངལ་ཚོལ་དུས་ལུན་རེ་རེ་དུ་གཏོང་བ་སོགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆག་གཞིའི་དོན་དག་མི་ཉུང་ཞིག་བསྐྱབས་ཡོད།

ང་ཚོའི་བོད་ཚོངས་སུ་ཏང་གིས་ཁུལ་ཆག་གཟིགས་རྟོག་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་གཅེས་སྤྱི་འབྲུ་འཇལ་ཚད་མི་ཕྱི་མོད། ཐོན་སྐྱེད་ཆེན་པོའི་འགན་
ཚུན་ལས་འགུལ་ཁོད། ལྷན་སྐྱོག་གི་རྒྱུ་ཡན་གྱི་རྒྱུན་པས་དངོས་དོན་དང་མི་འཚམས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཁྱོད་དང་། ཁ་ཤས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་
གཏམ་འགའ་སྤྱད་ཆེད་རྒྱུན་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོན་འབབ་དམིགས་ཚད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་གཅེས་སྤྱི་འབྲུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་མང་ཚོགས་ལ་ས་བོན་དང་ཟ་འབྲུ།
གཟན་ཆགས་མ་གཏོགས་ལྷག་འཕྲོའི་འབྲུ་རིགས་པལ་ཆེར་བསྐྱེད་ཉོ་བྱས་པ་མ་ཟད། དེ་ཕྱི་གསོག་འབྲུ་སོགས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཡོད། འབྲུ་རིགས་དམ་
འཛིན་བྱེད་ཐབས་ཐལ་དྲགས་པས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་བ་དང་། ལས་དོན་ཁོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་ཤུགས་
འདོན་སྤེལ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་དམ་འཛིན་དང་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་བཅས་ལ་དགོས་ངེས་མིན་པ་དང་མི་ཕན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཁ་ཤས་གནས་ཡོད་
པའི་སྐོར་དེ་རིང་ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ཀྱི་མིན།

མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་དུ། གོང་འཁོད་ལས་གཞན་དམངས་གཙོ་བོའི་སྒྱུར་དང་བསྐྱར་ཞིབ་སྐབས་བྱུང་བའི་སྒྱུར་ལོར་གྱི་གཞོན་ཤུགས་དང་
ཤུགས་རྒྱུན་འོག་དེ་གའི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ་པ་སློབ་ཅི། ཞིང་བླན་འབྲིང་ལྷག་དང་ཐ་ན་དབུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་བླན་དང་བླན་གཡོག་
དེ་བཞིན་འབྲོག་པ་སོགས་སྤྱི་ཁྱེད་ས་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་མང་པོ་ཞིག་དངངས་སྐྱོག་ཞེད་སྐར་གིས་བྱི་རྒྱལ་དུ་བྱོས་པ་དང་། མི་མེད་ན་ཐོན་སྐྱེད་སྤེལ་
ཐབས་མེད་སྐབས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཞོན་ཚབས་ཆེ་བ་དང་། དེའི་ཁར་བྱོས་བྱོལ་ཇག་ཚོགས་ཕྱིར་འཇུལ་གྱིས་འབྲོག་བཅོམ་མང་བ་བཅས་
ནི་མཐའ་ཁུལ་གྱི་དམིགས་གསལ་གནས་ཚུལ་ཡིན།

འབྲོག་ཁུལ་དུ། འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འབྲུག་དུས་ཡུན་རྩུབ་རིང་སྐབས་སློ་བྱུགས་ཀྱི་གྲོང་གུང་ཆེ་བ་དང་། སློ་བྱུགས་འཕོར་ཆེན་གྱི་བདག་དབང་
གཏན་འབབས་ཕྱིར་འབྲུངས་བྱས་པ་དང་། གཉིས་ཕན་ཡང་ཆ་ཚང་ལག་བསྟར་ཐུབ་མེད། དེའི་ཁར་༡༧༧༧ནས་༡༩༩༩ལོའི་བར་ཞིང་འབྲོག་བརྗོད་
ཚོང་མཚམས་ཆད་རྒྱུ། དེའི་ཆབ་དུ་སྤྱི་གཞུང་གིས་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཟ་འབྲུ་མཁོ་འདོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མོད། དེས་འདང་གི་མེད་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་
མིན་པས་ཟ་འབྲུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་དེ་སློ་བྱུགས་མང་པོ་མི་བཤའ་ཀ་མེད་ཆགས་ཤིང་། འདི་དག་ཚང་མས་བྱུགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཤུགས་རྒྱུན་
ངན་པ་ཐེབས་ཡོད།

གོང་ཁྱེད་དུ། བོད་ཚོངས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་དུ་མི་འབོར་དང་ལས་རིགས་ཉུང་མོད། བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་རིང་ལུགས་ནས་མ་རྩ་རིང་ལུགས་ཀྱི་
བྱུགས་སུ་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། ཚོང་ལས་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས། ཞིང་ལས་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྦྱོང་དམངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གཏན་
འཇགས་ཀྱི་ལས་ཀ་མེད་པས། ཁོ་འབབ་ཆེ་བའི་ལས་རིགས་ནས་ཁ་སྤྱོད་པར་འབྱུར་ཆུར་འབྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདིས་ལས་རིགས་ཀྱི་གཏན་
འཇགས་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་མཚོན་ཐུབ་པ་སོགས་གནས་སྟངས་རྩུབ་རྟོག་འཛིང་ཡིན། དེ་བས་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་
འཇུག་གཟབ་ནན་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྟངས་འཛིན་གྱི་མང་གཞིའི་ཐོག་འགོ་ཁྲིད་ཡོད་པ་དང་ཚད་འཛིན་ཡོད་པ། འཆར་གཞི་ཡོད་
པ། གོ་རིམ་ཡོད་པ། གཙོ་སྦྱོང་ཡོད་པ་དང་། རམ་འདེགས་ཡོད་པའི་བྱེད་ཐབས་འབྲས་སློ་ཆང་བ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ།

༡ ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཐད། རྩོད་ཤིང་ལྷགས་སོགས་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་གཙོ་ཆེ་བ་ལག་ལུང་། ང་ཚོས་དེ་མིན་གྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ཐད་དོ་སྤྲང་
འདང་གི་མེད་པས། ཁོ་ཚོའི་སེམས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་རྩལ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་གསར་བའི་ནང་བེད་སྤྱོད་མེད་པར་བསམ་སྟེ་ལས་བསྐྱར་དང་ཁ་ཤས་
ལས་ཀ་ཤོར་བ་སོགས་ཁོ་ཚོའི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡང་སྐོང་མི་ཐུབ་པ་ཆགས་ཡོད། དེ་མིན་དུས་རིམ་ཞིག་གི་

ནང་གོང་ཁྱེད་དང་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཞོར་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལ་དོ་སྣང་མ་འདང་བ་དང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་སོགས་མེད་ལྟེན། ཐོན་སྐྱེད་
འཐབ་ཕྱོགས་སྤེང་གཙོ་སྤྱོད་ཡོད་པ་ལས་རམ་འདེགས་མེད་པ་དང་། ཡོངས་ཁྱབ་སྤྱི་སྟོན་མེན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད།

༢ ཚོང་ལས་ཐང། བོད་ཚུངས་ཀྱི་ཚོང་བ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་ལས་ཁ་ཤས་ཟིང་འཁྲུག་ཏུ་ཁྱགས་པ་དང་། ཁ་ཤས་བློས་བྱུང་ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། ང་ཚོའི་
ཚོང་ལས་སྤེལ་གཤིག་ཕྱི་རྒྱལ་བར་ཚད་བཀག་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ཡི་ཚོང་ཟོག་ནང་འདྲེན་མི་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་པས་ཚོང་རའི་ཐོག་ཚོང་རྩིས་དཀོན་
པ་དང་། ལྷ་ཁ་མི་ཚང་བ། ཉེར་སྤྱོད་དངོས་ཟོག་གི་མཁོ་འདོན་མི་འདང་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། ང་ཚོའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་བཀོད་སྤྱོད་དང་། མི་སེར་གྱིས་འོས་འགན་སྒྲུབ་རྒྱུ་དམིགས་ཏེ་བོད་ཚུངས་སུ་བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས་ཀྱི་དཔྱ་ཁལ་བསྐྱས་
ཏེ་ཁྲིམས་སྤྱང་གི་བཟོ་ཚོང་ལས་རིགས་ལ་རོགས་སྐྱོར་སྐྱུ་སྤོང་དང་། ཁྲིམས་འགལ་ལ་བཀག་འགོག་ཚད་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ལག་བསྟར་སྐབས། ས་ཁུལ་འགར་ཐོག་མར་ཚོང་བ་ཚར་རང་ཁྱས་ཀྱི་སྤྱི་གོས་ཀྱི་ཚུལ་ཏུ་སོ་སོའི་མ་དདུལ་ཐོ་འགོད་ཏུ་འཇུག་པའི་ཆེ།
ལས་བྱེད་ཚོས་དོ་བདག་སོ་སོས་ཁྱས་པའི་བདེན་རྒྱུ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ནས་རྒྱ་མཁན་སྐོར་ཞིག་ཐེར་འདོན་བྱེད་
ཐུབ་པ་ནི་ཡག་པོ་ཡིན་མོད། དེ་ནས་བཟུང་ལས་བྱེད་ཚོས་ཚོང་བ་ཡོད་ཚད་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པར་བེར་སློབ་སུ་འབྲངས་བ་དང་། འོས་ཚད་གྱིས་
ཚོད་དཔག་བྱས་ཏེ། དངོས་འབྲེལ་མ་དདུལ་ནང་ཅིས་མི་དགོས་པ་ཁག་གཅིག་ཀྱང་མ་དདུལ་ཏུ་ཅིས་བ་དང་། ལྷ་ཚུགས་གྱིས་ཁྱོད་ལ་མ་དདུལ་
འདི་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་མ་དདུལ་མེད་མཁན་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཁྱུ་གཉེགས་སྐབས་ཁྱོད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལྟར་འདྲུག་བེར་བ་
སོགས་གྱིས་འཛིགས་སྐྱུ་དང་གཞོན་ཤུགས་སྤོང་བ་དང་། དེ་དུས་བཅས་བསྐྱར་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉམས་འགོག་ཐབས་མེད་པའི་སྐབས་དང་
ཏག་ཏག་འཁེལ་ཡོད་པས་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་རང་བྱེད་ཆགས་ཡོད།

ཚོང་ལས་དཔྱ་ཁལ་དེ་ཡང་མ་དདུལ་གཞིར་བཞག་གིས་བརྒྱ་ཆའི་འབབ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟེན། མ་དདུལ་དངོས་འབྲེལ་དེ་ལྟར་མེད་མཁན་གྱི་
ཚོང་བ་ཚོ་ཁྲུལ་འབོར་གྱི་ཁྱེད་པོ་ཆེ་དྲགས་ཏེ། བཅོང་བེན་པའི་ཅ་དངོས་ཡོད་ཚད་ཀྱི་ཁེ་འབབ་ཆ་ཚང་སྤྱད་ནའང་མི་འདང་བར། མ་དདུལ་
ནས་ཁ་གསབ་དགོས་པ་ཆགས་པ་དང་། ཚོང་ལས་ཁེ་མེད་མ་རྩ་དེ་བུ་སྤྱོད་ཚོང་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གི་ལས་འཆམས་འཛིག་རྒྱའི་རེ་སྐྱུལ་ཁྱུ་དགོས་བྱུང་
ཡོད། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས། མགོ་བདེ་སྐྱགས་འཛོང་དང་ཚོང་རར་གཏོར་བཤིག་གཏོར་མཁན་གྱི་ཚོང་བ་ཁ་ཤས་བྱུང་ཡོད་པས། ཟོག་གོང་
འཕར་ཚད་བརྟན་པོ་མེད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ལ་བཤུ་གཞོག་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཏེ་བོད་ཚུངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཇུགས་སྐྱེད་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་
བརྟན་པོ་བཟོ་བར་འགལ་གྱིན་བཟོས་ཡོད།

མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་སྐོར། ཟིང་འཇགས་བཅས་བསྐྱར་རྒྱུ་འཚོ་བ་རིམ་པར་སྤྱང་འཇགས་དང་ལེགས་འགྱུར་བྱུང་བས། མི་ཚང་མས་ཤིན་ཏུ་
དགའ་ཚོར་བྱེད་པར་མ་ཟད། དུས་མཚུངས་སུ་མི་རྒྱུས་ཏང་ལ་དགའ་བ་དང་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་བ། གསར་བཞེད་སྤོ་སྤྱང་སྐྱུ་སྤེལ་དང་།
གྲལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས། དུར་བཙོན་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཆགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་དོན་ཁྱོད་ཀྱི་
སྤྱོད་ནོར་དང་ལས་བྱེད་རེ་བྱུང་གི་བྱ་སྤྱོད་ལས་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བར་དགའ་ངལ་བྱུང་ཡོད། ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་ཏུ་སྤྱོད་
ཚུལ་ལྔ་བྱུང་བ་དང་འབྲུ་རིགས་ཐང་དམ་འཛིན་བྱེད་ཐབས་ཐལ་དྲགས་བ་དང་། མང་ཚོགས་ལ་འབྲུ་རིགས་འཛིག་ཚད་ཉུང་བས་ཟ་འབྲུ་ཤིན་ཏུ་
དཀོན་པོ་ཆགས་པ་དང་། དེའི་ཁར་མང་ཚོགས་ལ་ལས་འབྲུ་རིགས་སྤྱོད་ཉེས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་དུང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟ་འབྲུ་

ཆད་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ཐད་སྐད་རྒྱལ་མཁན་ལ་མཚན་ན་ཁ་ཤས་ནི་དངོས་འབྱེལ་ཟ་འབྱུང་ཆད་དེ་སྐད་རྒྱལ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཀྱིས་
སོ་སོར་འབྱུ་ལྟག་ཡོད་པ་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཆེད། འབྱུ་ཆད་བྱུང་ལྷགས་སྐད་རྒྱལ་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྷ་ཚོགས་བྱུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མང་ཚོགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བའི་མང་གཞིའི་ཐོག་གཏིང་ཟབ་ནན་ཏན་གྱི་སློ་ནས་ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་བརྟག་དཔྱད་
ཞིབ་འཇུག་དང་། འབྱུ་ཆད་ཐེམ་དུད་ལ་རོགས་སྐྱོར་གྱིས་མང་ཚོགས་བགྲེས་སྒྲོགས་མ་དགོས་པ་དང་། ཟ་འབྱུ་ཡོད་མཁན་ལ་དོན་མེད་གཞུང་
འབྱུ་མི་སྤྱོད་པ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་ཁག་ཅིག་གིས་འདི་ལྟར་བྱེད་སྒྲུབ་མེད་པར་ཁྱིམ་ཆང་རེ་རྩུབ་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་ཏེ་
མི་ཆང་ཡོད་ཆང་ལ་ཆོད་དཔག་ཕྱོགས་བསྒྲམས་བྱས་པས། ཐེམ་དུད་ལ་ལས་གཞུང་ནས་ཁེ་བཟང་ཐོས་པ་དང་། ཐེམ་དུད་ལ་ལ་དངོས་གནས་
དྲང་གནས་ཀྱི་ཟ་འབྱུ་ཆད་ཡོད་ན་རོགས་སྐྱོབ་མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐབས་དེར་འབྱུ་རིགས་དཀོན་པོ་ཇ་དྲག་ཡིན་སྟབས། ཟ་འབྱུ་ཆད་མཁན་ཚོས་
གཞན་ནས་འབྱུ་རིགས་མ་རག་པར་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སུ་མི་རེ་རྩུབ་སྟོགས་ནི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
འོས་པ་ཞིག་དང་། ཐབས་སྒྲུག་དང་ཚབས་ཆེན་རེད།

དེ་ཐུའི་བོད་ཕྱོངས་ནི་མུན་ནག་དང་ཁྲ་ཁྲའི་བཀག་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དབང་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡིན་ནའང་འབྱུ་རིགས་དེ་ལྟར་དཀོན་པོ་མེད།
ལྟག་པར་ནང་ཆོས་སྤེལ་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྟབས། མི་མཚོག་དམན་སུ་ཡིན་རྒྱུ་ཆང་མར་དབུལ་ཡོངས་ལ་སྤྱིན་གཏོང་གི་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་
ཡོད་ཅིང་སྤོང་མོ་བརྒྱབ་ནའང་འཚོ་ཐབས་འབྱོངས་ངེས་ཡིན་པ་དང་། ལྟོགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་མི་སྲིད་ལ། ང་ཚོས་ཀྱང་མི་ལ་
སྟོགས་ཤི་ཐེབས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁྱོད་ནས་གོ་ཚུང་མེད། བོད་ཕྱོངས་སུ་༡༩༥༩་དང་༡༩༥༠ལོ་གཉིས་ནང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱི་རང་དབང་གི་
བརྗེ་ཆོང་རྒྱུས་ཏ་ལམ་ཆ་ཆང་མཚམས་ཆད་པས། འབྲོག་པར་འབྱུ་རིགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པ་དང་ཞིང་བ་ལའང་ཤ་རིགས་དང་། མར། ཆུ་དང་
བུལ་ཏྲ་ག་སོགས་དཀོན་པོ་ཆགས་ཏེ་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་འཚོ་བར་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད། འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཆད་སློ་ཕྱགས་མང་པོ་ཟ་
དགོས་ཆགས་སྟབས། ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གཞོན་སྟོན་བཅོས་ཡོད།

དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་སྟབས། དངོས་ཐོག་འབྱུ་རིགས་སོགས་པར་རྒྱུར་འབྱུལ་སྤྱེལ་བཀག་སྒྲོམ་དང་། མི་དམངས་པར་རྒྱུར་འབྱུལ་བཞུད་
ལའང་ཆད་བཀག་ནན་པོ་བྱས་སྟབས། ཁྱོད་ཁྱེར་དུ་མཁོ་བའི་ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་དངོས་ཐོག་ཐམས་ཅད་ཏ་ལམ་མཚམས་ཆད་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱེར་
དུའང་འབྱུ་ལྟག་བསྐྱེད་ཏེ་མང་བའམ་ཐལ་དྲགས་པ་དང་། ཐ་ན་བསངས་ཁྲག་ནང་གི་འབྱུ་དང་རྩམ་པའང་བསྐྱས་པ་དང་། འབྱུ་རིགས་དང་རྩམ་
པ་སྤང་གང་དོ་སྐྱས་སྐྱུང་བྱས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་སྟོན་སྒྲུབ་ནའང་འཐབ་ཆོད་གཏོང་བ་བཅས་ཤིན་ཏུ་བྱབ་རྒྱུང་དང་ཐབས་སྒྲུག་རེད། ཐེམ་དུད་
པལ་མོ་ཆེར་སྟོན་བཤེར་བྱས་ཏེ་སྤོང་དམངས་སོ་སོས་གསོག་འཛོག་བྱས་པའི་ཟ་འབྱུ་དང་། ཤ་རིགས། མར་སོགས་ཏ་ལམས་ཆང་མ་བསྟོགས་ཆར་
ཡོད། བྱིད་གཞུང་གིས་ཁྱོད་ཁྱེར་གྱི་ཟ་འབྱུ་དང་ཟ་སྒྱུམ། མར་སོགས་སྐབས་འབྲལ་མཁོ་འདོན་མ་སྒྲུབ་པའམ་མཁོ་འདོན་མ་འཚམས་སྟབས། སྤོང་
དམངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཟ་འབྱུ་དཀོན་པོ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཟ་འབྱུ་ཆད་པ་དང་ཤ་རིགས་དང་མར། ལྷམ་སོགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོར་གྱུར་
ནས་སྟོན་སྒྱུམ་ཅམ་ཡང་མེད་ལ། ཐ་ན་བྱུད་ཤིང་ཅམ་ཡང་ཏོ་མི་སྒྲུབ་པར་མི་ཆོ་དངངས་སྒྲག་འཚབ་འཛུབ་དང་། ལྷག་སྐད་ཆད་མེད་རྒྱལ་པ་
དང་། འཚོ་ཆས་མི་གཉེར་བར་ཁྱོད་ཁྱེར་གྱི་གནས་སྤངས་ཇ་དྲག་ཆགས་པ་དང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀར་སྟོན་ཤས་བཅོས་ཡོད། དེ་མིན་དུས་རིམ་
ཞིག་གི་རིང་ཕྱོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱིམ་དུད་ཀྱི་འཁེལ་འཐག་བར་མཚམས་བཞག་སྟབས། མང་ཚོགས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་ལའང་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད།

罢稗拜ㄟ车稗ㄟ搬得ㄟ搬ㄟ

འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྒོར།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན། ང་ཚོ་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་བཅན་སྐོལ་རྒྱལ་གཅིག་གྱུར་མཐོ་འབྲིང་མི་སྣ་ཚོར། ཉང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་
དང་། ཐུགས་ཁུར་གཟིགས་སྒྱུར་། སྒོ་བ་གསོ། བསྐྱར་བཅོས། མཉམ་འབྲེལ་སོགས་ཕྱགས་ཡོངས་ནས་སྤངས་སྒྱུར་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད། འཐབ་སྒོ་མ་
ཚང་བའི་ཆ་གང་ཡང་བརྗོད་རྒྱ་མེད། ང་ཚོ་མཐོ་འབྲིང་རིམ་པ་འདི་དག་ཆབ་སྲིད་ཐོག་བཅན་སྐོལ་རྒྱལ་གཅིག་དང་སྒོ་བ་ཐོན་ཡིན་མོད། སྒྱེ་
ཁུངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཤད་ན། ངན་རྒྱ་ཚང་བའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བཅན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཞིང་བཅན་བདག་པོ་གྲལ་རིམ་ནས་ཡོང་སྟབས།
དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་ཁྲོད་སོ་སོའི་གྲལ་རིམ་གྱི་ནག་ཉེས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་འཁེབས་ཀྱི་ནང་སོ་སོས་ངལ་ཚུལ་
མི་དམངས་ཐོག་ཤིན་ཏུ་མ་འཚམས་པ་དང་འཁོན་སྤང་འབྱུང་གཞིའི་ལས་ཅི་བྱས་ལ་དགོངས་དག་ཐུགས་བདེན་ཞུ་བ་དང་། སྤར་འབྲོད་ཕྱིས་
འདོམས་དང་། བཅོས་བསྐྱར་ལ་མས་མཐུན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ནི་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་བཅོས་བསྐྱར་ཐད། ཞི་བའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་བྱེད་ཐབས་བཟུང་སྟབས། རྒྱལ་གཅིག་སྒོ་བ་ཐོན་གྱི་མཐོ་འབྲིང་རིམ་པ་ཚོར་ཡང་གཏོང་།
གཏུགས་ཀྱི་འཐབ་ཚུང་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཉང་སྤངས་སྒྱུར་འོག་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་འགག་སྒོ་ལས་སྒོལ་ཐུབ་པའི་ཁྲ་མེད་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་
གཟིགས་སྒྱུར་གནང་ཡོད་མོད། ཡིན་ནའང་མཐོ་རིམ་ཁྲོད་གཙོ་བོའམ་གནད་དོན་ཅན་ཁ་ཤས་ལ་གཏོང་ཐུག་གི་འཐབ་ཚུང་སོགས་ཇ་དྲག་གི་
ལས་འགུལ་སྒྲེལ་མ་དགོས་པར་ཅུང་བདེ་ལྡག་ངང་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་འགག་སྒོ་ལས་བཀའ་ཐུབ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་བྱིངས་གོགས་པོ་
མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཅོས་བསྐྱར་ཁྲོད་དཀའ་ངལ་དང་དངངས་འཚབ་ཆེ་ཅམ་བྱུང་ཡོད་སྟབས། སྤང་སྒྱོབ་དང་མཐུན་སྒྲིལ། རྒྱུར་འགུག་གི་ཅ་དོན་
དང་མི་འཚམས་པ་དང་། མི་རྒྱུས་སེམས་འཚབ་ཞེད་སྤང་དང་། སྒོ་པམ་ཡིད་ཆད། ཉེ་མ་འཁྱོལ་ཐབས་དང་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་སྟེ།
སོ་སོ་མཐུན་བསྐྱོད་ཀྱི་བསམ་སྒོར་ཤན་ཤུགས་ཐེབས་ཡོད་པ་དང་། ཁྲལ་མངོན་སྲོལ་བཅོས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་འོག་མི་བཟང་བོ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱུང་རྟེན་
ཐེབས་པའི་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་རྒྱུས་གོང་དུ་བརྗོད་བྱེད།

རྒྱ་ཆེའི་གོང་གསལ་ཁག་ཏུ་གང་བྱུང་རྒྱུང་རྟེན་གཏོང་དགའ་བའི་བྱེད་ཐབས་འོག་མངའ་བདག་དང་མངའ་བམ། ཞིང་བཅན་འབྱོར་ལུན་ཁ་
ཤས་ལ་ལུགས་མཐུན་གྱི་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར། རྒྱུང་རྟེན་ནན་ཅམ་གཏོང་ཐུབ་མཁན་དཔལ་བོར་བགྲངས་ཏེ། རྒྱག་པ་ལེབ་རྒྱུང་གིས་
རྒྱུང་རྟེན་གཏོང་བ་དང་། ནམ་རྒྱུན་ཡང་གནག་སེམས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་སྒྱུར་པ་དང་། ལྷག་པར་ངལ་ཚུང་མི་དམངས་རྒྱུས་མངའ་བདག་
དང་མངའ་ཚབ་ལ་འབྲེག་གཏུགས་རྩ་བ་ནས་མི་ཚོག་པའི་བཀོད་པ་དངོས་སུ་བཏང་སྟེ། དམ་བསྐྱགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟབས། མངའ་བདག་དང་
མངའ་ཚབ་པ་མི་ཚོགས་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་ཁོ་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་མཐུན་ལམ་མེད་པ་དང་། འཚོ་བའི་ཐད་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཅོས་ཏེ་
འཛིག་ཏེན་འདིར་ཡིད་སྒོན་ཆེར་མེད་པར་ཡིད་སྒྱུ་བའི་སྤང་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་དེ་དག་དངོས་འབྲེལ་རྒྱུར་འགུག་དང་བསྐྱར་བཀོད་
བྱེད་དཀའ་ཞིང་། ལོག་སྒྱུར་ཤོག་ཁག་གི་གསང་བའི་རྟེན་གཞི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་སོགས་སུ་འཕྱུར་སྟེད་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནི་དགོ་མཚན་མེད་

པར་རྟོག་དྲ་འཕར་རྒྱ་ནག་དང་། མི་ཐུང་ལས་མང་བ་ཞིག་ཏང་གི་ཉེ་འཁྲིས་སུ་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། མི་མང་དམངས་གཙོའི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་
ཀྱི་བསྐྱེད་སྲ་བརྟན་གྱིས་དགྲ་བོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ཕུད་དེ་གང་འགྲོགས་རྩ་གཏོར་གཏོང་བ་དང་། དམངས་གཙོ་བསྐྱར་བཅས་ལ་ཁག་ཐེག་དང་། མི་
མང་ཆེ་བ་སློབ་གསལ་པོ་དང་སེམས་ཤུགས་ཐུང་བ། ངར་ཤུགས་ཆེར་བསྐྱེད་གྱིས་དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འོད་སྟོང་ལྡན་པའི་
ལམ་ཆེན་རྟེན་གྱི་ཆེན་ཆེན་ཐོས་ཏེ་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུར་འཚམས་པོ་མེད་པ་ཞིག་རེད། འདི་རིགས་ཀྱི་གཡལ་རྩུང་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྲལ་གྱི་སྐྱོན་
པས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ནང་ཤུགས་སྐྱེད་ངན་པ་ཚབས་ཆེན་བསྐྱེད་ཡོད།

罢稗拜≡车稗≡布≡搬≡

དམངས་གཙོ་གཅིག་ཟུང་གི་སྒོར།

དམངས་གཙོ་གཅིག་ཟུང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་པའི་ནང་གི་ཆེས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཚང་མའི་ནང་གི་ངེས་པར་དུ་བཅི་སྤང་བྱེད་དགོས་པའི་ཆ་དོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འདི་ནི་ཉང་གི་སྲིད་ཅུས་ཁག་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཁག་ནང་ཡང་ཡང་གསལ་བོར་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། མཛོད་ཀྱུ་ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ་ཐད་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། གཅིག་ཟུང་ཡོད་པ་དང་དམངས་གཙོ་ཡོད་པ། སྤྱི་ལམ་ཡོད་པ་དང་རང་དབང་ཡོད་པ། གཅིག་ཟུང་གི་བསམ་སྒྲོ་ཡོད་པ་དང་མི་སོ་སོ་སྤང་བ་སྤྱོད་བོ་ཡོད་པ། སྤྱི་སྒྲོབས་གྱི་དཔལ་འབར་བའི་ཆབ་སྲིད་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཞིབ་ཐུར་བཤད་ན་འདི་ནི་དམངས་གཙོ་རབ་ཏུ་དར་བའི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་གཅིག་ཟུང་རབ་ཏུ་དར་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ལམ་ཕྱོགས་དང་སྲིད་གཟིགས་རེ་འདུན། ཉམས་སྤྱོད་གཞིར་བཟུང་སྟེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའམ་དབབ་དགོས། ཉང་གིས་རྒྱུ་དུ་བཤད་པ་གནང་བཞིན། ང་ཚོར་དེ་ལྟ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁའི་གྲུབ་འབྲས་དང་། ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲོན་དང་ནོར་འཁྲུལ་མཐོང་མཁན་ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཡིན་ན། ངེས་པར་དུ་མང་ཚོགས་གྱི་བསམ་བློ་དང་རེ་འདུན། དགེ་སྒྲོན་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ལས་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ལྟ་ཞིབ་སོགས་དང་ལེན་བྱས་ཏེ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། འཕེལ་རྒྱས་གྱི་ཆོས་ཉིད་བཅས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲོན་དང་ནོར་འཁྲུལ་སེལ་ཐབས་དང་ཕན་བདེ་བསྐྱར་རྒྱ་ནི་ང་ཚོའི་དོན་ཚང་མ་ལེགས་འགྲུབ་དང་མི་མཐུན་དུ་མཐུན་བསྐྱོད་བྱེད་པའི་དམངས་གཙོ་དེ་ཡིན། དམངས་གཙོ་འདིར་འགོ་འཇགས་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ཟུང་བྱེད་ཐབས་ལ་གཅིག་ཟུང་ཀྱང་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་ཡང་དག་འཁྲུལ་མེད་རེད། ང་ཚོས་བོད་རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་ངེས་པར་དུ་དམངས་གཙོ་གཅིག་ཟུང་ལག་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ལག་ལེན་བྱེད་སྐབས་གཞི་རྩའི་ཐོག་ལེགས་ངེས་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟུན་ན་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཕྱོགས་ཡོངས་མིན་པ་དང་ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པ། འཕྲས་སྒྲོ་མི་ཚང་བ་སོགས་གནད་དོན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག དེ་བས་དམངས་གཙོ་དང་གཅིག་ཟུང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བཤད་ན།

དང་པོ། དམངས་གཙོའི་ཐད། རིམ་པ་སོ་སོའི་འགོ་ཁྲིད་དང་ལས་བྱེད་དང་། མི་ཁག་ཅིག་གིས་དམངས་གཙོ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལས་དོན་ལེགས་འགྲུབ་དང་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་འགལ་རྒྱུ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཅོས་ཡོད། ཉང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་བོད་རྒྱལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་བསྐྱབ་རྒྱ་ནི་ང་ཚོའི་ལས་དོན་དང་འགན་ཁུར་ཚང་མ་འགྲུབ་ཐུབ་པའི་ཆ་བའི་འགན་ལེན་ཡིན། གལ་སྲིད་འདི་ནི་སྐད་ཆ་བཤད་པ་གཅིག་ཅུ་ཞིག་ཡིན་ན། ལས་དོན་ནང་ཉང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཕན་ཁུས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བྲལ་ན་དེ་ནི་རྒྱུ་ནད་ལ་མགོ་སྤྱན་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དང་འདྲ་བས་ནད་འོ་མ་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་མ་ཟད་དུ་དང་ནད་གཞན་པ་འབྱུང་སྲིད་པས་ཉེན་ཁ་ཡོད།

བོད་ཚྭ་སྤྱི་ལོ་གནས་ཚུལ་ནི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་ཡོད་ལ་རྟོག་འཛིང་ཡང་ཉ་ཅང་ཆེ། འདི་ནི་མི་སྲུ་ཡིན་ཅུང་ལས་སྤྱི་བོར་རྒྱས་ལོན་བྱེད་མི་ཐུག། དེ་
རྒྱས་ལོན་དགོས་ན་ང་རྒྱལ་དང་རང་ཤེད་ཐུངས་ཏེ་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་བསྟར་དང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་མང་པོ་
བྱེད་དགོས་བ་མ་ཟད། བསམ་འཆར་མང་པོར་ཉན་བ་དང་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་མི་རྒྱལ་ལ་དྲི་བསྟར་བྱེད་དགོས་བ་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ཤིང་བེད་
སྤྱོད་བྱུང་ནས། བོད་ཚྭ་སྤྱི་ལོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བོད་ཚྭ་སྤྱི་ལོ་དམངས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་རེ་འདུན་རྒྱས་ལོན་བྱེད་ཐུབ་དགོས། འདི་
འདྲ་བྱེད་དགོས་ན། དང་ཐོག་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་རྒྱ་དང་མང་ཚོགས་ནང་དུ་སོང་སྟེ་གཡས་གཡོན་བར་གསུམ་གྱི་བསམ་སྒྲོལ་དང་བ་རྒྱལ་ལ་སོ་
སོའི་རྟོག་ཚུལ་དང་མཐོང་སྒྲུང་། ངོས་འཛིན་ལྟར་བཏོན་པའི་སྒྲོན་ཐོན་དང་། བར་གནས། རྗེས་ལུས་སོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་ལ་ཉན་འདོད་ཡོད་
མེད་དང་། སྒྲོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་མིན་གང་ཡིན་ཅུང་ཆང་མས་སོ་སྟེ་གའི་ཁོག་པར་མདའ་ཤོང་མདུང་ཤོང་ཟེར་བའི་གཏམ་དཔེ་བཞིན། ཁོག་
ཡངས་དཀྱིལ་ཆེད་བསམ་སྒྲོ་དང་དང་རིང་ཞིབ་ཆགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཟང་ངན་འཛོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བསམ་བློ་ཆང་མ་ཕྱོགས་བསྟུས་བྱས་
ཏེ་མ་འོངས་བའི་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་། བོད་ཚྭ་སྤྱི་ལོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་རེ་འདུན་ཐུར་ལས་རྟུག་པར་གཅིག་
ཐུར་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་ནོར་འཛུལ་སེལ་ཐབས་དང་སོན་འགོག་བྱས་ཏེ། ཕྱོགས་སོ་སོ་ནས་བཟང་ཕྱོགས་དར་སྤེལ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་ཉ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་བཤད་མི་དགོས་བ་ཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དཔོན་ཉམས་རིང་ལུགས་པ་ཆོ་འོག་རིམ་ལ་ཟབ་ཁྱེགས་ཉུང་བ་དང་། བསམ་
འཆར་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་འཛིན་སྟངས་ནི་ཉན་འདོད་ཡོད་མེད་དང་། སྒྲོ་དང་འཆམས་མིན་ལ་གཞིགས་ནས་ཕྱོགས་ལྗང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
ཉན་འདོད་མེད་པ་དང་སྒྲོ་དང་འཆམས་མིན་གྱི་བསམ་འཆར་འདོན་མཁན་ལ་མི་དགའ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་སྟེ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱོད་
ཀྱི་ཁྲིད་པ་ལ་སྒྲོན་འདུག་སྟེ་སྒྲོ་ཕྱོད་བྱས་སྐྱོང་མི་འདུག་སོགས་བརྗོད་དེ། ཐ་ན་ཁོང་ཆོར་ལོག་སྤྱོད་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་པ་དང་། དན་སེམས་
བཅངས་ཏེ་དུང་རྟེན་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པས། ཁོང་ཆོར་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་ནོར་འཛུལ་ཐེར་འདོན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་དང་། དོན་ལ་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་ཅུང་མདུན་མཆོང་དང་ཉུར་བཙོན་གྱི་བོ་བ་ལྟན་པའི་བསམ་འཆར་འདོན་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སུ་སྤྱུང་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་དེ་བྱེད་དགོས། ད་རྒྱུ་དགོས་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ཆོར་དགའ་བསྟུ་དང་ཡིད་ཆེས་བྱས་བ་དང་། སྐད་ཆ་འདི་རིགས་བཤད་
མཁན་ལ་སྒྲོན་ཐོན་ཅན་དང་ཉུར་བཙོན་ཅན་གྱི་གཟིགས་བཟོས་ཐོབ་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་རིམ་པ་སོ་སོར་རྒྱལ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཆོགས་འདུ་མང་
པོ་ཆོགས་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་ངམ་མི་སྐར་ལ་དྲི་བསྟར་དང་བསམ་འཆར་བསྟུ་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅུང་། མི་མང་ཆེ་བས་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་འདུག་ ཉ་
ཅང་སྤྱིང་རྗེ་གི་འདུག་སོགས་ཀྱི་ཁ་འཇམ་ཆོག་སྟན་བརྗོད་པ་ལས། དེ་ལྟར་མ་རེད་འདི་ལྟར་རེད། སྒྲོན་དང་ནོར་འཁྱུལ་འདི་འདྲ་འདུག་ དེ་
དག་འདི་ལྟར་ཡོ་བསྟངས་བྱེད་དགོས་ཞེས་མཁན་མེད་པའམ་ཡང་ན་ཉུང་ཉུང་རེད། དེའི་འབྱུང་རྒྱུ་ནི་བདག་གིས་གོང་དུ་ཁྱེད་པ་འདི་
དག་རེད། དེ་ལྟར་ཆོགས་འདུ་བསྐོར་བ་སོགས་བྱེད་ཐབས་བེད་སྤྱོད་བྱུང་སྟེ་ལས་དོན་ལ་གྲོས་བསྟར་དང་། ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསམ་
འཆར་བསྟུ་ལེན་བྱེད་པའི་དོན་སྤྱིང་དང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕན་ལུས་དེ་རྗེ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བའམ་རིམ་བཞིན་རྩ་མེད་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན།
གནད་དོན་ཞིག་བཏོན་ཏེ་གྲོས་བསྟར་བྱེད་སྐབས་མི་རེ་གཉིས་ཤིག་གིས་ཡག་པོ་ཡོད་ལུགས་བཤད་རྗེས། གཞན་བསམ་འཆར་ཡོད་དམ་ཞེས་འདྲི་
དུས་དེ་ནས་མི་ཆང་མས་མེད་ཅེས་ལག་པ་རྒྱུང་བའམ་ཐལ་མོ་རྗེ་བ་ནས་གྲོས་འཆམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སེམས་
གཏོང་ནས་འཐད་པར་བྱུང་སྟེ་ལག་པ་འགྲོག་པའམ་ཐལ་མོ་རྗེ་བ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་སྒྲོན་མི་འབབ་པའི་བསམ་

འཆར་ཡོད་ཅུང་། ཁོང་ཚོས་གཞུང་དོན་ཆེད་སྐྱེར་གྱི་ཁེ་ཕན་སྒོས་གཏོང་བྱས་ན་མི་འོས་བར་བསམ་སྟེ་བྱི་ཚུལ་ནས་མོས་མཐུན་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་
སྟོན་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁྱེད་ཚོས་གསུངས་པའི་ལྟུང་ལྟུང་གི་ལས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ལ་འབྲེད་
བཤད་དང་གོ་བསྟོན་སྒོ་འགྲུག་བྱས་ཏེ། མང་ཚོགས་ཀྱིས་འཐད་པ་བྱུང་རྗེས་ད་གཟོད་ཁོང་ཚོར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་དགོས། གོང་དེ་མ་ལ་བཅན་ཤེད་
དང་བཀའ་བྱ་གཏོང་བའི་བྱ་སྤྱོད་གཏན་ནས་ཡོད་མི་ཅུང་། འོན་ཀྱང་རང་ཤེད་དེང་ལུགས་དང་བཀའ་འབེབས་དེང་ལུགས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་
མོས་མཐུན་དང་དགའ་བསུ་མེད་པའི་བྱ་བ་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་གི་ཡོད་དཔས། དམངས་གཙོ་ལམ་ལུགས་འཐུས་སྐོར་ཆོང་བ་
ཞིག་ལག་བསྟར་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

罢稗拜≡车稗≡掣罢≡斑～

ཐིང་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་སྐོར།

ལམ་ནོར་ཐོག་ཤེས་བྱེད་མཁན་གྱི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་པ་དང་། གསར་བརྗེ་ངོ་སྟོན་པ། ཆེས་ལོག་སྦྱོང་གི་མངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ་བཅས་ལ་
ཐིང་དབང་སྒྲེར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དང་། ཇོ་དམ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་སྐོས་སྒྲུལ་ཁབ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ནས་ཉེས་ཆད་གཙོད་ཀྱི་ལས།
ཉེས་མེད་གྱི་མི་ཞིག་ལ་མ་ཉེས་ཁ་གཡོག་མི་ཡོང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཏང་གི་ཅ་བའི་ཐིང་ཁྲིམས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་རྒྱལ་སྤྱི་ཞིབ་པའི་ལག་བསྟར་
བྱེད་པའི་ཁྲོད། འཛིན་བཟུང་བྱེད་འོས་བདེ་མི་འོས་བའི་མི་པལ་མོ་ཆེ་དང་ཐ་ན་ཉེས་མེད་གྱི་མི་བཟང་བོ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་གང་བྱུང་གིས་
ཉེས་མིང་བཀལ་ནས་གཞོད་འཆོ་བཏང་བ་དང་། ཉེས་ཅན་པའི་གྲས་སུ་བརྟེན་བཞག་གིས་གཞུང་སེམས་དྲང་བའི་མི་དམངས་རྒྱམས་ཏ་ལས་
དགོས་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། ངས་གོང་དུ་སྒྲེང་བ་རྒྱུ་རྟོགས་སྤྲོད་པའི་དབང་བསྐྱར་གསལ་བཤད་གྱི་དགོས་བ་མེད་པར་མཐོང་། འདིར་
འཛིན་བཟུང་བྱས་ཟིན་པའི་མི་འདི་དག་ལ་དོ་དམ་བཅོན་འཇུག་བྱས་བཤམ། ཡང་ན་ངལ་ཚུལ་བསྐྱར་བཀོད་སྐབས་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ཅུང་
ཟད་སྒྲེང་ན། བོད་ཡོངས་སུ་བཅོན་དུ་བཅུག་པའི་མིའི་གྲངས་ཆད་སྤྱི་མི་འཕོར་གྱི་བརྒྱ་ཆའི་གྲངས་ཁ་ཤས་ཟིན་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་འདི་ནི་ལོ་
རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་སྤྱོད་མེད་པ་ཞིག་རེད།

གཅིག་ ཅུབ་འཛུམས་སྦྱོང་བརྟེན་ཐད། ཏང་གི་ཐིང་ཁྲིམས་སྐོབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་མི་བརྒྱ་ལ་བསམ་སྒོ་བརྒྱ་ཡོད་པས་མི་སོ་སོར་མཐོང་ཚུལ་དང་
ཉུ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་ངེས་རེད། འོས་འཚམས་མེད་པའི་ཉུ་ཚུལ་དང་མཐོང་ཚུལ་དེ་དག་དང་རྒྱུད་རིང་བོའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་རམ་དང་སྒོ་བ་གསོ་
བྱེད་ཀྱི་ནི་ཏང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད། ཡིན་ནའང་དེ་ཉུར་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་དར་གྱི་འཐབ་ཚྭ་བྱས་ནས་མི་འགའ་ཞིག་ལ་ད་དུང་
གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་མནར་གཙོད་རྒྱུད་རྟེན་བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་རྒྱམས་གྱིས་སྐོབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་ཤོག་ཅེས་པའི་སྒྱ་ཐོས་མ་ཐག་སྒྲིང་ཅ་
འདར་དགོས་པ་དང་། དྲང་བདེན་གྱི་མི་པལ་མོ་ཆེ་སྒོ་པམ་ཡིད་ཆད་དང་། སེམས་ཁྲལ་གྱིས་ཁེངས་བ་བཅས་གྱིས་རང་ཉིད་བསྐྱར་བཀོད་གཏོང་
ཀྱི་དང་མི་གསར་བ་ཞིག་བྱ་བྱའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱགས་པ་དང་། མི་འགའ་ཞིག་ནི་ཁོང་ཁྲོད་ཀྱི་གྱིས་ལོག་སེམས་སྦྱེ་བ། མི་འགའ་ཞིག་ནི་རྟལ་ས་
བསྐྱར་ཁོ་ན་བྱས་ནས་ཉེན་མ་འཁྲུལ་ཐབས་དང་སོ་སོའི་དམིགས་ཡུལ་འབྲུབ་ཆེད་ཁ་སེམས་མི་མཐུན་པའི་བྱེད་ཐབས་གོམས་ཡོད། འདི་ལྟར་ངོ་
དགའ་སྤྱིལ་ལ་དང་འདྲ་ཆགས་སྟབས་བསྟན་ལ་བྱང་ཚད་མི་དམན་པའི་མི་གྲངས་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དངོས་ཡོད་གྱི་བསྐྱར་
བཀོད་བྱེད་པའི་ཁྲོད་བྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཁུལ་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་ཐོག་ཟད་དེ་གོ་ཐོག་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས། ངལ་ཚུལ་བསྐྱར་བཀོད་སྐོས་དང་དངོས་སུ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་རྒྱམས་གྱི་སྐོར། བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པའི་
གྲངས་འཕོར་མང་དུགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དོ་དམ་བྱེད་དཀའ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མི་འདི་དག་གི་བསམ་སྒོ་བསྐྱར་བཀོད་ཐད་ཅུབ་
འཛུམས་སྦྱོང་བརྟེན་ལས་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་མ་ཐག་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པའི་ཁྲོད་བོད་དམག་ཁུལ་དུ་བཅོན་འཇུག་
བྱས་པའི་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་དང་། དེ་མིན་བཅོན་ཁང་དཀྱིས་མའི་ནང་དུ་བཅོན་སྤྱད་དོ་དམ་པ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་

ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་བྱིངས་ཀྱི་བཙོན་ཁང་མང་ཆེ་བའི་ནང་བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་པ་རྣམས་
འཆོ་བ་དང་བདེ་ཐང་སོགས་ཀྱི་ཐང། གནད་དོན་འདི་རིགས་གཙོ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་འགན་ཁུར་བ་དང་དོ་དམ་མི་སྤྱི་ལོ་མཉམས་ཁུར་མི་བྱེད་
ཁར། བཙོན་སྡུང་བ་དང་ལས་བྱེད་པས་མི་འདི་དག་ལ་ཡ་ང་སྟིང་རྩེ་མེད་པའི་འཇིགས་སྐྱལ་དང་ཉེས་རྒྱུ་གང་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཀྱང་
བཙུགས་ནས་ས་བབ་མཐོ་དམའ་དང་གནམ་གཤིས་ཆ་གང་སོགས་བར་ཁྱད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་རྟོག་དཔྱད་འོག་ཏུ་བཙོན་བཅུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་
པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་གནས་སྟོན་ཡང་ཡང་བྱས་རྒྱུ། ས་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པ་དང་མལ་གོས་ཀྱིས་ལུས་མི་དོ་བ། ཉལ་གདན་གྱིས་བཞུང་ཆེན་མི་ལོག་པ།
རས་གུར་དང་ཁང་ཐོག་ནས་ཆར་རྒྱུ་འཛགས་པ། ཟས་ཀྱིས་གྲོད་པ་མི་འགྲང་བ་སོགས་འཆོ་བ་ཏུ་ཅང་སྒྲོ་བོ་ཡོད་པ་རེད། ད་དུང་ཟླ་ལངས་ཕྱི་ཉལ་
གྱིས་ངལ་རྩལ་བྱེད་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆེས་ཆེ་བ་དང་སྤྲུག་པའི་ལས་ཀ་རྣམས་མི་འདི་དག་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་སྟབས། མི་འདི་དག་
གི་ལུས་རྩུང་ཉམས་པ་དང་། ནད་རིགས་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་དེའི་ཐོག་ངལ་གསོ་བྱེད་རྒྱ་མི་འདྲང་བ། ལྷན་བཅས་འཐུས་ཚང་མེད་པ་བཅས་ལས་
བཙོན་པ་འཁོར་ཆེན་ཞིག་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད། ལོ་ན་དུག་རྩུར་སོན་པའི་གཟུགས་གཞི་ཞན་ཞིང་འཆི་ཁར་ཐུག་པའི་བཙོན་པ་རྣམས་
འཁོགས་རྣམས་ལ་འང་ཆེས་ཆེ་བ་དང་སྤྲུག་པའི་ངལ་རྩལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད།

ང་ཕར་ཚུར་ཕྱོགས་སྒྲིབ་སྐབས་དཀའ་སྤྲུག་ཆེ་བའི་རྣམས་པ་འདི་དག་མཐོང་དུས། སེམས་ནང་རང་དབང་མེད་པར་སྒྲིབ་སྒྲེ་ཞིང་། འདི་ལྟར་མ་
བྱས་ན་མི་འགྲིག་གམ་སྟམ་པའི་སྟིང་རྩེ་སྒྲིབ་ཀྱི་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་བྱ་ཐབས་གང་ཡང་མི་འདུག་
མཛོར་ན་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར་མཛོ་རྒྱུ་ཞིས་ང་ཚོར་བཀའ་སློབ་གནང་དོན། བོད་ལ་མི་འཁོར་ཁུང་རྒྱུ་སོག་གཙོ་མི་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་མི་ཆེས་
ཁུང་ཤས་ལས་གསོད་རྒྱ་མིན་པའི་མེད་རྒྱས་ལག་བསྟར་དགོས་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་གི་བྱེད་གཏོ་ལྟ་སྟེ་དང་སྒྲོ་བཟང་བཟ་ཤིས་
གཉེས་སོག་མ་བཅད་ནའང་འགྲིག་པ་ཡིན། དེ་ནི་ཆེས་ཡང་དག་པ་དང་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་ཤིང་མཁས་མཛེངས་ལྡན་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་བསམ་
སྒྲོ་གཏོང་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་བློ་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱེད་གཏོ་ངོ་མ་བཀག་བསྐྱེལ་བསྐྱར་
བཀོད་བྱས་ཏེ་ཉེས་ཆད་དུག་པོ་གཏོང་རྒྱ་ལས་གུ་ཡངས་མི་གཏོང་བ་དང་། མིག་སྟོས་ངན་འགྲན་བྱེད་མཁན་ལ་བྱིས་འདོམས་བྱེད་རྒྱ་དང་། དེ་
བྱིངས་ཀྱི་ཉེས་མེད་དམ་ཡང་ན་ཉེས་བ་རྒྱུང་བའི་མི་རྣམས་ལ་གལ་སྲིད་སྟངས་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་ཐུབ་ཆེ། འཛིན་བཟུང་བཙོན་བཅུག་དང་
བཅད་ཁྲ་བཟོ་བའི་གནས་ཚུལ་རྩ་བ་ནས་འབྱུང་མི་དགོས་བ་དང་དེ་བཞིན་ངན་པ་ཚར་གཙོད་དང་བཟང་པོ་སྤང་སྒྲོལ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ད་གཟོད་
ནད་ཐོག་གཙགས་འཁེལ་གྱི་ཕན་འབྲས་ཐོན་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ལས་གོ་ཐོག་སྟེ་གང་སར་ཕན་པ་མེད་ལ་རྟོག་དུ་ལངས་
གཞིའི་ཉེས་ཅན་བཙོན་བཅུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སོག་ཆད་གཙོད་མི་དགོས་པའི་བཙོན་པའི་བཅའ་པོ་མང་པོ་ཐོན་སྟབས། དུད་ཁྲིམ་བརྒྱ་རྩེད་
མང་པོའི་པ་མ་དང་བཟང་ལྷ་བྱ་ཕུག་ ལྷན་ཉེ་གྲོགས་པོ་བཅས་བ་ཡིད་སྒྲོ་དགོས་བ་དང་མིག་རྒྱ་མི་ཆད་པར་གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་
སྟོས་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཐོག་ཉེས་པ་ཡོད་མེད་དང་ཉེས་བ་ཆེ་རྒྱུང་ལ་མ་བསྟུས་བར་མི་འདི་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་བཙོན་བཅུག་བྱས་པ་
དང་ཆབས་ཅིག་དོ་དམ་འཐུས་ཚང་མེད་པ་དེས་མི་འཁོར་ཆེན་ཞིག་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་བྱུང་ཡོད།

གནས་ཚུལ་འདིར་བོད་རྫོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་བསུ་མི་ཐོབ་པ་ཙམ་མ་ཟད། མི་དགའ་བ་དང་སྒོ་ཕམ། དངངས་སྒྲག་ ཐེ་
ཆོམ། ཡིད་མ་རངས་པ་དང་། བཙོན་པ་དེ་དག་ལ་སྟིང་རྩེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ནོར་འཁྲུལ་དང་སྒྲོན་ཆ་འདི་དག་མང་ཆོགས་དང་

ཁ་བཤམ་བའི་ཆ་རྒྱུན་ལ་ལྟར་བ་དང་། འདི་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བྱོས་བྱེད་དུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་པ་ཚོ་དང་། བོད་རྫོང་ས་ནང་ཁུལ་དུ་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་པ་ལྷན་འབྲེས་རྣམས་ཀྱིས་ང་ཚོར་དོགས་ཟོན་བྱེད་སྐྱོང་ས་ཆེ་བུ་ཕྱིན་ནས་མགོ་སྐྱར་བར་མི་ཡོང་ཁར། ད་དུང་བསམ་བཞིན་ངོ་སྤོས་མཐའ་འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲུབ་དེ་བས་བརྟན་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན།

དུས་མཚུངས་སུ་བཙན་བཅུག་བྱས་ཡོད་པའི་བོད་རྫོང་ས་མཐོ་རིམ་མི་སྣའི་ཁྲོད། དེ་ལྟ་བུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་གི་བྱེད་གཏེའི་གྲོས་ལ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་། མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་ལྷ་སར་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་ལངས་སྐབས། ཕྱི་ཟླ་༩ཆོས་༡༠ ཉིན་ནོར་བུ་སྒྲིང་གར་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་གི་འགོ་གཙོས་ལོག་སྡོད་ཀྱི་འབོད་ཆོག་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་ནས་ཆོས་༡༩ཉིན་བར་ནོར་བུ་སྒྲིང་སོགས་ས་གནས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་རྒྱ་དཔོན་རིགས་རྣམས་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་སྐོར་གྱི་ཆོགས་འདུ་ལྷ་ཆོགས་བསྐོང་ཆོགས་བྱས་པའི་ནང་དུ་ཞུགས་ཡོད་མེད་མ་གློས་བར་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་འཛིན་བཟུང་ཁྲོད་ཆང་མ་འོལ་ཆོལ་རྟོལ་རྒྱགས་ཀྱིས་ངོ་ལོག་བྱང་འཇུག་གི་འགོ་བའམ་བྱེད་གཏེར་བཅིས་ནས་བཙན་འཇུག་བྱས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་མི་འདི་དག་ཆང་མ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་གི་འགོ་བ་དང་བྱེད་གཏེ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་གི་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་སྐབས་བེད་འཇུག་གི་འགོ་བས་བརྗོད་དོན། གལ་ཏེ་ཡོང་ཆེ་བརྗོད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། མ་ཡོང་བ་ཡིན་ན་སུ་ཡིན་ཅུང་ནང་མི་དང་བཅས་བ་ཡོངས་རྒྱུས་གསོད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད། གཏམ་དཔེར་ཡོད་པ་བཞིན་ཨ་ཆག་པ་ཆག་སྐྱུག་ན་སྐྱུགས། མ་སྐྱུགས་ན་གསོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་བ་ལྷར་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཞོན་ཤུགས་ལོག་ཡོད་པ་དང་། དཔེར་གྱིད་བཙན་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆབས་ཆེའི་འཇིགས་སྒྲུལ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒོས་བསྐྱངས་ཏེ་སོ་སོ་དང་བྱིམ་མི་ཉེན་ཁ་ལས་གྲོལ་ཆེད། དཔེར་མེད་དུ་དག་བོའི་བཞོད་རྩས་འོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་གཅིག་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་གི་འགོ་བས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་ལ་ཁ་གཡར་བའི་འོག་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་བཅེ་བ་ཟབ་ཅིང་རང་མཐོང་ཆེ་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མི་རྟོགས་པའི་མི་བཟང་བོ་རྣམས་དག་བོའི་མགོ་སྐྱར་འོག་ཚུད་པ་དང་གཉིས། བོད་རྫོང་ས་ནི་བཀག་ས་བཞོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་རྣམས་པ་མེས་ནས་བཟུང་སྟེ་དཀའ་ལྷན་ལོ་བྱང་གི་བཀའ་བྱིན་འོག་འཚོ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཡིན་སྐབས། སལ་ཆེར་མི་ཆང་མར་ཟས་གོས་གང་ནས་གནང་ན་དེར་ཞབས་ཕྱི་ཞུ་བའི་བསམ་སྒྲུབ་ཞིག་ཡོད། དཀའ་ལྷན་ལོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་ཆགས་འཇིག་ལ་ཕྱག་པའི་མཚམས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་བཀའ་བྱིན་གསལ་ཆེད་འོལ་ཚོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་བ་གསུམ། དོན་གནད་འདི་གསུམ་ནི་བར་བཞུགས་མི་སྣའི་བསམ་སྒྲུབ་ཁྲོད་ཁྲོད་ཐག་གཅོད་ལེགས་པོ་བྱེད་དཀའ་བའི་ངོ་བོ་ལྡན་ཡོད། དེ་བས་གལ་སྲིད་བར་བཞུགས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཆོགས་འདུ་དེ་དག་ལ་མ་ཞུགས་ན་སྡོད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་སྐྱོང་ས་དེར་མཐོ་བསམ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ཆོགས་ལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་ཀྱང་དབྱང་བོད་རྫོང་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་འགོ་བློད་འོག་ཏང་སྲིད་དམག་གི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཆང་མས་མཐོ་འབྲིང་རིམ་མི་སྣ་རྣམས་ལ་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་དང་། དག་བོར་ཞེད་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཏང་སྲིད་དམག་གང་གི་ཕྱོགས་ལ་བཞག་ན་འང་ཉེན་ཁ་ཐུན་ཅིམ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ་ཞེས་བརྗོད་སྲིད། དེ་ལྟ་བུ་འདྲ་སྐབས་དེའི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་དུས་རྒྱུན་ང་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཅིམ་ལ་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་སྤེལ་བ་ལས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་རྒྱ་དཔོན་རིགས་ཡོངས་རྒྱུས་ལ་ལས་དོན་སྤེལ་བྱུང་མེད།

གྲུ་རིན་གཞོན་པ་ང་ཡོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྩེ་བཙོན་དང་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཁྲོད་སྡོད་འགྲུག་བཙོན་
ལེན་དང་འབྲེལ་བ་དུ་མ་ཞིག་གནང་བར་རྩེ་བཙོན་པོ་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་སྤེལ་གཏོང་དཀའ་བ་སོགས་དོན་དངོས་ཐོག་ང་ཚོས་ས་གནས་
སྲིད་གཞུང་གི་སེར་སྐྱ་དཔོན་རིགས་ཡོངས་ལ་གོ་བསྟོན་སྒོ་འགྲུག་གི་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་མེད་པའི་ཀྱེན་གྱིས། ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སེར་སྐྱ་
དཔོན་རིགས་ཁྲོད་ཀྱི་གསར་བརྗེ་སྒོ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པ་དང་། གསར་བརྗེ་ངོ་རྒྱལ་བའི་ཕྱོགས་སྤྱད་སྒོ་ཁ་མི་ཕྱོགས་པའི་བར་གཞུགས་ཀྱི་བསམ་སྒོ་
ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱད་འཛུལ་ལ་ང་ཚོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་གི་ཚོགས་འདུ་དང་ང་ཚོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་ནང་ཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བཙན་ཤེད་དང་
དབང་མེད་དུ་ངོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་ནང་མ་ཞུགས་ཐབས་མེད་བྱུང་བ་རྣམས་ངོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་གི་བྱེད་གཏོར་ངོས་བཟུང་བ་ནི་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་
རེད། འོན་ཀྱང་འཇུ་བཟུང་བྱས་བའི་མི་འདི་རིགས་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་འདི་ཚོར་རྒྱུ་མངའ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་གཅེས་ཡར་ཐོན་གྱི་གྲོགས་པོ་ཚོ་
བརྒྱུད་ནས་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་ལོན་ཅམ་ཡང་མི་བྱེད་པར། དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ངོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་གི་འགོ་བའམ་བྱེད་
གཏོང་ཉེས་མིང་བཀལ་ནས་བཙོན་བཅུག་སོགས་ཀྱི་ཆས་སྤྱི་བའི་ཉེས་ཆད་འགེལ་གྱི་ཡོད་སྟབས། མི་རྣམས་ལ་ང་ཚོའི་བྲིམས་ལུགས་འདི་དྲང་
བདེན་མིན་པའི་ཚར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་ཐད་ངས་གོང་དུ་བརྗོད་ཟིན་པ་དེ་དག་ལས་བོད་རྒྱལ་ལ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་
འཛིན་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས་དཀའ་ནག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཆབས་ཆེའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྤང་ཚུལ་འདི་
རིགས་ནི་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྦྱག་གི་ལས་ཤིག་ཏུ་མཐོང་།

罢稗拜≡车稗≡搬吵稗≡斑～

惨邦≡碘罢邦≡宝≡鼻半～

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་རྒྱལ་བོ་དང་ཆ་ཤས་གང་རུང་། དེ་བཞིན་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཁོད་ཕྱ་གུ་ཕྱད་པའི་དེ་བྱིངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་གོ་
དགུ་ཡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནམས་ཀྱིས་ཚས་ལྷགས་ལ་དད་པ་ཟབ་ཅིང་དགའ་མོས་བརྩི་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཚས་ལྷགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐོག་ཚང་མས་
སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་འགག་རྒྱའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་ཐོག་ཐག་གཅོད་ལེགས་
ཉེས་ཅི་བྱུང་གིས་ང་ཚོར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དངོས་འབྲེལ་དགའ་ཞེན་དང་དགའ་བསུ་ཐོབ་མིན་ལ་ཕན་གནོད་འབྲེལ་བའི་ཐད་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་
ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༧ལོའི་ཟླ༥པའི་ནང་སྐབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་གུའུ་ཞི་དང་ཕྱིད་སྟོན་བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྱུག་ཞོད་འཇགས་དང་
དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སོགས་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་ང་ཚོར་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། སྤྱི་ཚུལ། ཐབས་ཤེས། གོ་
རིམ་སོགས་གལ་ཆའི་དོན་སྤྱིང་ཕྱན་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་ནང་། ཚས་ལྷགས་ཀྱི་གནད་དོན་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་ཐུ་མཐུན་
དུ་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ལ་ཚས་དད་རང་དབང་སྟོན་རྒྱ་དང་། ཁྲིམས་ལྷགས་ལ་སྲུང་བཅི་ཁུ་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་གྲ་བཅུན་ནམས་ཐུན་
བཞིན་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་སོགས་ཚས་ཀྱི་བྱེད་སྟོན་སྤེལ་ཆོག་པར་བསྟན་པ་ནི་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཕྲོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་
བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཚས་ལྷགས་ནང་དུ་སྐབས་ཤིག་རིང་སེམ་འཛུལ་བྱས་པའི་ཚས་ལྷགས་ལ་བསེས་བསྐྱད་དང་། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་
དང་མི་འཚམས་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བཅན་ལམ་ལྷགས་དང་། གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞིག་གི་ལམ་ལྷགས། དེ་བཞིན་དམིགས་བསལ་
ཀྱི་ཁྱད་དབང་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ནས་ཚས་ལྷགས་དང་དགོན་སྡེ་ནང་ཁུལ་གཙང་མ་ཞིག་དགོས་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྟོན་དང་།
བོད་ཀྱི་སྤྱིའི་མི་འབོར་གྱི་བསྐུར་ཚད་ནས་བརྗོད་ན། མི་དང་དངོས་བོའི་ཐོན་སྐྱེད་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲ་བཅུན་ཆས་མང་ཞིང་། དེས་བོད་ཀྱི་མི་
འབོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཐོན་སྐྱེད་འཕེལ་རྒྱས་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཕྱིར། གྲ་བཅུན་གྱི་གྲངས་འབོར་ཉུང་བསྐྱེད་དགོས་བ་དང་། གྲ་བཅུན་
འགའ་ཞིག་སྐྱ་ཕབས་ཏེ་པ་ལུལ་དུ་ལོག་ནས་ཁྲིམ་གཞིས་ཆགས་རྒྱ་དང་། མི་དང་དངོས་བོའི་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ཁྱུགས་རྒྱུང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་
ཞིག་རེད། དགོན་སྡེའི་ནང་རྒྱ་སྐྱས་བཟང་བའི་གྲ་བཅུན་གྲངས་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་བཞག་ནས་ཚས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོན་སྤེལ་རྒྱ་དང་། ཁོ་ཚོའི་འཚོ་
བའི་ཐད་སྤྱིད་གཞུང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཆོག་པ་བཅས། མདོར་ན་སེར་སྐྱ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཚས་དད་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མི་
དང་དངོས་བོའི་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་འཕར་སྟོན་ཡོང་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཐབས་འཚོལ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སོགས་བསྟན་ཡོད། དེའི་ཐད་ཀྱུ་རིན་
གཞན་པ་ང་ཚོ་བོད་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་ཕྱོངས་སུ་གྲ་བཅུན་མང་པོ་འདི་འདྲ་བུ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། གནས་ཚུལ་སྟོར་གསུངས་བ་དང་། དགེ་
མཚན་ལྡན་པའི་གལ་ཆའི་བསམ་འཆར་འགའ་བཏོན་ཡོད། ང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་དེ་དང་དེའི་རྩེ་སུ་རྩ་སར་བྲིས་བའི་སྟོན་ཁུ་ཞིག་གི་
ནང་དུ། ང་ཚོ་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་ལས་དོན་འདི་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་དང་། འོས་ཤིང་འཚམས་པ་དང་།

པན་འབྲས་ཐོན་པའི་སློན་སྒྲིལ་བྱས་ཆེས་དང་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཆེད་དང་། མི་ཀླན་གྱིས་ཡིད་སློན་ཐོབ་རྒྱུ་དང་ཉང་གི་སྟན་གྲགས་ལ་ཡོངས་སུ་
པན་སྐྱོད། སངས་རྒྱས་ལ་ཀ་ཁ་སློབ་པའི་དཔེ་བཞིན་ཁ་རི་ཁ་བྲལ་གི་སློན་སྒྲིལ་དོ་ལོག་ཟིང་འཁྲལ་ཞོད་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་
སྐྱོན་གྱི་ཐད་དགོ་འདོན་སྟོན་སེལ་གྱི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཉང་གིས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་གྱི་ཆོས་དད་ཁེ་དབང་ལ་
གནོད་འཚེ་མི་གཏོང་བའི་འགན་ལེན་འོག་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ལུགས་ནང་སྐབས་ཤིག་རིང་སྤྱི་འཇུག་བྱས་པའི་ཆོས་སྐྱོན་ནག་དང་། གདུག་
རྩལ་ཆེ་བའི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུ་འདོན་ཞིང་བཟ་ལམ་ལུགས་དང་། གཉའ་གནོན་བཤུ་གཞོག་ལམ་ལུགས་སྐྱོན་སྐྱོར་སྐྱོན་པའི་དགོངས་
དོན་དང་འགལ་ཞིང་། སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱ་སྤང་མི་འཆམས་པའི་གནད་དོན་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློན་སྒྲིལ་མེད་པར་བཅོས་ཏེ། བོད་རྒྱུངས་
ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་རྒྱུའི་དགོངས་དོན་ལ་ངས་མོས་མཐུན་དང་བཅི་བཀུར་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཏོད་ཡོད་པ་དང་། དུས་
མཚའས་སུ་ང་རང་ཚུད་པའི་བོད་མི་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་གྲྭ་བཙུན་གྲྭ་བསྐྱས་གཏོང་བའི་སྐབས། ཆོས་སྤྱི་གཉིས་ཐད་ལ་འོས་འཆམས་གྱི་ལྟ་
རྟོག་ཡོང་བའི་བྱེད་སྒྲུབ་ཤིག་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་མི་རྣམས་འདོད་སྤྱོད་ཁེངས་ཤིང་སྤྱོད་བཀུ་ལེགས་ཡོང་བྱ་བ་མིན་དང་། བསྐྱར་བཅོས་བཀུར་
རྒྱས་གྱི་ཆེད་ལས་གྲྭ་བཙུན་རྣམས་ཇི་སྟར་བྱས་ནས་འཆོ་བ་སྤྱོད་རྒྱུ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྤྱོད་འཇུག་ཆང་གི་སློན་སྒྲིལ་ལེགས་པར་
སྤེལ་བྱ་བ་མིན་སྐྱོན་གྱི་གནད་དོན་ལ་ཆང་མས་སེམས་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་མི་དམངས་ནི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་ཅིང་
མོས་པ་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟབས་དངོས་འབྱེལ་དག་གཙང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་། དེར་བསྐྱོས་པའི་སྤྱད་སྤྱོད་གཉིས་བར་གྱི་དབྱེ་འཆམས་གསལ་
བོ་བྱས་ནས། ཀླན་གྱིས་འཁྲལ་འཁྲལ་མེད་པར་གང་ཞིག་ལ་སྤང་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་གང་ཞིག་ལ་དོ་ཤོས་བྱེད་དགོས་པ་གཉིས་གསལ་བོར་
ཤེས་རྟོགས་བྱ་བ་པ་བྱེད་དགོས། ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ན་ཉན་གཟབ་བསྐྱོང་དང་། ཞིབ་ཆགས་དོངས། དལ་བྱེལ་སྟོམས་པའི་ཐོག་
གནད་ལ་ཕིགས་པའི་སློན་སྒྲིལ་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་སྤེལ་རྒྱ་སྐྱོན་གསལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ཆང་འཆར་བཏོན་ཡོད།

ང་ཆོའི་བསམ་པར་བོད་རྒྱུངས་སུ་ཆོས་ལུགས་གྱི་གནད་དོན་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ཉང་གི་ཆོས་དད་རང་མོས་གྱི་སྤྱི་
རྒྱས་ནང་གི་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀར་རང་དབང་ཡོད་པ་སྐྱོན་གྱི་ནང་དོན་བཏོད་ཡོད་པ་འདི། བོད་རིམ་དང་གཞི་
རིམ་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་འདྲེན་བོར་མ་སོང་བར་དྲང་བདེན་གྱི་སློན་སྒྲིལ་དོ་སྟོན་མེད་པའི་ཐོག་ལག་བསྟར་མཐེམ་ཕྱིན་གཏོང་དགོས་པ་དང་།
ཁྱིམ་ལུགས་ཀྱིས་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་མཐུན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྤྱོད་འགན་ལེན་བྱས་ཏེ་མི་སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཐེ་རྒྱས་དང་
འགོག་རྒྱུ་མི་ཐོག་པ་བྱེད་དགོས།

དུས་མཚའས་སུ་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེའི་ལས་དོན་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རྒྱུངས་སུ་ཆོས་ལུགས་གྱི་གནད་དོན་ནི་གལ་
འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་གནས་ཚུལ་རྟོག་འདོང་ལྟར་བ། དེར་ཐག་གཙོད་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་མང་ཆོགས་གྱི་བསམ་སློབ་འདུ་
ཤུགས་རྒྱུན་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ངས་པར་དུ་ངོས་འདོན་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས། མི་སོ་སོའི་ཁྱད་པའི་ནང་གི་གཡོན་རྩུགས་གྱི་
ལྟ་བུའི་ཤུགས་རྒྱུན་ལས། ཆོས་ལུགས་མེད་ན་ལེགས་པར་འདོད་པ་སྐྱོན་འབྱུང་འབྱུར་ལས་འགལ་ཁོད་ཞིབ་ཕྱིར་ལག་བསྟར་སྐབས་སུ་རྟོག་དྲ་
ཆགས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྣམས་སྤོང་འགོག་དང་གཙང་སེལ་བྱས་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་རྣམས་བསམ་སྤྱོད་ཐོག་སྤོང་ཐོན་ཡིན་པ་མ་ཟད། དངོས་ཡོད་
གྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བྱ་བ་པ་དང་། གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེའི་ངང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་དང་གལ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་

ལས་དོན་སྒྲུབ་བ་དང་། ལས་དོན་ཐོག་བསམ་འཆར་བཅོམ་བ་དང་ལས་འགུལ་ལ་འགོ་ཁྲིད་བཅས་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལུགས་གནད་
དོན་ལ་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པའི་གྲོགས་པོ་མང་པོར་བསམ་འཆར་བསྐྱེལ་ལོན་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཐབས་ཐོག་གོས་བསྐྱར་གང་མང་བྱེད་རྒྱ་སྒྲགས་
ཀྱང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལྟར་བྱས་ཆེ་བསམ་འཆར་བཟང་ངན་བར་མ་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། ཆང་མས་སློན་ལྟར་དུ་ཕབ་ནས་ཉན་
འཇོག་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཡང་དག་པའི་བསམ་འཆར་སྤོང་བསྐྱེལ་ན་མས་ཕྱོགས་སྤོམ་གྱིས་ལས་དོན་ལག་ལེན་བསྐྱར་དགོས་པ་མ་ཟད། ལྷག་བསམ་
ཐོལ་མེད་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ན་མས་དང་ལྷན་དུ་ལས་དོན་ཐོག་མཉམ་ཅུབ་གྱིས་ཁོ་ཆོའི་རྩར་བརྩན་རང་བཞིན་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ། ཐུན་མོང་ཐོག་ཏང་
དང་མི་དམངས་གྱིས་སྤྲད་པའི་ལས་འགན་ལེགས་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་ཕན་ཚུན་ཁག་འདོགས་བྱེད་རེས་མི་འབྱུང་བ་བྱེད་དགོས།
ལས་དོན་གྱི་གཙོ་གནད་འཛིན་ཐུབ་པ་དང་ཉམས་སྦྱང་ཕན་སུམ་ཚགས་པོ་ཡོད་ཆེད། དེས་པར་དུ་ཐོག་མར་ཆོད་ལྟའི་ལས་དོན་འཐུས་ཚང་ཞིག་
སྤེལ་རྒྱ་དང་། དེ་ཡང་དང་ཐོག་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་གནད་དོན་འདིའི་གཤམ་ཆེན་རང་བཞིན་མཐོང་ཐུབ་པ་བྱས་ཐོག་སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་
ངང་ལས་དོན་དེའི་འགོ་ཁྲིད་ལ་ཤུགས་སྤོང་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དོ་སྤང་དང་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ། འཆར་གཞི་ལྡན་ལ་གྲ་སྒྲིག་ཀྱང་ཡོད་པ།
རྒྱུད་རིམ་ལྡན་ལ་བརྟན་ལྷིང་ཡོད་པ། དབྱེ་བ་ཡོད་ལ་གཟབ་ནན་ཡིན་པ། ཞིབ་ཚགས་ཡིན་ལ་འོས་མཚམས་ཀྱང་ཡིན་པ། གཏིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་
བ་བཅས་ཀྱི་སློན་ནས་བོད་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཏང་གི་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་སྲིད་ཅུས་འོག་དངོས་འབྱེལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱང་
སྦྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། རོ་རྒྱུད་བྱེད་དགོས་པའི་དེ་ལྟའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་པའི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལྷན་ཁྲུགས་པའི་གནས་
ལུགས་ན་མས་དྲིལ་བསྐྱགས་དང་སྦྲོབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱ་སྐྱལ་སྤོང་གིས། རྒྱ་ཆེའི་གྲ་བཅུན་ན་མས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། གཤམ་རིམ་གྱི་གྲོ་རྟོགས་གོང་མཐོར་
བཏང་སྟེ། རྒྱ་ཆེའི་གྲ་བཅུན་མང་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་བཅུད་དགོས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་པའི་ཡང་དག་པའི་རྩར་བརྩན་ཅན་ན་མས་
ལས་འགུལ་གྱི་མདུན་གཤམ་དུ་འཇོག་དགོས་པ་དང་། བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དམིགས་གསལ་ཁྱད་དབང་དང་། གཉམ་གཞན་བཤུ་
གཞོག་གི་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་རྒྱ་དང་། རོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ནང་ཁྲུགས་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་པ་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་
ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་གོས་གྲོན་པའི་གསར་བཅུད་འོག་ལ་དང་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་གི་བྱེད་གཏེ་དང་། ཆོས་པའི་ཞབས་འདྲེན་པ། ཏང་དང་མི་
དམངས། དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དག་པོ་བཅས་མཐེལ་བྱིན་པའི་སློན་ནས་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཟབ་ཡངས་དགོངས་དོན་དང་མི་
མཐུན་ཞིང་གསར་བཅུད་སྤོང་སྒྲོབས་དང་མི་འཚམས་པ། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འགོག་རྒྱེན་བཟོ་བའི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དམིགས་
བསལ་ཁྱད་དབང་དང་བཤུ་གཞོག་ལམ་ལུགས་བཅས་བ་མཐའ་དག་རྩ་མེད་བཟོས་ཐོག་དེ་ལྟའི་བཀའ་བཏོད་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་དགོན་སྡེ་དེ་
དམངས་གཙོའི་དགོན་སྡེར་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། མི་ལུང་ཤས་ཤིག་གིས་དབང་རྒྱུར་བྱེད་པ་དེ་དགེ་འདུན་པ་དང་། གྲ་བཅུན་ཐུན་མོང་གིས་རང་བྱིམ་
རང་བདག་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་། དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་ཐོག་བསྐྱོད་པ། བཅའ་ཁྲིམས་སྤྱང་བ། ཆོས་ལུགས་ཐོག་བསྐྱབ་སྦྱོང་དང་མི་འགལ་ཞིང་། རྒྱ་སྤྱོད་ན་མས་དག་གི་དགེ་འདུན་
ན་མས་དགོན་སྡེར་བཞག་ནས་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་འཆད་ཚིད་ཚིམ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སློམ་གསུམ། མཁས་
བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ལམ་བུ་བརྒྱུད། གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱར་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ལྟར་ལས་ཆེས་ལེགས་པ་དང་གཏིང་ཟབ་པར་སྤེལ་ནས། རྒྱ་

ཆེད་མེད་སྐྱེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོས་མཁོ་གང་ལེགས་སྒོང་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ། ཉང་གིས་ང་ཚོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་ལེགས་
པོ་བཏང་བར་བརྟེན། གྲང་ཁན་ཉང་དང་མཛོད་རྒྱུ་ཞིར་སྐྱབས་སུ་མཆི་བེར་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཆུ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།
ཆོས་ལུགས་བྱ་བའི་ནང་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་མི་ཞུགས་ཤིང་སྐྱེས་ར་ཡང་བབ་འདོད་མེད་པའི་གྲ་བཅུན་ནམས་ལ་ས་ཞིང་དང་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་
ཆ་ངེས་ཅན་ཞིག་སྤྲད་ནས། ཁོ་ཚོ་ཕྱགས་གཅིག་ནས་ཐོན་སྐྱེད་དལ་ཚོལ་ནང་ཞུགས་ནས་རང་ཁ་རང་གསོ་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
དམངས་ཀྱི་ཁྱད་པོ་ཡང་དུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཕྱགས་གཅིག་ནས་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་ངེས་ཅན་ཞིག་ནང་ཞུགས་སུ་བཅུག་ནས་མིང་དོན་
མཚུངས་བའི་གྲ་བཅུན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས།
བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་གྲ་བཅུན་འབོར་གངས་མང་དྲགས་པར་ཉག་བསྐྱས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད། ང་ཚོས་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཅ་དོན་བཟུང་ནས་དགོན་སྡེ་
ནང་གྲ་བཅུན་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་གྲ་བཅུན་མི་བྱེད་པ་བཅས་ཆང་མར་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། དགོན་སྡེའི་ནང་སྤྱོད་མཁན་གྱི་གྲ་བཅུན་
ནམས་ཀྱིས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་བསྟུན་དགོས་པ་ལས། བཅའ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་རིགས་བྱས་མི་ཆོག་ དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཆང་དང་མི་སྐེར་གྱི་
འཛིན་པའི་ཆེད་གྲ་བཅུན་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་གཉའ་གཞོན་ལས་གཡོལ་ཆེད་གྲ་བཅུན་བྱས་པ། དགོན་སྡེ་རྒྱང་གས་འགའ་
ཞིག་ལ་གྲ་ཁྲུགས་པར་གཏོང་བའི་དབང་ཆ་ཡོད་ཆེན་གྲ་བཅུན་མི་བྱེད་ཀྱི་མེད་བྱུང་བ། ད་དུང་ཆོང་ཁེ་ཐབས་འཛོལ་བ་དང་། ཆང་འཐུང་
བ་སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རོལ་མཁན་ལ་སོགས་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་གྲ་བཅུན་ནང་གང་མང་ཞིག་ནི་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཆེད་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཞིག་མིན་པ་དང་། བསྐྱབ་སྤྱོད་ལས་འགལ་བའི་མི་འགའ་ཞིག་རང་འགྲུལ་ངང་སྐྱེ་བབས་ནས་བྱིམ་གཞིས་ཆགས་སྟེ། འགའ་ཞིག་སྐྱེ་
བབ་ཏུ་བཅུག་ནས་མི་དང་དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་ཞུགས་དགོས། དེ་ཉམས་བྱས་ན་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་གྲ་བཅུན་གྱི་གངས་འབོར་ཆེས་ཆེར་ངེ་ལུང་དུ་
བྱུང་ཏེ། མི་དང་དངོས་པོ་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་མཁན་འཕར་སྤོང་ཡོང་རྒྱ་མ་ཟད། བྱི་ནང་གི་དག་བོས་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐྱོན་འདྲགས་པ་དང་སེར་
སྐྱ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་བསམ་ཚུལ་ཡོང་མི་སྟེན་པ་སོགས་ལེགས་སྟེལ་ཉེས་འགོག་གི་དུས་བབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱ་རེད།

དགོན་མེ་ལག་ནང་གི་དོ་དམ་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་སྤྱི་མཐུན་ལམ་ལུགས་བཅས་པ་དེ་མའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་དང་འཛིན་ཞིང་བཅས་ལམ་ལུགས་
ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེས་པར་དུ་མེད་པར་བཟོ་དགོས། འོན་ཀྱང་འོས་འཚམས་འཐུས་ཚང་གི་བྱ་ཐབས་གསར་བ་ཞིག་གིས་དེའི་ཚབ་བྱེད་
མི་ཐུབ་ཆེ་དགོན་མེ་དེ་ནང་གི་སྒྲིག་སྤྱི་མཐུན་ཟུང་བའི་ཡོང་བའི་ཉེན་ཁ་འབྱུང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། དེ་བས་གསར་འཛུགས་བྱ་རྒྱུའི་ཐད། དོ་དམ་མེ་
ལག་ནང་གསར་བཅེ་དགོས་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་བའི་རྩར་བཅོན་ཅན་གྱི་ཁྲོད་ནས་ཏང་གི་བཀའ་ལ་ཉན་པ་དང་། ཏང་གི་རྒྱུ་ལྡན་འགྲོ་བ།
སྐར་སེམས་མེད་པ། རང་ཤེད་མེད་པ། ཆོས་ལུགས་བྱ་བར་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ། ཆབ་སྲིད་ལ་སེམས་འཁྱུར་དང་། ལས་དོན་ཐོག་གཡམ་གཡོན་
གང་དུ་འདྲ་མི་འཁྱོག་པ། མང་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཐོག་འགྲོ་བ་དང་། ལས་དོན་གྱི་འཛིན་ཐང་ཡང་ཡོད་པ། ལུས་ནམ་ཡིན་ཡང་གྲ་དམངས་ཀྱི་
ཁེ་ཕན་ལ་སེམས་འཁྱུར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐོན་རྩར་བཅོན་ཅན་གྱིས་རྒྱ་ཆུང་འཛིན་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལྷོགས་མཚུངས་གང་ཅིའི་ཐད་འཛིན་ཐང་
ཡོད་མཁན་འོས་མིར་བཞག་སྟེ། ཏང་གི་འགོ་བློའི་འོག་གྲ་དམངས་ཡོངས་རྒྱུགས་འདོད་པ་ཁེངས་ཤིང་འཐུས་ཚང་གི་སྒོ་ནས་དམངས་གཙོ་
བདག་གཉེར་ལྷན་པོར་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུ་ཅིན་ (འགན་འཛིན་ བསྐྱར་མཆན) ཀན་གཞོན་དང་ལྷན་པོར་ (འཐུས་མི བསྐྱར་མཆན)
བཅས་པ་འདེམས་དགོས། འགོ་བློའི་ཡོད་ལ་དམངས་གཙོའང་ཡོད་པའི་རྩ་དོན་ལེགས་ལེན་མཐུན་ཕྱིན་བསྐྱར་བའི་འོག་ མིང་དོན་མཚུངས་བའི་
དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ལྷན་པོར་ལྷན་ཁང་ཞིག་གྲུབ་པ་བྱེད་དགོས།

སྒྲིག་སྤྱི་མཐུན་དང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད། དགོན་མེ་དང་གྲ་བཙུན་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ལྟ་བུ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་
གཏན་འབབས་གནང་བའི་ཆོས་སྤྱི་མཐུན་དེ་རྩ་བར་འཛིན་དགོས་པ་དང་གཅིག་ གྲ་བཙུན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འབངས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིན་རྩ་སྤྱི་མཐུན་
ལ་སྤྱང་བཅེ་དང་སྤྱི་མཐུན་ལུགས་ལག་ལ་དང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་གཉིས། ལས་དོན་ཡོད་ཆད་མི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་གཙོ་བོར་དགོས་ལྟ་བུ།
བོད་རྒྱུངས་མི་དམངས་བཅིང་འགོལ་མཐར་ཕྱིན་ཡོང་རྒྱ་དང་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་ཡོང་རྒྱར་གཞོན་འཆེ་མི་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་གསུམ།
དོན་ཚན་གསུམ་པ་འདི་དམ་དུ་སྤྱེལ་ནས་བོད་རྒྱུངས་དགོན་མེ་ལག་གི་སྒྲིག་སྤྱི་མཐུན་དང་ལམ་ལུགས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གཉེར་འབབས་ཀྱིས་ལག་
བསྐྱར་བྱེད་དགོས།

དགོན་མེར་སྤྱོད་མཁན་གྲ་བཙུན་གྱི་འཛིན་པའི་ཐད། ཆེད་དུ་ཆོས་སྤྱོད་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་དང་། གཞོན་སྐྱེས་སྤྱོད་གཉེར་བ་
རྣམས་ཚུད་པའི་རབ་འབྱམས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལག་ལ་སྤྱོད་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྲངས་ཚད་དེས་ཅན་གྱི་གྲ་བཙུན་ཞིག་དགོས་དེས་ཐོག་
ཁོ་ཚོའི་འགན་འཁུའི་ཆོས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་བར་ཆད་མི་ཡོང་བར་གོང་འཕེལ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཁོ་
ཚོའི་འཛིན་པ་འགན་ལེན་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱེལ་མ་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་མེ་ནང་གི་གྲ་བཙུན་ཀན་འཁོགས་དང་ནད་གཙོང་
རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཐད་ལའང་འགན་ལེན་བྱས་པའི་ཐོག་དེ་འཕྲོས་ཀྱི་གྲ་བཙུན་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པའི་ཐད། དས་གོང་དུ་བཅོད་པ་བཞིན་ཐོན་སྐྱོད་
ནང་ཞུགས་ནས་རང་ཁ་རང་གསོ་སྤྱོད་པའི་རྩ་དོན་ཐོག་ནས་ཐོག་གཙོང་སྤྱོད་པ་བྱེད་དགོས།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ཐུན་པའི་དགོན་ཕྱེ་གཙུག་པོར་གྱུར་བའི་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དགོན་ཕྱེ་ཁག་ནང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་རྣམས་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་
ཀྱི་སྐོན་སྤྱང་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཆང་མ་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱ་གོང་གསལ་གྱི་
བསམ་འཆར་མང་ཆེ་བ་དང་ལེ་རྣམས་དཔྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་བཅངས་མང་བཟོད་ཚུང་ཞིང་འགྲོད་གཞོང་མེད་པ་ཞིག་བྱས་ཡོད། མ་གཞི་ནས་
བདག་ལྷ་བུའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་འབྲས་ཆང་གང་ལེགས་བྱུང་ནས་བོད་མི་རྣམས་སློབ་དེ་བག་
ཕེབས་ཤིག་དང་། དག་པོ་ཆོས་དམའ་འབེབས་དགོག་གཏམ་བཟོད་རྒྱའི་ཁག་འདོགས་སུ་མི་རྟེན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ཆོས་
ལུགས་སོ་སོར་དང་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་བསམ་སྒྲིལ་ནང་ཆོད་སྒྲིལ་ཆེན་གྱི་ཏང་ལ་ལྷ་སྤངས་ལེགས་པོ་ཞིག་དང་བག་ཆགས་ལེགས་པོ་ཞིག་འཛིག་
ཐུབ་པ་དང་། འཛམ་གླིང་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་མགྱོགས་ལྷན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་ཞིག་འབྲུབ་ཐུབ་པར་རེ་
སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གནད་དོན་འདི་དག་ཆང་མ་བྲལ་ཤིས་པའི་པད་མོའི་འདབ་སྟོང་ལྷན་པོར་གྲོལ་བ་ལྷར་ཡོང་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་ཕྱེའི་ལས་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས། དགོས་ངེས་མ་ཡིན་པ་དང་འོས་འཚམས་མ་ཡིན་པ། ཆག་སྐོ་
མང་པོ་ཐོན་རྒྱུན་མི་རྣམས་ཏུ་ལས་ཏང་སངས་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་ཐད་ལ་འདིར་ཅུང་ཟད་བཟོད་རྒྱ་ཡིན།

དང་པོ། རོ་རྒྱལ་དང་སྤངས་ཀྱི་སྐོར། བོད་ཕྱོངས་དགོན་ཕྱེ་ཁྲོད་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཁྱད་
དབང་དང་། གཉའ་གཞོན་བཤུ་གཞོག་དེ་ནི་དེ་ཕྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་རིམ་བཞིན་བསྟུང་མར་སེམ་འཕྱུ་བྱས་
བཞིག་རེད། འདི་དག་ནི་གོང་འཁོད་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་དང་མི་འཚམས་པ། མི་
དམངས་ལ་གཞོན་སྟོན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་སྐབས་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེར་
བསྐྱར་བཀོད་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་བསམ་ཚུལ་མེད་པ་མ་ཟད་དངོས་འབྱེལ་དགའ་བསུ་ཞུ་ངེས་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་ཕྱོངས་ལ་
ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རིང་དང་ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ཤས་ནང་། དགོན་ཕྱེ་འགའ་ཤས་ཀྱི་དབང་རྒྱར་བས་
རིམ་པ་ཁག་གི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུད་འཛིན་སྤྱི་དགའ་གི་རོགས་སྐྱོར་འོག དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་དབང་སྐྱ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མི་
དམངས་ལ་གདུག་རྩལ་ཆེ་བའི་གཉའ་གཞོན་དང་ཆབས་ཆེའི་བཤུ་གཞོག་བྱས་ཡོད་པས། མང་ཆོགས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཁོང་ཁྲོ་མང་པོ་ཞིག་
བཟོས་ཡོད།

དཔེར་ན་ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཆོགས་མཚན་གྱི་རིང་ལ། འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོས་ཁག་འདོགས་བྱ་ཡུལ་ཅུང་ཟད་
ཞིག་ཡོད་ཆོ། དོན་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་བཅོན་བཅུག་གིས་ཁྲིམས་ཆད་ནན་མོ་གཙོད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་ཆད་པ་གཙོད་པ། མི་ཁ་
ཤས་ཀྱི་ཁ་རྩེ་དབང་ཐང་འཕྱོག་པ། ཁ་ཤས་བསད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ལྟའི་ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེ་བའི་གདུག་རྩལ་གྱི་གཉའ་གཞོན་
ཀྱི་རྒྱུན་པས། སྟོན་ལམ་འཆོགས་རིང་ལྷ་སའི་གོང་མི་སྟོ་ཁྲིག་ཅུང་ཆུང་བ་རྣམས་ཉེན་ཁ་ལས་གཡོལ་ཆེད། ཉེ་འགམ་གྱི་གོང་གསེབ་དུ་བྱོས་བྱུལ་
དུ་འགོ་གི་ཡོད་པ་རེད།

བཤུ་གཞོག་གི་ཐོག་ནས་སྒྲིང་ན། གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཁལ་རིགས་སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱེལ་བ་སྟེ། ཐ་ན་བྱི་དང་ཕྱི་བའི་ཁལ། རྒྱ་ཁལ། ཆང་
ཁལ། སྟོ་སྦྱིད་ཀྱི་ཁལ། གཞས་ཁལ་སོགས་མི་ལ་བཤད་མི་པོད་པའི་བཤུ་གཞོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་ཁལ་འབུལ་དུས་འབྱུངས་སོགས་ཅུང་

ཟད་ཤོར་ཆོ། ངོས་པ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་གང་ཐུང་གིས་ཉེས་འགེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུ། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོར་ཇག་པ་དམར་པོ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཚོར་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་མིན་དགོན་སྡེའི་ནང་གི་སྤྱི་སྒྲིག་གིས་སོ་སོའི་མངའ་འོག་གི་མི་སེར་ལ་རང་འདོད་ལྟར་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གཉའ་གཞོན་དང་བཤུ་གཞོག་བྱས་ཆེན། མི་དམངས་རྣམས་མགོ་བོ་འདེགས་མི་ཐུབ་པར་ཉན་བཞིན་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་སྤྱང་ཡོད། མི་གཞན་གྱི་མ་ཙཱ་འཕྲོག་པ་ཙམ་མ་ཟད་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚང་མར་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཐེ་ཇུས་ཀྱིས་ཉེ་རིང་ཕྱགས་སྤྱང་དང་། ཁྲིམས་མེད་ལྷགས་མེད་དུ་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་ཁྲིམས་གཅོད་བཅས་དཀའ་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། མཚན་གཞིས་སུ་ཁ་གཡས་ནས་ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འདེབས་མིན་པར་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཆེན་བསྐྱུ་གི་ཡོད་པ་རེད།

གཞན་དུང་སྤྱད་ཆེད་ཁྱེད་ལོན་དང་བཅན་ཤེད་ཀྱི་ཉེ་ཚང་ལ་བཞེན་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ཆེས་ཆུང་བའི་གཉའ་གཞོན་དང་བཤུ་གཞོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དགོན་སྡེ་ནང་གི་གདན་ཐོབ་ཀྱི་ཐད་ལ་འང་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་པ་ཀན་གཞོན་དང་། ཤེས་ཡོན་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་བརྟ་བར་མི་སྐྱར་གྱི་ཁྲིམ་ཚང་གི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། བཀོས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྱ་ལ་མ་ལྷགས་ཁྲོད་གོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་། དབང་ཤུགས་ཡོད་མེད་སྟགས་ལ་བརྟས་ཏེ་གྲ་བཅུན་ནང་མཐོ་དམན་དབྱེ་བ་དང་། མཐོ་རིམ་གྱིས་དམའ་རིམ་ལ་གཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་སྟགས་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ལམ་ལྷགས་འདིའི་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དགོན་སྡེ་ནང་གི་གྲ་བཅུན་དང་ཁྲིམ་པ་སྐྱུ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་མེ་ཆུང་འབར་ཞིང་བསམ་སྒྲིའི་ནང་རྒྱུན་རིང་བསགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཞིག་བཞེད་རྒྱུར་བསྐྱེད་ཡོད།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ངས་པར་དུ་གསལ་བོར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། བོད་རྫོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པས། དགོན་སྡེ་ཁག་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཆང་མ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པར་བཞེད་མི་ཅུང་། ངན་རྒྱའི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་ཐོན་པའི་དགོན་སྡེ་དེ་དག་གི་ཁྲོད་ལ་འང་བྱ་བ་ངན་པ་སྤེལ་མཁན་ནི་འགན་འཁུར་བ་དང་ལག་བརྟར་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ནང་གི་མི་ཁག་ཅིག་ཙམ་དང་། ཁོ་ཚོའི་རྒྱགས་ཁྱི་ཙམ་ཞིག་ལས་གྲ་བཅུན་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ལྟར་རེད་ཅེས་བཞེད་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད། གྲ་བཅུན་པལ་བ་རྣམས་ལ་ནག་ཉེས་དེ་རིགས་མེད་ལ། བསྐྱབ་པ་བསྐྱངས་ནས་བྱ་བ་བསྐྱབ་མཁན་གྱི་ཚུལ་མཐུན་དགོ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱེད་མི་སྲིད། གནས་ཚུལ་འདི་དག་གིས་རྒྱ་ཆེད་སེར་སྤྱུ་མང་ཚོགས་ཚོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལྷགས་དང་། ཚུལ་ལྷན་གྱི་དགོན་སྡེ་ནང་གི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་དགོ་འདུན་པ་ལ་དང་པ་བྱེད་རྒྱུར་གཞུང་གཞུང་ལྟར་ལྟར་མི་སྲིད་ཞིག་རེད།

བོད་རྫོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁྲོད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏང་ལ་ངོ་ཚྏ་དང་མེས་རྒྱལ་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ། གསར་བཞེ་ངོ་ཚྏ་ཀྱི་ཉེས་རྒྱ་ཆང་བའི་ངོ་ཚྏ་ཞིང་འཕྲུག་ནང་འཕྲུགས་ཏེ་ནག་ཉེས་ཆེན་པོ་བསགས་པར་བཞེན། ངས་པར་དུ་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ནན་མོ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་གལ་ཆེ་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངོ་ཚྏ་ཞིང་འཕྲུག་ཏུ་འཕྲུགས་མཁན་དགོན་སྡེ་ཡོངས་རྫོགས་མིན་པ་མ་ཟད་གྲ་བཅུན་ཡོངས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་བྱའི་དོན་ནི་དེ་བས་དེ་ལྟར་ག་ལ་ཡིན་སྲིད། དེ་ནི་སློབ་ཁྱེད་བོར་གནས་པའི་སྤྱི་བོ་ཀྱན་གྱིས་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། ཟིང་འཕྲུག་ནང་འཕྲུགས་པའི་དགོན་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དེ་ནི་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱི་གོས་ཀྱོན་པའི་གསར་བཞེ་ངོ་ཚྏ་ལ་བའི་བྱང་བའི་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་ལས་སྡེ་དང་། གྲ་བཅུན་གཅིག་གིས་ངན་བྱས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན།

དེར་བརྟན་ངོ་ལྟ་བུ་ལྟུག་ནང་ལྟུགས་ཡོད་མེད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས། དེས་པར་དུ་ནན་ཏན་དང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསལ་བོ་བཅོས་
ཏེ། ཉ་ཉེག་མཉམ་བསྐྱེད་དང་བཟང་ངན་གོ་ཐོག་ཏུ་མ་སོང་བར་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་སྒོ་ཡིད་ཚིམས་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་བོ་ཞིག་རེད། བོད་
ཚྭ་ངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ནི་རྒྟག་འཛིང་ཆེ་ལ་དོ་གལ་ཆེན་བོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་སྟབས། རོ་ཤོལ་བྱ་ཡུལ་དང་སྤངས་སྤྱོད་བྱ་ཡུལ་
ལ་སྤྱང་གི་དང་ལུག་ནང་བཞིན་དབྱེ་མཚམས་གསལ་བོ་འབྱེད་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་ནང་གི་དོན་ཆེན་ཞིག་རེད། གོང་དུ་བརྗོད་བྲིན་པ་ལྟར་བོད་
ཚྭ་ངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེའི་གནད་དོན་ཐད་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་ཞིང་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་དང་། གོ་རིམ་ཡོད་ཅིང་བརྟན་བཞིན་ཡིན་པ། དབྱེ་
བ་ཡོད་ལ་གཟུབ་ནན་ཡིན་པ། ཞིབ་ཚགས་ཡིན་ལ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ། གཏིང་ཟབ་ཅིང་ཁྱོད་ཡོངས་ཀྱི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱ་ནི་གོང་
འོག་ཆང་མར་མེད་དུ་མི་ཅུང་བ་ཞིག་རེད།

དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་ཁྲོད་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་སྐུལ་སློང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་ཆ་ཐོག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ། མངའ་
བདག་ཆེན་བོ་གསུམ་ཀྱི་ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་སྐབས། སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་དགོན་སྡེ་དང་། སྤྱུལ་དང་གྲ་བཅུན་ཀྱི་ཉེས་སྦྱོང་དེ་
དང་། འདིའི་རིགས་ལ་ཁྱུ་འབོད་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཁོང་ཁྱོ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དེས་བས། དེ་ནི་ལུགས་མཐུན་དགོས་ངེས་དང་། འོས་
འཚམས་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས། གལ་ཏེ་དགོན་སྡེ་དང་སྤྱུལ་དང་གྲ་བཅུན་ཆོར་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་མེད་ལ་མ་ཉྩོས་བར། སྤྱི་བཏགས་འཛིགས་སྐུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བསྟོན་འཇུགས་སྦྱོར་བརྗོད་བྱས་ཏེ་ངོ་ཤོལ་ཤུགས་ཆེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་
བསྟན་ཆོ། ལས་བྱེད་པ་ནུས་ཀྱིས་མངོན་གསལ་དོད་པས་བསྟོད་བསྐྱེད་དགའ་བསུ་དང་ལྷ་སྦྱང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་དུ་ང་ཚོའི་རྩ་ཆེ་བའི་ཆོས་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་འཛུམས་མེད་ཀྱིས་དམའ་འབེབས་ངོ་ཤོལ་དང་། དགོན་སྡེའི་སྤྱུལ་དང་གྲ་
བཅུན་མེད་པར་བཅོས་ན་དགོ་མཚན་ཆེ་ལུགས་སོགས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ནས་སྐུལ་སློང་བྱེད་མཁན་ཐོན་སྐབས། སེར་སྐྱ་དུར་བཅོན་ཅན་ཁ་
ཞེག་ཉེས་འགལ་དང་། སྐབས་བསྟན་འཇུར་ཐོག་དོན་དངོས་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་མཁན་ཆོས་ཀྱང་ནུས་པར་དག་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཉིད་
དགག་དགོས་བ་དང་། མི་འགྲིག་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ལས་བྱེད་པ་འདི་དག་གི་བསམ་སྒྲུབ་ཐོག་ཐོག་ཐེངས་ཆེ་བའི་ནོར་འཁྱུལ་
ཀྱི་ལྷ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱན་པས། མིག་ལྟར་གཡང་མཚངས་ཀྱི་ཆབས་ཆེའི་གཡོན་ཐལ་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཐོན་ཡོད། ཁོ་ཆོས་བོད་ཚྭ་ངས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
ཆོས་ལ་དད་མིས་དོར་ནས་ངོ་ཤོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རྒྱུ། ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་ཤོལ་དང་མེད་པར་བཅོ་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུ་ཆང་ཡོད་པར་སྐུ་སྒྲེ། བོད་ཚྭ་ངས་
ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ངོ་ཤོལ་གསུམ་དང་ཅིས་རྒྱག་གསུམ་གྱི་ལས་འགལ་སྤེལ་སྐབས། དོན་དངོས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་ཤོལ་
བྱེད་རྒྱ་ཁ་སྒྲོལ་དང་དེ་ལས་འགན་གཙོ་བོའི་གསུམ་བཞག་ཡོད་པ་དང་སྤངས་སྤྱོད་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལྷན་མེད་ཀྱི་ཆ་དེར་ཡང་ཐུན་འཛུམས་སྤྱོད་
མཚངས་ཀྱིས་ང་དག་གི་ངོ་ཤོལ་བྱས་ཡོད་སྟབས། བོད་ཚྭ་ངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་སྡེའི་གནད་དོན་ཐོག་སྐྱེ་བོ་ནུས་ཏང་སངས་ཏོན་ཐོར་
བ་དང་། སྤྱི་མཐུན་ཆད་མེད་ཀྱིས་སྤྱི་དག་འདོན་དགོས་པའི་སྤངས་ཚུལ་ངན་བ་ཐོན་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འབྱུང་དེས་བཞིག་ཀྱང་རེད།

གཉིས་བ། ཆོས་ལུགས་དང་དགོན་མེར་དམངས་གཙོའི་བཅས་བསྐྱར་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ།

མང་ཆོགས་སྐལ་སྤོང་དང་འཐབ་ཚྭ་གྱི་ནམ་པ་དེ་གོང་གསལ་གྱི་གནད་དོན་གཉིས་པའི་སྐོར་ནང་དོན་ལྔ་པའི་ནང་བཅོད་པ་འདྲ་མཚུངས་སུ་
ཡོད་པས་བསྐྱར་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་མིན། ད་ལྟ་གོང་ཁྱེད་གནད་དོན་ནང་མ་འདྲིས་པའི་དགོན་མེ་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐོན་པའི་གནད་
དོན་ཐོག་རྒྱུ་ཚུལ་ཞིག་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན། ཉེ་གོས་དགོན་མེའི་ནང་དུ་གྲལ་རིམ་གྱི་ལམ་ཕྱོགས་འཛིན་སྟངས་ནི། ལྷ་བཙུན་དབུལ་ཕོངས་ནམས་
ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ནས་མཐུན་སྦྲེལ་བྱེད་བྱས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་མཐའ་དག་ལ་མཐུན་སྦྲེལ་གྱིས་ངོ་ལོག་ཟེང་འཁྱུག་གི་བྱེད་གཏེ་དང་གསར་བརྗེ་
ངོ་སྤྲོད་པ། ཆོས་ལོག་སྟོད་ཀྱི་ཞིང་བཞན་བདག་པོ་བཅས་གྲོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དུ་བཞག་ནས་རྩལ་དེག་དང་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་དེ་རེད། གཞི་རྒྱའི་
ཐོག་ནས་བཅོད་ན་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་ལྷ་བཙུན་དབུལ་ཕོངས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དེ་ཐང་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མིན་པར། དེས་པར་དུ་ཐིག་བཟུལ་སྟོང་པའི་ལྷ་བཙུན་དབུལ་
ཕོངས་ཞེས་བཅོད་དགོས། རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་མེད་ཀྱི་དགོན་མེ་ཁག་གི་ནང་ཁག་ཅིག་ནི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བཞན་ལམ་ལུགས་དང་།
ཞིང་བཞན་བདག་པོས་གཉའ་གཞོན་བཟུ་གཞོག་དང་། མཐོང་རྒྱུ་གསལ་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་གནས་སུ་བསྐྱལ་ཡོད་པས། ང་ཆོས་དེས་པར་དུ་གཏུང་
སེམས་མཉམ་སྦྱེད་དང་རྟགས་རམ་བྱས་ནས་ཁོ་ཆོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བཅེངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། ལས་འགུལ་ནང་ཁོང་ཆོད་
ཏུར་བཅོན་རང་བཞིན་འདོན་སྤྲོད་དང་། དགོན་མེའི་ནང་དུ་འདྲ་ང་ཆོ་ཁོ་ཆོར་བརྟེན་ན་འགྲིག་ འོན་ཀྱང་མི་ཁག་ཅིག་ནི་དེ་སྤྲོད་ཆང་འཁྱུང་
དང་གོ་སྤྲོད་རྒྱུ་འཇུགས་སོགས་གོམས་གཤིས་ངན་པས་དབུལ་ཕོངས་ལྷ་ཡོད་སྟབས། དེ་ནི་རང་སྤྲོད་རང་གིས་ཉོས་པ་ཞིག་དང་། སྤྲོད་བཟུལ་
བཤད་ས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ནི་ང་ཆོས་གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་བྱ་ཡུལ་ཞིག་མིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་བོར་སྟོད་པའི་མི་འདི་དག་ནི་མགོ་
བདེ་སྐབས་འཆོལ་དང་ངོ་དགའ་སྤྲོད་ལོད། ཏུར་བཅོན་གྱི་རྩལ་ཆས་གྲོན་པ་ལས་སྤྲོད་བསམ་ཞིག་ཡོད་དཀའ་བས། ང་ཆོས་མི་འདི་དག་ལ་རྒྱབ་
རྟེན་བཅོལ་མི་རུང་། གལ་ཏེ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ཆེ་མི་འདི་དག་གིས་ང་མིན་ན་སུ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ནས་ཀྱན་ལ་མིག་སྟོས་ངན་པ་ཞིག་འཛིན་རྒྱུ་རེད།
ཁོ་ཆོས་བདེན་རྩལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་མི་སེམས་དཀྱུག་པ་སོགས་རྟོག་དུ་ལུང་བ་གང་སྟོང་སྟོང་པ་ལས། དོན་བཟང་གང་ཡང་སྐྱབ་དཀའ། འདི་
ནི་ངས་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་ཟིན་པ་དང་། འཆད་འཁྱུར་གྱི་དོན་དངོས་སུ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ནང་གསལ་བོར་རྟོགས་ཐུབ་ཞིག་རེད།

དགོན་མེའི་ནང་དངོས་སུ་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གཏོང་སྐབས། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ནི་ངོ་སྤྲོད་གསུམ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འཐུས་
ཆད་ཡོང་ཆེད་ཅིས་རྒྱག་གསུམ་ཞེས་པ་ལག་བསྟར་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཐའི་ལག་བསྟར་སྐབས་སུ་མོངས་དད་གཙང་སེལ་ཟེར་པའི་འོག་ཏུ་
ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་རྒྱུ་དང་གཅིག་སྟེ་གསུང་བྱགས་རྟེན་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་དང་གཉིས། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྤྲོད་ཀྱིས་ལྷ་བཙུན་གྱིས་ལྷ་བཙུན་རྒྱ་
ཕབ་ཏུ་འཇུག་རྒྱུ་དང་གསུམ་དེ་གཙོ་བའི་ལས་འགན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ནང་ངོ་སྤྲོད་གསུམ་དང་ཅིས་རྒྱག་
གསུམ་ནི་དོན་ཚན་གསུམ་པོ་འདི་མངོན་འཁྱུར་ཡོང་བའི་ལག་ཆའམ། འཐབ་རྩས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་དེའི་ངོ་སྤྲོད་ཉེས་མེད་ཀྱི་ལུག་གསོད་པ་
འདི་ཉེས་ཅན་གྱི་སྤྱང་གི་གསོད་པ་ལས་གཟི་བརྗེད་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ལྷུང་བ་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ཐབས་བརྒྱ་ལྷན་སྦྲེང་གི་སྒོ་ནས་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མ་ནམས་སྒྱུ་ཕབ་ཏུ་འབྱུག་སྐབས། ཐོག་མར་དགོན་སྡེ་ལག་ནང་སྒོ་བ་སྦྱོང་དང་སྒྲུལ་སྦྱོང་བའི་མིང་ཐོག་ནས་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མ་འདྲུ་ཁང་དང་ཆོས་ཆེན་ནང་འདྲུ་འཛིན་སྡེ་དུ་བཅུག་སྟེ། དམ་འཛིན་དང་ཉིན་མཚན་རྩིས་མེད་ཀྱི་ཇ་དྲག་གི་སྒོ་བ་སྦྱོང་དང་ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བཅོམ་བྱེད་པར་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སྒྲུལ་སྦྱོང་གིས་རྩོད་པར་ཕྱན་པའི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་སྐབས་རྒྱུན་ཤིག་འཕྱར་ཡོད་པ་དང་། མངོན་གསལ་གྱིས་ཆོས་ལུགས་ལ་དང་བ་ཡོད་ཅེས་བཅོམ་མཁན་ནམས་ལ་སྦྱོངས་དང་བ་དང་། གསར་བརྗེ་དགའ་བོ་མེད་མཁན་སོགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་སྒྲ་ཆོག་གསལ་གསལ་ནས། བཅོམ་པར་དཀའ་བའི་དོན་མེད་ཀྱི་འཐབ་ཚད་དང་རྩལ་རྟེན་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མ་སྒྱུ་ཕབ་ཀྱི་ཡིན་མེད་སྐད་ཆ་དེས་ཏེ། གལ་སྲིད་མི་མཐུན་དུ་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མེད་རྒྱུ་འེབ་བཏོན་ཆོ་ཁྱོད་ལ་ད་དུང་སྒོ་བ་གསོ་ཐོབ་མེད་པ་དང་སྦྱོངས་དང་སེལ་ཐུབ་མི་འདུག་ཅེས་བཅོམ་ནས་རྩལ་སྦྱོང་གི་འཐབ་ཚད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཐ་ན་དོད་མ་དང་བཅོན་འབྱུག་བྱས་པའང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའི་འོག་ཕྱོགས་ལས་གྲུ་བ་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་ཐུ་མཐུན་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མེད་ཀྱི་ཞུ་མོ་སྒྲ་ཆོག་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་སྐབས། ལོ་ན་དྲུག་ཅུ་བདུན་ཅུ་ལ་སོན་པའི་གན་འཁོགས་ནམས་ཀྱང་སྒྱུ་སེར་བབ་རྒྱུ་འེབ་བཏོན་ནས་རང་ལྷུ་ལ་ལོག་པ་དང་། མི་འདི་དག་ཁྱིམ་གཞི་ཆགས་ཐབས་མེད་ལ་ཐོན་སྡེད་ནང་ཞུགས་པའི་ལུས་ཤུགས་ཀྱང་མེད་པ་དང་། མི་ཆོ་བྱེད་ཅམ་རིང་འཆོ་བ་བསྒྲུལ་བེན་པའི་དགོན་སྡེ་ནས་ཁ་བྱལ་འདོད་མེད་པ་བཅས་ནི་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་གསལ་རེད། མི་འདི་དག་ཁྱིམ་དུ་མི་ལོག་ཀྱི་མེད་བྱུང་བ་ལས་དགོན་སྡེའི་ནང་གནས་བཅའ་ཐབས་མེད་པའི་ཆེད་གནད་དོན་ཡོད་པ་རྒྱུ་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད།

དགོན་སྡེའི་འགའ་ཤས་ནང་ལས་དོན་རྩལ་གསལ་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མེད་མིང་ཐོ་རེ་རེ་བཞིན་བཏོད་དེ་ཁྱིམ་དུ་བསྐོས་ནས་སྒྱུ་ཕབ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། ད་དུང་ཆབས་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་གྲུ་བ་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྦྱོང་དུ་བཅུག་པ་དང་། བཅུན་མ་དང་བྱེད་མེད་ནམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱོང་དུ་བཅུག་སྟེ་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འདེམས་སྒྲིག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ནི་དང་ཆོས་ཁྲིམས་ལུགས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཕོ་མོ་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་རང་དབང་ཐོག་གཉེན་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་མི་སྲུ་གང་གིས་ཀྱང་ཐེ་རྩལ་མི་ཆོག་པར་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་འགན་ལེན་བྱས་པའི་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་འདི་ལའང་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད། རེ་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུག་གམ། དགོན་སྡེའི་ནང་ཆོ་གང་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་ཆོས་འཛིན་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་དུག་སྦྱོང་དུ་འཛིན་ཞིང་དེར་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་གི་ཡོད། གསར་བརྗེའི་ལས་དོན་ཡང་འཛིན་ཉེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་སྐབས། ཁོ་ཆོད་ཁྲོད་ནས་དགའ་བསྐྱེད། ཏུར་བཅོན་གྱི་ནམ་པ་སྦྱོན་མཁན་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་ནི་ཡ་མཚན་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་མིན་ལ། ཡོང་སྤྱོད་པ་ཞིག་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པས་ཁོ་ཆོར་ལྷན་སྦྲེང་མཁུགས་བཟུང་གི་ལོག་སྦྱོང་གི་བསམ་སྒྲུབ་མང་གཞི་ཡོད་པར་བསམ་སྟེ། ཆོས་དད་པ་འདི་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་དོད་མ་བཅོན་འབྱུག་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ནམ་པར་དག་པའི་ཆོས་པ་ནམས་ལ་ཆབས་ཆེད་རྩལ་རྟེན་བཏང་ཡོད་པ་རེད།

དེའི་ཐོག་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མ་སྒྱུ་ཕབ་རྒྱུའི་ཐད། བཅོན་ཤེད་ཀྱིས་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡང་མེད་པར་ཐབས་ཤེས་སྒྲ་ཆོག་གསལ་གསལ་བསྐྱར་བྱས་ཀྱིན། བོད་སྦྱོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེ་མང་ཆེ་བར་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མ་གནས་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། གནས་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཡོད་ཀྱང་མི་གྲངས་ཆེས་ཉུང་དུ་ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་འདི་དག་ནི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱངས་བའང་དམན་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐོན་ཡོད་ཀྱང་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ད་དུང་། བོད་སྦྱོངས་ལ་དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེད་གྲུ་བ་དང་བཅུན་མ་སྒྱུ་ཕབ་པའི་བཅའ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་དབང་ཆ་ཐོབ་སྟེ། རང་པོ་

འདྲོད་ལྷོ་ཁྱིམ་པ་བྱེད་རྒྱ་བྱུང་བར་བརྟེན། དགོན་ཕྱེ་ནང་གྲ་བཙུན་ཉུང་དུ་འདི་ཙམ་ཞིག་ལས་ལྷུས་མེད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད།
བརྗོད་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི་ང་ཚུང་པའི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བཅུ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཁྲོད་ཁས་ལེན་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཅ་མེད་བཟོ་བྱའི་ཐང་། གཞི་ཅའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན་སྤང་སྦྱོང་བྱས་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཞི་སོགས་དགོན་མེ་ཆས་ཉུང་
ཤས་ཤིག་ལུང་། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་དེ་འཕྱོས་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆའི་ཁིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་གོང་དང་གོང་བདལ། གོང་ཁྱེར་བཅས་ཀྱི་ནང་། ང་ཚོའི་
རྒྱ་བོད་ལས་བྱེད་པའི་ཁྲོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཁག་ཅིག་གིས་རྩས་འདོན་དང་། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པའི་སྐུལ་སྤོང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་མི་ཤེས་མཁན་ཆོས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་མང་ཆོགས་ལ་ཁ་གཡར་བའམ། མང་ཆོགས་ཀྱི་གདོང་ལྷགས་གྱོན་ནས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
རྟེན་སོགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་སྒྲུབ་རྒྱུན་ཞིག་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་དང་། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྲངས་མེད་མེར་བསྐྱེགས་པ་དང་ཆུར་བསྐྱར་བ།
ས་ལ་དབྱུག་ནས་གཏོར་བཤིག་དང་བལྟ་སྤྱད་སོགས་བྱས་ཡོད། དགོན་མེད་དང་ལྷ་ཁང་། མ་ཁིའི་རྡོ་ཡུང་། མཚོད་རྟེན་བཅས་ལ་རང་སྤྱང་གང་
ཤར་གྱིས་སྤང་ཆེན་སྦྱོན་པས་བརྗོད་པ་ལྟར་གཏོར་བཤིག་བཏང་བ་དང་། སྐྱུ་རྒྱན་དང་སྐྱུ་འབྲུ། མཚོད་རྟེན་གྱི་ཅ་ཆའི་གཟུངས་གཞུག་ན་མས་
བརྒྱས་བ་དང་། མིང་གཞུང་གི་བསྐྱེད་ཉོ་ཆན་པ་ཁག་གིས་མདོག་ལྡན་ལྷགས་རིགས་ཉོ་སྤྱོད་སྒྲུབ་སྒྲུབ། ཞིབ་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་ཞིབ་བྱ་རྒྱུར་བསམ་གཞིགས་
མ་བྱས་པར། མདོག་ལྡན་ལྷགས་རིགས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་བརྟན་དང་། མཚོད་རྟེན། མཚོད་ཆས་བཅས་ཉོ་སྤྱོད་བྱས་བར་བརྟེན། དེ་དག་སྐྱུ་འབྲུ་
གཏོར་བཤིག་གཏོང་བར་སྐུལ་སྤོང་གི་ན་མ་པ་ཐོན་པ་སོགས་དགོན་མེད་གོང་གསེབ་འདི་ཚོའི་གནས་ལྟངས་དེ་སེམས་ལྡན་གྱི་མིས་བཟོས་བ་ལྟ་
བྱ་ཞིག་མིན་པར་སེམས་མེད་ཀྱི་སྦྱོགས་མདེལ་གྱིས་ཆེག་མེད་དུ་བཅོམ་ནས། དམག་འབྲུག་ད་ལྟ་རང་མཁུག་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུར་མིག་ལམ་དུ་བཟོད་
དཀའ་བར་གྱུར་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མདོན་སྐྱུ་འཛུམ་མེད་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་དམའ་འབེབས་གྱིས། བཀའ་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གསུང་རྟེན་ན་མས་ལུང་རྩས་ཀྱི་རྒྱ་ཆར་བེད་
སྦྱོང་བྱས་ཤིང་། ཀླང་བཙུགས་རྟེན་སྤྱོད་དང་དཔེ་ཆ་མང་པོ་ལྷན་མཐེལ་བཟོ་བའི་རྒྱ་ཆར་སྦྱོང་པ་སོགས་རྒྱ་མཚན་ཅིང་མེད་པ་སྦྱོན་པས་ཀྱང་
བྱེད་དཀའ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ན་མས་ཉང་སངས་ཐག་ཚད་པ་དང་སེམས་པ་ཟང་ཟང་ཚད་
མེད་བྱུང་ཁིང་། ཉ་ཅང་གི་སྒོ་པམ་ཡིད་ཆད་གྱིས་མིག་རྒྱ་བཏང་སྟེ་བརྗོད་པར། ང་ཚོའི་ས་ཆ་འདི་ལྷ་སྟོའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་སོང་སོགས་ཀྱི་སྒྲེ་
ངག་འདོན་བཞིན་ཡོད།

བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ན་མས་སྒོ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་ཁིང་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་གཏོར་བཤིག་འདི་ལྟར་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། མི་
འགའ་ཤས་ཤིག་གིས་ད་དུང་དེ་ནི། རྒྱ་ཆའི་ངལ་རྩོལ་མི་དམངས་གོ་རྟོགས་སང་ནས་ཅ་མེད་བཟོས་བ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་
དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་སྤྱོད་ཅམ་མེད་པའི་བྱུང་རྒྱལ་གྱི་གཏམ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། གོང་ཁྱེར་དང་མཚུངས་པར་ཅ་བ་ནས་ཁས་ལེན་
བྱ་ཐབས་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། གོང་གི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས། ཆོས་ལུགས་རང་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ར་སྦྱོང་སྤྱོད་པ་ཞིག་རེད།
དེ་དང་ཆབས་གཅིག་ལས་བྱེད་པས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱད་དེ་ཤུགས་ཆེན་དང་མདོན་སྐྱུ་འཛུམ་མེད་གྱིས། ན་མ་པ་འབྲུ་མིན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
སེར་སྐྱུ་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྡན་གྱི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྟོར་གང་བྱུང་གིས་ཐེ་བྱས་དང་བཙན་ཤེད་གྱིས་བཀག་བཅས་བྱས་པར་བརྟེན། སེར་སྐྱུ་
མང་ཆོགས་ན་མས་ཡིད་ཐང་ཆད་ཅིང་། ཉ་ཅང་འདྲོད་མོས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་ཆོགས་དམ་བསྐྱེགས་ཤུགས་ཆེན་བྱས་རྒྱུ་ནི།

གནས་སྐབས་སུ་དུས་ཡིན་ཐུང་དུའི་རིང་གཞན་དབང་ཐབས་ཟད་ཀྱིས། ཕྱི་ཚུལ་ཐོག་ཚོས་ལུགས་ལ་དད་པ་ཅུང་ཟད་ཆག་པའི་ནུས་འགྱུར་ཞིག་
མི་སྟོན་ག་མེད་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ནི་ལྷ་ཚུགས་ཀྱིས་ཐོན་པ་ཞིག་རེད། རང་ཉིད་དད་པ་དང་དགའ་ཞེན་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་ནང་ཚོས་ལ་
ཉམས་ཆག་ཤུགས་ཆེན་ཕྱིན་པ་མ་ཟད། རང་ཉིད་ལ་དད་པ་འདྲ་བྱེད་དུ་མ་བཅུག་སྐབས་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ཚོས་ལུགས་ལ་བརྟེ་
དུང་ཇི་ཟབ་དང་འདུན་པ་ཡང་དེ་སྔ་ལས་ཆེ་ཅུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་འགོག་གཞོན་དང་མང་
ཚོགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་རྒྱབ་འགལ་ཅི་ཙམ་བྱས་པ་དེ་རང་ཉིད་གོགས་མེད་ཁེར་རྒྱུ་དང་པམ་ཉེས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་ཆགས་ཡོད།
འདི་ནི་ཏང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་མང་ཚོགས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་ཚབས་ཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་དོར་དགོས་ཞེས་བཀའ་སློབ་གནང་བའི་དགོངས་དོན་དང་རྒྱབ་
འགལ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། བྱ་བ་འདི་དག་བྱེད་མཁན་ནི་དངོས་ནས་མིག་རྒྱུང་ཐུང་ལ་སློ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་འཕྲ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས།

གཞུག་པ། དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་རྒྱུ་གི་དགོན་མེད་གནས་ཚུལ།

༡ དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གོང་དུ་བོད་ཕྱོངས་ལ་ཆེ་འབྱེད་ཚུང་གཞུག་གི་དགོན་མེད་གངས་ཉེས་སྤོང་ལ་བརྒྱ་ལྷག་ཡོད་ཀྱང་། དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་རྒྱུ་གི་ལུང་གིས་སོར་བཞག་བྱས་པའི་དགོན་མེད་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལས་མེད་ལྟབས། བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དགོན་པ་མང་ཆེ་བར་སྔོན་མཁན་མེད་རྒྱུ་འདུ་ཁང་སྐོས་སྒྲ་ཁང་ཁག་དང་། གྲྭ་ཤག་བཅས་ལ་བདག་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་མེད་པ་དང་། མི་དང་མི་མེན་གྱི་སྒྱུར་བས་སྒྱུན་ཆག་ཆབས་ཆེན་སྐོ་སྤྲེལ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་དང་འགོ་བཞེན་ཡོད།

༢ བོད་ཕྱོངས་སུ་དེ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་གྱི་སྤྱི་གངས་འབོར་ནི་ཉ་ལམ་ཁྲི་བརྒྱ་གཅིག་ལྷག་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲོད་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བྱོས་བྱོལ་ཕྱིན་པ་ལས་ཆེར་མི་གངས་ཁྲི་གཅིག་དང་། ལྷག་འབྲོས་ཉ་ལམ་ཁྲི་བརྒྱ་ཡོད། དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་མཚུགས་སྤྱི་ཆེས། དགོན་པར་སྔོན་པའི་གྲྭ་བརྒྱན་བདུན་སྤོང་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ལྷག་གཞུག་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད།

༣ དགོན་པར་སྔོན་མཁན་གྱི་གྲྭ་བརྒྱན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་། བཀྲིས་སྤྱི་དགོན་པ་ཅུང་དཀ་ཙམ་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་འབྲོས་དགོན་མེད་ཁག་གི་གྲྭ་བརྒྱན་གྱིས་སྤྱི་ཆ་དེ་ལྟ་བུར་ཐོག་ཆེས་དམའ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དགོན་མེད་སོ་སོའི་གྲྭ་བརྒྱན་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། བསྐྱབ་ཁྲིམས་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཚུལ་མཐུན་གྱི་གྲྭ་བ་མང་ཆེ་བ་ནི་གོང་ཁྲུས་ལྷན་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་སྐབས་རྒྱུ་དེག་སྐོས་ཀྱིས་རྒྱུན་པའི་དགོན་པར་གནས་ཐབས་རྩ་བ་ནས་བྱས་པས། ཁོ་ཆོ་དགོན་མེད་ནང་མི་སྔོན་པ་དང་ཡང་ན་སྔོན་མཁན་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད། དོན་དངོས་ཐོག་དགོན་མེད་འོ་བོ་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་འཛུགས་ཡིན་པའི་རྒྱས་བ་དང་ནང་དོན་བཅས་མེད་པར་གྱུར་ཟིན།

༤ དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་རྒྱུ་གི་དགོན་མེད་སྤྱི་ཆ་འཛུགས་ཐད། དེ་ལྟ་བུས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བཞུན་ལམ་ལུགས་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི་མེད་པར་བཞོས་ཟིན་པ་དང་བསྟུན། དངོས་གནས་བྱས་ན་དམངས་གཙོ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཀར་ཉྱ་ཉྱེས་བྱེད་ཐུབ་པའི་འཐུས་ཚང་གི་སྤྱི་ཆ་འཛུགས་གསར་བ་ཞིག་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་འདི་ལྟར་བྱུང་མེད། ད་ཆ་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དགོན་མེད་ནང་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ལྷན་ལྷན་ཁང་བརྒྱགས་ཡོད་པ་དང་། དགོན་མེད་སོ་སོས་བདག་གཉེར་དང་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེར་ཡག་ཉེས་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། དེའི་ནང་གི་མི་སྤྱི་མང་ཆེ་བའམ་ཡང་ན་རྒྱ་འཛིན་མི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་ལེགས་ཉེས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། མི་འདི་དག་ནི་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བཞུན་ཅན་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟབས། དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་བཞུན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་ལེགས་ཉེས་ལ་རག་ལས་ཡོད། རྒྱུར་བཞུན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་དང་ལེགས་ཉེས་འདི་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་དང་། འགན་ཁུར་བའམ་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་གསོ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་གི་ཐབས་ཤེས་ལེགས་ཉེས་ལ་བརྟེན་དགོས་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དམིགས་ལུ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བབྱུང་ནས་རྒྱུར་བཞུན་ཅན་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསོ་སྐྱོང་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན་དགོས།

གོང་ཁྱས་བཞིན། ང་ཚོས་དགོན་ཐེ་ནང་གི་རྩུ་བཙོན་ཅན་ནི་གསར་བརྗེ་དགོས་ལ་ཚོས་ལུགས་ཀྱང་དགོས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་ཞིབ་མཐོང་ལག་བསྟར་སྐབས། དེ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐོག་ལྗེ་ཐ་ན་དངོས་འབྲེལ་གྱི་གསར་བརྗེ་དགོས་མིན་ལའང་ཞིབ་ཏུ་མི་བརྟ་བར། སྐབས་
མཚམས་ལས་བྱེད་པའི་བཀོད་འདོམས་དང་ལེན་གྱིས་ཁེ་ཉེན་ཅི་ལའང་མི་བརྟ་བར་ཡོང་མཚད་ས་རྒྱུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཆེ་ཆད་གཞི་དང་མཐུན་
པའི་རྩུ་བཙོན་ཅན་ཞིག་ཏུ་ངོས་བཟུང་བར་བརྟེན། གྲྭ་བཙོན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིད་ནས་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་བ་དང་། ཚོས་ཁྲིམས་འགལ་འདྲིལ་
དང་ཚུལ་མིན་བྱ་སྤྱོད་ལ་དགའ་མཁན་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱ་ལོ་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་འཐབ་ཚྭ་བརྒྱད་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་
ལེན་འདོད་མཁན། ལས་དོན་རྩ་ཁག་གམ། ལས་བྱེད་པའི་བསམ་དོན་བསྐབས་ཏེ་བརྩི་མཐོང་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་མཁན་བཅས་དམངས་གཙོ་བོའི་
བསྐྱར་འཐབ་ཚྭ་གྱི་མདུན་གྲལ་དུ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁྲིད་ཞིབ་དེ་གཞན་པན་དང་བྱེད་འཕགས་འབྲེལ་བས་གྱི་དམ་ཚོས་ལ་སྤྱོད་བརྟེན་གྱི་
ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་རྣམས་གཙོ་བོའི་རྩུ་བཙོན་ཅན་དུ་བསྐོས་ཏེ། ལས་དོན་ཁྲིད་དུ་རྒྱ་ལོ་འཛིན་གྱི་རྩུ་བཙོན་ཅན་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་སྐབས། ང་
ཚོའི་ཚོས་ལུགས་དང་དགོན་ཐེ་ནང་གནད་དོན་ལེགས་པོ་མི་ཡོང་བའི་འབྱུང་ཆ་དེར་ཐུག་ཡོད། དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་འཇུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མི་
འདི་དག་དགོན་ཐེ་ནང་སོ་སོའི་དམངས་གཙོ་བོའི་བདག་གཉེར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུ་རིན་བཟོས་གཞིན་དང་། ལྷ་ཡོན་གྱི་འོས་མིར་བཞག་ནས་གྲྭ་
བཙོན་མང་ཚོགས་ལ་འོས་འདེམས་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། གྲྭ་བཙོན་མང་ཚོགས་རྣམས་གོ་རྟོགས་མཐོན་པོ་མེད་པར། བསམ་འཆར་ངོ་མ་བཤད་
མི་ཡོད་པས། དམངས་གཙོའི་འོས་འདེམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཅད་དེ་མངོན་སྲོལ་མེད།

འདི་ལྟ་བུའི་དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་དགོན་ཐེ་ནང་ལ་བདག་གཉེར་དང་། གྲྭ་བཙོན་ལ་འགོ་ཁྲིད་བྱས་ནས་ལས་དོན་
མཐའ་དག་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྤྱད་དང་། རྟོག་དྲ་འཕར་སྒྲོན་ཡོང་བུ་ལས་ཕུན་སྲུང་ཚོགས་པོ་དང་། ཞི་འཇགས་
དོན་པན་སོན་རྒྱ། མི་སྒྲོལ་རང་སྤྱོད་དང་། ཏང་གི་མཚན་སྟན་ལ་པན་པ་བཅས་ཡོངས་ཐབས་བྲལ་བཞིག་རེད། འདི་ནི་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་གླང་དོར་
ཤེས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བོར་རྟོགས་སྤྱད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་བོད་མྱོངས་དགོན་ཐེ་ནང་ལག་གི་དམངས་གཙོའི་བདག་གཉེར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་
ཁང་ལེགས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱང་རེ་གཉིས་ཤིག་ལས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆའི་གྲྭ་བཙོན་གྱི་བསམ་སྒྲིབ་ཐོག་དེའི་ཐད་བརྒྱ་ཆ་དགྲ་བཅུ་ཡན་གྱི་སྒྲོར་མ་
བབ་པར་ངོ་ཚོལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱིན། ལས་དོན་ཐོག་རྟོག་སྒྲེང་མང་པོ་བཟོ་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཆོག་པ་རེད། དམངས་གཙོ་བདག་
གཉེར་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་མི་ལ་བརྟེན་ནའང་གཞི་རྩའི་ཐོག་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། མི་ངོ་རེའི་ཐོག་ནས་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཆེ་
འཚམས་པོ་མེད་ཅིང་། རིམ་བཞིན་དབྱེ་ཞིབ་ཞིབ་ཚགས་བྱེད་དགོས་པས་དེ་རིང་འདིར་བརྗོད་གྱི་མིན།

༥ དམངས་གཙོ་བོའི་བསྐྱར་རྒྱུ་དགོན་ཐེ་ནང་གི་འཇུག་པ་དང་ལམ་ལུགས་ཐད། དགོན་ཐེ་ནང་གྲྭ་བཙོན་ཞེས་འབོད་པ་མཐའ་དག་གི་ལས་
རིགས་ནི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོལ་སྤྱོད་ཡིན་པ་དང་། གྲྭ་བཙོན་རྣམས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་སྤྱི་འབངས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་སྐབས། ངས་གོང་ཁྱས་
བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཐོག་སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་འབངས་དང་འདྲ་བར། ཏང་གི་གཅིག་ཁྱུར་འགོ་ཁྲིད་ངོས་ལེན་དང་ཅ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་བཀུར། བཙན་གྲོལ་
རྒྱལ་གཅེས་སོགས་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་མཚུངས་སུ་ཚོས་ལུགས་ཐོག་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་དགོས་ཤིང་། ལྟན་པ་ཤུག་ཅུ་ནས་

གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ན། རྟོན་པའི་ཐིག་ཐོང་དགེ་སྦྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བ་ལྟར་སྦྱབ་དགོས་སྒྱུ་བཅས་ནི་བརྗོད་མི་
དགོས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་དགོན་ཐེང་དེ་གཡོན་ཐལ་གྱི་འགོ་བྱིད་པས་མོངས་དང་སེལ་དགོས་ཞེས་པའི་བརྗོད་སྟངས་འོག ཉ་
ཅང་ཆབས་ཆེ་བའི་གཡོན་ཐལ་གྱི་བྱ་སྦྱོང་གིས། རང་ཆོས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འབྲུག་སྒྲོམ་གཞི་རྩར་གྱུར་བའི་རང་ཆོས་དང་ཕྱི་རེལ་བའི་གྲུབ་
མཐའ་བར་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་སྐབས་འགོ་འདྲེ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་གསལ་ལ་བཅས་ཤིང་། གྲུབ་ཐུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྦྱོང་ལ་
སྒྲུལ་སློང་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ། བཅོན་ཤིང་གྱི་སྒྲོན་མཉམ་དགེ་སྦྱབ་ཀྱི་བྱ་དན་ནང་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཞུགས་སུ་བཅུག་པ་དང་། དེའི་ནང་ཞུགས་པའི་
མི་རྣམས་ལ་ཡར་ཐོན་པ་དང་རྩེ་བརྩེན་པའི་གཟེ་བརྩེད་ཀྱི་མིང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བཟང་ཉམས་སྟོན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དགོན་ཐེང་
དེ་དག་ནི་དགེ་སྦྱབ་ཀྱི་གནས་ཤིག་ནས་ཐིག་སྦྱབ་ཀྱི་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དང་སྒྱུར་སྒྱུས་སུ་ཡོད།

༤ དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྒྱུར་རྒྱུ་རྒྱུ་དགོན་ཐེང་གྱི་བཅུན་གྱི་སྦྱོང་ལམ་ཐད། མ་གཞི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆབ་སྲིད་གང་ཐད་ནས་མི་རྣམས་ཡིད་
དབང་འགྲུག་ཐུབ་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་ལུགས་མཐུན་དང་། ཡིན་ལུགས་ཚུལ་ཐུན་གྱི་སྦྱོང་ལམ་ཞིག་དགོས་སྒྱུ་ཐེ་ཆོས་རྩྭ་ཐང་གི་ཚམ་ཡང་མེད་
པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་རྒྱུངས་དགོན་ཐེང་ཁོང་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱེད་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད། བོད་ཞུས་གནས་ཚུལ་འོག་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་པའི་
བྱ་བ་ཤ་སྟག་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྒྱུར་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་བཅུན་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་ཐད་དཔེ་མཚན་གྱི་གནས་ཚུལ་འགའ་
ཞིག་བརྗོད་ན། དམངས་གཙོ་བདག་གཉེར་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུང་ཅིན་བགྲས་གཞིན་དང་ཨུ་ཡོན་རྣམས་ཀྱིས་འཆལ་སྦྱོང་ཆང་འཐུང་སྟགས་
བག་མེད་ལོངས་སྦྱོང་དང་། ཐུན་ཁྲིམས་དང་འགལ་བར་ཅི་མི་སྒྱུར་པར། མདོན་སུམ་འཛུམ་མེད་ཀྱིས་དགོན་ཐེང་ནང་བྱུང་མེད་དང་གཉེན་
སྒྲིག་པ་དང་སྒྲུབ་སྟངས་ཆས་བསྒྱུར་སྟངས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཆས་ཚུལ་འགལ་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་སོ་སོས་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད་གྲུབ་ཐུན་མང་ཆོགས་
ལའང་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུའི་སྒྲུལ་སློང་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ཤ་སྟག་བྱས་སྟབས། མི་རྣམས་ལ་ད་ལྟའི་གྲུབ་ཐུན་གྱི་སྦྱོང་པ་མི་ལྟགས་ཚུལ་མང་
དུ་སྒྲུགས་ཏེ་དམའ་འབེབས་སྒྲུབ་ཆོགས་བྱེད་དུ་བཅུག་གོ།

༥ དགོན་ཐེང་ལས་འགན་གྱི་སྒྲོར་ལ། དགོན་ཐེང་གྱི་བཅུན་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོའི་དམིགས་གསལ་གྱི་ལས་འགན་ནི། ཆོས་ལུགས་གཙོ་བོའི་བྱེད་སྒྲོ་
འཐུས་ཤོར་དུ་མི་འགོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྒྱུར་བཏང་གི་བྱེད་སྒྲོའི་ཐོག་ལ་འདེམས་ཤོར་དུ་མི་འགོ་བའི་བཀོད་སྒྲིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆབ་
སྲིད་ལ་སྒྲོབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་མཐོར་འདེགས་ཀྱིས་དགྲ་གཉེན་གྱི་དབྱེ་མཚམས་འབྱེད་ཤིས་པ་བྱས་ཏེ་གྲུལ་རིམ་གྱི་དོན་འཛིན་
འཐུས་ཆང་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། འདི་གཉིས་གཞི་རྩར་བཟུང་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཆེད་གཉེར་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ངལ་རྩོལ་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་
དཀའ་པ་ལྡོག་མཁན་རིགས་ལུ། དེ་འཕྲོས་ཀྱི་པལ་རྩོལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གྲུབ་ཐུན་རྣམས་ཀྱིས་ཁབ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་ཁུར་བོ་རྩེ་ལྷང་དུ་གཏོང་
སྒྲུབ་འོས་མཚམས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་ཞུགས་ནས་རིམ་བཞིན་རང་ཁ་རང་གསོ་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་
ཐོག་དགོན་ཐེང་ཁག་ནང་གི་རྩ་བ་གསུམ་ཡང་དོར་བ་སྟགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲོ་ནི་ཉེན་མོའི་སྐར་མ་ལྟར་ཁྱུང་ཁིང་འཐུས་ཆང་གི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
བྱེད་སྒྲོ་ཉ་ལམ་མེད་པར་གྱུར་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱང་ཡང་གནད་ལ་འཁེལ་ཞིང་དོན་ཕན་ཕན་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། ཐོན་སྐྱེད་དེ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས། ཟླ་བཅུན་གན་གཞོན་ནམས་དང་ཚུལ་མཐུན་གྱི་དགོ་འདུན་པ་ནམས་ལ་ཚད་ལས་བཞུལ་བའི་ངལ་ཚོལ་བྱེད་དུ་བཅུག་གྱིན། མི་འདི་དག་ནི་དེ་མྱ་ངལ་ཚོལ་བྱས་སྦྱང་མེད་སྟབས་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་གནས་ལ་གྱུར་ཞིང་། ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་འབྲས་བྱུང་དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་གྱུར། ང་ཚོས་དགོན་སྡེར་ཐོན་སྐྱེད་ནན་བཤད་དང་། མཐོང་ཆེན་བྱེད་དགོས་ངེས་ཡིན་པ་བསམ་བཞིན་ཡོད་མོད། དགོན་སྡེའི་རྩ་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཚན་པ་མིན་སྟབས། དེ་གཙོ་བོའི་ལས་འགན་དུ་བཞག་ན་མི་འགྲིག་ལ། སོ་སོའི་ལས་རིགས་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་ལས་འགན་གྱི་གཙོ་ཕལ་དབྱེ་དགོས། གལ་སྲིད་འདི་ལྟར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དགོན་སྡེའི་ནང་སྡོད་དུ་བཅུག་པའི་ཟླ་བཅུན་ནམས་དགོས་བ་སྤྱ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཆགས་ངེས་རེད། དཔེར་མཆོན་ཙམ་བརྗོད་ན། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དང་། དམག་དཔུང་། དེ་བཞིན་སློབ་མ་ནམས་གལ་སྲིད་ཞིང་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་བཅུག་ཆོ། ཁོ་རང་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་འགན་དེ་སྤྱབ་ཐུབ་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་། ལས་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་སྦྱིང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་པའི་དེ་དག་ནི་གནས་ལུགས་གཅིག་མཚུངས་རེད། ད་ལྟ་བུས་པའི་དགོན་སྡེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོན་ཚན་བདུན་ལས་དམངས་གཙོ་བཙུན་བསྐྱར་རྒྱས་ཀྱི་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དགོན་སྡེའི་ནི་ཅེ་འདྲའི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་སྤྱང་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ།

བཞི་བ། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་ཆས་ལྷགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐོར།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདྲིར་གནས་བ་མཐའ་དག་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་མི་སྣོད་པར་འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་གཏོགས། མི་འགྱུར་བ་དང་མི་འཛིག་པའི་རང་གནས་ཐུབ་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་བཞུན་པ་ཡུན་དུ་གནས་བའང་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚད་འཛིན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི་བྱམས་དང་སྤོང་རྒྱུ་ཆེད་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་ཤུག་མུ་ནེས་གསལ་བོར་གསུངས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་བོད་མེད་ལ་ཆ་བཞག་ན། རིམ་བུ་ལག་གི་སེར་སྒྱུ་མི་དམངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཞུན་པ་ཉ་ཅང་གི་དད་ཞེན་ཡོད་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ནང་ཆོས་ལྷགས་ཀྱིས་མེད་ཐབས་མེད་པའི་གནས་བབ་བཟུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་འོ་བོའང་ཞི་བདེ་གཞན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བོད་མེད་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་གསུམ་ལ་མང་གཞི་བཞུན་བོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྐབས། ཆེད་དུ་ཆོས་ལྷགས་མེད་པར་བཟོ་བ་ནི་ཆེས་མི་འགྲིག་པ་ཞིག་དང་། ཉ་ཅང་ཆ་བས་ཆེ་ཤིང་ཉན་ཐོས་ཐབས་རྒྱག་ཤིག་རེད། དཔེར་ན། མི་ཤས་ནས་ཤི་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། གལ་ཏེ་གཅེས་སུ་བྱང་ཞིང་དགོས་མཁོ་ཡོད་ལ་ལྷས་སྟོབས་རྒྱས་བའི་ཉེས་མེད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཞིག་སྟོག་བཅད་པ་ཡིན་ན་ཅི་ལྟར་ཆགས་སམ། དེ་དང་མཚུངས་བར་ནང་ཆོས་ལ་ཉམས་ཆག་ཤུགས་ཆེན་བྱུང་སྟེ་ཅེ་དུ་འགོ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་འདྲི། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ལྷགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཡང་འདྲིར་གཏུགས་ཡོད་པ་རེད།

དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དམངས་གཙོ་བབ་ཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་ཆས་ལྷགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐོར་ཆོག་ཀྱིས་དུས་མཚོད་བཅས་པལ་མ་ཆེ་གཞི་རྒྱུ་ཆེད་ཐོག་མཚམས་ཆད་པ་དང་། འདུས་ཚོགས་དང་ཚོད་གྲུབ་མེད་པར། མདོ་ཐགས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་འཆད་ཚོད་དང་། འཁྲིད་སྟོན་བཀའ་ལུང་གནང་བ། བཞུན་བཅོས་འབྲི་ཚོམ། དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་ཆས་གནང་། སྒྲིལ་ཉམས་ལེན། དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བཞེངས། ཆོས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ། ལྷ་མཚོད་ཆེན་མོ། གཟུང་གསལ་ཆེན་མོ། གར་འཆམ་དང་ཞི་དག་སྤྱིན་བཞེགས། གཏོར་རྒྱུག་སོགས་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལྷགས་ཀྱི་བྱེད་སྟོན་ཉམས་གཞི་རྒྱུ་ཆེད་ཐོག་ནས་མེད་པར་སོང་ཟིན་ལྟར། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་དང་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་ནི་ལྷག་རྒྱ་ཆད་པའི་རྒྱུ་ཆས་སོང་། དེས་མ་ཆད་ཆོས་ལྷགས་ཐོག་མཁྱེན་རྒྱ་ཅན་ནམས་རིམ་བཞིན་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྟོན་ནམས་མཚམས་ཆད་པ་དང་། འཁྲིད་རྒྱན་ཉམས་པར་བཞེན་གསར་བུ་ནམས་གསོ་སྦྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པས། འདི་ནི་བོད་མེད་ལ་དར་ཞིང་རྒྱས་བའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་རྒྱ་མེད་འགོ་ལ་ཉེ་ཞིང་། ང་དང་བརྒྱ་ཆ་གོ་དགུ་ཡན་གྱི་བོད་རིགས་ཚང་མས་བཟོད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད།

ལྷ་བཀྲ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་མེད་མེད་དམངས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འཛུགས་འཛུགས་འཛུགས་

ཐོག་མར་ངས་བོད་དུ་ཚོས་ལུགས་ཀྱིས་གནས་བབ་ཅི་ཞིག་བསྐྱར་བའི་སྐོར་རྩལ་ཆེན་ཆུ་ཡིན། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལ་དང་པ་བྱས་ནས་ཏ་ལམ་ལོ་ངོ་ཆེན་སྐོར་སྐོར་བསྐྱར་ཚུ་ཚུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཏ་ཅང་དར་བྱས་ཆེ་སྐྱབས། བོད་མིའི་ལྷ་སྐོར་ནང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་སྐོར་ཟབ་མོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱ་དངོས་ཡོངས་རྒྱུས་ཀྱི་ལུགས་ཉེས་ངོས་འཛིན་ཐད་ཚང་མ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བཀྲ་དང་ངོས་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དུས་མཚུངས་སུ་མི་སྐོར་དང་། ཡང་ན་བྱིས་ཚང་ངམ། བྱོར་ཚོང་མ། ཚོ་ཤོག་གམ། དེ་བཞིན་བོད་རྒྱུངས་ཡོངས་རྒྱུས་ཡིན་ནའང་འདྲ། གལ་སྲིད་སྐྱོད་སྐྱོད་ལུགས་ཉེས་ཀྱི་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་བྱུང་བ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྐོར་དང་ཁ་བྱལ་བྱུང་མེད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། མི་སྐོར་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་ན། སྐྱེ་ན་ན་འཆི་དང་བར་ཆད་ཆག་སྟོ། གཉེན་ཐེབས་གྲོགས་སྐྱིག་དང་། བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་གཉེན། འཛུགས་འཛུགས་ཐོན་སྐྱོད་ཡོངས་རྒྱུས་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་བདེ་སྐྱོད་ལུགས་ཉེས་ཅི་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གསོལ་འདེབས་སྟོན་ལམ་གྱིས་སྐྱོར་དན་བར་ཆད་ཞི་ཞིང་བསམ་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སྐོར་དང་ཁ་བྱལ་མེད་པ་ཞིག་རེད། བྱིས་ཚང་གཅིག་ནས་བོད་རྒྱུངས་ཡོང་བར་འདི་ལྟར་ཡིན་པས། བོད་རྒྱུངས་སུ་ཚོས་ཀྱི་འཛུགས་འཛུགས་ཀྱི་དོན་ཆེ་ཆུང་ཚང་མར་མེད་དུ་མི་བྱུང་བའི་གལ་ཆེད་འཛུགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཚུས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བརྒྱུད་ཆོག

འོན་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱུ་མེད་མེད་དམངས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འཛུགས་འཛུགས་འཛུགས་ཀྱི་ནང་དོན་དངོས་ཐོག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། ཅ་མེད་དང་མཚམས་ཆད་ལ་ཉེ་བའི་ཤིན་ཏུ་ཚབས་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་སྟེ། ཁང་ཐོག་གི་དར་ལྗོན་ནམས་བཀོག་པ་དང་། ལུས་སྤྱོད་དུ་གཏུ་དང་སྤྱང་མཐུད་འདོགས་སུ་མི་འཇུག་པ། བྱིས་ནང་གི་སྐྱོད་གསུང་སྐྱོད་ཀྱང་སྐྱོད་དགོས་པ། མངོན་སུམ་དུ་ཁ་དོན་དགོས་པ་དང་བསངས་གསོལ་བྱེད་མི་ཡོད་པ། གནས་ཆེན་ཁག་དང་། སྐྱེ་འདྲ་མཚན་དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་མཇུག་སྐོར་ལྷག་མཚན་དང་། དགོ་འདུན་ལ་བསྐྱོན་བཀུར། ངན་སྤོང་ལ་སྐྱོན་གཏོང་སོགས་ཚོགས་བསགས་དགོས་པ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་ཀུན་སྐྱབ་སྐྱབས་མེད་པའམ་སྐྱབས་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ནས། ནད་ཀྱིས་མནར་ཆེ་རེས་གོ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོ་ལས་འདས་ཆེ་བསྐྱོན་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན་ང་ཚོ་བོད་མིའི་གོམས་གཤེས་ལ་མི་ཞིག་ཆོ་ལས་འཕྲོས་རྒྱུ་སྐྱོན་མ་བྱས་ཆོ་གཤེན་བོ་དེ་ལ་གུས་བཅི་མེད་པའམ་སྐྱོང་རྒྱུ་མེད་པའི་ཐ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སྐབས་ཤིག་མི་ནམས་ཀྱིས་བརྒྱུད་དོན། ང་ཚོ་འཆི་བྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་གལ་ཏེ་དེ་ལས་ཐུགས་ཤིག་ལ་ཤི་ཡོད་ཆོ་བསྐྱོན་ལམ་ཞིག་ཐོབ་ཆུ་རེད། ད་ལྟ་ཤི་ན་བྱི་ཤི་བ་དང་འདྲ་བར་དཔགས་ཆད་མ་ཐག་སྐོར་བྱིས་གཞུག་གི་ཡོད་པ་རེད། ཅས་བརྒྱུད་པའི་སྐྱོད་སྐྱོད་གི་སྐྱོང་གཞུག་འདི་གཅིག་པ་ལས་ཤེས་པ་ཞིག་རེད། རེ་རེ་བཞིན་ཞིབ་པར་ཞུས་ཆེད་དུས་ཚོད་མི་འདད་བས་སྐྱོད་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་འགྲིག་པར་བྱེད།

ཐུག་པ། ཚེས་དང་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་སྒྲིང་།

བོད་ཕྱོངས་སུ་དམངས་གཙོ་བཙུག་བརྒྱུད་སྐབས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་དགོན་ཆེན་གནས་ཚུལ་དང་། ཚོས་ལུགས་མདུན་ལམ་གྱི་གནས་
 ཚུལ། དེ་བཞིན་སེར་རྒྱ་མི་དམངས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་འཛེ་བའི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཐད། ཡན་ནས་ད་ལྟ་གོང་དུ་ཅུང་ཆ་ཆང་བའི་སློན་སྐྱོང་གི་ཐོབ་
 པའི་ཅ་དོན་རང་བཞིན་ལུན་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟར། བོད་ཕྱོངས་སུ་དོན་དངོས་ཐོག་བྱུང་བའི་བྱ་བ་མང་པོའི་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ།
 ངས་ན་ནིང་ཕྱི་ལོ་༡༩༧༩ལོར་ཚུང་ལི་བྱེད་ལ་སྐྱན་མེད་ཞུས་པའི་བོད་དུ་དེ་སྔ་ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་རང་དབང་ཡོད་པ་ལས། ཚོས་ལ་དད་པ་
 མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་ནི་མེད། དམངས་གཙོའི་བཙུག་རྒྱུད་རྗེས་ནས་བཟུང་། ཚོས་ལ་དད་པ་མི་བྱེད་པའི་རང་དབང་འདད་པའི་ཡོད་པ་
 དང་། ཚོས་ལ་དད་པ་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་པའོ། ཡང་ན་གྲུབ་གཟུགས་ཙམ་ལས་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་དང་ཐད་དེ་མཐུན་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་ཚོག་པ་ཞིག་རེད།

དེའི་ཕྱིར་ཏང་གི་ཚོས་དང་རང་མོས་བྱང་ཆོག་པའི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་ཅུས་དང་། གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ལེན་གསུམ་པའི་སྤྱི་འབངས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ཁེ་དབང་དང་འོས་འགན་ཞེས་པའི་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་བརྒྱད་པའི་ནང་། གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འབངས་ལ་ཆོས་ལུགས་དང་མོས་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་གཏན་འབེབས་ཁ་གསལ་བྱས་ཡོད་པ་དེ་རྩ་ཆོ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ལག་བསྟར་བྱེད་ཅིང་ཞིག་ལས་བྱས་མེད་པ་ནི། ཏང་གི་ཡང་དག་སྲིད་ཅུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་དང་རྒྱལ་འགལ་གྱི་ཆབས་ཆེད་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་རེད། རྩ་ཆོས་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ནི་སྤྱི་འབངས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་ཉི་མ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། རྩོགས་གཅིག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཉི་མ་ཞིག་མིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་རང་དབང་ཟེར་བ་དེ་ཆོས་དང་མི་བྱེད་མཁན་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་སྤང་སྟོབ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་མིན་པར། ཆོས་དང་པ་ཚོར་ཡང་གཅིག་མཛུངས་ཀྱི་སྤང་སྟོབ་བྱེད་དགོས། ཆོས་ལ་མི་དང་མཁན་ཆོས་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་ཁ་གཏུག་ནས་ཆོས་དང་བྱ་རྒྱུར་བཀག་འགོག་དང་གཞོན་སྟོན་བཏང་བ་ཡིན་ཆོ། དེ་ནི་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་ཆབས་ཆེད་བྱ་སྤྱོད་ཅིག་དང་འཛིན་སྲིད་ལྟེང་གི་ཁྲིམས་ལུགས་ཤེས་མཁན་ཚང་མས་མཁྱེན་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

ཆོས་ལ་དང་མོས་བྱེད་པར་དགོན་སྡེ་དང་། དགེ་འདུན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒོ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་ཚང་མ་
 མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་འདི་དག་མེད་པར་བཟོས་ཆེ་ཆོས་དང་དང་ཆོས་ལུགས་སྟེལ་ཐབས་མེད་པ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་རེད།
 དཔེར་ན། མི་ཞིག་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་ཟ་མ་ཡག་པོ་ཟོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཁོའི་མདུན་གྱི་བཟའ་བཙའ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་རང་གི་མི་འདིས་ཅི་ཞིག་བཟའ་
 འཇ། འདི་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤིག་རེད། རྒྱ་མཚན་འདི་དག་གི་སྐྱེན་པས་བོད་རྫོངས་ཀྱིས་གཙོས་བའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་
 ལ་དམངས་གཙོའི་བཙོས་བསྐྱར་ནས་བཟུང་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་དད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེའི་གནད་དོན་བཅས་བ་རྩ་བ་ནས་ལེགས་པོ་སྟེལ་ཐུབ་
 མེད་ཅེས་བའི་བརྗོད་ཚུལ་དང་ལྟ་ཚུལ། རོས་འཛིན་བཅས་བར་གཞི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་ཞིག་ལས་བསམ་བཞིན་ཁག་དགྲི་དང་བསྟོན་འཇུགས་སྐྱར་
 འདེབས་བྱས་བ་ཞིག་མིན་ཞེས་བརྗོད་ཆོག།

དེའི་ཕྱིར་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ནང་བསམ་གཞིགས་བྱེད་མི་ཤེས་བའི་བྱིས་པ་ན་མས་ལུང། དེ་འཕྲོས་ཀྱི་རིམ་པ་ལག་གི་མི་དམངས་དང་། བརྟ་ཆའི་
དགུ་བརྩ་ཡན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཀུན་ཆེས་ཏང་སངས་བ་དང་རྟོན་ཐོར་དགོས་བ་བྱུང་བས། ད་ལྟ་བོད་མི་ན་མས་ལ་ནང་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་སློང་མ་ཐག རང་
དབང་མེད་པར་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུ་རྩེ་མིག་ཚུ་གཏོང་བཞིན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདོན་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་ཏ་ཅང་ཚབས་ཆེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
རིང་ཕྱན་ནས་སྒྲེར་སེམས་དོར་ཏེ་ཏང་གི་མཚན་སྟན་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འདོད་སྨོ་གཞིར་བབུང་ནས། གནས་ལུགས་ན་མས་ཕྱོགས་སུ་མ་སྤྱང་བར་
སྤྱུག་པོར་བརྟེན་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་འདིས་བརྟེན་པ་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་དངོས་མ་ཡིན་ཤེས་ཆེ་ལ་དོན་དངོས་ཡིན། དེ་མིན་བོད་རིགས་གོགས་པོ་
མང་པོས་འདི་ལྟར་བརྟེན་མེད་སྟབས། ཡང་སྤྱོད་བརྟེན་མཁན་ང་ཡིན་སྟེ་ནས་དོགས་པ་ཏན་ཏན་འབྱུང་ངས་བཞིག་རེད། དེ་ནི་མི་མང་
ཆེ་བར་རང་སྤྱང་བག་ཐོན་གྱི་བསམ་སྒྲོ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་སྔ་མཐོང་ཐོས་སུ་གྱུར་བའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་སྒྱུན་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུ་
འཁུལ་ན་མས་དམར་རྩེན་ཏུ་བརྟེན་པོད་ཀྱི་མེད་སྟབས། སྒྱུན་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུལ་ན་མས་དམར་རྩེན་ཏུ་བརྟེན་མཁན་གྱི་གོགས་པོ་མེད་པ་ནི་དོན་
དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཅང་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཆེས་རྒྱ་ནུན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཡ་མཚན་བྱེད་དགོས་དོན་མེད། སྒྲོ་བངས་བཞིག་ལ་ད་
ལྟ་འཛམ་གླིང་གླེང་མའི་བསམ་སྒྲོའི་ནང་མཐོ་བསམ་ཅི་ཞིག་གཏོང་གི་ཡོད་མེད་མཐོང་ཐུབ་པའི་འཕྲུལ་ཆས་ཤིག་མེད་ལ། གལ་ཏེ་འཕྲུལ་ཆས་
དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་བོད་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ལ་བརྟ་ཅམ་བྱས་ཆོ་ཏ་ཅང་གི་ངོ་མཚར་ཁིང་དོན་སྤྱོད་ཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི་རེད།

罢稗拜≡车稗≡搬兵拜≡斑～

脆≡地罢邦≡宝≡鼻半～

ཀྱང་དུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་མི་རིགས་ཆེ་ཆུང་མང་པོ་མཉམ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ང་ཚོ་ཀྱང་གོ་གསར་བ་དབྱ་བ་རྟེན་བ་ནས་བཟུང་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་མི་རིགས་ཀྱིས་སྤངས་ཤུགས་ཆུང་བའི་མི་རིགས་ལ་གཉའ་གཞོན་བྱེད་པ་དང་། རྩོན་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་རྗེས་ལུས་མི་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་རིང་དུ་དྲོར་ཏེ། འདྲ་མཉམ་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་ལམ་བུ་བརྒྱུད་པམན་ཚུན་སྦྲུལ་ཆུ་ལྷོ་ལྷོ་མཉམ་སྦྲུལ་དང་ཤ་ཁྱག་འདྲེས་བའི་མེས་རྒྱལ་བྱིམ་ཆང་ཆེན་པོ་ནི། མི་རིགས་སོ་སོའི་རིམ་བུ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱིས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་དགའ་ཞེན་བྱ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་སྔ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་དབར་པམན་ཚུན་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཅོམ། མཐོང་ཆུང་གིས་པམན་ཚུན་དོགས་ཐོན་དང་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་སྒོ་པམ་གྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནམས་གཙང་སེལ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་ཞིག་བཙུགས་དང་འཛུགས་བཞིན་ཡོད་པས་མི་རིགས་གནད་དོན་དེ་ཙམ་བའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་ཐོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། རྟེན་བ་དང་གསར་བ། གཉའ་གཞོན་དང་འདྲ་མཉམ། འཁོན་འཛིན་དང་མཛོལ་མཐུན་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་མཆོམས་ཕྱིས་ཤིང་། འབྲེལ་བ་གསར་བ་ཞིག་དང་མཐུན་སྦྲུལ་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཀྱང་དུ་མེས་རྒྱལ་གྱི་ཡངས་པའི་ས་གཞིའི་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་རྒྱལ་ལ་དགའ་དགའ་སྟོན་སྟོན་དང་། སྒོ་བདེ་བག་ཕེབས། མི་སྟོན་རང་སྦྱིད་ཀྱི་མེ་ཏོག་མཉམ་བརྒྱ་བཞད་པའི་བཀྲག་མདངས་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད། ཀྱང་གོ་གྱང་ཁན་ཏང་དང་། མའོ་ཀྲུའུ་ཞིའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་དར་དམར་འོག་ ཀྱང་དུ་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་དོ་རྩེའི་སྤྱན་པོ་ལྷོ་དོག་ཅ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་སྒོ་གཅིག་སེམས་གཅིག་དང་། ཡིད་ཆེས་ལུང་འཕར་གྱིས་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱར་ལེགས་སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། རང་གི་མེས་རྒྱལ་འདི་བཟོ་ལས་དང་ཞིང་ལས། ཆམ་རིག་དང་རིག་གནས། རྒྱལ་སྤྱང་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཐད་ནས་ལྷུར་དུ་དོང་རབས་ཅན་དུ་བསྐྱར་ཆེད། ཏང་གིས་བཏོན་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་བྱ་བ་དར་དམར་གསུམ་བསྐྱངས་ནས། དེ་སྔ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་མྱོང་མེད་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་བྱ་གཞག་རྣམས་ལེགས་སྤྱབ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་འདྲ་ཐོབ་དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དུས་མཚུངས་སུ་མའོ་ཙཱ་ཏུང་གི་དགོངས་པས་དྲག་ཆས་སྤྱོད་ནས་ཡར་ལངས་ཐོབ་པའི་མི་དམངས་དུང་ལྷུར་དུག་དང་བྱེད་པ་ལྷོའི་མཐུན་སྦྲུལ་དོག་ཅ་གཅིག་བསྐྱེལ་གྱི་ཁྱུ་རྒྱུ་དེ། འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་དབྱེ་ཨ་རི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་གཙོས་བའི་ས་གཞི་རིལ་བའི་ལྷོང་གི་ལོག་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ཐོག་ཏུ་ཁ་གཏད་པས། ཁོ་ཚོས་གང་བྱུང་གིས་བྱ་ངན་སྤེལ་མི་ཤོད་པར་གྱུར་ཡོད། ཏང་དང་མའོ་ཀྲུའུ་ཞིའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་ ཀྱང་གོ་གསར་བའི་མི་རིགས་ཁག་གི་གཞོམ་གཞིག་བྲལ་བའི་མཐུན་སྦྲུལ་ཆེན་པོས་རང་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཁག་ནང་གཞི་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བཤུགས་ཆེན་ཐོན་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་གི་ཡར་ཐོན་དང་གསར་བརྗེ་བྱ་གཞག་ལའང་འཐབ་ན་མི་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་བཤུང་ཉམས་པ་མེད་པའི་མཛོད་རྗེས་ཤིག་བསྐྱར་ཡོད། མཐུན་སྦྲུལ་ནི་སྟོབས་ཤུགས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འགན་

ལེན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་བདེན་དོན་འདི་སྒྲུབ་ཡང་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ར་སྤྲོད་ཅིག་བྱུང་བ་རེད། སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་མཐུན་སྦྲེལ་གསར་བ་འདི་རིགས་ནི་ཏང་དང་མཐོ་གཞུང་ཞིའི་སྲིད་ཅུས་དང་། ལྷག་པར་དུ་མི་རིགས་སྲིད་ཅུས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་རེད། ང་ཚོའི་མེས་རྒྱལ་ནི་མི་རིགས་མང་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། རིམ་པ་གོང་འོག་ཚང་མས་གནད་དེ་ཤེས་དགོས་བ་མ་ཟད། དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལས་དོན་སྒྲུབ་དགོས་སྒྱུ་འདུག་ཆེན་ཞིག་རེད། གྲུང་གོ་གྲུང་ཁན་ཏང་གི་སྒྲིག་སྒྲུབ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཙུའམ་སྒྲིག་གཙོ་འཛིན་མཐོ་གཞུང་ཞིའི་ཞུས་ཚུལ་དེ་བཞིན་དེ་མིན་གྱི་གལ་ཆེད་ཡིག་ཆ་ཁག་མང་པོའི་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་སྐོར་མང་པོ་སྤེད་ཡོད། འདི་དག་ནི་ཅང་དེ་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་དང་། ཆོག་དོན་ཟབ་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དོན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པའང་ཁས་ལེན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཏུས་མཚུངས་སུ་ཏང་གིས་རྒྱུ་དུ་སྒྲོབ་སྟོན་གནད་བ་ལྟར། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་ལེགས་པར་སྒྲུབ་ཆེད། ཐོག་མར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མི་རིགས་ཁག་གི་དབང་བསྒྲུབ་གྲལ་རིམ་གྱིས་བཅོས་པའི་སྟོབས་ཆེན་མི་རིགས་ཀྱིས་ཉམས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་གཉའ་གཞོན་འཕྲོག་བཅོམ་བྱས་པའི་དབང་གིས། ཉམས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་མི་རིགས་ཀྱི་ལར་ཞེན་དང་རང་སྤྱང་གི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཕྱིན་ནས། རང་ཉིད་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཅོམ་བྱེད་མཁན་ཚོར་ཁོང་ཁྱོད་ཆེན་པོ་ལངས་ཏེ་ཕན་ཚུན་དབར་དམག་འབྲུག་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱོད་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུས་ལྡན་མི་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་དང་བརྟེན་བཅོས་བྱས་སྟབས། སེམས་གཅོང་བསགས་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་སྒྲུབ་ཆོག་གས་བྱུང་སྟེ། མི་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ནང་མི་རིགས་གཞན་དག་ལ་སྒྲོ་དོགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་པོ་ལྟར་པ་སོགས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་དགོས་ངེས་དང་འོས་མཚམས་མིན་ལ། ཚད་གཞི་མི་གཅིག་པའི་ཤུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཐེབས་ཡོད་པ་སོགས་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སེམས་ཐག་གཙང་བཅད་དང་དཀའ་སྤྱད་འབད་བཅོན་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་རིམ་བཞིན་སེལ་དགོས། ཆབས་ཅིག་འབྱུང་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་དང་། བཅོམ་ཞིང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་མང་གཞིའི་སྤྱོད་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མཐུན་སྦྲེལ་གསར་བ་ཞིག་འཛུགས་དགོས། འདི་ནི་མི་རིགས་ལས་དོན་མཁན་ཙམ་མ་ཟད་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱིས་སྤྲོད་གཡེང་འབྲས་ཤོར་གཏོང་མི་ཉན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། དེ་མཚུངས་རྒྱུན་རིང་བོར་རྒྱུག་འཛིང་ཆེ་བའི་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་འཐབ་ཅོད་བྱས་ཏེ། མཐར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལྷག་པའི་མི་རིགས་དབར་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་སྒྲིལ་ནང་གི་བག་ཆགས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་གཙང་སེལ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅོས་ནས། རིམ་བཞིན་མི་རིགས་ཁག་ནམས་སྤུན་ཟླ་ངོ་མ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱེད་དགོས། ང་ཚོས་འཛུབ་སྟོན་འདི་དག་ནི་ཅང་དེ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་ཚང་མ་འགག་ཅུའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་རིགས་འབྲེལ་བ་ཡག་པོ་བཅོས་ཏེ། མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ནམས་འོ་རྒྱུ་འདྲེས་པ་བཞིན་ཕན་འབྲས་བཟང་པོ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་དང་། འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་བཟང་པོ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་ནི་ང་ཚོ་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚང་མས་དགའ་སྤྱོད་ངང་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དགོས་པའི་བྲག་ཤིས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན་མི་རིགས་ཁག་དང་མི་རིགས་ཁག་གི་མི་རེ་རོ་རེས་ངེས་པར་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་འབྲས་དགོས་ངེས་རེད། འོན་ཀྱང་བྱ་བ་འདིའི་བྱས་རྒྱུས་སྒྲིལ། འཛིན་ཐང་ངམ། གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱུ་ཐད་ནས་བརྒྱུད་ཆོ། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་ཕྱོད་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བཞག་པའི་གནད་དོན་མི་ལེགས་པ་མང་ཆེ་བ་ནི། སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའམ་ཕྱོད་ཐོན་མི་

རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་གྲལ་རིམ་གྱི་ངན་འབྲས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉམས་ཆུང་ངམ་རྗེས་ལུས་མི་
རིགས་ཀྱི་མི་རྒྱམས་ལ་མི་འདོད་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ། མི་རིགས་ཁག་དབར་རིམ་བཞིན་ཕན་ཚུན་དོགས་ཐོན་དང་། ཁོང་ཁྱོས་གསུམ་མི་ལེགས་པའི་རྒྱ་
རྒྱུན་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ད་ལྟ་འདི་དག་མེད་པར་བཟོ་དགོས་སྐབས། ཐོག་མར་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་བཟོས་ཆེ་འབྲས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོན་མི་
སྤྱི་དུང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྦྱར་བཏང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་རེད། དེར་བརྟེན་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་ལ་མི་རིགས་ཆེན་པོ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནན་ཏན་དང་ཉུང་
བཙོན་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། གཞི་རྒྱའི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལྷགས་ལ་ཕར་སྐོལ་གྱི་ངོ་བོ་ལྡན་ཡོད་ལ། ས་གནས་མི་
རིགས་རིང་ལྷགས་ལ་འགོག་སྲུང་གི་ངོ་བོ་ལྡན་ཡོད། གལ་ཏེ་ཕར་སྐོལ་མེད་པ་ཡིན་ན། འགོག་སྲུང་ནི་རིམ་བཞིན་མེད་པར་འབྱུང་རྒྱུ་རེད། དེ་
གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞིག་ལྡན་ཡོད།

ང་ཚོ་བོད་ཚོངས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མིག་དཔེ་འོས་པའི་སྤྱང་ཞིག་ཁྲབ་ནས་ཡོད་པ་ནི་མཐུན་པ་ཐུན་བཞིའི་སྤྱང་ཡིན། སྤྱང་འདིའི་ནང་སྟག་
ཆགས་ཆེ་ཆུང་བཞིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཛོན་ཐང་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་གཞིགས་པར་ཤར་གཞོན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་བྱ་དང་རི་བོང་། སྤྱུ། སྤང་ཆེན་སྟགས་
རིམ་པ་བཞིན་བསྒྲིགས་ནས་སྟག་ཆགས་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ལ་གྲུས་བཀྱར་གྱིས་ཕྱག་ལ་ཁྲར་ཡོད་པ་བྲིས་ཡོད། དེ་ལ་གཏིང་ཟབ་པའི་མཐུན་སྒྲིལ་ཚད་
ཐན་གྱི་དོན་སྤྱང་ཞིག་ཐན་ཡོད་པ་རེད། སྟག་ཆགས་བཞི་བོ་འདིས་རང་སོ་སོའི་རྩས་ཤུགས་ལ་མ་བཟླས་བར་ཤར་བཀྱར་གཞོན་སྤྱང་དང་སྟོབས་
ཤུགས་ཆེ་བས་ཆུང་བར་གཅེས་སྤྱང་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཁོ་ཚོ་ལྟན་དུ་འཛོམས་ཤིང་སྤྱང་ཁྲ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ནས། ཞི་བདེ་མཛའ་
མཐུན་དང་། རྩོམ་ཐན་པའི་འཚོ་བ་ཞིག་སྒྲིལ་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་མི་སྟོན་རང་སྤྱང་གྱི་ཁྲ་དུ་འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་མིག་དཔེ་ཞིག་བཞག་
ཡོད་པ་རེད། ཏང་གི་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་སྲིད་ཅུས་ཀྱང་འདི་དང་ཐད་དེ་མཚུངས། གལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པས་ལས་དོན་དངོས་ཀྱི་ནང་འདི་དང་
རྒྱབ་འགལ་བྱས་ཆོ། དེ་ལས་བྱེད་པའི་ངན་འབྲས་ཀྱིས་མཐུན་སྒྲིལ་དང་བདེ་སྤྱང་གྱི་འཚོ་བ་དེ་རིམ་བཞིན་ཅ་མེད་དུ་འགྲོ་བྱུ་ལས་གཞན་ཅི་ཡང་
མེད།

ང་ཚོ་བོད་ཚོངས་ནི་བོད་རིགས་འདུས་སྡོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་དང་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་
སྒྲིལ་བཅས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཆེས་གལ་ཆེའི་གོ་གནས་བཟུང་ཡོད། འདིར་ཅུང་ཟད་སྒྲེང་ན། བོད་ཚོངས་ནི་ཀྱང་དུ་མེས་རྒྱལ་གྱི་མངའ་
ཁོངས་སུ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་སོང་ཡོད་ཀྱང་། དབང་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་དང་། རང་སྲིད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་དེ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་གངས་ཉུང་
མི་རིགས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བས། རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་མང་ཆེ་བར་བོད་རིགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་མེས་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་ཤུགས་ཆུང་། ཀྱང་
དབྱང་གིས་བོད་ཚོངས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཆེ་ཅམ་ཞིག་ཡོང་བའི་རེ་འདོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གནས་ཚུལ་རྟོག་འཛིང་ཐུ། ཕྱི་རྒྱལ་དང་
འདབས་འབྲེལ་གྱི་ས་མཚམས་རིང་བ། བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་། རྒྱ་གར་ལོག་སྤྱོད་ཕྱོགས་ཁག་གིས་མ་ཅུང་ལོག་བཅུག་གིས་བོད་འདི་མེས་
རྒྱལ་ལས་ཁ་བྲལ་གཏོང་ཅིས་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་དང་། ཉན་མཚན་དབྱེད་མེད་ཀྱིས་བྱ་བ་ངན་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་
སྟགས། བོད་ཚོངས་ལ་མེས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ཁག་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་དམིགས་བསལ་ཁྲད་ཆས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། འོན་ཀྱང་
གོང་ཁྲུས་བཞིན་བོད་ཚོངས་ནི་བའི་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ཚུན། ཏང་དང་མཐོ་ཀྱུ་ཞི་དང་། རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་
དང་ཏང་གི་མི་རིགས་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་འོད་སྟོང་དང་ཀྱང་གྱང་བོད་ཚོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་སྤངས་འཛིན་འོག་
བོད་བསྐྱོད་མི་དམངས་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དང་། རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་གཙོས་པའི་མི་རིགས་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བའི་གཞི་རྒྱའི་ཐོག་
བོད་རིགས་དང་། མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཙོམ། མཐོང་ཆུང་སྟགས་དོར་ཞིང་སློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་བོད་ཚོངས་མི་
དམངས་ལ་དོན་བཟང་གངས་ལས་འདས་བ་བསྐྱབས་ཏེ། མི་དམངས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས། རིམ་བཞིན་བོད་རིགས་མི་
དམངས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་ནམ་རྟོགས་སྟགས་སེལ་བ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མི་གསར་བ་འདི་དག་དེ་ལྟའི་རྒྱ་མི་དང་མི་འདྲ་བར། ཁོ་ཚོས་ང་ཚོ་

བོད་རིགས་ལ་ཉ་ཅང་ལེགས་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཨང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དཔེ་མཚན་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་
རྒྱ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྩ་ཚུལ་དང་ངོས་འཛིན་ལ་རྩ་བའི་འགྱུར་ཐོག་སོང་ཡོད་པ་རགས་ཅིམ་མཚན་གྱི་ཡོད།
རྣམས་པར་དུ་བྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་རྗེས་སུ། མི་རིགས་ལས་དོན་གཞི་རྒྱུ་འདི་རང་
བཞིན་གྱི་འགྱུར་ཐོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རབས་གསར་བ་ཞིག་ལ་སྒྲེབས་ཤིང་། མི་རིགས་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་རྩ་བའི་ཆའམ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཉ་
ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དབྱ་བོ་རྩོད་ལོག་བྱེད་འཇུག་པ་ལས་ནུམ་པར་རྒྱལ་ནས། མིའི་རིགས་
འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཆབས་ཆེན་གྱི་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་ཆེས་ལུགས་ཀྱི་དང་ཆེས་གཏུག་རྒྱུ། ཆེས་རྗེས་ལུས་ཀྱི་བཀག་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ཞིང་
བྲན་ལམ་ལུགས་དང་། ཞིང་བྲན་བདག་པོའི་གཤམ་རིམ་རྩ་མེད་མཐེལ་བྱིན་བཅོས་ཤིང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་དགུ་བརྒྱ་ལོ་ལྷ་མན་མངའ་
བདག་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་འོག་ནས་བཅིངས་འགོལ་ཐོབ་པ་དང་། ཁོ་ཚོ་ཡར་ལངས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་ནས་རང་བྱིས་
རང་བདག་གི་དབང་ཆ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་སོགས་ལའང་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་དངས་རྒྱབས། བོད་ཀྱི་
ས་ཁུལ་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་རྒྱུན་འགོ་གསར་བ་ཞིག་ཚུགས་པ་རེད། འོ་ན་འདི་ལས་རྣམས་པའི་བྲལ་ཤིས་བ་ཞིག་དང་གལ་
འགངས་ཆེ་བ། དེ་ལས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡོད་སྲིད་དམ། ཡིན་ནའང་གལ་སྲིད་ཅུང་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་སློན་ནས་མི་རིགས་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་ཞིབ་ཕྲའི་
གནས་ཚུལ་བརྗོད་དགོས་ཆོ། མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་དུ་འདྲེས་སྦྲེན་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད།
༡ ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་ཐད། བོད་རྒྱུངས་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་རྩ་ཚོགས་ཀྱིས་ཉང་དང་མེས་རྒྱལ། གསར་བརྗེ་དང་མི་དམངས་ལ་
རྒྱབ་གཏོད་བྱས་པའི་དྲག་པོའི་ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ནི། ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་སན་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་བྱེད་བཞིན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་
བའི་ནང་སྤྱལ་སྤོང་བྱས་ཡོད་པ་ཞིག་དང་ཡོངས་ཁུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཐུན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་མེས་རྒྱལ་གྱི་གཅིག་གྱུར་དང་གསར་བརྗེ་ཁེ་སན།
མི་དམངས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་བཅས་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་ཆེད། ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་ཞོད་འཇགས་བཏང་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད། ངོ་ལོག་བྱེད་
འཇུག་ཞོད་འཇགས་སྐབས། གོང་དུ་བྱས་པ་བཞིན་གནས་སྤངས་ལ་བརྟག་དབྱེད་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་དགོས་བ་དང་། དབྱེ་མཚམས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་
ལ་ནན་ཏན་ཞིག་ཡོང་བ་བྱེད་དགོས་བ་དེ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་གམ། དམག་དཔོན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་
ཉང་གི་སྲིད་རྒྱུས་ཤིས་རྟོགས་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་བའམ། ཡང་ན་ཤིས་རྟོགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱས་མེད་ཀྱིན། བོད་རིགས་ནང་
གི་ལོག་སྤྱོད་པ་དང་ངོ་ལོག་བྱེད་འཇུག་གི་བྱེད་གཏེ་ཁག་ཅིག་གི་གལ་ཆེན་གྱི་ནག་ཉེས་ལ་ཁོང་ཁྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྤྲོས་ནས། བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་
ཁ་གཏད་ཆོག་པ་དང་། ད་དུང་བོད་རིགས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མིས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱར་མགོ་འཁོར་བའི་མཁྱེགས་བབས་གི་མི་རིགས་ཤིག་
རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་ངན་སེམས་བཅངས་ནས་བོད་རིགས་ལ་མཐོང་རྒྱུ་ཏེ། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལ་
བཅན་གཞིན་བྱེད་པ་སོགས་བྱུང་ཡོད། མི་འདི་དག་གི་བསམ་སྒྲོག་ཉེད་སྤངས་དང་རྩ་རྩེད་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད།
ལས་ལ་བརྩོན་ཞིང་དཔའ་ངར་ཐུན་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་དད་འདུན་དང་ཤ་ཚ། ལར་ཞེན་
ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དེས་བ་མ་ཟད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་སན་སྤྱང་སྦྱོབ་བྱེད་ཆེད་རང་སྤྱོད་ཀྱང་སྤོས་གཏོད་བའི་མི་མང་པོ་ཡོད།

༡ དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ཞིབ་སྐབས། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་གཡོན་ཐལ་བ་དང་། ཏུར་བཙོན་ཅན་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མི་
ཤེས་མཁན་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས། མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཁྱད་ཚོས་ལ་གནོད་འཚེ་འགའ་ཞིག་སྟོན་ཡོད་པ་རེད། ཇེས་པར་དུ་མཐོང་ཆེན་
བྱེད་དགོས་པའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རྒྱན་གོས། དུལ་སྟོལ་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་གཙོ་བོ་དག་ཀྱང་
གསར་བཟེ་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་གཏོར་བཤིག་ཆེན་བོ་དང་། ཐེར་འདོན་ཆེན་བོ། འཇུགས་སྐྱུན་ཆེན་བོ་གསུམ་ཟེར་བའི་འོག་རྩིང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
རྗེས་ལུས་ཡིན་པ་དང་། སྐྱག་བློ་བ། བེད་སྟོད་མེད་པ་བཅས་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། དོན་དངོས་སུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེ་བ་མ་བྱས་བར་
ཚང་མ་མཉམ་བསྐྱེས་ཀྱིས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་ཡན་སྟེལ་ནས་བོད་རིགས་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་། བོད་ཆས་ལ་བྱར་བྱ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཆ་
འཕྲོ་བཞག་དང་། རྒྱ་སྐབས་སྐབས་བདེ་མེད་ལུགས་སྟོན་པ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་དང་སྐྱེས་བའི་རལ་བ་ལའང་དགའ་བོ་མེད་པའི་ནམས་
འཁྱུར་བསྐྱར་སྐབས་མཉམ་སྦྲེད་ཉར་འཛིག་བྱེད་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་བ་རེད། ཁང་བའི་ཕྱི་ཀྱང་ལ་དཀར་ཅི་བྱགས་པ་དང་། ཁང་སྟེང་གི་དར་
སྟོན་གཉེན་སྟོན་འདས་མཚད། མཚོད་མཇལ་དང་སྟ་གསོལ། ཏུས་ཆེན་སྟོ་སྦྱིད་དང་། དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ལུས་རྩལ་སོགས་ཀྱང་ཕན་མེད་སྟེ།
རོར་བཙུས་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མང་ཆེ་བ་མཚམས་འཛིག་བྱས་བ་སོགས་འདིའི་རིགས་ནི་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་དགའ་བ་དང་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་
དགོས་བའང་མེད་པས་མཉམ་སྦྲེད་བརྗོད་ཀྱི་མིན། མི་རིགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་། རྒྱན་གོས། དུལ་སྟོལ་གོམས་གཤིས་བཟང་བོ་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་
ཚོས་གཙོ་བོའི་གལ་ཆའི་རང་བཞིན་དེ་ངས་འོག་ཏུ་སྟེང་ཆོག

༢ དམངས་གཙོའི་འཛུགས་པ་འཁྱུར་ཚང་མེད་པར། ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱད་སྟོན་དགོས་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ཁག་ལ་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་
བཟུང་ལག་བསྟར་ནན་མོ་བྱས་མེད་པས། ལས་བྱེད་པའི་ནང་གི་མི་རིགས་ཆེན་པོའི་བསམ་སྟོན་ཡོད་མཁན་གྱིས་རང་ཉིད་དཔེ་རྒྱ་བྲལ་བར་སྒྲུམས་
ཤིང་། ང་རྒྱལ་ཁེངས་དྲེགས་དང་། རང་ཤེས་ཆ་བོ། རང་རིགས་ལ་ཕྱོགས་ཞེན་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་ལ་སྤང་རྒྱུ་དང་། བོད་རིགས་ཀྱི་
ཁེ་དབང་ལ་བཙན་གཞོན། ཐ་ན་བོད་ཀྱི་ཁེ་དབང་དང་ཁེ་ཕན་བརྗོད་མཁན་ནམས་ལ་ས་གནས་མི་རིགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གཡོགས་བ་སོགས་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་རིགས་ནང་དུ་འང་མགོ་བདེ་ཁ་མཁས་དང་། སྐབས་འཛུལ་སྐབས་བསྐྱུན། སྐར་དོན་གཙོ་བོར། མི་རིགས་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་
པའི་མདུན་དུ་ངོ་དགའ་སྟེལ་ལ་དེ་འབྲལ་མཁན་ཁ་ཤས་ཡོད་མིང་།

གོང་གསལ་གྱི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་མི་ཁག་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ནས་དོན་དངོས་དང་ཁ་བྲལ་བའི་རྟོག་དྲ་ཏུ་མ་བཟོས་བ་དང་། ང་ཚོ་རྒྱ་བོད་མི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཤ་རུས་ལྟར་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་མཐུན་སྦྲིལ་བཟང་བོར་གཞོན་འཛོལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད། རང་སྤྱོད་ཁེ་དབང་ལ་དཔེར་བཞག་ན། ཐོག་མར་ངེས་པར་དུ་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། བྱོན་ཆས་བཅད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་བྱ་བྱ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་བོད་རང་སྤྱོད་ལྗངས་གསེག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་ཡིག་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་ཡིག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལས་བོད་ཡིག་མི་སྤྱོད་པ་དང་། ང་ཚོའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཆུ་གཞོན་ལྷ་ཡོན་ནང་གི་བོད་རིགས་མང་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཡིག་མི་ཤེས་བའི་རྒྱུན་གྱིས། ང་ཚོས་ལྷ་དགོས་བའི་ཡིག་ཆ་ཁོ་ན་ཙམ་བོད་ཡིག་ཏུ་སྒྱུར་གྱི་ཡོད། བཀའ་བྲིམས་རང་བཞིན་ལྷན་པའི་གྲོས་ཚད་དང་། བསྐྱགས་ཡིག་སྐྱུགས་ཀྱི་ཡིག་ཐོག་འགྲིག་ཆོ་བོད་ཡིག་ཐོག་ནང་དོན་ཤེས་ཙམ་བྱུང་ན་ཆོག་པ་དང་། བཟང་ངན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཏུ་ཉུང་། བོད་ལྗངས་ལ་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐབས་མི་བདེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས། གསེག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གཤམ་རིམ་གྲོན་རྒྱས་སྐྱོགས་ལ་འགྲུལ་སྐྱོད་དགོས་བའི་བཀའ་བྱ་དང་། མཚུབ་སྟོན། བདེ་ཐོ་བཅས་མང་ཆེ་བ་སྤྱོད་ལ་ཏར་འཕྲིན་བཏང་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང་། རྒྱུ་ཞིག་ནས་ཡིག་ཆ་ངོ་མ་རིམ་བཞིན་འགྲུམས་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་འདི་དག་རྒྱ་བོད་ཤར་སྤྱོད་ཡོད་པ་ནི་ཆེས་དགོན་པ་མ་ཟད། བོད་ལྗངས་སྤྱོད་ཡིག་གི་ཏར་གྱི་ཨང་རྟགས་མཚན་དེ་བཀའ་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས། ཏར་འཕྲིན་ཐོག་བོད་ཡིག་བཅད་སྤྱོད་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད། གསེག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་དུ་ལུལ་བའི་སྤྱོད་ལུ་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་ཡིག་ལས་བོད་ཡིག་ཏུ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན། འདིའི་ཐོག་ནས་གཞི་རིམ་དུ་འང་བོད་ཡིག་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་བྱ་ཆེས་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐོང་སྟབས་པ་ཞིག་རེད།

རིམ་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་གཞུང་ནང་དུ་བོད་ཡིག་གི་དགོས་མཁོ་དང་རྒྱས་བ་རྒྱུད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པས། བོད་ཡིག་དེ་རིམ་བཞིན་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བྱ་རེད། སྤྱི་གཞུང་རིམ་པའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་བོད་རིགས་ལས་བྱེད་ཆོས་རྒྱ་ཆས་མ་གྲོན་ཆོ་མི་གལ་ལ་རྒྱུད་གྱི་མེད་པ་དང་། ལྷང་བར་མི་འགྲོ་བར་ཚང་མས་མཐོང་རྒྱུད་གསོད་བྱེད་གྱི་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ལས་བྱེད་པ་ཆུན་གཞོན་མང་ཆེ་བའི་ད་ལྟ་རྒྱ་ཆས་གྲོན་གྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོས་རང་འདོད་ལྟར་རྒྱ་ཆས་གྲོན་རྒྱུར་དང་ལེན་བྱས་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཐེ་ཚོམ་བྱ་རྒྱུར་གཞི་འཛིན་ས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མཚན་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་ལ་མི་དགའ་མཁན་ཞིག་ཡོད་མི་སྤྱི་བ་དང་། སོ་སོར་མང་ཉུང་ལ་མ་རྟོས་པར་བོད་ཆས་ཡོད་ཅིང་། གནའ་ལྷ་མོ་ནས་བཟུང་བོད་ཆས་གྲོན་ཏེ་ལས་དོན་འཛོལ་སྦྲེལ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་མི་བགྲས་སོང་ཆོས་རྒྱ་ཆས་གྲོན་ཆོ་སྐད་པ་འབྲུགས་ཀྱི་འདུག་ཡིན་ནའང་མ་གྲོན་ཐབས་མེད་རེད་ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆས་གྲོན་པའི་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་རྒྱ་མི་རྒྱན་མ་ཞེས་འབོད་གྱི་ཡོད། རང་སྤྱོད་ཁེ་དབང་གི་དོན་ཚན་དང་བོད་སྐད་ཡིག་དང་རྒྱན་གོས་ལ་ཐག་གཅོད་འོས་འཚམས་མ་བྱུང་སྐབས། རང་སྤྱོད་ཁེ་དབང་ལ་འོས་འཚམས་མིན་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་པ་ཞིག་རེད།

༤ བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་ཐད། བཅིངས་འགྲོལ་རྒྱུ་ཏར་དང་སྤྱི་གཞུང་གི་ཐུགས་ཁུག་འོག་མི་འབོར་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་འགོ་རྒྱགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐོ་རིམ་ལོག་སྤྱོད་ཕྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་ལོག་ཟེང་འབྲུག་བསྐངས་རྒྱུ། མི་ཉུང་བ་ཞིག་རྒྱུད་ཐོས་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེའི་འགན་འཁུ་ཚང་མ་ནི་ལོག་སྤྱོད་ཕྱི་ཚོགས་དང་། དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པ་དང་བྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོག་སྤྱོད་པ་དེ་དག་གིས་འབྱེད་དགོས།

ཡང་ངས་གོང་དུ་ཁྱས་པ་བཞིན། སྤང་དབང་སྐར་འཛིན་ཁྲོད། བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡིད་སྟོབས་པའི་ངང་དོན་མེད་རྒྱུན་འདས་
སོང་བའི་འགན་འཁུན་ཞི་ང་ཚོར་ཡོད། མདོར་ན་ལོ་འགའ་ཤས་རིང་བོད་རིགས་འབྲེལ་ཆེན་ཙམ་རྒྱུད་ཐོས་སྤྱོད་བཟང་བ་དང་། ས་གནས་ཁག་ཚང་
མའི་མི་འབྲེལ་ཆེད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་ཉུང་འཕྲི་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཅུང་ཚབས་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཀྱི་མི་སེར་ལ་གཅིག་བཞུས་
ན། བྱད་མེད་དང་རྒྱུ་ཕྱིས་ཙམ་ལས་ལྷག་མེད་པ་གསལ་བོར་མཐོང་ཐུབ་པ་དང་། དར་མ་དང་ཤེས་རྒྱ་ཅན་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། འདི་ནི་ང་ཚོ་
བོད་རིགས་རང་ཉིད་ལ་མཚན་ན་ཉེན་ཚབས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་རེད།

༥ རིག་གནས་སྒོ་བཀོད་དང་རིག་གཞུང་གོང་འཕེལ་ཐད། བོད་རྫོངས་ནི་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ངེས་པར་
དུ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱའི་སྐད་ཡིག་སྤྱངས་ཏེ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་ནས་གསར་བརྗེའི་གཞུང་ལུགས་
སོགས་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ལྷོག་དང་སྒོ་བཀོད་བྱེད་བདེའི་ཆེད། བོད་རྒྱ་པན་ཚུན་ཕྱོགས་གཉིས་པོས་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་གོ་ཤེས་མ་ཐུབ་པའི་དཀའ་
ངལ་སེལ་རྒྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ད་ལྟ་བོད་རྫོངས་ཀྱི་སྒོ་བཀོད་འབྲིང་རྒྱུ་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་ནས་ས་
གནས་བར་ཀྱི་སྒོ་བཀོད་ཁག་དང་། ལས་ཁུངས། ཚོམ་བསྐྱར་ཐེ་ཆུན་ནང་རང་ཉིད་མཁས་སྒྲམས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་ལ་གང་བྱུང་དུ་ལེགས་ཉེས་
བྱེད་ཁུལ་གྱིས། བོད་ཡིག་ལ་ཐ་སྐད་གསར་བས་མི་འདད་བར་ཁ་གཡར་ཏེ། བོད་ཡིག་ནི་སྐད་ཡིག་ཞན་གས་ཡིན་པ་དང་། བད་དོན་བརྒྱུད་སྤྱོད་
ཀྱི་རྒྱས་པ་ཞན་པོ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་འཁྲོག་བཤད་བྱས་ནས། བོད་ཡིག་གི་མཚན་མཐོང་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་ཡིག་ལ་ཐ་སྐད་
གསར་བས་མི་འདད་བ་ནི་དོན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་ཐོག་སྐད་ཡིག་གང་འདྲ་ཞིག་ལའང་ཐོག་མ་ནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་འདད་ངེས་
ཀྱི་ཐ་སྐད་ཡོད་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཐོས་མ་ཐོང་ལ། རྗེས་སུ་འདྲ་མཐོང་དཀོན་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཆང་མས་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་མཚོག་འཛིན་གྱི་
ཁེངས་སེམས་དོར་ནས། སྐད་ཡིག་གཞན་ལ་དབྱུང་ཞིབ་དང་དེའི་ལེགས་ཆ་བསྐྱར་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་བཟང་ཐོག་དེ་འཕུས་
ཆང་པན་རྒྱས་ཐུན་པ་ཞིག་དང་། དགོས་མཁོ་སྐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱ་ནི་དོན་དམ་དུ་བྱེད་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད།

གལ་སྲིད་མིང་ཚིག་ངེས་མི་འདད་བ་དེར་བཞུས་ཏེ་སྐད་ཡིག་དེ་ཉིད་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་
རྒྱལ་འདི་རིགས་ནི་རང་ལ་བརྟུན་བཅོས་མཐོང་རྒྱུ་བཞིག་ཀྱང་རེད། ད་དུང་མི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་བོད་ཡིག་རྒྱ་ཆེད་དམའ་
དྲགས་པས་ཚིག་དོན་བད་སྤྱོད་དང་། གོ་བདེ་དོན་ཟབ་ཅིག་ཡོང་དགའ་བ་བཅས་ཆང་མ་བོད་ཡིག་གི་ཞན་ཆར་བརྩི་བཞིན་ཡོད། མི་འདི་ཚོས་
ངོ་ཆ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཨང་།

བོད་རྫོངས་བཅེངས་འགྲེལ་བཟང་རྗེས་དང་ལྷག་པར་དུ་བྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོ་གནས་བཟུང་། ཏང་གི་སྤྱགས་འཁུར་འོག རིག་གནས་སྒོ་བཀོད་འཕེལ་
རྒྱས་ཏེ་ཅང་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡིག་ཚོངས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཡུད་དེ། ལྷབས་བདེའི་འཕེན་ཡིག་སོགས་འབྲི་སྒྲིག་ཐུབ་མཁན་སྟོན་མ་ལས་ཐུབ་འཕུར་
གྱིས་མང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཆེས་ཆེར་འཕར་སྟོན་སོང་ཡོད་པ་མ་ཟད། མང་ཚོགས་ཀྱི་རིག་གནས་འཚོ་བའི་ནང་དུ་འང་
དོན་སྤྱོད་ཐུན་པའི་རྒྱས་པ་ཞིག་འདོན་གྱི་ཡོད། འདི་ནི་ཆང་མས་དགའ་མོས་བྱེད་འོས་བའི་བྲལ་ཤིས་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་སྟོན་མི་དགོས་པ་
ཞིག་རེད།

འོན་ཀྱང་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་ཁྱིམ་གྱི་ཐབས་འབྲས་ཚད་མེད་པས། བོད་ཡིག་ནང་གི་ཐུར་ཡོད་དོན་མཚན་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་བ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་
རང་བཞིན། གོ་བདེ་དོན་ཟབ་གྱི་ལེགས་ཆ་ཉམས་ཞན་དུ་བྱེད་ཏེ་ཆོག་ཉལ་ཆེས་ཆེར་མང་དུ་སོང་བའི་རྒྱུ་ལྟས། བོད་ཡིག་གི་ཁྱད་འཕགས་རང་
བཞིན་དེ་རིམ་བཞིན་ཡལ་འགོ་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་རྒྱ་ཁྱོད་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་དང་། མི་འབྱོར་ཆེས་ཉུང་བའི་དམིགས་
བསལ་ཁྱད་ཆོས་འོག་ཐུན་མོང་དུ་སྒྱུར་བའི་ཁ་སྐད་ཅིག་མེད་པ་དང་ཡུལ་སྐད་དབར་ཁྱད་པར་ཆེ་བས་ཕན་ཚུན་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་མོད།
ཚང་མ་ཐུན་མོང་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་གིས་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་བོད་ཡིག་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་དག་ཡིག་ཅིག་དང་། ཐུན་མོང་དུ་སྒྱུར་
བའི་ཡིག་སྐད་ཅིག་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལྟས་རེད། དཔེར་ན། བོད་ཡིག་གི་གསུང་རྩིས་ཐམས་ཅད་ཁམས་དང་། ཨ་མདོ། མངའ་རིས། འབྲས་ལྗོངས།
ཤར་ཁུམ་བྲ། ལ་དཀའ་བཅས་དང་། ཐ་ན་སོག་ཡུལ་སོགས་མི་རིགས་གཞན་དག་ཁོད་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་གྱིས་ཀྱང་ནང་འབྲས་ལྗོངས། ཤར་
ཁུམ་བྲ། ལ་དཀའ། སོག་ཡུལ་སོགས་ས་ཁུལ་ནས་བྱིས་བའི་བོད་ཡིག་དེ་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་བོད་ཡིག་ཤེས་མཁན་ཆོས་ནང་དོན་ཆ་ཚད་རྟོགས་ཐུབ།
དེར་བརྟེན་བོད་ཡིག་ནི་དོན་མཚན་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་བ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཡིག་རིགས་ལེགས་པོ་ཞིག་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་བོད་ཡིག་ལ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་དང་། ཡིག་རིགས་ཚང་མ་ཁ་སྐད་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བའི་ལས་དོན་སྤེལ་བའི་འོག་
བོད་ཡིག་ཤེས་ཚད་ཞན་ལ་ང་རྒྱལ་རི་ལྟར་མཐོ་ཞིང་། ངོ་དགའ་སྤེལ་ལ་དང་འབྲལ་མཁན་ཆོས་ང་ཚོའི་བོད་ཡིག་གི་བྱེད་པོ་ཐོན་མིས་གསར་གཏོད་
མཛད་པའི་བོད་ཡིག་གི་ཕྱི་མོ་སྤུས་ཅུ་བ་དང་། ཉལ་ས་ཀྱི་འབྲུག་པ། དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཁས་བ་ཆོས་བརྩམས་པའི་དག་ཡིག་དང་། ཐུན་
མོང་དུ་སྒྱུར་བའི་ཡིག་སྐད་རྣམས་ལ་བྱུང་རྒྱལ་དུ། དེ་དག་ནི་མི་འགྲིག་པ་དང་། འབྲས་ཚང་མེད་ལུགས་བརྗོད་ནས་རང་སྣང་གང་ཤར་དང་
རང་ཉིད་མཁས་སྒྲམས་གྱིས་བོད་ཡིག་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་སྟེ། གོ་བདེ་ལ་དོན་ཟབ་པའི་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་བ་དེ་མེད་པར་སོང་ཡོད། དེར་མ་ཟད།
ཀྱང་དབྱང་དང་བོད་ལྗོངས་ཀྱིས་ད་དུང་ལྷ་ས་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཡུལ་སྐད་དེ་བོད་ཀྱི་སྤྱི་སྐད་དུ་བསྐོས་ནས་དག་ཡིག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁ་སྐད་
རྣམས་རང་འདོད་ལྟར་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་ཡོད། དེ་བས་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ནི་ལྷ་སའི་ཡུལ་སྐད་ཤེས་མཁན་མ་གཏོགས་མི་གཞན་བས་ནང་དོན་ཆ་
ཚང་བ་རྟོགས་མི་ཐུབ། དེ་མཚུངས་སུ་མཚོ་སྒོན་དང་། ཀན་སུབ། སུ་ཁོན། ཡུན་ནན་སོགས་ས་ཁུལ་གྱི་བོད་ཡིག་དགེ་ཤན་དང་། ཡུལ་ཡིག་ཆོས་
རང་སོ་སའི་ཡུལ་སྐད་དེ་སྤྱི་སྐད་དུ་བསྐོས་ཏེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བྲིས་བར་བརྟེན། ཡུལ་སྐད་དེ་རིགས་སྒྱུར་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་མི་ཆོས་བརྗོད་དོན་ཆ་
ཚང་ཞིག་རྟོགས་དཀའ། འདི་ལྟར་བོད་ཡིག་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་བསྐྱགས་པ་རེད། ལོ་ངོ་ཆིག་སྟོང་ལྷག་གི་རིང་སྒོན་བྱོན་མཁས་བ་
ཁྱིམ་གྱིས་འབད་འབྱངས་གྱིས་གསར་གཏོད་མཛད་དེ་ཤུལ་དུ་བཞག་པའི་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་བ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན། གོ་བདེ་དོན་
ཟབ་གྱི་ལེགས་ཆ་བཅས་གང་ཐད་ནས་མི་དམན་པའི་བོད་ཡིག་དེ། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཞིག་རེད།
གོང་གསལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྩ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུན་པས་དེ་ལྟར་བོད་ཡིག་ལ་ཐུན་པའི་བརྟུན་ཏེ་རྩལ་བ་དང་། གཅིག་གྱུར་གྱི་རང་བཞིན། གོ་བདེ་དོན་ཟབ་གྱི་
ཁྱད་འཕགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་རྗེ་ཞན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡི་གེ་ཤེས་མཁན་ཚོ་འང་ཆོག་དོན་རྒྱས་ལོན་ཐད་ཡིག་ཆོངས་སུ་
འགྱུར་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་བོད་རིགས་ཀྱི་གྲོང་གུང་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་མེས་རྒྱལ་རིག་གནས་ཀྱི་གྲོང་གུང་ཞིག་ཀྱང་རེད། ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་གི་

གནས་སྒྲུབ་ནི། ཐོབ་འོས་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་ཤིག་མེད་པ་དང་། བོད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་འཚམས་མེད་པའི་
ཉེར་ལེན་ལས་བོད་རིགས་གཞིན་ནུ་མང་ཆེ་བས་བོད་ཡིག་རིག་ཙམ་ཤེས་ཐབས་བྱེད་པ་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློན་སྒྲུབ་འདོད་མེད་པ་དང་།
འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་ཐད་དོ་སྣང་མི་བྱེད་པ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུ་པས། བོད་ཡིག་གི་མདུན་ལམ་ཐོག་ཉེན་ཁ་ཞིག་དང་བོད་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་
འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་ཆག་སྒྲིའི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

༤ མི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་མི་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེར་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོན་ནི། མི་རིགས་སོ་སོས་གནས་ཡུལ་དང་། རིགས་
རྒྱུ། མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས། སྐད་ཡིག་རྒྱ་གོས། གོམས་གཤེས་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། རྩྱགས་གཞན་ཞིག་ནས་བརྗོད་ན་
དེར་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་འཚམས་པའི་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཆབ་སྲིད། རིག་གནས་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། སྤྲུལ་ནི་མང་གཞི་
ཡིན་ལ་རྩེས་མ་ནི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིར་དམིགས་གསལ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རྒྱ་གོས། གོམས་གཤེས་
སྟགས་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་རྣམས་བསྟགས་ཆེ་མི་རིགས་དེའང་མེད་པར་གྱུར་ནས་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུ་རེད། དཔེར་ན། མེས་བོའི་དུས་
སྤྱོད་བོད་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཅུང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་དང་བོད་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱུ་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པར། མི་
རིགས་གཞན་དང་གནས་ཐབས་མེད་པ་མ་ཟད་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་ཆེད། གོམས་པ་དང་པོར་དེས་པར་དུ་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རྒྱ་གོས།
གོམས་གཤེས་བཟང་པོ་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་གནས་སྤོང་གོས་པ་མ་ཟད། སྐད་ཡིག་སྟགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་རྣམས་འཕེལ་རྒྱས་
འགོ་སྤེལ་ཆེ་མི་རིགས་འདི་གཞི་ནས་གནས་སྤོང་པ་དང་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་སྤེལ་རྒྱུ་རེད།

དེ་ལས་ཐོག་མེ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྟགས་ཁྱད་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་གྱུར་ཆོ། མི་རིགས་དེ་གནས་ཐབས་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཡོང་མི་སྤོང་ལ། དེ་
ལྟར་ན་མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཡོང་སྤོང་མེད། དེར་བརྟེན་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རྒྱ་གོས། གོམས་
གཤེས་བཟང་པོར་སྤོང་སྤྱོད་དང་། སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱ་གཏོང་རྒྱུ་སྟགས་ཀྱིས་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་བའི་གོ་གནས་བཟང་ཡོད། འདི་ནི་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་འགན་འཁུར་མི་སྤྱིའི་ཁོད་ཀྱི་བོད་རིགས་ཚོའི་སྤྱན་མོང་གི་ཉ་ཅང་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རིགས་ལས་དོན་ཁོད་
མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་ལྟས། མཁས་པ་མང་པོ་ཆེད་བསྐོངས་ཀྱིས་དེ་སྤྱི་གེ་མེད་པའི་གྲངས་ཀྱང་མི་རིགས་མི་ཀྱང་བ་ཞིག་
ལ་ཡི་གེ་གསར་བཟོ་བྱས་པ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཉ་ཅང་གི་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་པ་ཞིག་རེད།

གོང་དུ་སྒྲིལ་བའི་གནད་དོན་ཁག་ནི། ཏང་གིས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཟིང་འཇགས་དང་བཅོས་བསྐྱར་སྟགས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྒྱུས་ཀྱི་
དམིགས་ཡུལ་དང་དགོས་བ། ལེགས་ཆ ། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ཁག་གི་བྱེད་ཕྱོགས། སྤེད་རྒྱས། ཐབས་ལམ་དང་གོ་རིམ་ཐད་ལ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་ཐད་དེ་མཐུན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་རབ་དང་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་གནད་རིགས་དང་། སྐབས་དེར་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་
རིམ་པ་ཁག་དང་། ལས་རིགས་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁག་ལ་རེ་འདུན་དང་མཐོང་ཆེད། བསམ་འཆར་གང་ཡོད་པ་
དང་། ཟིང་འཇགས་དང་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་དངོས་སྤྱོད་སྟགས། ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་བསམ་སྟོན་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཡང་
དག་པའི་བསམ་སྟོན་དང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་འགལ་བྱས་པའི་སྟོན་ཆ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། གནད་དོན་འདི་ཚོའི་ནང་རྒྱུ་
གཙོ་བོ་དང་སྤྱན་མོང་གི་ཕྱི་རྒྱུ་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་དང་། དེའི་དོན་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ། རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ཆུང་

དང་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ཚབས་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་བཅས་རེད། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བོད་ཚྭ་དང་གྱི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་མཐོང་
ཚུལ་དང་ངོས་འཛིན་། བསམ་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་པ། མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་གྲགས་པོ་མང་ཆེ་བར་ཡང་མཐོང་ཚད་དང་། ངོས་འཛིན། བསམ་
ཚུལ་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐད་ཀྱི་ཚོན་མོ་བོད་རིགས་ནང་ཚགས་ཡིན་སྟབས་མཐོང་ཐོས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མི་དམངས་མང་ཆོགས་དང་།
མཐོ་འབྲིང་རིམ་གྱི་གྲགས་པའི་ཁྲོད་སྐྱེ་ཆབ་མི་ལྷ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དང་དྲུག་ལྟ་ན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གྱིས་གནས་ཚུལ་སློང་མོལ་བྱེད་སྐབས་སོགས་དང་།
དེ་བཞིན་ཀྱང་ཀྱང་བོད་ཚྭ་དང་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ནང་ཁུལ་ནས་དང་ལ་བོད་ཚྭ་དང་གྱི་ལས་དོན་ཐད་སློང་མོལ་བྱས་བ་
བརྒྱ་དེ་ཤས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་གཉིས་གཞི་རྒྱ་ཆུ་ཆར་བཟུང་ཞིང་། ངོས་ཀྱི་རིག་པས་ཅུང་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་ལྟོགས་ཐོམ་
བྱས་ཏེ་དེའི་ནང་གི་གལ་ཆེའི་རིགས་སྐབས་སོ་སོར་བརྗོད་ཐོབ་ཤོད་རྗེས། ལྟན་རིང་ནན་ཏན་གྱིས་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དང་དེའི་
ཐོག་བསྐྱར་དུ་དོན་དངོས་དང་བསྟུན་ཏུ་དག་བྱས་རྗེས། ཐེངས་འདིར་ཡིག་ཐོག་ནས་བོད་ཚྭ་དང་སྤྱོད་དོན་ཐོག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་།
རིམ་བཤུག་གི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བའི་བསམ་ཚུལ་ངོ་མ་བདེན་པ་བདེན་བྱུང་གིས་སྟན་མེད་ཁྱུས་པ་ཡིན།

ད་ལྟ་བོད་ཚྭ་དང་སྤྱོད་དོན་སྐབས་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་གྲུབ་འབྲས་དང་། ལས་དོན་ནང་བུང་བའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
བབ་ཅི་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པའི་སྐོར་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། བོད་ཚྭ་དང་སྤྱོད་དོན་བུང་བའི་འགྱུར་ཐོག་དང་། བོད་ཚྭ་དང་སྤྱོད་དོན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ནི་
སྐྱེ་མེད་པ་དང་ལུས་བྱུང་གཟེ་བརྗོད། ལྟན་དུ་། འཕགས་པའི་དོན་སྦྱིང་ལྟན་པ་ཞིག་རེད། སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ནི་ཇི་ལྟ་བུས་ཀྱང་དེ་
དག་བསྐྱར་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། བོད་ཚྭ་དང་སྤྱོད་དོན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ནི་གཙོ་བོ་ཞིག་དང་། སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ནི་ཕལ་བ་
ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ནི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་རང་ཡིན་པས་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཕན་བ་མེད་པ། རྟོག་དུ་བཟོ་བ་སོགས་མདོར་ན་
མི་ལེགས་པ་ཞིག་རེད།

ངས་གོང་དུ་ཁྱུས་པ་བཞིན་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ནང་གི་ཁག་ཅིག་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་ལས་དོན་ནི་ངོ་ལོག་ཟེང་འཁྲུག་ཞོད་
འཇགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྦྱིང་ལྟན་པའི་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་ལས་འགུལ་གཉིས་བྱུང་དུ་སྐྱེལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། གཞི་ཁྱོད་ཆེ་
ལ་ལྷུར་བ་དང་། གནམ་ས་སྐོར་གྱི་བསྐྱར་བ། ཁྲོད་ཤིང་གསོན་གྱི་གུལ་རིམ་འཐབ་ཚོད་དང་ཇ་དྲག་རྩོད་ཀྱི་ཆ་ཚ་ལྟར་ལྟར་བཅས་ཡིན་སྟབས་
སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་འགའ་ཞིག་ཐོན་པ་འདི་དག་ནི་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཡོང་སྤྱོད་པ་དང་འབྱུང་ངེས་པ་ཞིག་རེད། གཡོལ་
ཐབས་མེད་པར་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ནུས་ནི་ཡ་མཚན་དགོས་པ་དང་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ལས་འགུལ་ཆེན་
པོ་འདི་ལྟ་བུའི་ཁྲོད་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་ཡང་མི་འགྲིག་པར་བརྗོད་པ་ནི་བསམ་གཞིགས་མ་བྱས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་ཞིག་རེད།
དེ་ལྟར་དགོས་ན་ལས་འགུལ་མཚམས་འཇོག་བྱས་ན་ལས་གཞན་གྱི་ཐབས་ཤས་ཅི་ཡང་མེད།

འོན་ཀྱང་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་མཁན་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལས་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ལ་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་
འཁྲུལ་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་ཚོད་སེམས་ཤིག་ངས་པར་དགོས་བ་དང་། སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཐམས་ཅད་སྐོར་འགོག་ཏུ་སྐྱེད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་
སྤྲོ་ཆོགས་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་འགྲོད་གཞོད་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། ལས་འགུལ་ནང་དུ་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཁག་ཅིག་ཐོན་རྒྱུ་ནི་གཡོལ་
ཐབས་མེད་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་རྒྱ་ཡན་དུ་བཏང་ཆོ་ཆེས་མི་འོས་བ་ཞིག་དང་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཞིག་རེད། གཡོལ་སྐབས་མིན་གང་ཡིན་ཅུང་སྐྱོན་

ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཡིན་ཕྱིན་མི་གཞན་ལ་ངོམས་འཕྱར་བྱེད་རིན་མེད་པ་ཞིག་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་ཕན་པ་ལས་གཞོན་ཆེ་བ་དང་། ཟུར་ལྷ་འབྲེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྐབས་མི་ཀྱན་གྱི་ཁ་རྩལ་གཏོང་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། བསྟོད་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན་པ་ནི་ཚང་མས་ཤེས་གསལ་རེད། འདི་ནི་དཔེར་ན་མི་ཁྱེད་ཡིན་ཅུང་ན་ཆར་གཡོལ་མི་ཐུབ་མོད། ན་ཆ་གཡོལ་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད། ཡིན་ནའང་བསམ་སྒྲིའི་ཐོག་ངེས་པར་དུ་ན་ཆ་གང་ཡིན་ཅུང་སོ་སོར་འགོ་བཙུག་པའི་བསམ་སྒྲོག་ཏོང་དགོས་པ་མ་ཟད། ཐབས་ཤེས་སྒྲ་ཚོགས་ལག་བསྟར་བྱ་དགོས་པ་ལས་རྒྱ་ཡན་དུ་གཏོང་མི་ཅུང་བ་ཞིག་རེད། གལ་ཏེ་ནད་པོ་ཆོ་ནད་དེ་ལས་གཡོལ་ཐུབ་མིན་ཇི་སྟར་ཡང་ངོམས་འཕྱར་བྱེད་པའི་གནས་མིན་པ་མ་ཟད། དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཆོ་བ་དང་། ཅ་ཆའི་ཆོ་སྒྲིག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་སྐབས་ངེས་པར་དུ་ཏུར་བཙོན་གྱིས་སྒྲན་བཅོས་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

འོ་ན་བོད་མྱོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོངས་རྒྱུ་ནི་གཡོལ་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན་མ་རེད། ང་ཆོ་བོད་མྱོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཁག་ཅིག་ཐོན་ཡོད་ཅུང་། དེས་བོད་མྱོངས་སུ་དངོས་སུ་བྱུང་པའི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོངས་རྒྱུ་ནང་གཙོ་བོའི་གནས་བབས་བཟུང་མེད། སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཐོན་པའི་ཁྲོད་མང་ཆེ་བ་ནི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ལ་དོ་སྣང་མི་འདད་པ་དང་། སྒྲོན་འགོག་གི་ཐབས་ཤེས་འོས་འཚམས་མིན་པ་འཕྲ། ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ད་དུང་ལས་བྱེད་པ་ཁག་ཅིག་བསམ་སྒྲིའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་ཤེད་རང་སྒྲུལ་དང་། རང་སྣང་གང་ཤར་གྱིས་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་མིང་རྩས་དང་བོད་མྱོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱབ་འགལ་གྱི་བྱ་བ་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་ཏེ། རྟོག་ང་འཕར་བཟོ་དང་། དག་དགའ་གཉེན་སྤྱད་ཕན་མེད་གཞོན་འཇུག་གྱི་བྱ་སྒྲོད་ཀྱིས་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་བོད་མྱོངས་སུ་ཐོན་པའི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲུལ་བྱས་ཆོ། གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་སྒྲོན་ཆ་བྱུང་བ་དང་། བཀག་འགོག་བྱེད་ཆད་མ་འདད་པ་ལས་བྱུང་བ། རྟོག་ང་ཆེད་བཟོ་དང་འཕར་སྒྲོན་ལས་བྱུང་བ་བཅས་རིགས་གསུམ་ཡོད། ངས་གོང་དུ་བོད་མྱོངས་སུ་བྱུང་པའི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་ཉ་ཚུལ་དང་། ཅུང་ཆ་ཆང་བའི་སྒྲོན་ཆ་བཟོ་དེ་མེད་པའི་སྒྲོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་འདི་དག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། འབྱུང་རྒྱུ་ཞིབ་དུ་སྒྲེབ་པ་བྱུང་དུ་སྒྲེབ་ཏེ། སྒྲོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་འདི་དག་གོང་གི་རིགས་གསུམ་ལས་གང་དུ་གཏོགས་པར་བསམ་གཞིགས་བྱས་ཆོ་ལས་སྒྲ་པོའི་སྒྲོན་ཆ་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད།

བོད་མྱོངས་སུ་སྐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་པའི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་འདི་དག་ནང་གི་མང་ཆེ་བ་ནི་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོའི་ཟླ་བྱེད་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོའི་ནང་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། གྲུང་གྲུང་བོད་མྱོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་། སློའག་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ཆ་གསར་བཟུང་སྒོའི་སྒོ་བོད་པོ་དང་སྒོ་གོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། ཡང་དག་པའི་གཙོ་འཛིན་མའོ་གྲུབ་ཞེས་འགོ་བཙུང་པའི་རྒྱུ་རིང་གི་གསར་བཟུང་འཐབ་ཚོད་ནང་སྒྲོང་བཟུང་དང་དཀའ་ཆོག་གྱི་ལམ་ལུང་ཐོག་ཉམས་ཚད་སྒྲུབ་ཟེན་པའི་སྐབས་ཆེན་དང་གཟེ་བུ་ཡང་དག་གི་གྲུང་གོ་གྲུང་ཁུང་ཏང་གི་བྱུང་འཕགས་འགན་བཟུང་གི་སྒོའི་རྒྱུ་བཟུང་བོ་དང་། སྒྲ་མེད་པའི་གཤིས་སྒྲོད་རྒྱུ་འཁྲུངས་ལེགས་པོ་བྱས་བ་དང་། རིམ་བཤག་གི་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་བ་དང་། མི་གཞན་གྱིས་ང་ཆོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཐེར་འདོན་དང་ལས་དོན་ཐོག་དགོ་མཚན་ལུན་པའི་བསམ་འཆར་བཏོན་པར་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བསུ་བྱ་གི་ཡོད། སྐབས་དེར་ཕན་གྱིས་གྲུང་ལྷ་སར་གཞོན་པ་མེད་ལུས་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གྲུང་གྲུང་བོད་མྱོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་ང་ཆོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་དང་། དེ་བཞིན་

ལེགས་སྒྲུབ་ཀྱིས་འགོག་གི་བསམ་འཆར་སྤངས་པའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་བྱུང་། བོད་ཚྲོངས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ནམ་པ་ཚོས་ངས་སྤངས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་
མཐོང་ཆེན་གནང་སྟེ། དགའ་བསུའི་ནམ་པ་བཞུན་པ་མ་ཟད་བསམ་འཆར་འགའ་ཞིག་འཕུལ་དུ་དོན་འཁྲོལ་གནང་ཡོད་པ་རེད།
དཔེར་ན་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ལོར་ངས་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་གྲོལ་རིན་ཏན་ལ། མིག་སྔར་ལྷ་སའི་མང་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བཟའ་འབྲུའི་ལག་འཁྲུང་ཐོབ་
མེད་པ་དང་བཟའ་འབྲུ་མཐོ་སྤྱོད་འོས་འཚམས་མ་བྱུང་བ། སྤེད་གཞུང་ལ་སྒྲ་མང་ཚོང་ཁང་ལ་དང་སྤོང་སྤོང་སྤོང་འབྲུམ་དུ་མི་ཚོགས་ཚང་ཁ་ཤིག་ཤིག་
སྐྱག་ཡུན་རིང་སྟབས། མང་ཚོགས་ལ་དགའ་ངལ་ཡོད་པ་དང་སྟབས་བདེ་མེད་པས་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་སྤངས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་
ཅང་མ་འགོར་བར་དེ་དག་ཡོ་བསྐང་བྱས་སོང་། དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་འདི་ལྟར་བྱས་བ་ད་དུང་མི་ཉུང་ཞིག་ཡོད། བོད་ཚྲོངས་ལས་དོན་ནང་གི་
སྟོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ནམས་ཀྱང་གུང་བོད་ཚྲོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཤེས་བ་ཞིག་ཡིན་ཆོ། ཚབས་ཆེ་ཆུང་གང་ལྟར་ཡང་སྒོ་ཁྲིག་ཆེན་
པོའི་སྒོ་ནས་རང་སྟོན་རང་བཟོད་བྱེད་པའི་གུང་ཁན་ཉང་གི་ཁྱད་ཆོས་དང་། མཁས་མཛངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོན་བཟང་བོ་སྤྲུགས་མི་བྱེད་པ་དང་།
འགའ་ཤས་སྤངས་མི་བྱེད་པ། ཇི་མ་ཇི་བཞིན་གྱིས་དུས་ཐོག་ཏུ་ཁ་གསལ་བོའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དབྱང་ལ་སྟན་སེང་བྱས་ཡོད། དེ་ལས་ཀྱང་དབྱང་གིས་
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ཚྲོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་གི་རྒྱལ་ཁ་དང་བྱུང་འབྲས་གཟིགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡང་
ཤེས་རྟོགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ཉང་གུང་དབྱང་དང་མཐོ་གུའུ་ཞིས་ང་ཚོའི་བོད་ཚྲོངས་ལས་དོན་ནང་གི་ལེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་རྗེས། འཕུལ་དུ་བོད་
ཚྲོངས་སུ་བཅའ་སྤྱོད་གུང་དབྱང་གི་སྒྲ་ཚབ་ཀྱང་ཅིང་ལུང་དང་། ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་དབྱང་
ཅིང་རིན་གཉིས་ང་ཚོ་བོད་ཚྲོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་པར་ཆེད་དུ་བཏང་ཡོད། ཁོང་ནམ་གཉིས་
བོད་ཚྲོངས་སུ་འབྱོར་རྗེས་འཕུལ་དུ་གུང་དབྱང་གི་ལས་སྟོན་གཞིར་བཟུང་བོད་ཚྲོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་གི་སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ལ་ཡོ་བསྐང་
དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་ལས་ཀའི་ཐད་ཉན་མཚན་སྤེལ་མཐུད་གྱིས་འབད་བཅོན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དུས་ཚོད་ཐུང་ཐུང་པོར་བོད་
ཚྲོངས་ཀྱི་སྟོན་སྤྱོད་ལྷོ་བྱང་གི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དང་། གྲོང་དང་གྲོང་བརྒལ་ལམ། གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཐོན་པའི་སྟོན་ཆ་དང་
ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུང་འཕྲུལ་དུག་པོས་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པའི་སྟེ་རྒྱའི་བདེ་སྦྱིད་ཅ་དྲུགས་དང་། དགའ་རྟོག་འཕར་བཟོ། དག་དགའ་གཉན་
སྐྱག་ ཁེ་འཛོམས་བྱར་འདྲན་དང་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་ལ་གཞོད་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་གཞི་ཅིའི་ཐོག་བཀག་
འགོག་ཐུབ་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཡང་རྒྱས་ཅམ་ཡོ་བསྐང་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་ཚྲོངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་
བསམ་སློབ་ཐོག་སྐབས་ཤིག་རིང་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྟོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ནི་གཤམ་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་བྱས་བ་ཞིག་ལས་ཉང་གུང་དབྱང་
དང་བོད་ཚྲོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་བྱས་བ་ཞིག་མིན་པར་རིམ་བཞིན་ངོས་འཛིན་དང་ཡིད་ཆེས་བྱུང་བ་དང་། ངོས་འཛིན་དང་
ཡིད་ཆེས་འདི་རིགས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་འགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༠ལོའི་ཟླ་དགུ་བར། ཕན་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་ཆབས་ཆེན་གྱི་ཀྲང་གོ་གསར་བའི་རྒྱལ་ཁབ་བཙུགས་ནས་ལོ་ངོ་བར་གཅིག་འཁོར་བའི་རྟེན་
འབྲེལ་མཛད་སྒྲོལ་ཞུགས་ཤིང་། ཀྲང་དབྱང་གི་གཙོ་འཛིན་རྣམས་པ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལས་དོན་མཛད་བྲེལ་ཆེ་སྟབས། དུས་ཚིད་སྟོང་བ་དེ་བཟུང་ནས་
ང་དང་ཀྲང་ཀྲང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་དོན་ཕྱུ་ལེ་ཕྱུ་ཀྲང་ལི་ཤེ་ཏན་དང་། ཕྱུ་ཀྲང་གཞོན་པ་མང་སྤྱིན། ལི་ལུ་ཁྱུ།
ཀྲང་ཀྲང་བོད་ཕྱོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱུ་ཅི་གཞོན་པ་ཀོ་ཞི་ལན་སོགས་དང་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་སྡེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁིང་ཆེན་འགའ་
ཞིག་གི་གསར་བཞེ་གནས་གཞི་དང་། མངོས་ཕྱོངས་ཁུལ་ལ་བཞུ་སྒྲོལ་དང་འཆམས་འདྲི། སློབ་སྦྱོང་། ངལ་གསོ་བྱེད་པར་བྱིན། དུས་ཚིད་དེ་བེད་
སྟེད་ནས་ངས་རང་གིས་ཤེས་པའི་བོད་ཕྱོངས་ལས་དོན་ཁག་ནང་གི་སྒྲིལ་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་རྣམས་ངག་ཐོག་ནས་ཕྱུ་ཀྲང་ལེ་ཤེ་
ཏན་སོགས་ལ་གསལ་བོར་སྤྱོད་བ་དང་ཆབས་ཅིག་པན་ཚུན་ནང་ཁུལ་སྤྱོད་མོལ་དང་ལས་དོན་ཐད་སྒྲ་གསལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་བསམ་འཆར་
བཏོན་ནས་དགོས་ངེས་དང་དོན་སྟོང་ལྡན་པའི་སྤྱོད་མོལ་རིགས་ཐེངས་མང་ཁྱས་ཡོད།

དེའི་རྗེས་པེ་ཅིང་དུ་ལོག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་མ་བྱས་གོང་། ཆབས་ཆེན་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཀྲུ་ཞིས་གཙོས་པའི་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་
འཛིན་རྣམས་པས་ང་ལ་ཐུག་འཕྲད་ཐེངས་གཅིག་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་ཚུང་ལི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྲང་ཐུག་འཕྲད་ཐེངས་གཅིག་གནང་སོང་། མཇལ་
འཕྲད་ཁྱེད་རྒྱུ་ལམ་སྟོན་གནང་དོན། བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དུས་སྐབས་གཅིག་གི་ལས་དོན་ནང་བྱང་བའི་སྒྲིལ་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་སྒྲང་
ཚུང་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་ཐག་ཆོད་བོ་དང་མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས་ཞེས་དང་། མ་འོངས་བར་བོད་ཕྱོངས་ལྷ་ལག་
བསྟར་བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་དང་སྤེལ་རྒྱས། ལས་འགན། ཐབས་ཤེས་དང་གོ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ལམ་སྟོན་ཐེངས་མང་གནང་
ཞིང་། ཀྲང་ཀྲང་བོད་ཕྱོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལའང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་བད་དེ་མཐུན་པ་ཞིག་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། ལམ་སྟོན་འདི་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་ཁྱད་འཕགས་འགྲན་ཟླ་བལ་བའི་རྩ་བ་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིལ་ཆ་ནོར་
འཁྲུལ་སེལ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆབས་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་རྒྱ་ནི་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་དག་གིས་ཕན་གྱིས་ཏང་དང་མའོ་ཀྲུ་
ཞིར་ཡོད་ཆེས་དང་དགའ་ཞེན་དེ་སྤེལ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བ་མ་ཟད། སྒྲ་མར་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་གསར་བཞེ་ལས་དོན་ཐད་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་
ཡོངས་རྒྱུགས་འབྲུལ་རྒྱུའི་ཆོད་སེམས་ལའང་ཤུགས་སྒྲོན་ཐེབས་སོང་། དེའི་ཕྱིར་ཀྲང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་ཡོངས་རྒྱུགས་ལ་འཕལ་དུ་མོས་མཐུན་
བཅེ་བཀྲར་ཁྱས་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱས་རྗེས་ཀྲང་ཀྲང་བོད་ཕྱོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་
སེམས་ཐག་ཆོད་པོས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་སེང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དོན་ཐོག་གི་བསམ་འཆར་དང་དཀའ་
ངལ་འགའ་ཞིག་བཏོན་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་པེ་ཅིང་ནས་བོད་ཕྱོངས་སུ་ཕྱིར་ལོག་མཆམས། ཀྲང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་དེ་ཀྲང་ཀྲང་བོད་ཕྱོངས་ལས་
དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་སྟོན་སེང་ཁྱས་པ་དང་། བོད་ཕྱོངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་ཀྲང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་

ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་གནད་ཁག་ཆེད་དུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ལྷན་ཁང་གི་འགན་འཁུར་ལས་བྱེད་པ་སོགས་གལ་ཆེའི་མི་ལྷན་
ནམས་ལ་བརྒྱུད་བསྐྱགས་བྱས་བ་ཡིན།

དེའི་ཕྱིར་སྐབས་ཤིག་རིང་ལས་དོན་ནང་གི་སྐྱོན་ཆ་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་འཕྲོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་བའི་མི་ནམས་ཀྱི་སྐོར་མི་ཤོད་བའི་བླ་སྐབས་དེ་ཕྱི་
འཇགས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྐོར་བདེ་བག་ཐེབས་དང་ཚོལ་ཤུགས་འཕར་སྤོན་བདེ་དགའི་ཚོར་སྣང་གི་པད་མོ་ཁྲི་ཕྱག་མཛོན་པར་བཞད་ཅིང་། ༡༨་
དང་མའོ་ཀུའུ་ཞིའི་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་གྱི་ལམ་སྟོན་ནི་བོད་ཀྱི་དོན་དངོས་གནས་ཚུལ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་དང་ཡང་དག་པ་འབའ་ཞིག་
ཡིན་ལ། ང་ཚོའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གསར་བཅའི་ལས་དོན་དེ་འོད་ཟེར་འབྱུང་དུ་འཕྱོ་བའི་དུས་སྐབས་གསར་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁྲིད་སྟོན་བྱས་པ་མ་
ཟད། ལས་དོན་ལེགས་བསྐྱབ་ཀྱི་ཆ་བའི་འགན་ལེན་པ་སོགས་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཞིང་། ང་ཚོ་རྒྱ་བོད་འགན་ཁུར་ལས་བྱེད་པ་ནམས་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་གཅིག་གྱུར་བྱུང་སྟེ། བོད་ལྗོངས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་ངོ་ལོག་ཟེར་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་དང་། དམངས་གཙོ་བཙུན་སྐྱོར་སོགས་ཀྱི་ལས་
འགུལ་ནང་དང་དེ་བཞིན་ལས་དོན་ཁག་ནང་བྱུང་བའི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ལ་ནན་ཏན་གཏིང་ཟབ་གྱི་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ནས། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་
ཀྱི་སྐོན་སེམས་ཐག་བཅད་དེ་ཡོ་བསྐང་དང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་དང་། ལས་དོན་ལ་ལེགས་བཙས་དང་དག་ཐེར་སོགས་བྱས་པ་
རེད། ཀྱང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཐད། ང་ཚོ་རྒྱ་བོད་འགན་འཁུར་མི་ལྷན་ཀྱན་ལ་ཕྱར་གྱུ་མཉམ་འདེགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ཞིག་ཡོད།
དེའི་རྒྱུ་སྐྱེད་ཀྱང་དབྱང་གི་ལམ་སྟོན་ཁག་གྱང་གྱང་བོད་ལྗོངས་ལས་དོན་ཨུ་ལྷན་ལྷན་ཁང་གིས་གཙོ་འགན་འཁུར་རྒྱ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་
ལྗོངས་གྲ་སྒྲིག་ཨུ་ལྷན་ཁང་གིས་གཞུགས་འདེགས་བྱས་ཏེ་དེ་ལྷན་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྐྱོན་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྐང་དང་ཐག་གཅོད།
ལེགས་བཙས་དང་དག་ཐེར་སོགས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་གཤམ་དུ་ན་ནིང་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༡ལོར་དངོས་སུ་གང་ཞིག་བྱས་ཡོད་
པ་དང་སྐབས་འབྲས་གང་ཐོབ། གནད་དོན་གང་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐད་ལ་ཆ་དོན་རང་བཞིན་རགས་ཅམ་བཞོད་ན།

དང་པོ། རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་ཀྱི་སྒྲོམ།

ཏང་གི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་ཆ་དོན་ཐང་། དམག་དོན་ཐོག་རྩལ་དེག་དང་ཆབ་སྲིད་ཐོག་རྩལ་འགྲུག་མང་ཚོགས་སྤྱལ་སྤོང་སོགས་པན་རྩལ་ཁ་མ་བྲལ་བར་གསུམ་ཆ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་རྒྱུ་བཏོན་པ་དེ་ཐོན་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་སྐབས་དམག་དོན་ཐོག་རྩལ་དེག་ཕྱིར་རྒྱ་གཙོ་བྱས་པ་དེར་ན་ནིང་འབྲུར་བ་བཏང་སྟེ། པན་རྩལ་དོ་བསྟམས་པ་དང་། རྩལ་འབྲུས་སྒོ་ཆང་བའི་སྒོ་ནས་མི་དམངས་སྤྱལ་སྤོང་བྱས་སྐབས། མང་ཚོགས་ཁོད་ཀྱི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པའི་མང་གཞི་བསྟོགས་པ་དང་། རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ཕྱད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་རྩལ་འགྲུག་ཕྱིར་ཆེད། ཟིང་འབྲུག་པ་མགོ་འདོགས་ཁྱུ་མཁན་ལ་གཏེ་བོ་དང་ཕལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་པར་ཆང་མར་གཟབ་ནན་གྱིས་མིན་བཞི་སྤྱི་རྒྱུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད།

དེ་ཐོན་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་གཡུལ་འབྱེད་ནང་། བཟུང་དམག་ཁོད་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆའི་གཡོ་འོག་ཏུ་རྒྱུད་དེ་ཟིང་འབྲུག་ནང་ལ་ཁྱུགས་མཁན་དང་། བཙན་ཤེད་ཀྱིས་ཟིང་འབྲུག་ནང་རྒྱུད་མཁན་བཅས་རིགས་གཉིས་པའི་ཁོད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འོས་འཚམས་མིན་པའི་སྒོ་ནས་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པའི་ཁྲ་མོ་ནག་པོ་གཡོགས་པ་དང་། ཁྲིམས་ཆད་ནན་མོ་བཙད་ཡོད་མཁན་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་ཅམ་བྱས་པ་དང་། མི་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་རྒྱལ་ལ་གཞིགས་ནས་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་པོག་མཁན་ཁག་གཅིག་ལ་ཡོ་བསྐང་བྱས་ཡོད། ཕྱིར་སྐྱབས་འདི་འབྲུས་སྒོ་ཆང་མིན་དང་ཡོངས་ཁྱབ་ཡིན་མིན་གང་ཉར་ཡང་། ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ལས་དོན་ནང་པན་ཐོགས་མངོན་གསལ་དོད་བོ་བྱུང་ཡོད།

དཔེར་ན། བོད་རྫོངས་ནང་ཁྲལ་དུ་ལྷག་ལུས་ཀྱི་རོ་ལོག་ཟིང་འབྲུག་པའི་མི་གངས་ཉུང་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོ་ང་ཚོར་ཞེ་འཁོན་ཉ་ཅང་ཆེ་བ་དང་། ཟིང་འབྲུག་སྒོ་ཐག་ཆོད་བོ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལྷ་རྩལ་གྱིས་ངོ་རྒོལ་དང་། མི་ཉུང་བ་དང་དམིགས་འབེན་རྒྱུད་ལ་བརྩད་ཆོད་དཀའ་བ་དང་། སྤྱི་གནས་ངེས་གཏན་མེད་པར་ཉོབ་ཀྱིས་ཐོན་པ། ལྷག་པར་དུ་བཅིངས་འགྲོལ་དམག་དང་ཡུན་རིང་དམག་འབྲུག་བརྒྱབ་སྟེ་ཆོད་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དམག་དོན་ལ་ཡང་རྒྱས་ལོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་ཞིག་ནང་དམག་དོན་རྩལ་དེག་ཁོ་ནས་ཐག་གཅོད་ཕྱིར་རྒྱ་ལས་སྤྱོ་བོ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཚོས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་གསར་བརྗེ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ན་མདུན་ལམ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་རང་ཉིད་མང་ཚོགས་ནང་ཁེར་རྒྱུད་ཆགས་པ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ང་ཚོས་ཀྱང་རྩལ་འགྲུག་དང་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡངས་ཕྱིར་བཞིན་ཡོད། གནད་དོན་འདི་གཉིས་ཉ་གོ་རྗེས། ན་ནིང་གཞི་ནས་ཟིང་འབྲུག་གཏེ་བོ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ང་ཚོ་ལ་མགོ་འདོགས་ཁྱུས་ཡོད། དེ་ལས་འཐབ་རྩས་དང་འཐབ་ཚོད་བྱང་འབྲེལ་ཕྱིར་དགོས་བཀའ་ལྟར་སྟོན་བྱས་པ་མ་ཟད། དེ་མཚུངས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཕྱིར་སྐྱབས་འདི་ནི་ཐེར་ཆགས་རྒྱལ་བོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ར་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།

གཉིས་བ། དམངས་གཙོའི་བཅས་བསྐྱར་སྐྱོར།

༡ དམངས་གཙོའི་བཅས་བསྐྱར་ལས་འགུལ་ཁོད་ཟིང་འཁྱུག་ལ་ངོ་ཚྭ་ལྟེང་སྐབས། གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན། ལས་དོན་གྱི་ཞིབ་ཚགས་གཟུབ་ནས་སྔགས་འཁྱུག་སྒྲིམ་ཆོད་བ་དང་། དོན་དངོས་དང་དངོས་སྤྱད་བའི་གནས་ཚུལ་དང་ཁ་བྱལ་ཞིང་། དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་རང་སྤྱང་གང་དུན་གྱིས་ཟིང་འཁྱུག་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ། འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་དང་། རྒྱ་ཞོར་གཞུང་བཞེས་གཏོང་བ་སྔགས་གྱིས་མི་རྣམས་ཉང་སངས་བ་དང་ཉལ་ས་གྱི་ཡོད་ལ། བྱེད་སྤྱངས་འདིས་མི་མང་བོ་ཞིག་ལ་ཞེ་འཁོན་དང་ཡིད་ཆེས་སྒོ་ཕམ་བཅས་བྱུང་ཡོད། མི་ལེགས་པའི་ཆབས་ཆེད་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་དེ་དག་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ། འཛིན་ཞོར་གོར་བའི་མི་ཁག་ཅིག་སྒོད་གྲོལ་བཏང་བར་བརྟེན་མི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྒོད་གྲོལ་གཏོང་དགོས་བ་ཆོད་མ་དུང་སྒོད་གྲོལ་བཏང་མེད།

༢ ཞིང་ལས་དང་ཕྱགས་ལས། ས་མཚམས་ཐད། ཀྱང་གྱང་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྱང་དབྱང་གིས་མཚུབ་སྟོན་ལྷན་ཁྲུ་མེས་སྤྱི་ས་མཚམས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ཐད་གྱི་སྲིད་ཅུས་བྱེ་བྲག་དོན་ཚན་བཅུ་དང་། ཞིང་ལས་ཁུལ་དོན་ཚན་གྱི་ཤུ་ཙུག་ཕྱགས་ལས་ཁུལ་དོན་ཚན་སྤྱི་ཙུ་སྔགས་གཏན་འབེབས་བྱས་བ་མ་ཟད། ད་དུང་ཁྱབ་ཁོངས་སོ་སོའི་ནང་ལག་ལེན་མཐའ་འཁྱོལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅུང་། སྤྱི་བཏང་ཆོད་མ་ལག་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། སྲིད་ཅུས་བྱེ་བྲག་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་དམིགས་འབེན་རེ་རེ་ལ་ཕན་ནུས་འདོན་སྤེལ་གྱི་གཏན་སྤྱོད་ལ་རེ་ཡོད་ལྟུང་། ཆེ་ཆུང་ལ་མ་སྟོས་བར་ཕན་ནུས་དེས་ཅན་ཞིག་ཐོབ་ཡོད་པ་སྟེ། བྱི་རྒྱལ་དུ་བོས་བྱོལ་བྱིན་པའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱིར་ལོག་པ་དང་། བོས་བྱོལ་འགོ་མཁན་རྗེ་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད། བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གྱི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་གོང་དང་གོང་བརྒལ་ལམ་གོང་ཁྱེར་གྱི་རིམ་བུ་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཆེ་བ་སྒོ་བག་ཕེབས་པ་དང་། ང་དགའ་ཁྱོད་སྤྱོད་ངང་ཉུར་བཅོན་གྱིས་ཞིང་འབྲོག་ལས་གཙོ་བྱས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ངལ་ཚོལ་ནང་ཁྱེད་ལོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མི་དམངས་གྱིས་མཐོ་ཀྱུ་ཞི་པེ་ཅིང་དུ་བཞུགས་ཡོད་ཅུང་། ང་ཚོའི་བོད་མིའི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་སེམས་ནང་ག་རེ་དུན་གྱི་ཡོད་མེད་ཤེས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་ཤིག་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྱུལ་དེ་ཆོ་ཕལ་ཆེར་མང་ཆེ་བ་འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་བྱས་པ་རེད། ད་ལོ་འདི་ཚོར་ཡོ་བསྐང་དང་ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅས་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས། ཉང་དང་མཐོ་ཀྱུ་ཞི་ནི་ང་ཚོའི་མི་དམངས་སྤྱི་བསྐྱལ་ལས་སྤྱོད་མཁན་དང་ང་ཚོ་ལ་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་པ་དང་། དངོས་ནས་དྲང་ཞིང་བྱམས་བརྟེན་ཕན་པའི་ཕ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་གྱི་ཡོད།

འདི་དག་ལས་ཉང་དང་མཐོ་ཀྱུ་ཞི་ཡི་བཀའ་དྲིན་སྤྱོད་དབྱས་སྤྱོད་བཅངས་ཡོད་པ་དང་དགའ་ཞེན་ཅུ་མཐུད་དུ་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མངོན། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པ་དང་ཉུར་བཅོན་ཅན་གྱི་ནང་ཉང་གི་སྲིད་ཅུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་དང་རྒྱལ་འགལ་བྱས་ཏེ་བྱིམས་འགལ་ལྷགས་འགལ་དང་། མང་ཚོགས་དང་ཡ་བྲལ་གྱིས་མང་ཚོགས་ནས་འཁོན་འཛིན་སྤྱེ་ཡུལ་གྱི་མི་འགའ་ཤས་ལ་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ཐག་གཅོད་དང་། གཞི་རིམ་སྲིད་དབང་གི་ཙུ་འཇུགས་ལེགས་བཅས་དག་ཐེར་བྱས་ཏེ། ཉང་དང་སྲིད་གཞུང་ནི་མི་དམངས་ལ་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཟད་མི་དམངས་ལ་འགན་འཁུར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཚན་ཡོད། དེའི་བྱིར་མི་དམངས་མང་

ཚོགས་ནང་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་གཏོང་ཟབ་པའི་ཤུགས་རྒྱུན་ལེགས་པོ་དང་སྟན་གཤམ་ལྡན་ཡོད། འདིས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དགའ་ཞེན་བྱེད་པར་ཕན་ཉུས་ཏུ་ཅང་མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཐོབ་ཡོད།

ས་མཚམས་དང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྲིད་ཅུས་བྱེད་བྱུང་བ་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལྔ་ལྔ་ལྔ་དང་ཞོར་འཁུལ་ཡོ་བསྐང་དང་། ཐག་གཅོད། ལེགས་བཅས། དག་ཐེར་བཅས་ལ་གཞི་རྒྱུ་ཐོག་ནས་བཤད་ན་འཕྲས་སྒྲིལ་ཆེ་ཆང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེ་མཚུངས་སྤྱི་ཏང་ནང་ཁུལ་གྱི་རིམ་བཞི་ལས་བྱེད་ནང་དུ་ཀུན་སྡོད་དག་ཐེར་དང་། ལས་དོན་བརྟག་དཔྱད། ལས་བྱེད་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་ཚོས་ལས་ལྷན་པའི་སྒྲིལ་སྤྱོད་ལ་ཆེད་ལྔ་ལྔ་ལྔ་ལས་དོན་ལུགས་ལུ་དང་དགོས་མཁོ། དགོ་མཚན་དང་། དེ་བཞིན་ལས་དོན་ལག་གི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། སྲིད་ཅུས་བྱེད་ཐབས་དང་གོ་རིམ་ཐད་ཏང་གི་མཚུབ་སྟོན་དང་མཐོ་ཙུང་གི་དགོངས་པ་རྒྱུ་ལོན་དང་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ཐུན་མོང་ལ་ཁེ་ཕན་བསྐྱེད་པའི་ཉུས་ཤུགས་དང་། བདེན་དོན་གྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ཤིང་གཅོད་པ་དང་ཁ་ཞེག་ཉེས་མེད། དེ་བཞིན་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་གྱི་གསར་བཞེ་ལས་བྱེད་པའི་ཀུན་སྡོད་ཡག་པོ་དེ་དང་ཆེད་ལས་བྱེད་ནང་ཡར་རྒྱས་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། རིམ་བཞི་ལས་དོན་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པའི་དབྱེད་ལྷན་སྤྱོད་ལ་མཐོར་ལོད་ཡོད། ལས་བྱེད་ཁྲོད་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་རྒྱུན་དང་ཞོར་འཁུལ་ཤེས་རྟོགས་མ་བྱུང་བར། ཞོར་འཁུལ་དང་རྒྱུན་ཆ་ཁ་ཤས་འགྲིག་པ་དང་འགན་ཁུར་གྲུབ་པ་དང་། གསར་བཞེད་ལས་དོན་ལ་ལེགས་སྒྲིལ་ཕུལ་ཡོད་སྟེ་ཕ་སྐོས་པ་སྐོས་པ་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱོད་ཤུགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་ཆེ་ཆང་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱུན་དང་ཞོར་འཁུལ་ཡོ་བསྐང་དང་གཏན་འགོག་གི་རེ་འདོད་བྱུང་ཞིང་། མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་ནང་རྒྱུན་དང་ཞོར་འཁུལ་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་བའམ་མེ་ཉུང་དང་། ཡང་ན་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ལམ་སེང་མཐོང་སྟེ་ཡོ་བསྐང་ལེགས་བཅས་ལ་ཆ་རྒྱུན་གསར་བཏོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་ཡོད་པ་རེད།

༡ གལ་རིམ་དབྱེད་འབྱེད་ཐད། དུས་སྐབས་ཤིག་གི་ནང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་དབྱེད་འབྱེད་བྱས་པའི་མི་ཁག་ཅིག་ལ་ཡོ་བསྐང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེར་མཐུད་དེ་དབུལ་སྤོངས་ཀྱི་ཞིང་བན་དང་བན་གཡོག་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཞིང་བན་ཕྱག་པོ་ཐེ་བའི་ཞིང་བན་འབྲིང་རིམ་སྐོས་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་ཐབས་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཚང་མར་མཐུན་སྒྲིལ་དང་། དག་པོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་གཏོང་བའི་གལ་རིམ་ལམ་སྤྱོད་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་འང་གང་འཚམས་ཡོ་བསྐང་ལེགས་བཅས་དང་། ཞིང་བན་འབྲིང་ཕྱག་སྐོས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ཕུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཐོན་ཡོད། ད་དུང་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་ཞིང་བན་འབྲིང་ཕྱག་སྐོས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱ་ཕུལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལས་དོན་འཕྲས་སྒྲིལ་ཆེད་མིན་ལ་མ་བཟླས་བར་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་མགོ་ཚུགས་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་ཐོན་ཡོད། ད་དུང་དམངས་གཙོ་བཅས་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་ཤིག་རིང་ཞིང་བན་འབྲིང་ཕྱག་གི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱ་ཆ་དང་། རྒྱ་ཞོར་གཞན་དག་བགོས་འབྲེར་སྐོས་མི་འོས་བྱས་རིགས་རྒྱུན་གསལ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཆོད་དོན་ལྟར་འགའ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད། འདིས་མི་མང་པོ་ཞིག་དང་ཆེད་སྤྱོད་ལ་ཆུར་འཁུག་དང་དག་པོ་ལ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་པར་ཕན་ཉུས་ཅེས་ཞིག་ཐོབ་ཡོད།

༢ མང་ཚོགས་སྒྲིལ་སྒྲོང་ཐད་ལ། དེ་ལྟའི་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བསྐྱར་ན་མིང་དོན་མཚུངས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཆེད་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གོ་རྟོགས་དང་། དག་དང་རང་སྤྱོད་པར་གྱི་དབྱེད་མཚམས། གལ་རིམ་དོས་འཛིན་དང་གསར་བཞེད་སྤྱོད་སྐོས་པ་བཅས་མཐོ་ལྔ་སོང་ཡོད་པ་དང་། འཐབ་ཚྭ་ཐད་ལ་རང་སྤྱོད་གང་དུན་གྱིས་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཕྲུལ་དག་པོ་དེ་རྒྱུར་བཏང་ཐོག་ཞི་འཇགས་སུ་སོང་ཡོད། ལྷོ་ཚོགས་

འདུ་ཞི་དུལ་ངག་འཇམ་གྱིས་མི་ནྟམས་ཅུང་སྒོ་བག་པབ་པོའི་ངང་སྒོ་བ་སྦྱང་བྱེད་བྱུབ་པ་དང་། དེ་ལྟ་འཐབ་ཚོད་བྱེད་ནོར་གོར་བའི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་
ཁ་ཤས་ལ་འཐབ་ནོར་གོར་ཡོད་པ་གསལ་བཤད་དང་སེམས་གསོ་བྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་སྦྲར་གསོ་དང་། མི་འདོད་པ་སེལ་བྱུབ་ཡོད་པ་
དེས་བསམ་སྒྲིའི་ལས་དོན་ལ་ཕན་ཅུས་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ། བེད་འབྲོག་སོགས་ཐོན་སྐྱེད་སོགས་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ།

ཀྲང་དབྱང་གིས་བོད་ཕྱོད་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཆེད་སོགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མང་པོར་གཞིགས་ཏེ། ༡༩༧༧ལོ་ནས་བཟུང་ལོ་ལྔའི་ནང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱར་བཀོད་མི་བྱེད་ཅིང་། བེད་ལས་ཐོན་སྐྱེད་མཉམ་ལས་ཁང་མི་འཛུགས་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱང་ཉེ་དེ་བས་ཀྲང་མི་འཛུགས་པར། སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་བསྐྱུས་ཀྱིས་དམངས་གཙོའི་གསར་བཞེ་གཏོང་བའི་མཐའ་འཁྱེད་ཀྱི་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དང་། དལ་ཚོལ་མི་དམངས་ཀྱི་སྐར་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་སྤྲོད་དང་། བེད་འབྲོག་ཁེར་གཏོར་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་བཏང་སྟེ། ཡར་ལངས་ཐོབ་པའི་དལ་ཚོལ་མི་དམངས་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱིས་ཁོང་ཚོར་དགེ་མཚན་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཤེས་བར་བྱས་ནས། ཁོང་ཚོའི་ཏུར་བཙོན་བསམ་སྒྲུབ་འདེད་ཀྱིས་བོད་ཕྱོད་སྤྱི་བེད་འབྲོག་ལས་གཙོས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས་ཐོག་ཕན་ལུས་འདོན་སྤེལ་གྱི་མཛུབ་སྟོན་འོག་བོད་ཕྱོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གོང་གསལ་གྱི་ས་མཚམས་དང་། བེད་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་དུས་བྱེ་བྲག་པ་ཁག་གསུམ་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཀྲང་གྲང་བོད་ཕྱོད་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐད་ཀའི་འགོ་ཁྲིད་འོག་རིམ་བཞི་ཉང་ལྷ་དང་། སྤྱི་གཞུང་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ལས་དོན་སོགས་ལ་དོ་སྣང་དང་དམ་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། པན་ལུས་ལུས་པའི་བྱེད་ཐབས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཤུགས་སྤོར་དང་། ཐོན་སྐྱེད་གོང་འཕེལ་ལ་མི་འཚམས་པའི་ཕན་མེད་གཞོན་འགྲུར་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་གང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཡོ་བསལ་དང་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད། ༡༩༧༧ལོའི་བེད་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལས་དོན་ནི་༡༩༥༥ལོ་དང་༡༩༥༧ལོ་ལས་ལེགས་པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོ་རྒྱུད་དག་ཐེར་བྱས་རྗེས་རང་མོས་གཉིས་ཕན་གྱི་ཅ་དོན་སོགས་ཅུང་འབྱས་སྒྲོ་ཚང་ཅམ་ཡོད་སྟབས། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོ་རྒྱུད་གིས་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས་ཐོག་ཕན་ལུས་པའི་ཅན་ཞིག་བཏོན་ཡོད།

༢ གོང་ཁྲུང་ནང་གི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་དང་ཚོང་ལས་ཁྲོད་བྱུང་བའི་སྤྱོད་དང་ནོར་འཁུལ་ལ་གང་འཚམས་གྱི་ཡོ་བསལ་བྱས་བ་དང་། ཅུང་ཡང་དག་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་ལག་ཤེས་བཟོ་བ་དང་ཚོང་བའི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་དང་། ཁོ་ཚོའི་ཏུར་བཙོན་རང་བཞིན་འདོན་སྤེལ་བྱས་ཤིང་། བོད་ཕྱོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་འཛུགས་བསྐྱར་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བའི་བདེ་འཇགས་ཐོག་ལ་དགེ་མཚན་ལུས་པའི་ལུགས་པའི་ཅན་ཞིག་ལུས་ཡོད་པས། གོང་ཁྲུང་གྱི་ནུས་པ་ཡང་འཁུག་ཆ་དོད་པོ་ཆགས་ཡོད། མགོ་བདེ་སྐྱེས་ཚང་མའི་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་འབྱུང་མི་འོས་པའི་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱང་མང་དུ་སོང་ཡོད་ཅིང་། འོས་འཚམས་ཀྱིས་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཡོད།

༣ མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ཐད། བེད་ལས་ཁུལ་དུ་རྒྱལ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་བསྐྱེད་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་འཆར་ལོའི་ཐོན་ཚད་ལྡར་བསྐྱུས་ན། ཕྱོད་པོ་ལོངས་ཀྱི་སྤྱིའི་ཐོན་ཚད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་བདུན་ལས་མི་བརྒྱལ། གཞུང་འབྲུ་འཇལ་མཁན་ཡང་བེད་ལས་ཐེམ་དུང་སྤྱིའི་བརྒྱ་ཆའི་བྱ་ལས་མི་བརྒྱལ་བ་དང་། རང་བྱུང་གཞོན་སྤྱོད་སོག་མཁན་ཡོད་ཚད་གཏན་འབེབས་ལྡར་བའི་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཆག་ཡང་ཅ་ཆག་གཏོང་བྱེད་དང་། ས་ཞིང་གསར་སྤེལ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། ལུས་བཟོས་ལུས་བདག་དང་། ལོ་ལྔའི་རིང་གཞུང་འབྲུ་འཇལ་མི་དགོས་པའི་སྤྱི་དུས་ལག་བསྐྱར་བྱས། འབྲུ་ལྷག་ཉ་སྤྱོད་ཐད། རྒྱལ་གཅིས་གཞུང་འབྲུ་དང་། ས་བོན། ལོ་གཅིག་གི་ཚད་ལྡན་བའི་འབྲུ་དང་གཟན་ཆས་ལྷན་རྒྱུ་དེས་ཀྱི་འཕྲོས་ལུས་འབྲུ་ལྷག་གི་བརྒྱ་ཆ་

ཨ་བཙུ་ལས་མི་བཞུལ་བ་དང་། ཉེ་སྤྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷན་འབྲེལ་ཆོད་མ་རང་འདོད་ལྟར་ཉར་འཛིག་དང་ཉེ་འཛོམས་། ཅ་དངོས་གཞན་དང་བརྗེ་ཆོད་
བྱས་ཆོག་འདི་དག་ཆོད་མ་རྒྱང་གྲུང་བོད་ཕྱོད་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚུས་བྱེ་བྲག་པ་དོན་ཚན་ཉི་ཤུ་ཅ་དྲུག་
ནང་གཏན་འབེབས་གསལ་བོ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བས་ལག་ལེན་འབྲིག་ཅིང་བྱས་འདུག ད་ལྟ་མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བར་འབྲུ་
ལྷན་ཁུང་ཅིང་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་༡༩༩༡ལོར་བོད་ཕྱོད་ས་སྤྱི་ལོ་ལེགས་བྱུང་ཡོད། འདི་དག་གི་ཉར་ལེན་ལས་ཞིང་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་གཞི་རྒྱུ་
གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་རེད། ན་ནིང་རང་མས་རྒྱལ་ནང་ཁུལ་དུ་ཡོད་སྐབས་བོད་ཕྱོད་ས་ནང་གནས་ཚུལ་འབྱོར་བ་ལ་བལྟས་ན། ས་གནས་འགའ་
ཤས་ནང་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཁ་ཤས་སྤྱི་ཚུས་ལྟར་ལག་ལེན་བཟུང་མེད་སྤྱི་ཚུས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ངས་བལྟས་ན་རྒྱ་དྲུག་གི་གནས་ཚུལ་ཡོད་སྤྱི་
ཁྱིམ་རེད།

འབྲོག་ལས་ཐད་ལ། རྒྱང་གྲུང་བོད་ཕྱོད་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཕྱགས་ལས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚུས་བྱེ་བྲག་པ་དོན་ཚན་ལྷན་ལྷན་གཏན་
འབེབས་བྱས་ཏེ། དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཁས་ལེན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱང་མང་དོན་གཉིས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་པན་སྤྱི་ཚུས་ལག་ལེན་བྱས་
ཡོད་པ་དང་། ཕྱགས་བདག་དང་ཕྱགས་རྒྱུ་ཕྱགས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱགས་ཐོག་བདག་སྤྱོད་དང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་བས། ཕྱགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་
མའི་ཆར་བརྟེན་མྱོང་བྱུང་སྟེ། རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ནུས་པ་ཐོན་ཡོད།

འབྲོག་པའི་ཐད་ལ། ན་ནིང་ཕྱགས་ལས་ཀྱི་ཁུལ་དངོས་སུ་བཟུ་ལེན་བྱས་མེད་པ་དང་། དེའི་ཁར་ཞིང་འབྲོག་རང་མོས་ལྟར་བརྗེ་ཆོད་བརྒྱབ་སྟེ།
དཔལ་འབྱོར་འཁུག་ཆ་དོད་དུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་ཡག་པོ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ན་ནིང་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྒྱས་རང་མོས་བརྗེ་ཆོད་རྒྱག་པའི་སྤོམ་
རྒྱན་གྱི་ཉེ་ཆོད་གོམས་སྤོམ་སྤྱི་ཚུས་ཀྱི་ཞིང་འབྲོག་དང་གོང་ཁྲུང་པན་ཚུན་གྱི་དགོས་མཁོ་སྤོང་ཐུབ་ཡོད། དོ་སྤོམས་དང་དག་ཐེར་གང་
འཚམས་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཁྱིམ་གྱིས། ཞིང་འབྲོག་དང་གོང་ཁྲུང་གི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཛོ་བ་བརྟེན་མྱོང་དང་ལེགས་བཅས་ལ་དགེ་མཚན་ལྡན་
པའི་རྒྱས་བཅས་ཅན་ཞིག་ཐོན་ཡོད། གོང་ཁྲུང་སྤྱོད་དམངས་ཀྱི་ཟ་འབྲུ་དང་སྤྱི་ཚུས་རིགས་ལ་སྤྱི་ཚུས་གཞི་གསུངས་ཆད་གཏན་འཁེལ་བྱས་པའི་
ཆད་གཞི་ལྟར་མཁོ་འདོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་མི་གངས་ཅས་ཅན་ཞིག་གོང་ཁྲུང་ནང་ལ་ཡོང་སྟེ་བཟུང་བཅའ་
དངོས་རིགས་འཛོམས་གི་ཡོད། འདི་དག་གིས་གོང་ཁྲུང་ནང་འཛོ་བའི་ཕྱགས་ལ་དངངས་འཚུབ་སྤྱུག་བརྗེད་དང་། རྩོ་གོས་ལ་སེམས་ཁུལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་དེ་གཞི་རྒྱུ་ཐོན་པས་སེམས་བྱུང་ཡོད། གང་ལྟར་ད་ལྟ་བོད་ཕྱོད་ས་ཀྱི་རྩོད་སྤྱོད་རྩོ་བྱང་གི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལམ་གོང་བརྒལ་དང་།
གོང་ཁྲུང་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བའི་འཛོ་བ་འོས་འཚམས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཡོད་པས། འཛོ་བ་བརྟེན་མྱོང་དང་ལེགས་ཕྱགས་སུ་
འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། མི་རྒྱུས་སྒོ་བདེ་བག་ཕེབས་དང་། དགའ་དགའ་སྤོ་སྤོ། རྩོ་གོས་ཡོད་ཆོམ། ཐོན་སྐྱེད་འབད་བཅོན། གསར་བརྗེ་ལྷོ་
སེམས་དང་གལ་རིམ་གྱི་གོ་རྟོགས་མཐོ་ཕྱིན་པ་སོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་ལྷན་དང་ལས་དོན་ལ་ཕན་བཞེན་
ཡོད།

བཞི་བ། འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྐོར།

ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ཏང་གིས་བོད་མྱེད་ས་བཙན་ཤོད་ཀྱིས་གཅིག་གྱུར་མཐོང་རིམ་མི་ལྟ་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་མཐུན་སྦྲེལ་དང་།
ཐུགས་ཁུར་དང་ཉམ་སྦྲེལ་། སློབ་གསོ། བརྒྱུར་བཀོད་དང་མཉམ་འབྲེལ་བཙན་ཀྱུན་འབྱོར་ལ་དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ། མི་རིང་མང་ཚུལ་ཞིག་ཏང་གི་མཐའ་སྐོར་དུ་མཐུན་སྦྲེལ་དང་འགྲུག་ཐབས་ཀྱིས། ང་ཚོའི་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གྱུར་ས་བཟོན་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་།
དག་པོ་ཁེར་རྒྱུ་དུ་ཕུད་དེ་གི་ལམ་ལ་བརྟུལ་ནས། མི་མང་ཆེ་བ་སློབ་དེ་བྱལ་ལེབས་དང་། སེམས་ཤུགས་ལྡན་འཕེལ། ངར་ཤུགས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་
དམངས་གཙོ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཆེན་ཐོག་སློབ་དཔྱད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དུ་བརྟུན་ཀྱི་ཡིན་ཡང་། དམངས་
གཙོ་བཙུན་བརྒྱུར་ཁྲོད་ལས་བྱེད་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བཙོན་པའི་རྒྱུ་འབྱུངས་ནི་མཐོ་འབྱོར་རིམ་གྱི་གྲོགས་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་འགྲུག་བྱ་ཡུལ་མི་ཉུང་བ་
ཞིག་ལ་གདོང་ཐུག་གི་འཐབ་ཚུང་དང་། ལྷག་པར་དུ་མངའ་བདག་མངའ་ཚབ་དང་དེ་དག་གི་ནང་མི་ཚོར་སྤངས་འཛིན་དམ་དྲག་བྱས་ཏེ།
ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་དང་གཏན་ནས་འབྲེལ་ཐུག་མི་ཚོགས་པར་ཁོང་ཚོ་མི་གྲལ་ནས་ཕུད་སྟབས། དཀའ་ངལ་དང་། འཛིགས་སྤངས་སེམས་འཚབ་
སྦྱོར་བཅུག་པ་ལས། སྤངས་སྦྱོར་དང་། མཐུན་སྦྲེལ། རྒྱུར་འགྲུག་སྐྱེས་ལེགས་པོ་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་མི་ནུམས་ཏ་ལས་ཉོན་ཐོར་དང་། སློབ་མ་ཡིད་
ཆད། ཉེ་མ་གང་འབྱོལ་དང་མི་འདོད་པའི་བསམ་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། དོན་དངོས་སུ་མི་དེ་ཚོ་རྒྱུར་འགྲུག་དང་བརྒྱུར་བཀོད་ལེགས་པོ་བྱེད་དཀའ་བ་
དང་། ང་ཚོའི་འཐབ་ཕྱགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་མི་འོས་བ་དང་མི་ལེགས་པ། མི་འཚམས་པའི་རིགས་དེ་དག་བཙོན་བཟོས་བཟེད།
ན་ནིང་གྲུང་གྲུང་བོད་མྱེད་ས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཐུགས་ཁུར་ཟབ་བཞེས་འོག དེ་སྤེལ་སྐབས་ཤིག་རིང་རྩལ་རྟེན་པའི་མཐོ་རིམ་
གྲོགས་པོ་གཙོ་བོ་ཁག་ཅིག་ལ་ཚད་གཞི་འདྲ་མིན་ཅི་ལྟར་ཡང་། ཚང་མར་སེམས་གསོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་སྤོང་ཆད་ཆབ་སྲིད་དང་འཚོ་
བའི་ཐོག་གོ་སྐྱིད་བྱས་མེད་པའི་མཐོ་རིམ་གྲོགས་པོ་མང་ཆེ་བ་ལ་ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་རྒྱུ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞིགས་ནས་གོ་སྐྱིད་འོས་
འཚམས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་མཐུན་ལམ་སྤྲད་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་མི་ཚོགས་པའི་བཀག་རྒྱ་ལྷག་ཏུ་
བཏང་ཡོད། དེར་བརྟེན། མཐོ་རིམ་གྲོགས་པོ་མང་ཆེ་བ་ཉེ་ཆར་གཞི་ནས་མི་གྲལ་དུ་ཚུད་དེ། རེ་ཞིག་སློབ་མ་བྱུང་བའི་བསམ་ཚུལ་སྐྱེས་རིམ་
བཞིན་སེལ་ཐབས་ཡོད་ཅིང་། སློབ་དེའི་ངང་ཏང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། ཏུར་བཙོན་གྱི་རང་ཉིད་བརྒྱུར་བཀོད་སྐྱེས་ལེགས་པའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་
ཕྱགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་འདི་རིགས་རིམ་བཞིན་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་ཡོད། དེ་མཚུངས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་
འབྱོར་རིམ་མི་སྣ་སྟེ། མངའ་བདག་དང་མངའ་ཚབ་གྲུང་མི་དམངས་ལ་འབྲེལ་གཏུག་ཚོགས་པ་བྱས་ཡོད། མདོར་ན་ཕྱགས་སོ་སོས་གནས་ཚུལ་
རྒྱུང་ཚུལ་རྩི་བཟང་དུ་སོང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ཅ་བའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ད་དུང་སྤྱི་མཐུད་དུ་བྱེད་
སྤངས་མི་འདྲ་བའས། ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་སློབ་དཔྱད་རྩལ་རྟེན་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་གི་ཡོད་པས། ཁོ་ཚོར་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཡོད་དགོས་པའི་
མཐུན་ལམ་མེད་པ་དང་། འཚོ་བ་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཐོག་ད་དུང་དཀའ་ངལ་ཡོད་པས་ཉམ་ཐག་ལ་ང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ད་དུང་མདོན་
གསལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་མེད།

ལྷ་བཀྲ་འཕྲུལ་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་སྒྲོལ།

དེ་ལྟེན་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་རིང་ལ་དམངས་གཙོ་གཅིག་སྤྱད་ལམ་ལུགས་ལག་ལེན་བྱེད་སྐབས། རྒྱ་གསལ་ཡོངས་དང་རྒྱ་ཁབ་མིན་པ། འབྲས་སྒོ་མི་
ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ནས་བཟུང་ཀྱང་ཀྱང་བོད་རྒྱལ་ལས་དོན་ལྷན་ལྷན་ཁང་གིས་དུར་བཙོན་ཆེན་བོད་སྒོ་ནས་ཡོ་
བསྐང་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་མཐུན་དུ་ཡོ་བསྐང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་རྒྱལ་གྱི་ཁ་དཔེར། ཐེངས་ཤིག་སྤྱལ་གྱིས་སོ་བརྒྱབ་
ན། རྒྱལ་སྤྱི་ཐག་ཁྲ་མཐོང་ཡང་འཛིགས་ཞེས་པ་ལྟར། དམངས་གཙོའི་འཛོལ་མགྱོགས་སྤྱར་ངང་བག་ཡངས་འཁྲུག་པོ་ཡོང་རྒྱ་ཅུང་ཁག་པོ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཐོན་མ་ལས་ཅུང་ཙམ་རེ་ཡག་ཏུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། མིང་གཞུང་གི་གཅིག་སྤྱད་ཀྱང་ཅུང་ལེགས་ཤིག་སྤྱུར་ཡོད།

དུག་པ། མིང་དབང་སྒྲེར་འཛིན་སྒྲོར།

སྐབས་ཤིག་རིང་མི་འཇུ་བཟུང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་སྐབས། ཉང་གི་ཡང་དག་པའི་མིང་ཇུས་ལག་བསྟར་ཡག་པོ་བྱས་མེད་སྐབས། འཇུ་བཟུང་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཉེས་མེད་དམ་ཡང་ན་ཉེས་བ་ཆུང་བའི་མི་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཉེས་ཅན་ལ་དོ་དམ་ཆ་བ་ནས་འཇུས་ཆང་མ་བྱུང་བས་སྒྲིག་ཁྲིམས་པོག་མི་དགོས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་རྒྱེན་ལམ་དུ་བཏང་ཡོད། དེ་བས་ངན་བ་ཆ་མེད་དང་། བཟང་པོ་སྤངས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་འབྱེད་མ་ཐུབ་པར། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་མི་དགའ་དང་། སྒྲོ་པས་འཛིགས་སྒྲིག་གི་ཚོམ་དང་། མི་འདོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་དང་ལས་དོན་གཉིས་ཀར་གཞོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འདིའི་ཐད་ན་ནིང་ཕྱན་གྱིས་གྲུང་གྲུང་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བསམ་འཆར་བཏོན་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། གྲོགས་པོ་གཞན་དག་ཚོས་གྲང་ཉ་ལམ་བསམ་འཆར་དེ་འདྲ་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། གྲུང་གྲུང་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་རང་ནས་གྲང་ཆེ་ཕྱགས་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ། གང་མགྱོགས་སུ་བཅོན་དུ་བཅུག་པའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཞིབ་འབྱེད་དང་། སྤང་བདེན་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་ནས་བཅོན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་སྤྱོད་གྲོལ་བཏང་སྟེ་ཁོང་ཚོ་ངལ་རྩལ་ལྷགས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་དང་། ལྷག་འཕྲོའི་བཅོན་པ་ཚོར་ཡང་དོ་དམ་ཡག་པོ་དང་། གང་མགྱོགས་སུ་དེ་ཕྱི་དུས་མིན་འཆི་རྒྱུ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བསྐྱར་དགོས། དེའི་ཕྱིར་འཇུ་བཟུང་བྱེད་ཆང་མང་དྲགས་པའི་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ལ་འཇུ་བཟུང་མཚམས་འཛིག་དགོས་པའི་བདེ་ཐོ་བཏང་ཡོད་པ་དང་། སྒོན་ཆད་གཞི་རིམ་གྱིས་ཐད་ཀར་མི་འཇུ་བཟུང་བྱེད་ཚོག་པའི་དབང་ཆ་མེད་པར་བཅོས་ཤིང་། རྒྱུ་སུ་མི་འཇུ་བཟུང་བྱེད་སྐབས་ངས་པར་དུ་གོང་རིམ་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོབ་དགོས་པ་མ་ཟད། ད་དུང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཅུག་གོང་རིམ་ལ་སྟན་ལྷ་འབྲུལ་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། དེ་མཚུངས་སུ་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཕྱེ་ཚན་སྐོས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ལ་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏོད་བཏང་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དེ་དག་གྱིར་བཏང་ལས་ཀ་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་དུ་ཐོག་མར་འཇུ་བཟུང་བྱེད་སྐབས་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་ལེགས་པོ་མ་བྱས་པར། ཉ་རེ་ཉ་རེ་བྱས་ཏེ་བཅོན་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་ཁུངས་སྤྱོད་ཀྱི་ནག་ཉེས་གང་ཡོད་མེད་བཤད་མི་ཤེས་བ་དང་། བཅོན་པའི་མི་གངས་གྲང་ཉ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པས། དུས་སྐབས་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་གཏིང་ཟབ་པའི་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བཅོན་དུ་བཅུག་པའི་ཉེས་ཅན་ལ་ཞིབ་འབྱེད་དང་། སྤྱོད་གྲོལ། དོ་དམ་ལེགས་བཅོས་སྐོས་མགྱོགས་སྤྱར་དང་ཉག་ཉག་ཅིག་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དུ་ཅི་ནམ་པ་ཚོས་ལས་དོན་དེར་ཐུགས་ཁུར་བྱས་ཏེ་འོག་རིམ་ནས་གྲང་ཉར་བཅོན་ངང་བསྐྱབས་ཡོད་སྐབས།

༡༩༩༡ལོའི་ལོ་སྤངས་ནས་བཟུང་། སྐབས་ཤིག་རང་དོན་མེད་རྒྱེན་ལམ་དུ་བཏང་འཕྲོས་ཀྱི་བཅོན་པ་སྤྱོད་གྲོལ་གཏིང་བའི་ལས་འགོ་བཅུགས་ཡོད་པ་རེད། ན་ནིང་གྱི་ཟླ་༡༧ལོར་བོད་རྒྱུངས་ལས་དོན་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཕྱེ་ཚན་གྱི་ཕྱུ་གྲང་གཞན་པ་གྱི་ཅེ་མིན་གྱིས་ང་ཚོ་གྲྲིག་ལྷ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གྱི་གྲུ་རིན་བཟོས་གཞན་གཉིས་ལ་བཅོན་བཅུག་ཉེས་ཅན་པའི་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་ཤིག་ཆེད་དུ་སྟན་ལེང་ལྷ་མོང་། ཁོང་གིས་མ་འོངས་ལས་དོན་གྱི་བསམ་འཆར་ནང་སྤྱོད་གྲོལ་མཇུག་སྒྲིལ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱོད་པོངས་ཀྱི་བཅོན་ཁང་ནང་ད་དུང་ཕྱ་མཐུད་དུ་

བཙོན་པ་ཆེག་ཁྲི་ཡས་མས་ཙམ་ལྷག་རྒྱ་རེད་བཅས་བཤད་ཡོད། ང་ཚོས་བྱས་ཉེས་ཆབས་ཆེན་ཡོད་མཁན་ཚོར་ཉེས་ཆད་དྲག་པོ་དང་། མིག་སྒྲིས་
ངན་འདྲེན་བྱེད་མཁན་ལ་ཕྱིས་འདྲོམས་བྱ་རྒྱ་ནི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བསམ་གྱི་ཡོད་མོད་། མི་གྲངས་ཁྲི་༡༥༠ལས་མེད་པའི་བོད་རྒྱུངས་སྤྱི་མི་
ལྷག་བཙོན་འཇུག་བྱས་པ་ནི་ཉ་ཅང་མང་དྲགས་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་འདི་ཕྱིན་ཀྱང་དབྱང་གི་བོད་རྒྱུ་ཚབ་ཀྱང་ཅིན་ལུ་ཡིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། མིག་ཁྱར་བཙོན་པ་མང་དྲག་ཅིག་སྒོད་གྲོལ་བཏང་
ཡོད་ཟེར། གལ་སྲིད་བཙོན་པའི་གནད་དོན་ཐོག་སྒོ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོས་མཚམས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡངས་པོ་ཞིག་བྱས་ན། བོད་རྒྱུངས་ནང་ཁྲུལ་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོས་བྱོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཟེང་འཇུག་སྒོད་བ་ཚོར་ཡང་རྒྱས་ལྡན་གྱི་དོན་སྤྱིང་ཞིག་འབྱུང་གི་རེད། འདི་ནི་བཟ་
ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲིས་མ་དགོས། མདོར་ན། ན་ནིང་མི་འབོར་གང་ཅམ་ཞིག་ལས་སྒོད་གྲོལ་བཏང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་
མི་དམངས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་སྒོན་ཆད་མི་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་འཇུ་བཟུང་བྱས་པ་ནི་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཐམ་མེ་ཐོམ་མེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་
དང་། རིམ་བཞིན་དེ་ཐའི་འཇིགས་སྐྱག་དང་སྒོ་ཕམ་སེལ་བ་སོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། སྒོད་གྲོལ་ཐོབ་པའི་མི་དེ་ཚོར་བཞུས་ན། སོ་སོའི་
ཁྲིམ་མི་འཕྲད་པ་དང་བཟུང་ཆང་ལྷན་འཛོམས་བྱུང་སྟབས། ཡིད་སེམས་ཉ་ཅང་དྲག་འ་སྒྲོ་དང་། ཁོང་ཚོ་མང་ཆེ་བས་རྗེས་སྤྱི་ལྷག་ཁྲིམས་བཅི་
སྲུང་དང་ཐོན་སྐྱེད་ཡག་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་འདུན་བཞུན། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོར་ད་དུང་འཁོན་འཛིན་དང་གནག་སེམས་འཆང་མཁན་ཕལ་ཆེར་
ཡོད་ས་རེད། འོན་ཀྱང་གྲངས་འབོར་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད།

བདུན་པ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྒོར།

སྔོན་ཆད་དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ནང་། ངོ་སྐོལ་བྱ་ལུལ་དང་སྤངས་སྐྱོབ་བྱ་ལུལ་དབྱེ་འབྱེད་ཐད། བར་སྐབས་
ཤིག་གི་རིང་མི་ཚང་མ་ཡ་མཚན་སྟེ་དགོས་པའི་རང་སྤངས་གང་དུན་གྱིས་དབྱེ་མཚམས་མཉམ་བཞེས་དང་། ར་མགོ་ལུག་སྤྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
པ་དང་། དགོན་པའི་ནང་དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་གྱི་བྱེད་སྤངས་ཐད་མིང་ཁྲིའི་དུས་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་བ་དང་། དམངས་གཙོ་བོའི་
བསྐྱར་རྒྱས་བྱུང་བའི་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་ལུས་པའི་དགོན་སྡེའི་གནས་ཚུལ། དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཚབས་
ཆེན་གྱི་གནས་སུ་ལུང་ཁོང་། དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱས་སེར་སྟེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཛོལ་ཏུ་ལམ་མཐོང་བར་ཆགས་པ་དང་། ཏང་
གི་མིང་ཁྲིའི་དུས་དང་ཆུལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དེ་ཕྱོགས་སུ་ལུང་བའོ། མིང་དོན་མི་མཚུངས་པའི་
གནས་ཚུལ་སོགས་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྱུར་དང་ནོར་འཁྲུལ་དེ་དག་ན་ནིང་གྲུང་དབྱེད་གིས་གསན་རྒྱུ། འདི་དག་ནི་གཞན་སྤྱོད་གི་ནོར་འཁྲུལ་
ཡིན་པ་དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོ་བསྐྱང་བྱེད་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའི་མཚུབ་སྟོན་འོག གྲུང་གྲུང་བོད་མེད་ལས་དོན་ལྟ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་
འགན་ཁུར་ཏེ་ཡོ་བསྐྱང་དང་། ཐག་གཅོད་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ནི། ༡ གྲི་མེད་དྲུང་སས་གཙུག་ལྷན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་
སྐོལ་དང་། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་ཅ་མེད། ཐབས་བསྐྱུ་རྒྱས་སྤྱོད་གིས་གྲུ་བཅུན་ཆོ་བཙན་ཤེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཕལ་པ་བཅས་ཡོངས་ཁྱབ་རང་བཞིན་གྱི་
ཕྱོགས་གསུམ་དང་། ད་དུང་ཏུ་ལམ་མཐོང་སྤྱི་ཕལ་འཛོལ་མེད་དུ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཅུང་ཙམ་ཡག་ཏུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ད་ཏུ་ཡོངས་
ཁྱབ་དང་མཐོན་སྤྱི་ཕལ་རང་ཆགས་མེད།

༢ དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་རྒྱས་བོད་མེད་ཡོངས་སུ་དགོན་པ་བདུན་ཅུ་ལྷག་མ་གཏོགས་མེད། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་ཚད་དགོས་
གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལ་བསྟུན་ཐབས་དང་། མང་ཚོགས་མང་ཆེ་བའི་དགོས་མཁོ་སྤངས་ཆེད། དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ཉམས་ཀྱུད་ཅ་
གཏོར་དུ་གྱུར་བའི་དགོན་པ་འགའ་ཤས་ཤིག་དགོན་པའི་ནུས་པ་སྤྲོད་གསོ་བྱས་ཡོད།

༣ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཐད། ལྷ་སར་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་པ་དང་། དེར་གསུང་ཆོས་དང་ཆོས་རྒྱ་ཚུགས་ཏེ། དགེ་བཤེས་འགའ་ཤས་ལ་
ལྷ་རམས་པའི་མཚན་གནས་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། བཀ་ཤིས་ལྷན་པོར་དགོན་པའི་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྤྱོད་འཁྲུག་ཚད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་
ཀྱི་མདུན་ལམ་དེ་བོད་མེད་ཡོངས་སུ་དམངས་གཙོ་བོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ལས་ཅུང་ཙམ་རྗེ་བཟང་དུ་སོང་ཡོད་ཅེས་བཤད་ན་ཏུ་ལམ་འགལ་ཁྲ་ཆགས་
མེད།

༤ སེར་སྟེ་མི་དམངས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཛོལ་བའི་ཐད་ལྷ་ས་དང་། གཞིས་ཀ་ཅེ་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལྷན་ཆོས་ལུགས་བྱེད་
སྤྱོད་ཁག་ལ་མཐོན་སྤྱི་ཕལ་དུ་ཐེ་གཏོགས་དང་བཀག་འགོག་མཚམས་འཇོག་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས། མང་ཚོགས་ཆོས་ཅུང་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་
ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱི་ཕལ་རྒྱ་ལྷག་བཤེས་བཤེས་པའི་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་ད་དུང་རང་འདོད་ལྷན་བྱེད་རྒྱུར་སྤྱོད་བཤེས་བཤེས་པའི་ཡིན། དཔེར་ན།
གྲུ་རིན་ང་བོད་དང་དེད་གཞིས་ན་ནིང་སྤྱི་ཁྲིའི་དགུ་བའི་ནང་སྤྱོད་ལ་ས་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་ལྷ་ཞིབ་སྐབས། སེར་སྟེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་

བོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལ་མ་ཇ་དྲག་གི་གནད་འགག་ལ་སྒྲེབས་ཡོད་ཆུང། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བའི་དགོས་མཐོ་སྐོང་མ་ཐུབ་པར། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་མི་དགའ་བ་དང་། སློ་ལ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། ལྷག་པར་དུ་གནས་ཚུལ་འདི་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཁྱབ་སྐྱོད་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་། ལྷག་སྤྱོད་པས་ང་ཚོའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་ཏང་དང་འབྲེལ་མེད་གྲལ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོར་དམའ་འབབས་སྐར་འདྲེས་བྱེད་པའི་མཚན་ཆ་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟར་དང་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་དགེ་མཚན་མེད་པར་རྟོག་དྲ་བཟོ་བ་དང་། མི་འོས་བ་དང་མི་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། བྲན་ནས་རལ་པོར་ལྷན་པའི་སྤྱོད་རྟེན་གྱི་ཚུལ་དུ་གྱུར་དབྱེད་པོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཁག་གི་གཏིང་ཟབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉམས་རྒྱུད་མི་འགོ་ཆེད། རྒྱལ་ཁབ་

གྲིས་གོན་དངལ་ངེས་ཅན་ཞིག་བཏང་སྟེ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཆེད་ལས་དགེ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྱག་ཁ་ཤས་
ཙུ་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུར་བཀའ་དྲིན་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པའི་རེ་སྐུལ་བྱས་ཡོད།

སྐབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡིས་བོད་མཛུངས་སུ་གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་ཙུ་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུ་དགོས་
ངེས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ཆོག་ཅེས་མཛུབ་སྟོན་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོན་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་། མའོ་གྲུ་ཞིའི་ཡིས་ཆོག་མཆན་གནང་
བའི་བོད་མཛུངས་སུ་གསུབ་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་བའི་ལས་དོན་དེ་ཁྱེད་རང་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་དུ་བཅིས་ཏེ་བྱ་བ་འདི་
ཡག་པོ་བྱེད་དགོས་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐུབ་འབྲས་སྟོན་དགོས་སོགས་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད། འདིའི་ཐད་ལ་ཕྱན་གྱིས་སྤྱོ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་ནས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱ་རྒྱུ་དང་། ད་དུང་སྤྱི་ཚོན་ལ། གསུང་རབ་ལ་ཆེད་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་བའི་ལས་དོན་དེ། བོད་རང་སྐྱོང་མཛུངས་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་
ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་སོགས་ཀྱི་དུར་བཙོན་ཅན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཕལ་ཆེར་ངོ་སྟོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངས་སྐྱབ་
ཐབས་མེད། སྤྱི་ཚོན་སྐུ་ཉིད་ནས་ཀྱང་གྲུང་བོད་མཛུངས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་འགན་ཁུར་དང་། འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བྱུ་ཡིས་
ཞིབ་ཐུབ་ལས་དོན་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་རོགས་དང་། སྤྱི་ཚོན་ཁྱེད་རང་གིས་ད་དུང་གྲུང་བོད་མཛུངས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་
དང་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཆང་མར་དེའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་ལམ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཆོས་སྐྱུངས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་ལྷ་ཙུ་འཛུགས་བྱེད་པའི་ཐད། ན་ནིང་བོད་རང་སྐྱོང་མཛུངས་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཐེངས་སུ་མ་ཅུ་སོ་
བརྒྱད་པའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱས་འཛིན་ཆོགས་འདུའི་ཐོག་ཆེད་དུ་གོས་ཆོད་བཞག་སྟེ། གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ཡོན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་དང་།
གྲུང་གྲུང་བོད་མཛུངས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བྱུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་འགན་འཁུར་སྤྲད། རྗེས་སུ་གྲ་སྒྲིག་
ཏུ་ལྷན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་བཀོད་ཁུབ་སྐུལ་འདེད་ཐེངས་ཁ་ཤས་བྱས་ཡོད་ཅུང་། ལས་དོན་ཏུ་ལྷན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་
གྱུར་བྱུ་དང་། གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ལྷན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ཉིན་ཐོག་ཉིན་བཅེགས་ཀྱིས་འཕར་འབྱུངས་བྱེད་པ་ལས་ཉུར་བཙོན་
ཀྱིས་བསྐྱབས་མི་འདུག དེར་བརྟེན་ན་ནིང་སྤྱི་ཚུ་དགྲ་བའི་ནང་བདག་སོགས་པེ་ཅིང་ལ་མ་ཡོང་གོང་། གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ལྷན་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཏུ་
ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ལྷན་གྱི་གྲུ་རིན་བགྲས་གཞོན་གཉིས་ལ་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་སྤྱིའི་ལས་དོན་ལྷན་མེང་བྱས་པ་
དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་མཛུངས་སུ་ཆོས་སྐྱུངས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་ལྷ་ཙུ་འཛུགས་བྱེད་པར་གྲ་སྒྲིག་གང་དག་བྱས་ཡོད་མེད་ཐད། ཁལ་མངོན་སྲ་
བཙོན་གྱི་སྐར་མེང་བྱས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ང་རང་ཉུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་ཁོང་ཆོར་ཆོས་ལུགས་གནད་དོན་ཐོག་དང་ལྷག་པར་དུ་ཆོས་སྐྱུངས་
གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་ད་དུང་མངོན་གསལ་གྱི་ཐུབ་འབྲས་གང་ཡང་སྟོན་རྒྱུ་མེད། འདིས་ཁྱོད་ཆོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁུར་འཁྲིའི་ཁོ་ཆོར་སྟོན་བརྗོད་དག་
པོ་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོར་གདོང་དམར་པོར་གྱུར་ཡོད་ཅུང་། ངས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ནི་ལས་དོན་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་
ཐབས་ཤེས་གཞན་མེད།

སྐབས་དེར་གྲུ་རིན་གཞོན་པ་གོ་རིན་ཉུན་གྱིས། ༡༩༩༡ལོའི་ལོ་སྤང་དུ་ངེས་པར་དུ་ཆོས་སྐྱུངས་གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྤྱིའི་འཛིན་གྲུའི་སྟོན་
གཞི་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད། ཁོང་གི་སྐད་ཆས་དངོས་ནས་སྤྱོ་སེམས་འཁོལ་སོང་། གང་ལེགས་ཤེས་ན་ཁོང་ནི་སྤྱིའི་ཅི་ཡིན་པ་
དང་། བཤད་ཟིན་པའི་སྐད་ཆ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་ཆོག་གི་རེད། ང་ལ་མཚན་ན་མ་གཞི་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་གྲུ་རིན་ལས་ཆོབ་

ཡིན་མོད། ག་སྒྲིག་མཁན་ལྟན་ལང་གི་གྲོས་ཚད་བཞག་པའི་གནད་དོན་འདི་རིགས་ལ་བསམ་འཆར་བཏོན་ཏེ། འོག་རིམ་གྱི་ལས་ཁུངས་དང་མི་
ཚོར་ཅི་བཤད་དང་ལེན་དང་བསྐྱབ་ཏུ་འཇུག་དགོས་ན་ཁག་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་བཀྲས་ལྷན་དགོན་པའི་མི་ཉིས་བརྒྱ་མ་ཟེན་ཙམ་གྱི་ཚོས་སྤངས་
གཉེར་གྱི་ཆེད་ལས་མི་སྤྱིའི་འཛིན་གྲུ་ཞིག་ཚོད་ཉེ་ཆེད་གསར་འཛུགས་བྱས་ཡོད། འདི་ནི་རང་ཉིད་དགོན་པ་འདིའི་དམངས་གཙོ་བདག་
གཉེར་ལང་གི་ཀྲུ་རིན་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་དུ་རང་ཉིད་བོད་རང་སྐྱོང་ཁྲུང་ས་གྲ་སྒྲིག་མཁན་ལྟན་ལང་གི་ཀྲུ་རིན་ལས་ཚབ་ཡིན་
པའི་མིང་ཐོག་ནས་དབང་ཆ་ཡོད་པ་བཤད་སྟོང་བཏང་སྟེ་སྒྲིག་པ་མིག་བཙུམ་གྱིས་བཙུགས་པ་ཡིན། དེའི་ཐད་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཆེན་པོ་བཟོ་མཁན་
མེད། ཡིན་ནའང་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་མ་རེད། འདི་ལ་བལྟས་ན་བོད་ཁྲུང་ས་ཀྱི་ཚོས་ལྷགས་ལས་དོན་ནང་ད་ལྟ་ཡིན་ཅུང་མི་འོས་བ་དང་མི་འགྲིག་
པའི་གནད་དོན་ཡོད།

བརྒྱུད་པ། མི་རིགས་ཀྱི་སྐོར།

བོད་ཚྭ་སྤྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་ལ་ཅ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་འགྱུར་བ་བྱུང་སྟེ་དུས་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད། མི་རིགས་གནད་དོན་གྱི་གཞི་
ཅིའི་གནད་འགག་གམ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་ཞིབ་ཐུན་སྟོན་མི་རིགས་ལས་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་སོ་སོ་
བརྗོད་སྐབས་སྟོན་དང་ནོར་འཁྱུལ་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདྲིར་༡༩༩༩ལོར་ཀྱང་ཀྱང་བོད་ཚྭ་སྤྱི་མི་རིགས་དོན་ལྷན་ཁང་གིས་མཐོང་ཆེན་
དང་། སེམས་ཁྱུར། ཉུར་ཐག་འབད་ཐག་བྱས་ཏེ་མི་རིགས་ལས་དོན་ནང་གི་སྟོན་དང་ནོར་འཁྱུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོ་བསྐང་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་
འདུག།

༡ ང་ཆོའི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་བྱེད་དང་། དམག་དཔོན་ནང་གི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ཁྲོད་ཀྱི་ངོ་ལོག་པ་དང་བེད་འཁྱུག་པར་འཁོན་འཛིན་
བྱེད་པ་དང་བསྟར། ང་ཆོ་བོད་རིགས་ནི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་དད་ཞེན་དང་། ང་རྒུལ་གྱིས་སེམས་པའི་ཁྲུང་རྒྱུ་མཁྱེགས་བསྐྱར་གི་མི་
རིགས་ཤིག་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་རིགས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་བོད་རིགས་ལ་གནག་སེམས་དང་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཏ་ལམ་ཡོ་བསྐང་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་འདྲ།

༢ གསར་བརྗེ་དགོས་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་ (གཏོར་བཤེག་ཆེན་པོ་དང་། ཐེར་འདོན་ཆེན་པོ། འཇུགས་སྐུན་ཆེན་པོ་) ཟེལ་དགོས་སྟབས། རྒྱུང་
བ་ཐམས་ཅད་དགོས་མཁོ་ལ་མ་བཟུས་བར་ཡོད་ཆད་ཅིག་ཅར་དུ་གཏོར་བཤེག་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འཚུབ་དེ། ཟིང་དབང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག་ཁྲུང་བས་
མངོན་གསལ་དང་ཤུགས་དྲག་དུ་གཡོ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ད་ལྟ་རིམ་བཞིན་ཞི་འཇགས་སུ་འགོ་བའི་རྣམ་པ་ཏྲག་ཙམ་འདུག དེའི་བྱིར་ལས་
བྱེད་ཆོས་བོད་ཆས་སོགས་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་ཅ་དངོས་ལ་མཐོང་ཆུང་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་ཚྲོན་ལས་ཇེ་ཉུང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་།
རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཏ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་གྱི་གོང་ཟེའི་ནང་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་ཕུད་པའི་
རྒྱན་ཆའང་ཡང་བསྐྱར་བཏགས་ཡོད། རལ་བ་བཅད་ཆར་བའི་སྐྱེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཡང་བསྐྱར་སྤྱོད་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་ཆས་གྱོན་མཁན་
ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཡང་བསྐྱར་བོད་ཆས་གྱོན་ཀྱི་འདུག ཁང་བར་དཀར་རག་གཏོར་བ་དང་དར་ཚྭ་ག་འཇུགས་པ་སོགས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་རིམ་
བཞིན་མི་རིགས་ཀྱི་ལུགས་སྟོན་ལྟར་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བཟུས་ན་མི་རིགས་ཀྱི་གྱོན་ཆས་དང་ཡུལ་སྟོན་གོམས་གཤིས་ལ་མཁུན་ལམ་ཞིག་
འདུག།

༣ རིག་གནས་སློབ་གསོའི་ཐད། བོད་བསྟོད་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པས་ཀྱང་དབྱང་གི་བཀའ་ཉར་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་མཐོ་ཆུབས་
ཤིག་འཕྱུར་ཡོད། གཞུང་བཅུགས་སློབ་གྲྭ་དང་དམངས་བཅུགས་སློབ་གྲྭའི་ནང་བོད་ཡིག་གཙོ་བོར་བཞག་ཡོད་ཁུལ་ཡང་། ངར་ཤུགས་འདང་གི་
མེད་པ་དང་སློབ་ཁྲིད་བྱ་ཐབས་ཀྱང་ཡག་པོ་མེད་པས་པལ་ཆེར་དེ་ཚྲོན་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། མདོར་ན། ༡༩༩༩ལོའི་བོད་ཚྭ་སྤྱི་མི་རིགས་
ལས་དོན་དེ་འདས་བའི་ལོ་ཁ་ཤས་དང་བསྐྱར་ན་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་ཡོད་པས་རིམ་པ་སོ་སོའི་མི་དམངས་རྣམས་ཏ་ཅང་དགའ་བཞིན་ཡོད། ད་དུང་
བོད་ཚྭ་སྤྱི་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རིམ་བཞིན་མིང་དོན་མཚུངས་བའི་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་

དོན་པན་ནུས་འདོན་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་སྟབས། དབྱ་བོས་རིམ་བཞིན་དགོག་གཏམ་སྒྲིམ་བྱ་ཡུལ་བཅས་འཛེལ་མི་ཐུབ་པར་བཟོས་བ་སོགས་
རྒྱལ་ཁབ་ཁྱེད་དུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་ལ་པན་ཐོགས་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།
གོང་དུ་ཕན་གྱི་ཡིག་འབྲུལ་ཁྲི་ལ་ཤས་ཀྱི་སྟན་ཁུ་འདིའི་ནང་། ང་ཚོའི་བོད་རྫོང་ས་ལས་དོན་ནང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་
གནས་ཚུལ་གཙོ་བོ་སྟན་མེད་ཞུས་ཡོད། ཏུས་མཚུངས་སྤྱི་ཏང་གིས་ང་ཚོར་ཡང་ཡང་སྟོབ་སྟོན་གནང་དོན། ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིམ་དང་ཞོར་
འཁུལ་དང་བོད་དང་བཞག་གིས་སྟན་མེད་ཞུས་ན། བྱུང་བའི་ཞོར་འཁུལ་དང་སྒྲིམ་ཆ་ལ་ཡོ་བསྐང་ཐག་གཅོད་དང་། ལེགས་བཅས་དག་ཐེར་
བྱས་ཏེ་འབྱུང་འབྱུར་ལས་དོན་ནང་སྒྲིམ་དང་ཞོར་འཁུལ་དེ་ཚོ་མི་འབྱུང་བའམ་ངེ་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། བྱུང་ཚར་ན་འང་གང་མགྱོགས་
སྤྱི་མཐོང་སྟེ་ཡོ་བསྐང་དང་ལེགས་བཅས་བྱེད་ཐུབ། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཡོད་ཚད་ལེགས་པོར་འབྱུབ་པ་དང་། སྤྱི་མཐུན་དུ་མཐུན་
སྒྱུར་བྱེད་རྒྱ་འགན་ལེན་བྱེད་ཚོགས་ ༥་སྟེར་ནས་ཀྱང་ཏུས་ཏུ་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་ལ་སེམས་ཁུར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་ཏང་
དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་སྟན་འཛུལ་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཁུབ་ཡོད་པས། རྒྱལ་སྤྱིའི་འབྱོར་མེད་གཤམ་རིམ་གྱི་གསར་བརྗེ་ལས་འགུལ་ནང་ང་ཚོའི་ཏང་དང་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤར་ཡོད་གཙོ་བྱུགས་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུས་སྟོན་ལས་བྱུགས་ཆེན་དང་། ས་བརྟན། རྒྱ་ཁུབ་བྱེད་ཐུབ། ངས་བརྟན་ན་འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྱེད་ནང་
དང་། འཕམ་ཕུགས་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་བརྟན་ཀྱང་ཏ་ཅང་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ན་ངས་པར་དུ་ང་ཚོའི་ནང་སྤེད་འཐུས་ཚང་
བྱས་ཏེ། རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུན་དུ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པ་དང་། མང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བ། གཟེ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་ཐོབ་པར་བྱ་བྱ་
ནི་གཤམ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ངས་པར་དུ་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ནང་གི་སྒྲིམ་དང་ཞོར་འཁུལ་ཚང་མ་རེ་རེ་བཞིན་གཅོད་སེལ་སྟོན་འགོག་བྱེད་
དགོས་པ་མ་ཟད། རིམ་བཞིན་རྒྱ་མེད་བཟོ་བྱ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ། སྒྲིམ་དང་ཞོར་འཁུལ་སེལ་ཐབས་དགོས་ན་ཐོག་མར་ངས་པར་དུ་དེ་ཚོར་རྒྱས་
ལོན་པ་དང་། ངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དགོས། ཕན་ལ་བོད་རྫོང་ས་ཀྱི་ལས་དོན་གནས་ཚུལ་ཅུང་རྒྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། ང་ཚོའི་བོད་རྫོང་ས་ཀྱི་ལས་
དོན་ཁྲོད་དང་རིམ་བུ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ལ་ཐད་ཀར་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཞོར་འཁུལ་དང་སྒྲིམ་ཆ་གང་དག་བྱུང་
བ་དང་། ༡༩༩༡ལོར་འདིའི་ཐད་ལ་ཡོ་བསྐང་ཐག་གཅོད་དང་། ལེགས་བཅས་དག་ཐེར་ག་རེ་བྱས་ཡོད་མེད་ཅུང་ཆ་ཚང་བའི་སྒྲིམ་སྟན་མེད་
ཞུས་ཡོད།

མས་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཚང་ཆེན་པོའི་ནང་། བོད་རིགས་འདུས་སྡོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་བོད་རྫོང་ས་ལས་གཞན་དུ་དུང་མཚོ་སྟོན་དང་། ཀན་སུམ་ཁྲི་ལྷོ་ན། ཡུན་
ནན་སོགས་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་དང་བོད་རིགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད། ང་ཚོ་ཚང་མ་མི་རིགས་གཅིག་དང་ཚོས་
ལུགས་གཅིག་ཡིན་པས་པན་ཚུན་ཚང་མ་མཐུན་པོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། པན་ཚུན་དབར་གྱི་སྦྱིད་སྤྱུག་ལ་ཤིན་ཏུ་སེམས་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཞིག་
ལ་བདེ་སྦྱིད་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ལ་བདེ་སྦྱིད་པན་སུམ་ཚོགས་པོ་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བར་ཏ་ཅང་དགའ་སྟོན་སྟོབས་པ་སྟེ་གི་ཡོད།
དེ་མཚུངས་གང་ལ་བཟླ་མི་ཤིས་བ་བྱུང་བ་དང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྟབས། རང་ཉིད་ལ་བཟླ་མི་ཤིས་བ་བྱུང་བ་དང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པ་ནང་
བཞིན་ཏ་ཅང་སེམས་ཁུལ་དང་སྒོ་གཡེང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ལས་དོན་གྱི་བཟང་ངན་ལས། པན་ཚུན་དབར་ཐད་
ཀར་གཏིང་ཟབ་པ་དང་གཡོ་འགུལ་གྱི་རྒྱས་བ་ཡོད་པའི་བྱུགས་རྒྱ་བཟང་ངན་འབྱུང་བའི། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚུའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་

ལས་དོན་ནང་རྒྱལ་ཁ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ལས་དོན་ནང་སྤྱོད་དང་
ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་ཆག་སྒོ་དང་གྲོང་གུང་ཕྱག་སྐབས་ང་ཚོའི་བོད་ཚྱེད་ས་རང་ལ་ཕྱག་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།
དེ་འདྲ་ཡིན་ལྟར། བདག་གིས་རྒྱུན་དུ་སྤྱི་ཚུལ་ཞིང་ཆེན་བཞི་ཡི་སྤྱི་ཚུལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་སྤྱི་ཚུག་ལ་ཏ་ཅང་དོ་སྣང་དང་སེམས་ཁུར་བྱས་
པ་ནི། ང་ཚོ་མི་རིགས་གཅིག་པ་དང་། ཚོས་ལྷགས་གཅིག་པའི་སྤྱི་ཚུལ་ཞིང་མེད་ཀྱི་ཤ་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་བདག་
གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ནང་བཞིན། གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་པ་ཚོའི་བོད་ཚྱེད་ཀྱི་ལས་དོན་ནང་འབྲེལ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད་ལྟར། ཐེངས་འདྲིའི་བོད་ཚྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲ་སེང་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་ཚུལ་ཞིང་ཆེན་བཞི་ཡི་སྤྱི་ཚུལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་
ལས་དོན་ནང་གི་གཙོ་བོ་འཇུག་གི་ཚུལ་དང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་དང་ནོར་འཁྲུལ་ཁག་ཅིག་དང་། མ་འོངས་ལས་དོན་ནང་ལེགས་སྒྲུབ་ཤིང་འགོག་
དང་ཆད་གསལ་ཡོ་བསྟངས་བྱེད་ཆེད་བཏོན་པའི་བསམ་འཆར་བཅས་ཆབས་ཅིག་གྲུང་དབྱང་ལ་སྒྲ་སེང་ཁུས་པ་ཡིན། ངས་འདི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་
སྤྱི་ཚུལ་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནང་སྤྲིང་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱས་པ་མིན། ཡིན་ནའང་ཏང་གྲུང་དབྱང་དང་། མའོ་ཀྲུའུ་ཞི། རྒྱལ་སྤྲིད་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་གི་གཅིག་
ཟུར་འགོ་ཁྲིད་འོག རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་ལས་དོན་ལ་སྤྱི་དམངས་སྤྱི་ཡིན་ཅུང་སེམས་འཁུར་བྱེད་ཆོག་པ་དང་། ཆང་མས་ངས་
པར་དུ་སེམས་འཁུར་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཟད། རང་རང་སོ་སོའི་ཤེས་འཛོན་ལྟར་ཏང་དང་སྤྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ལ་ལེགས་སྒྲུབ་ཤིང་འགོག་དང་།
ཆད་གསལ་ཡོ་བསྟངས་བྱེད་ཆེད་བསམ་འཆར་འདོན་པའི་འོས་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད། དེར་བརྟེན། དེ་རིང་འདི་ནས་བདག་གིས་ཤེས་པའི་
བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཚུག་གི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་བསམ་འཆར་འགའ་ཤས་སྐོར་མེད་པར་སྒྲ་གསེང་ཁུ་རྒྱ་ཡིན།
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་ཞིང་ཆེན་དང་། གྲོང་ཁྲུང་། རང་སྤྱོད་ཚྱེད་ས་སོ་སོ་བཅེངས་འགྲོལ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་གཉིས་ནང་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཉེ་བའི་ལོ་
བཞིའི་ནང་། ཏང་གྲུང་དབྱང་དང་། མའོ་ཀྲུའུ་ཞི། རྒྱལ་སྤྲིད་སྤྱི་ཁྲབ་ཁང་གི་ཡང་དག་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་གཅིག་ཟུར་གྱི་བཀོད་འདོམས་འོག
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཆང་མ་བཅེངས་འགྲོལ་ཐོབ་རྟེ་ཡར་ལངས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་དགའ་བོ་གཏོར་ཡོད། རྒྱལ་
ཁའི་ངང་དམངས་གཙོའི་གསར་བརྗེ་དང་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་སྤེལ་བའི་དུས་མཚུངས་སྤྱི་ཚུལ་དམངས་དཔལ་འབྱོར་མཁྱེགས་
ལྟར་དུ་སྐར་གསོ་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐེངས་དང་བོའི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ལྟར་སྤྱི་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ཡོད། ཐེངས་གཉིས་པའི་ལོ་
ལྔའི་འཆར་གཞིའི་ཐད། ང་ཚོའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཙེ་རྒྱུད་གིས་མར་ལེ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཅ་བའི་རིག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དངོས་
ཡོད་གནས་ཚུལ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྐྱར་གྱི་སྤྱིའི་ལམ་ཕྱོགས་དང་། མཚོངས་སྤྱོད་ཆེན་
པོ། མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་བཅས་གཟི་འོད་འཕྲོ་བའི་དར་དམར་གསུམ་གསར་གཏོད་བྱས་ཡོད། ཏང་གིས་དེ་ཚོ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ལ་རྩིས་སྤྱོད་
བྱས་པས། མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོད་ཆེས་དང་སྒོ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་དར་དམར་གསུམ་ལ་བརྩི་བཀྲར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
དུས་སྐབས་ཐུང་ཐུང་ཞིག་གི་ནང་དར་དམར་གསུམ་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དང་། མི་དམངས་མང་ཚོགས་རང་བཞིན་གྱི་རུས་ཤུགས་ཤིག་ཏུ་
ཐུར་ཡོད་པ་རེད། མི་དམངས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་དབྱལ་བའི་ངར་ཤུགས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ནང་དེང་རབས་ཅན་དང་། རྐབས་ཆེན།
མི་སྤོན་རང་སྤྱོད། རྟོགས་འབྱོར་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་འཛུགས་སྐྱ

ཆར་ཁྱར་ཁྱར་དང་ཉིན་མཚན་མེད་པར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ཐེངས་གཉིས་བའི་ལོ་ལྔའི་འཆར་གཞི་ཁྲོད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་གསེ་བོ་ལོ་གཉིས་ལྷུར་
གྱིས་ལེགས་འགྲུབ་བྱང་ཡོད།

དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཟུངས་པའི་ལྷན་ཁག་གི་ཚོགས་འདུ་བསྟེན་བསྐྱོད་པའི་ཁྲིམས། མང་ཚོགས་ལ་དཀའ་ངལ་ག་རེ་ཡོད་མེད་དང་། རེ་
འདོད་དང་བསམ་འཆར་ག་རེ་ཡོད་མེད་སོགས་ཉན་འདོད་ཡོད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་ཕལ་ཆེར་དམངས་
གཙོའི་འཛིན་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པས། ལས་བྱེད་ཀྱི་བསམ་དོན་དང་མ་མཐུན་པའི་བསམ་འཆར་བཟོས་པའི་མཐུན་པ་ལ་ལས་སེང་གསར་བཟུང་འོག་པའི་
ལྷ་མོ་གཡོག་པ་དང་། རྩལ་རྒྱུ་དག་པོ་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོ་ཆགས་ཏེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་སྐད་ཆ་
བཤད་མཐུན་ཏེ་ཅང་ཉུང་།

ང་ཚོས་མང་ཚོགས་ལ་ཏང་གི་སྒྲིན་སྒྲེ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་མོ་མི་གཡོགས་པ། དབྱུག་པ་མི་གཞུ་བའི་སྲིད་ཁྲིམས་འབྲེལ་བཟོས་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོར་
ཏང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ལ་མ་ཟད། ད་དུང་ས་གནས་དེ་གའི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྣས་ཀྱང་ས་
གནས་ཀྱི་ཏང་དང་སྲིད་གཞུང་གི་ཆ་བསྟན་ཏེ། མང་ཚོགས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ཏང་གི་མིན་གསུམ་སྲིད་ཁྲིམས་ལག་བསྟར་
བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ལེན་དང་། མང་ཚོགས་ལ་སེམས་ཁུལ་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་ནན་བཤད་བྱས་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་ལྡན་དུས་ཀྱང་མང་ཚོགས་ལ། ཁྱེད་
རང་ཚོས་བསམ་འཆར་འདོན་ན་ཐེ་ཚོན་དང་ཞེད་སྐར་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས། ད་ལྟ་ཏང་གིས་མིན་གསུམ་སྲིད་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་
པས་ཁྱོད་ཚོར་རྩལ་རྒྱུ་གཏོང་གི་མ་རེད། ངས་ད་དུང་ཀྱང་ཀྱང་མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལ་མངགས་བཅོལ་གང་ལེགས་བྱས་ཡོད་
པས་ཆང་མས་སེམས་ཁུལ་མ་བྱེད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། འདི་ལྟར་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འབྲུག་བོ་ཆགས་ཏེ་སྐབས་དེར་གཞི་རིམ་ལས་
བྱེད་གཙོས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་བཟུངས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་རིང་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཟོས་བྱས་པའི་དཀའ་ངལ་
དང་། ལས་དོན་ཁོད་ཀྱི་སྒྲིན་དང་ནོར་འབྲུལ། མ་འོངས་པའི་རེ་འདོད་སོགས་སྤྲོ་གསལ་མེད་པའི་མཛེས་རྒྱན་མ་སྤྱས་པར་མང་པོ་ཞིག་བཤད་པ་
དང་བཞེ། ཟླ་ཁོན་ཞིང་ཆེན་དུ་ཀྱང་ཀྱང་དབྱང་སྟོན་ལུ་ལུ་ལ་རེ་འདོད་ལྷན་ཏེ་ཆོག་མཚན་གནང་བ་བརྒྱུད་ཁོད་ཀྱི་ལུ་ལུ་ལ་དབྱང་སྟོན་ལུ་
ལུ་ཀྱི་རྩལ་ཅི་ལེའོ་གི་ཀའོ་ཡིས་གཙོ་སྤྱོད་འོག་ ཀྱང་ཀྱང་ཟླ་ཁོན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་རྩལ་ཅི་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ང་ཚོར་ཟླ་ཁོན་
ཞིང་ཆེན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་དོན་དོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟན་བྱས། དེའི་རྒྱུ་ལྡན་ནན་ནས། ངས་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་སོགས་ལ་
དོགས་གནས་འགའ་དྲིས་པར་ལན་མང་བོ་བརྒྱབ་ཡོད་མོད་དོགས་པ་སེལ་ཐུབ་མེད། ཡིན་ནའང་གནད་དོན་མི་ཉུང་ཞིག་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་
དང་ཟུ། གཞན་ཡང་དབྱུག་གཅོང་དང་། ཁམས། ཨ་མདོ་གང་ཡིན་རུང་ང་ཚོ་ཆང་མ་ནི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་
བར་གྱི་སྦྱོང་སྦྱོང་ནི་རྒྱ་ཚོགས་པའི་སྦྱོང་ཡོད་ཀྱང་གཏམ་ཚོགས་པའི་སྦྱོང་མེད་ཅེས་པའི་གཏམ་དཔེ་ལྟར་སྐད་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱུད་ཀྱིས་གོ་
གི་རེད། དེ་ཡང་ང་ནི་བོད་རིགས་ཁོད་དུ་མིང་གསལ་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་ང་ལ་རེ་བ་འཆང་གི་ཡོད། གལ་སྲིད་སྦྱོང་
སྦྱོང་གི་གནས་ཚུལ་བཤད་པའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འཕྲ་སྟབས་ཀྱི་བདེ་ན་བསམ་སྒྲིའི་གཏོང་གི་སྐད་ཆ་བཤད་ཅེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་དམིགས་
གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་འདི་བརྒྱུད་དེ་གལ་ཆེན་གྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་དང་དབྱུག་ གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བསམ་སྒྲོ་ནན་ཏར་ཞིག་བཏང་
རྒྱུ། ཐེངས་འདིའི་གལ་ཆེད་གནད་དོན་གསུམ་ཐད་ཆོག་བསྟན་དོན་ཟབ་ཀྱི་སྟན་སེང་ཞིག་ལྷ་ཆེས་ཡོད།

སྟན་ཆེན་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ལས་དོན་ནང་བྱུང་བའི་སྒྲིན་དང་ནོར་འབྲུལ་དེ་ས་གནས་སོ་སོའི་ནང་ཆ་བསམ་ཆེ་རྒྱུ་མི་འདྲ་རུང་། ཅུ་
བའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་ང་ཚོའི་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱུང་བའི་སྒྲིན་དང་ནོར་འབྲུལ་ཁོད་ཀྱི་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་གི་དམིགས་བསམ་གྱི་སྒྲིན་དང་ནོར་འབྲུལ་

འགའ་ལྟར། གཞན་ཚང་མ་འཛོམས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་ཚྲོངས་ལས་དུས་ལྟན་རིང་བ་དང་། ཚབས་ཆེ་བ་དང་གཡོན་ཐལ་ཆེ་བ། དེར་
བརྟེན་ད་ལྟ་ས་ཁུལ་འདི་ཚོ་མང་ཆེ་བའི་ནང་པོ་མོ་རྒན་གཞོན་གྱི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ནས་ང་ལྟ་བུའི་བོད་རིགས་ཁོད་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་འཕུད་
མ་ཐག་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་ནང་གི་སྒྲུག་བསྐལ་བཤད་པ་དང་། མིག་ཚུ་འདོན་པའི་ཡིད་སྦྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་གྱི་འདུག འདིའི་ཐོག་
ནས་སློ་བྱོས་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཚང་མས་གནས་ཚུལ་ཚབས་ཆེན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་མེད་མཐོང་བྱེད།

གནད་དོན་དང་པོ། མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲོལ།

ངས་གོང་དུ་བོད་ཕྱོངས་ཀྱི་གནད་དོན་བརྒྱུད་པའི་ནང་བཤད་པ་བཞིན། གྲུང་གོ་གསར་བ་དབྱ་བ་རྟེན་བ་ནས་བཟུང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ལ་ཉང་དང་མའོ་གྲུ་ཞི་དང་རྒྱལ་མིང་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་མཁས་མཛངས་ལྷན་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། ཉང་གི་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་མི་རིགས་མིང་རྒྱུ་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་མིང་རྒྱུ་གཟེ་འོད་འཕྲོ་བའི་འོག་དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོ་དང་རིམ་བུ་སོ་སོའི་ཉང་ལྷན་གྱི་ཐད་ཀའི་དབྱ་ཁྲིད་དང་གཙོ་སྒྲུབ་འོག་རིམ་བུ་སོ་སོའི་ཉང་མིང་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བས་བོད་མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་འཕྲོག་བཅུ། མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་དོར་ཏེ། གློ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་བྱ་བ་ལེགས་པོ་གང་མང་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དེས། ཁོང་ཚོ་ནི་མི་དམངས་ཀྱི་འཕེལ་འདེགས་པ་ལུས་བྱུང་ཅན་ཡིན་པ་གསལ་བོར་མཚན་ཡོད།

བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་། འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྐབས། སྤུན་ཟུའི་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར། རང་སྐྱོང་ཕྱོངས་སོ་སོ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་གཙོ་བོའི་སྤུན་ཟུ་མི་རིགས་སོ་སོས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་རོགས་རམ་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཅོས་བསྐྱར་ཐད། ཉང་གིས་བརྟན་བསྐྱོད་དང་འོས་མཚམས། དམིགས་གསལ་གྱི་བྱེད་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་རིགས་མི་དམངས་ཀྱིས་སྟོན་ལུ་གཅེས་པའི་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་དད་ཐོབ་ཐང་དང་། སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ལ་ཉལ་མ་འཕུས་སྒྲོ་ཆང་བའི་སྤངས་སྐྱབ་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན། བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་བུ་ལག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་ཁྲུང་པའི་ནང་མི་རིགས་གཞན་ལ་དོགས་ཚེན་དང་ནུས་ཏྟགས། འཁོན་འཛིན་བྱེད་པ་སོགས་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོལ་ལ་གཞོན་གཞིའི་རིགས་རིམ་བཞིན་མེད་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཉང་གི་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡི་གཅིག་གྱུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འོག་གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་། མི་རིགས་སྒྲོལ་ཆེན་གྱིས་ཉམ་ཆུང་ལ་གཉའ་གཞོན་དང་ཕྱོད་ཐོན་གྱིས་རྩིས་ལ་མཐོང་ཆུང་བྱེད་པ་སོགས་དོར་ནས། འདྲ་མཉམ་བདེ་སྦྱོང་གྱི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསར་བ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྱོལ་གསར་བ་བཙུགས་ཤིང་། མི་རིགས་ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་དགའ་སྒྲོ་ཆེན་པོ་སྦྱོས་བ་སོགས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་བུ་ལག་གི་མི་དམངས་ཆང་མར་ཆད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད་པས། རྒྱལ་གཅིས་ཀྱི་བསམ་བློ་སྦྱོས་བ་དང་ཆབས་ཅིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱང་ཕྱིན་འདུག དུས་མཚུངས་སུ་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རིམ་བཞིན་གོ་རྟོགས་སད་པ་དང་། གསར་བརྗེའི་སྒྲོ་སེམས་དང་གྲལ་རིམ་འདུ་ཤེས་ལྡན་པ། བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་འོག་ནས་རང་ཉིད་བཅིངས་འགྲོལ་ཐོབ་སྟེ། ས་ཞིང་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོ་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་བཏོན་ཡོད།

སྐབས་དེར་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་གནད་ཆའི་སྒྲིལ་དང་། དཔོན་པོ་མང་ཆེ་བ་ཉང་གི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་གཟིགས་སྒྲུབ་འོག་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བློ་ལ་ཆད་མི་འདྲ་བའི་ཡར་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བཅོས་བསྐྱར་ལ་བརྟེན་སྤངས་དང་མོས་མཐུན་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ལེགས་པོ་རེད་འདུག ཡིན་ནའང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ལ་བཅིངས་འགྲོལ་མ་བྱས་ཕྱོད། བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་གོ་མིན་ཉང་ལོག་སྒྲུབ་པས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་རིམ་བུ་སོ་སོའི་མི་དམངས་ལ། གྲུང་ཁན་ཉང་གིས་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་གི་རེད་

ཅེས་སོགས་ལོག་སྟོང་གི་སྒྲིབ་གསོ་དང་དགྲོག་གཏམ་མང་པོ་བཅོས་ཡོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་པའི་ནང་། གྲུང་ཁྱན་
ཏང་གིས་རང་གི་མི་རིགས་དང་། ཆོས་ལུགས་ལ་གཞི་དུ་འཛིན་གཏོང་གི་རེད་ཅེས་དོགས་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་ཆོས་
ལུགས་དང་མི་རིགས་ལ་ནུས་འགྱུར་ཡག་པོ་བསྐྱེད་མེད་པ་མ་ཟད། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་མཚོ་སྒྲན་དང་དཀར་མཛེས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཆགས་པར་ཐོག་
མདོན་སྒྲུམ་འཛེམས་མེད་ཀྱིས། ང་ཚོ་བོད་རིགས་ཀྱིས་རང་གི་སྒོག་ལྷར་གཅིས་པའི་ནང་ཆོས་ལག་པོ་མེད་ཚུལ་དང་། བདེན་པ་མེད་ཚུལ་སོགས་
ཁྱད་སྤངས་མེད་ལུང་མེད་ཀྱི་རྒྱན་གཏམ་མང་པོ་བཀོད་འདུག་པ་དང་གཅིག་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ནས་བཅོས་བསྐྱར་སྒྲོར་གྱི་ཆོགས་འདུ་སྐོང་ཆོགས་དང་
གྲ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས། བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞི་དུ་འཛིན་སྲིད་པའི་རྟགས་མཚན་ཐོན་པ་དང་གཉིས།
བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་ཐོག་གོང་རིམ་གྱིས་བཤད་སྐབས་ཞིབ་དེ་བྱེད་ཐབས་དང་རིམ་བཞིན་བསྐྱབ་རྒྱ། དབྱེ་མཚམས་གསལ་ཞིང་། གྲུང་སྟོབ་བྱ་
ཡུལ་སོགས་ཆང་མ་ཏ་ཅང་གསལ་བོར་བཤད་འདུག་པ་དང་། འདོད་སྤོའངས་བཞིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ནའང་འོག་རིམ་ལ་སྒྲིབས་དུས་རིམ་པ་རེ་
རེ་བཞིན་དུག་སྟོང་གི་བྱེད་ཐབས་དང་ཁུལ་མདོན་སྒྲིབ་བཅོས། དབྱེ་མཚམས་མི་གསལ་བ། གྲུང་སྟོབ་མ་འདང་བ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ཏ་ཅང་ཆེན་
པོ་བྱུང་འདུག་པས་མི་ནུས་ཏང་མངས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གསུམ། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་ལ་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་མ་བྱས་སྒྲན་དུག་
ཆས་ཚེས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ཚུལ་བཤད་འདུག་པར་བརྟེན། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་ནུས་ཀྱིས་དམངས་གཙོའི་བཅོས་བསྐྱར་སྐབས་ང་ཚོར་སྤུག་པོ་
གཏོང་ངེས་རེད། དེ་མིན་ན་སྒྲན་དུ་དུག་ཆས་ཚེས་ལེན་བྱེད་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་བཞི
དེ་མིན་ང་ཚོའི་ལས་དོན་ཁྲོད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་གནད་དོན་མི་ཉུང་བཞིག་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་
དངངས་སྒྲག་དང་དོགས་པ་ཆེན་པོ་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་ནུས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོམ་ལེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་གྱི་ཡོད། སྐབས་
འདི་དང་བསྐྱར་ནས་བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་དང་བྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོག་སྟོང་པས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ངན་འབྲེལ་འོག་བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་མཐོ་རིམ་ལོག་སྟོང་ཅ་
ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཁ་གཡར་ནས། ང་ཚོའི་གངས་རྒྱུངས་ཡུལ་གྱི་རྩམ་པ་ཟ་མཁན་དང་། མ་ནི་བགྲང་མཁན་ཆང་
མ་དོག་རྩ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས། ཞེས་ལོག་སྟོང་གི་སྐད་འབོད་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དང་བསྐྱར་པའི་བེད་འཇུག་སྟོང་བའི་ཆེད་ལོག་
སྟོང་གི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་ཡོད། ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་དར་ཆའི་འོག་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་པོ་ལ་མགོ་སྐོར་ཐེབས་པ་དང་གཅིག་
ལོག་སྟོང་གི་གོ་མིན་ཏང་ཅང་ཅེ་ཉི་ཅུ་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཅུས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ངང་བེད་འཇུག་སྟོང་བའི་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་གྱི་
ཡོད་པ་དང་གཉིས། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་དང་དཔོན་པོའི་ཁྲོད་ལོག་སྟོང་གི་བསམ་སྒྲོམ་ཡོད་མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་
གསར་བཟུང་དོ་སྐོལ་གྱི་དུག་པོའི་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་སྟོང་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དོན་ལ་འབད་བཅོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་
གསུམ་བཅས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནད་དོན་བཞི་བ་དང་གསུམ་པ་ལྟར། དག་ཕྱོགས་དང་རང་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་བཅོས་པའི་མཚུག་འབྲས་ལྷ་
ཆོགས་ཀྱི་དབང་གིས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་གསར་བཟུང་དོ་སྐོལ་གྱི་དུག་པོའི་ངོ་ལོག་བེད་འཇུག་གི་ངོ་བོ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལྡན་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་
ཡང་། རྩམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བེད་འཇུག་གི་མེ་ལྷེ་གང་སར་མཆེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་བེད་འཇུག་གིས་བོད་རིགས་ལ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་ཞིང་
རྗོགས་མཐའ་མེད་པའི་གཞི་དུ་འཛིན་གཏོང་གུན་དང་། སྤུག་བཟུལ་བཅོས་ཡོད་པ་རེད། བོད་རིགས་ལ་ཐུར་མ་གྲགས་པའི་ཆབས་ཆའི་ཉམས་རྒྱུད་

བྱང་དོན་ནི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནང་ཟེང་འབྱུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་ཡིན་མིན་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་
པོ་ཡོད་པ་རེད།

གཅིག་ཟེང་འབྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་སྒྲོམ་པ།

ཟེང་འབྲུག་ལ་ཉེས་ཚབས་ཆེ་བའི་ཏང་དང་མེས་ཀྱིས་དང་། མི་དམངས་ལ་ངོ་མྱོལ་བྱེད་པའི་གསར་བཟེང་ངོ་མྱོལ་གྱི་ངོ་བོ་ལྟ་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ངེས་པར་དུ་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བའི་བདེན་དོན་ཞིག་རེད། ཞོད་འཇགས་གཏོང་ཐབས་ཐོག་ ཏང་གི་དམག་
དོན་གྱིས་རྒྱ་དེག་དང་། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཚུར་འགྲུག་ མང་ཚོགས་ལ་སྐུལ་སློང་བཅས་ཀྱི་སྲིད་རྒྱུས་གསུམ་པོ་འདི་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས་སོ་སོར་
དབྱེ་མི་འོས། ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཆ་འཇུགས་མེད་པར་མང་ཚོགས་སྐུལ་སློང་བྱེད་པའི་གོང་དུ་བོད་ཚོངས་ཀྱི་མང་ཚོགས་ནུམས་ཀྱི་འགྲིག་རང་ཁྲུ་
སྒྲོམ་ཆ་ཁྲིམས་ལ་ཅི་སྲུང་བྱེད་དགོས། བོད་ཡུལ་ས་ཆ་གང་དུ་དཔར་པ་ཚར་གཙོད་དང་། བཟང་བོ་སྲུང་སྒྱུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ལས། བཟང་དན་
མཉམ་བཟེས་དང་གང་བྱུང་དུ་རྒྱ་དེག་གཏོང་བ་ནི་ཉ་ཅང་མི་འོས་བཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་དེག་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་དེག་བྱ་ཡུལ་གྱི་གནས་
ཚུལ་གསལ་བོར་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། འདིའི་སྒྲོམ་ཤེས་རྟོགས་གསལ་བོ་བྱེད་དགོས་ན། ཐོག་མར་ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཟེང་འབྲུག་
བྱུང་བ་དེ་དག་གི་གཙོ་ལམ་དང་སྤྱི་ཕྱི་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་གང་ཡིན་དང་། ཡོངས་ཁྲབ་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན།
གཅིག་ཀྱིས་དང་ཐོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྲུང་ཆོས་ག་རེ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བརྒྱུད་ནས། གཏིང་ཟབ་གཟབ་ནན་གྱིས་འོར་འཇུག་མེད་པར་
བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ། ཟེང་འབྲུག་བྱུང་བའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་ཁྲུང་ཆོས། གནས་ཚུལ་སོགས་གསལ་བོ་དབྱེ་འབྱེད་གྱིས་དམའ་འབེབ་
སྒྲོ་འདྲོགས་དང་། ཁྲུངས་ལུང་མེད་པའི་གཏམ་འཆལ་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ཟེང་འབྲུག་བྱུང་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཐ་ཤལ་དེ་
རིགས་བཀག་འགོག་དམ་བོ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།

དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དངངས་སྒྲག་དང་། མགོ་སྒྲོམ་ཐེབས་ནས་ཟེང་འབྲུག་ལ་ཞུགས་པའི་མི་དམངས་ལ་ དོགས་སེལ་དང་། མི་སེམས་ལྷིང་
འཇགས། དོན་དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱི་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་གཙོ་འཛིན་དང་། ཁོ་ཆོའི་དན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤས་ལ་བཟོད་སྒྲོམ། ཁོ་ཆོར་མཐའ་
ལ་མ་གཏུགས་བར་དུ་དམག་དོན་གྱི་རྒྱ་དེག་བྱེད་མི་རུང་། དེ་ཡང་གསར་བཟེང་ངོ་མྱོལ་བྱེད་ཆེད། ཟེང་འབྲུག་སྒྲོང་བའི་མི་དེ་ཆོའི་ནང་མང་
ཆེ་བ་ནི་མགོ་སྒྲོམ་ཐེབས་པ་དང་། བཙན་ཤེད་གྱིས་ཟེང་འབྲུག་ཕྱ་ཁག་ནང་དུ་ཞུགས་སུ་བཅུག་པ་ཡིན་པས་མི་དེ་དག་ལ་འང་ཆ་རྒྱུན་ངེས་ཅན་
འོག་ཟེང་འབྲུག་སྒྲོང་མཁན་གྱི་གཡོ་སྒྲུ་ཐེར་འདོན་དང་། ཟེང་འབྲུག་གི་ནག་ཉེས་ཁྲབ་བསྒྲགས། ཁོར་ཆོར་དོགས་སེལ་དང་། དོན་དངོས་གསལ་
རྟོགས་གྱིས་གང་ཐུབ་དང་ཚུར་འགྲུག་ཐབས་བྱས་ཏེ། ཟེང་འབྲུག་ཕྱ་ཁག་གི་ནང་ཁུལ་ཐོར་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བའི་ལས་དོན་འགྱོད་གཞོད་མེད་པ་
དང་། མཐར་དུ་ལམ་ནོར་ལྷོག་ཤེས་མེད་པའི་ཟེང་འབྲུག་པ་ལ་དམག་དོན་གྱིས་ཐག་གཙོད་ནན་པོ་བྱེད་དགོས། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ད་གཞི་
ཁྲུངས་ལུང་ལྟན་པ་དང་། ཞི་དྲག་དོ་སྒྲོམས། བདེན་དོན་གསལ་སྒྲོན། མི་རྒྱལ་གྱི་དྲུང་ཁྱད་ཀྱི་དྲུང་བ། དཀའ་དོན་སྤྱོད་པ། མི་སེམས་འགྲུག་པ།
དྲག་པམ་རང་རྒྱལ་སོགས་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟའི་བཟང་བོ་རང་བྱུང་དང་། འོས་མཚམས་ཡང་དག་ ལྷན་མེད་དྲུངས་གཙང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
མིག་དཔེར་འོས་བའི་བྱེད་སྒྲུངས་འདི་རིགས་ནི་ལོ་ངོ་ཁྲི་ཕྱལ་གི་བཟྱགས་བརྗོད་བྱ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ངེས།

ཡིན་ནའང་ཟིང་འཁྲུག་དངོས་སུ་ཞོད་འཇགས་སུ་གཏོང་བའི་སྐབས། སྤྱིའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་གསར་བརྗེར་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དྲག་པའི་ངོ་མོག་ཟིང་འཁྲུག་ནི་དག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཞག་ན། ཟིང་འཁྲུག་པའི་ནང་དག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་དང་། མི་དམངས་ནང་ཁུལ་གྱི་འགལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ནས་འདུག ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོའི་འོག་རིམ་གྱི་ཏང་སློབ་དཔལ་གི་འགོ་བློན་མི་སྣས་དེ་དོན་ཤེས་གྱི་མེད་པ་དང་། དེར་བསམ་སྒོ་ཡང་གཏོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད། དག་བོ་དེ་དག་གི་ང་ཚོ་ལ་ཚུར་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་འཐབ་འཛིང་རེད། བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་མེད་པར་འཕལ་དུ་སྐྱོད་དགོས་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་ད་དུང་དཔལ་དོན་ནི་གཞན་དབང་དུ་མ་སོང་བར་རང་འགུལ་གྱིས་ཚོད་ལེན་བྱེད་དགོས་གྱི་ཡོད་སྟབས། ལག་གང་ཟུ་བྱེད་མཁན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཐོག་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་གནས་ལུགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཅས་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་གཟབ་ནན་ངང་བསམ་སྒོ་ཞིག་བཏང་བ་ཡིན་ན། དོན་དངོས་དང་མི་འཚམས་པ་དང་འཕྲས་སྒོ་མི་ཚང་བ་མཁས་མཛངས་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་མི་འདུག དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནི།

༡ བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཁྲུག་མང་ཆེ་ཤོས་ནི་ཐོག་མར་རང་རང་སོ་སོའི་ཆོ་ཤོག་དང་། བ་ཡུལ་གཅིག་དུ་ནས་ཟིང་ཆ་ལངས་བ་ཞིག་ལས་ང་ཚོའི་རྟེན་གཞི་ཆེན་པོ་ལ་ཚུལ་སྤྲོད་པ་མ་རེད།

༢ ལྷག་པར་དུ་ཟིང་འཁྲུག་པ་དེ་དག་ལ་དཔལ་དོན་གྱི་མདུན་ལམ་མེད་པ་སྟེ། ཁོ་ཚོ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་བཀོད་འདོམས་པ་མེད་པ་དང་། ཅ་འཇུགས་དང་གོ་ལག་ཏ་ཅང་ཞན་པ། དེ་བཞིན་ཕན་ཚུན་བར་རོགས་སྐྱོབ་དང་རམ་འདེགས་མེད་པ་དང་། ནང་ཁུལ་གྱི་འགལ་བ་མང་ལ། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་གསར་བརྗེར་ངོ་སྤྲོད་པའི་གཡུལ་འགྲུལ་ཡིན་པ་སོགས་པལ་ཆེར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་རྒྱ་མང་གཞི་མེད་པ་དང་། འཐབ་ཁྲུས་ཐོག་སྟོང་བ་རེད། དེར་བརྟེན། ཟིང་འཁྲུག་པ་དེ་དག་གིས་སྐབས་ཆེན་གྱི་མདོ་ཙུང་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་འཐབ་ཁྲུས་དང་འཐབ་ཚོད་གྱི་དྲག་ཆས་སྤྲོས་ཤིང་། དེང་རབས་ཅན་གྱི་གོ་ལག་ཡོད་པ་དང་། སྟན་ཀྱགས་དང་གཟི་བརྗེད་འཛུལ་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོབས་ལྡན་གྱི་ཀྱང་གོ་མི་དམངས་བཅིངས་འགོལ་དཔལ་དགྲར་བཟུང་སྟེ་ཁ་གཏང་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་མིག་ལྡན་གཡང་མཚངས་ཁོ་ན་དང་། ང་ཚོར་མཚན་ན་སྤྱང་མའི་གཤོག་རྩལ་གྱི་རི་རབ་འཛུལ་འདོད་ཀྱི་དཔེ་ལས་མ་འདུས་ཤིང་། ང་ཚོས་ཇ་དྲག་གི་བྱ་སྤྱོད་ལག་བརྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ཉིལ་འབྲུ་ཙམ་ཡང་མེད། ང་ཚོར་ཟིང་འཁྲུག་གི་གནས་ཚུལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ལགས་པོ་བྱེད་པའི་དུས་ཚོད་ཡོད་པ་དང་། ངས་པར་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། འཐབ་ཁྲུས་དང་འཐབ་ཚོད་ཐོག་དག་བོའི་གནས་ཚུལ་གཟབ་ནན་ངང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འཐབ་འཛིང་གི་སྟུན་དུ་བསྐྱབས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དཔལ་དོན་སྐར་ལ་རྒྱས་མང་འམེད་མཁན་ངས་ཀྱང་ཤེས་གྱི་ཡོད།

༣ གསར་བརྗེར་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དྲག་པའི་ངོ་མོག་ཟིང་འཁྲུག་དང་། ང་ཚོའི་བར་གྱི་འགལ་བ་ནི་དག་དང་རང་ཕྱོགས་བར་གྱི་འགལ་བ་ཡིན་པ་ནི་དོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ལྷགས་ལྟ་བུའི་བདེན་དོན་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཟིང་འཁྲུག་ཐམས་ཅད་ལ་གསར་བརྗེར་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཆ་རྒྱུན་ལྡན་འདུག་ཅས་བཤད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། འདིའི་ནང་ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ང་ཚོའི་དོན་སྤང་མེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རྣམས་ལ་དངངས་སྐྱག་དང་དོགས་པ་སྦྱིས་བ་དང་། ཡང་ན་ལོག་སྤྱོད་པས་མགོ་སྐར་འོག་

ཟིང་འཁྱུག་ལངས་བའི་རིགས་ཏ་ཅང་མང་བོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་དོགས་པ་དང་དངངས་སྒྲག་སྒྲེམ་ཁན། ཡང་ན་མགོ་སྐོར་ཐེབས་མཁན་དེ་
དག་ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཡིན་པས། ང་ཚོས་གོམ་པ་དང་བོ་ངེས་པར་དུ་དངངས་སྒྲག་དང་དོགས་པ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། མི་སེམས་ལྟིང་
འཇགས། དོན་དངོས་གསལ་རྟོགས་ཀྱིས་ཚུར་འགྲུག་གི་ལས་དོན་བསྐྱབ་ཏེ། རྟོར་འགྱུར་མེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས། གོམ་པ་དང་བོ་ནས་དག་
དང་རང་སྤྱོད་པར་གྱི་འགལ་བ་ལྟར་དུ་གྲགས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ནི། ངས་བསྒྲས་ན་ཏ་ཅང་མི་འོས་བཞིག་རེད།

༤ དོན་དངོས་སུ་ཟིང་འཁྱུག་ལངས་མེད་ནའང་། དག་གཞོན་བྱེད་འདོད་ཡོད་ཚེ་བསྟོན་འཇུགས་དམའ་འབབས་ཀྱིས་རྩུང་རྟེན་དུ་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་གཅིག ནང་ཚོས་དང་སྒྲེའོ་འོ་བདེ་སྒྲིད་ཆེད་འདུ་འཛོམས་ཀྱིས་ཞབས་རིམ་སྐབ་མཁན་ཚོའང་གསར་བཞེ་ངོ་ལོག་པར་ཅིས་ཏེ་དུག་
གཞོན་དང་རྩུང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཉིས། ཟིང་འཁྱུག་ལངས་རྒྱ་རེད་དང་ཡང་ན་ཟིང་འཁྱུག་ལངས་འདུག་ཅེས་ཁྲུངས་ལྷང་མེད་པའི་
དགོག་གཏམ་ལ་བརྟག་དབྱུང་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་བར་ཡིད་ཆེས་ཏེ་ཁྲག་བཟུར་བའི་དུག་གཞོན་དང་རྩུང་རྟེན་བྱས་བ་དང་གསུམ། འདི་གསུམ་
ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཁྲུངས་ལྷང་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཐབས་རྟགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་རེད། འདི་ལྟའི་གནད་དོན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཁྱུག་
ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་ཁྲོད་མི་ཁྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་མོད། གྲུང་དབྱེད་གིས་ཀྱང་འདིའི་ཐད་ཏ་ཅང་གསལ་བོར་མཁྱེན་རྟོགས་ཡོད་པས། དེ་
རིང་ཕྱན་གྱིས་གོང་འཁོད་ཀྱི་གནད་བསྐྱེས་ཤིག་སྟན་མེད་ལྷ་ཅིས་ཡོད། དོགས་གནད་འདི་རིགས་རྗེས་སུ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་ཚོག་པར་བྱ།
མདོར་བསྐྱེས་ནས་བཤད་ན། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་ཟིང་འཁྱུག་དངོས་སུ་ཞོད་འཇགས་གཏོང་བའི་སྐབས། ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་སྲིད་རྩ་ཁག་
དང་། ས་ཁུལ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མཁས་མཛངས་ཡང་དག་གི་བྱེད་སྒྲུངས་ལག་བསྟར་ལེགས་པོ་བྱས་མེད་སྐབས། ཟིང་
འཁྱུག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་གངས་མང་ཞིང་། ཏུས་ལུན་རིང་བ་དང་། ལངས་སྤྱོད་མཁུགས་འཛོམས། ཟིང་འཁྱུག་མཐའ་འཁྱོངས་བསྐྱོད་ཀྱི་གནས་
ཚུལ་བྱུང་སྟེ། མི་མང་བོ་ཞིག་ཤི་མས་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལའང་གཞོད་སྟོན་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་།
བོད་རིགས་ནམས་ཉེན་ཁ་ཆེ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་ཞིང་། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲིལ་ལའང་གཞོད་འཆོ་ཆེན་པོ་ཡོད་སྟེ། རྒྱལ་ཁབ་ལ་གྲོང་གུན་ཆེན་
པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་མཐོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དང་། འཕྲལ་ཕྱགས་ཀྱན་ནས་ལེགས་པོ་དང་འཚམས་པོ་མེད་པ་
སོགས་ཕན་མེད་ཀྱི་རྟོག་དྲ་སྟོན་མ་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

གཉིས། སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་སྒྲོར།

ང་ཚོ་ནི་མི་དམངས་དམངས་གཙོ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པས། མི་དམངས་ནང་ཁྱལ་དུ་དམངས་གཙོ་ལག་བསྟར་དང་།
དག་པོ་ལ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན། ཡང་དག་པོའི་རང་དག་དང་རང་ཕྱོགས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། མི་ངན་གཅིག་ཀྱང་སྟོང་གཡེང་མི་གཏོང་བ་
དང་། བཟང་བོ་གཅིག་ལའང་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་མི་བྱེད་པ་བཅས་ནི་ཉར་གི་འདོད་ཚུལ་དང་སྲིད་ཅུས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚ་ཁྲིམས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་ཀྱང་རེད། དེར་བརྟེན། ལམ་ནོར་ཐོག་ཤེས་མེད་པའི་ཟིང་འཁྲུག་པ་དང་། གསར་བཟེད་ངོ་ལོག་པ། ཆས་ལོག་སྟོང་གི་ཞིང་བདག་
དང་འབྲོག་བདག་སོགས་གསར་བཟེར་གཞོན་འཛིན་དང་། མི་དམངས་ནས་ཤ་འཁོན་ཡོད་རིགས་བཀག་ཉར་དང་འཛིན་བཟུང་སོགས་ཀྱིས་ཁྲིམས་
གཙོ་དྲག་བོ་བྱས་ཏེ། མིག་སྟོས་ངན་འགན་བྱེད་མཁན་ལ་བྱིས་འདོམས་བྱ་རྒྱ་ནི་དགོས་ངེས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་
བར་འགན་འཁུར་མི་སྤྱས་མི་དམངས་དམངས་གཙོའི་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་འཁུར་སྒྲོ་ཆང་བ་ལག་བསྟར་བྱས་མེད།

རྒྱ་ཆེད་ཞིང་འབྲོག་གོང་ལྗོངས་ལྗོངས་ནང་དུ་བཙོན་ཅན་སྟོས་མ་དགོས་པར། ཉ་ལམ་ཀན་བྱིས་དང་བྱུང་མེད་སོགས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མི་བྱེད་པའི་
རིགས་ལྟར། གཞན་གཞན་ལུ་དང་། དར་མ། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་བསམ་ཤེས་ཅན་རྣམས་གོང་ལྗོངས་ཤིང་ཁ་ཤས་ནང་མང་ཆེ་བ་དང་།
གོང་ལྗོངས་ཤིང་ཁ་ཤས་ནང་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བརྟག་ཞིབ་མེད་པར་འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཁུག་བྱས་འདུག འདི་དག་དགའ་གཉེན་སྤྱད་གི་ཉ་ཅང་མི་
འོས་བ་དང་། ཉ་ཅང་མི་ལེགས་པའི་དོན་ཆེན་ཞིག་རེད།

ཟིང་འཁྲུག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བོད་རིགས་ནང་མི་གངས་གཙོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་བར་ཆོས་གསལ་བོར་ཤེས་དཀའ། ཡིན་ནའང་བྱི་རྒྱལ་ནས་བཙོན་
པའི་གངས་འབོར་ཆོད་རྩིས་བྱས་བ་ཡིན་ན། ས་ཁུལ་རེ་རེ་ལ་མི་གངས་ཁྲི་ཡས་མས་དང་ཁྲི་ལྷག་འཛིན་བཟུང་བྱས་འདུག དེའི་ཕྱིར་གལ་སྲིད་
འདི་དག་ཆང་མ་དག་པོ་ཡིན་ན། བོད་རིགས་ཁྲོད་ང་ཚོ་ལ་བྱུང་མེད་དང་ཀན་བྱིས། དེ་བཞིན་གཞོན་ལུ་དང་དར་མ་ཆས་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལྟར།
གཞན་གཉེན་ཉེ་མང་བོ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་ཆོག་ཐག་བཅད་ནས་བཟོད་ཆོག འོ་ན་འཛིན་བཟུང་བྱས་བའི་ནང་དག་པོ་ཡོད་ལ་གཉེན་ཉེ་མང་
ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཁྲུང་ས་ལྟར་མེད་པ་ཞིག་རེད། མི་བཟང་ངན་དབྱེ་འབྱེད་མ་བྱས་པ་ཆང་མ་འཛིན་བཟུང་བཙོན་
འཁུག་བྱེད་པ་འདི་ནི་འཛིན་སྒྲིབ་ཐོག་གི་དྲང་བདེན་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་ཆང་མ་དང་འགལ་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་དུ་ང་ཚོ་ནི་མི་དམངས་དམངས་
གཙོ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཡིན་པས། རྩ་དོན་འདི་དང་ཉ་ཅང་ཆབས་ཆེན་འགལ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན། ཕྱོགས་གང་ནས་
བསམ་སྒྲིབ་བྱུང་ན་ཡང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་སྲིད་དབང་སྒྲེར་འཛིན་བདག་སྟོང་བྱེད་མཁན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་མི་སྤྱིའི་ཁྲོད། འདོད་རྩམ་ཆེ་བ་དང་།
གང་བྱུང་ངང་མི་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པའི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཆོས། རང་སྤང་གང་དྲན་གྱིས་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཉེས་བཅད་
མཁན་ཆོད་ཞིབ་དེ་དང་རང་དབང་གི་འཛོལ་རྩེད་མོ་རྩེ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དང་འབྲལ་ཕྱགས་གང་ལའང་རྩ་བ་ནས་
ལེགས་བོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡང་ཕན་མེད་རྟོག་དྲ་བཟོ་གཞིའི་བཙོན་འཁུག་བྱས་བའི་བཙོན་པ་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོའི་ལྷ་སྟོང་སོགས་ང་ཚོའི་བོད་
ཐོངས་ལས་སྤྱད་བོ་བྱུང་འདུག ལྷག་པར་དུ་བཙོན་པ་ཚོ་བསམ་བཞིན་དུ་ས་རྒྱ་མི་འཕྲོད་སར་སྟེལ་གྱི་ཡོད་པས་མི་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོ་རྒྱུན་ལམ་དུ་

ཤོར་བ་དང་། བཙོན་པའི་ཕུང་བོ་སྤྲུལ་མི་ཚར་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག། དེར་བརྟེན་རྒྱུན་ལམ་དུ་ཕྱིན་པའི་མི་ཁྲི་སྟག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ཕ་མ་བཟའ་ཟླ།
ཕུ་གུ་གཉེན་ཉེ་ཚང་མ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ལྷུང་སྟེ། མཆི་མ་ཕྱུལ་ཕྱུལ་དུ་འདོན་པ་དང་། ཟུང་ན་གྱི་འོ་དོད་འབོད་པའི་གནས་ཚུལ་
གང་ལ་སྤྱད་ཅིང་གཞན་ལ་བརྗོད་མི་ཕོད་པ་ཞིག་རེད།

གསུམ། མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ཟིང་འཁྱུག་བྱུང་ཡོད་པའི་དབང་གིས། ང་ཚོའི་ལས་བྱེད་པ་དང་དམག་དཔོན་ཁྲོད་ཀྱི་མི་ཁག་ཅིག་བོད་རིགས་ལ་
མི་དགའ་བ་དང་། གནག་སེམས་ཀྱིས་བོད་རིགས་ལ་མཐོང་ཆུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆས་ལ་གཞོད་འཆོ། དུལ་སྒྲིལ་གོམས་གཤེས་བཀག་
སྤོམ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆབས་ཆེད་བྱ་སྤྱོད་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་བཤད་དོན། བོད་ཆས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་འཕྲོ་བཞག་ཏུ་གཏོང་
གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷབས་བདེའང་རེད་མི་འདུག འདི་ནི་རྩིས་ལུས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་ཤིག་རེད་ཅེས་བཤད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་བཀག་འགོག་བྱས་བ་
དང་། མི་རིགས་ཀྱི་གྲོན་ཆས་དང་རྒྱན་ཆ་ཅ་མེད་བཟོ་ཆེད། སྤྱི་དབང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱན་ཆ་སོགས་བསྐྱུ་རྩལ་བྱས་
བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྩིས་སྤྱིམ་དུད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་དཀར་ནག་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མེད་པར་ཁོ་ཚོའི་རྒྱ་ཞོར་གཞུང་བཞེས་
བཏང་བ་སོགས་ཏང་གི་སྤྱི་ཚུས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་ལྷ་ཚོགས་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་བསྐྱབས་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་
འདི་དག་ལ་མི་རིགས་ས་ཁོངས་རང་སྐྱོང་ལག་བསྟར་གྱིས་བབ་མཚུངས་ཀྱི་རང་སྐྱོང་ཁུལ་དང་། རང་སྐྱོང་རྫོང་གསར་འཛུགས་བཀའ་དྲིན་
བསྐྱུངས་ཡོད་ན་ཡང་། ལས་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་བོད་རིགས་མི་དམངས་ལ་ཏང་གི་སྤྱི་ཚུས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིལ་ལྷ་ཚོགས་
ཀྱིས་གཏན་འབེབས་བྱས་བའི་རང་སྐྱོང་ཐོབ་ཐང་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བ་ལ་ཟིང་འཁྱུག་ལངས་སྐྱབས་འཐབ་
འཛིང་ཁྲོད་མི་མང་པོ་ཤི་སྐྱོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་གཅིག ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྱུག་ཞོད་འཇགས་གཏོང་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་དེའི་རྩིས་མི་མང་པོ་
འཛིན་བབྱུང་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ། ཕྱི་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དུས་མིན་རྒྱུན་ལམ་དུ་བཏང་དང་གཉིས། དུས་སྐབས་ཤིག་ས་ཁུལ་དེ་ཚོའི་མང་ཚོགས་
ཀྱི་འཚོ་བ་ཉ་ཅང་སྐྱོ་བ་དང་ཉམ་ཐག་ཡིན་པས་རྒྱན་བྱིས་གཙོས་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་རྟོགས་ཤི་ཐེབས་པའམ་ཡང་ན་གཟུགས་པོ་ཉ་ཅང་སྐྱོ་དྲགས་
ཏེ་ན་ཆ་ཆུང་དུའི་རིགས་ཀྱང་འགོག་མི་ཐུབ་པར་འདས་གྲོངས་སུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་གསུམ། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བོད་རིགས་ཀྱི་མི་འབྲེལ་
ཆབས་ཆེར་རྩིས་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བཞིག་རེད། འདིས་ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་གཞོད་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་པ་མ་
ཟད། བོད་རིགས་ཀྱི་འཚོ་གནས་ལ་འང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་བཟོས་ཏེ་དཔྱགས་ཆད་ལ་ཁད་ཀྱི་གནས་སུ་སྤུང་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མི་རིགས་འདིའི་ཁོངས་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་བ་ཙམ་གྱིས་བཟོད་དཀའ་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་དང་སྐྱོ་
སྤང་སྐྱེ་བ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བ་རེད།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་ལས་དོན་འདི་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྱུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་བ་ནས་བབྱུང་ལེགས་པོ་བསྐྱབས་མེད། ཡིན་ནའང་རྩིས་
སྤྱུང་དབྱང་དང་། བྱམས་བཅེ་ལྷན་པའི་མའོ་ཀྲུ་ཞི་ཡིས་བོད་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་འཕྲལ། ཐུགས་ཁུར་
ཆེན་པོ་གནད་སྟེ་འོག་རིམ་ལ་སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྱུལ་འདི་དག་ཡོ་བསྐང་བྱེད་དགོས་པའི་མཚུབ་སྟོན་གནད་ཡོད།

འོག་རིམ་ནས་ཀྱང་སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྱུལ་འདི་དག་ཆད་གསལ་ཡོ་བསྐང་དང་། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་བ་དང་། ལས་དོན་ལ་དག་ཐེར་
དང་ལེགས་བཅོས་སོགས་ཞིང་ཆེན་སོ་སོའི་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷག་བསམ་ནུས་དག་གིས་འགན་ཁུར་དང་། ཏུར་བཙོན་དང་ལས་དོན་བསྐྱབས་

ཡོད་ལྟ་བུ། ད་ལྟ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཕྱོགས་སོ་སོའི་ལས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་འགོ་འགོ་ཚུགས་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཁུལ་དང་
རྫོང་རིམ་པའི་ཏང་སྲིད་ལས་བྱེད་ཚོའི་ཁྲུང་པའི་ནང་གི་གཡོན་ཐལ་ལོང་མཆོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡན་དུ་འཇགས་སུ་ཕྱིན་མེད་པས། ངའི་
བསམ་བཤས་ཁུལ་དེ་དག་གིས་མི་རིགས་ལས་དོན་ཐད་ངོ་སྤྲོད་མེད་ཅིང་ཁ་ཞེ་གཅིག་མཚུངས་ཀྱིས་ཏང་གི་སྲིད་ཅུས་ལག་བསྟར་བྱས་མི་འདུག་
སྟེ།

གནད་དོན་གཉིས་པ། ཆོས་ལུགས་སྒྲིབ།

སྤུན་ཟླ་འདི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཐད། སྤུན་གྱིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་བོད་མཛུངས་ཀྱི་གནད་དོན་བདུན་པའི་ནང་གི་ང་ཚོའི་བོད་མཛུངས་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་ཡོད་པའི་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཉུང་ཤས་དེ་ཕྱད། གཞན་ཁག་ཚང་མའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་མཛུངས་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་བསྐྱར་སྟོན་མེད་ཀྱི་མིན། ཡིན་ནའང་ཆབས་ཆེ་ཆུང་དང་། དུས་ཡིན་རིང་བ། དེ་བཞིན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཚང་མ་བོད་མཛུངས་ལས་ཞེ་དྲག་སྤྱད་གི་རེད། འདི་ནི་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐག་ཆོད་པའི་ངང་བཤད་ཆོག དེའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཚུགས་བསྐྱེད་མས་བྱས་ན་དོན་ཚན་གསུམ་དུ་སྤྱགས་བསྐྱེད་བྱས་ཆོག

༡ ཆོད་གཞི་དང་མཐུན་པའི་དགོན་པ་མེད་པ་སྟེ། སྤུན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་དགོན་པ་དང་། སྤུན་པའི་གྲངས་འབོར་དེ་དོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་མ་བཏང་བའི་ཕྱོད་ལས་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ལྷོ་བརྒྱད་ནས་གོ་དགུ་ཇི་ཉུང་དུ་སོང་འདུག ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ལུ་མི་སྤྱང་ཆོས་ལུགས་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་ནམས་ཕྱིར་འབྱུང་ཙམ་མེད་དང་། ཟླ་ཆེན་སྦྱོན་པ་བཞིན་དུང་དེག་བཏང་སྟབས། སྤུན་བཡོད་པའི་དགོན་པ་འང་མིང་ཡོད་དོན་སྟེ་དུ་ཟུར་འདུག དེ་ཡང་དགོན་པའི་བདག་དབང་དེ་དོན་དངོས་དང་བལ་ཏེ་སྤྱད་སྦྱོན་ལྟར་ཞི་བདེ་དང་གཞན་ལ་དེ་མེད་དུངས་གཙང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཚུར་ཞོལ་བྱེད་མཁན་ལ་སྤྱད་ཡོད་སྟབས། ཆོས་ལུགས་བྱ་འགུལ་སྤེལ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་ནི་ཆོས་ལུགས་ལ་ངོ་ཞོལ་བྱེད་སའི་རྟེན་གཞི་ཆགས་འདུག དགོན་པའི་ལས་འགན་ཐད། རང་འཁྱེད་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་མེད་པར་བསྐོས་ཏེ། ཀྲང་ཀྱོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཅུ་ཁག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱིས། དགོན་པ་ཡོད་ནའང་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་བསྐྱེད་པ་དང་། དོན་དངོས་སུ་དགོན་པ་མེད།

༢ ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་མེད་པ། སྤུན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་ངོ་ལོག་ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཆེས། འོག་རིམ་གྱི་ཏང་སློབ་ལས་བྱེད་པས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བཀག་འགོག་སྤྱོད་ཆོགས་བྱས་ཡོད་པས། རབ་འབྱུངས་སྤྱུལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་འཆད་ཚིད་ཚུམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་མང་ཙམ་ཡང་ཐོས་སྒྲིལ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་སོར་གནས་ལྟ་ཅི། ཐ་ན་ཐ་སྟངས་ཙམ་ཡང་ཙམ་སྟོང་དུ་འགོ་ལ་ཉེ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་དོན་དངོས་ཐོག་ཙམ་མེད་བསྐོས་ཟེན་པ་དང་། དོན་ངོ་མས་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་ལ་མདུན་ལམ་ཡོད་པ་མ་རེད།

༣ སྤུན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་ལ་གཞི་ཅིའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སེར་སྤྱོད་མི་དམངས་མང་ཆོགས་ལ་ཆོས་ལུགས་འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སུ་བཏང་ཆེས། ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་བཀག་འགོག་འོག་ཐ་ན་ཁ་འདོན་ཡང་སྒྲིག་ཏུ་འདོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་ལས་བྱེད་པས་མི་ཞིག་གིས་ཁ་འགུལ་ཙམ་འགུལ་ཙམ་བྱེད་པ་མཐོང་ཆོལ་མ་སེང་འདི་ཙམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་དང་མོས་དང་ཆོས་ལུགས་བྱེད་སྒྲིལ་གསར་བརྗེ་རང་ལོག་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་བཞིན་འགོག་གཞན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་

པས། སེར་སྒྱུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རང་འདོད་ཀྱིས་ཚོས་ལྷགས་འཚོ་བར་སྦྱོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། དོན་དངོས་སྤྱི་མང་
ཚོགས་ལ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། ངས་འདིར་བཤད་པའི་མེད་པ་གསུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཚོས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱིའི་
གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ། བོད་རིགས་སྤྱན་ཟླ་ས་ཁུལ་དུ་ངོ་མོག་བཅུང་འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་སྤྱི་བཏང་རྒྱུ་ཆོས་ལྷགས་ལས་
དོན་ཐད་ཉ་ཅང་ཚབས་ཆེ་བའི་གཡོན་རྒྱུད་གི་བྱ་སྦྱོད་ཀྱིས། བོད་རིགས་ཁོད་ཕྱ་གྱུ་རྒྱུད་ཕྱུང་བའི་གཞན་བརྒྱ་ཆ་དགུ་ཅུ་ཡན་གྱི་མི་རྒྱུས་ཉ་
ལས་ཤིང་ཉོན་འཛོར་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ད་ལྟ་བོད་རིགས་ལ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲོར་སྒྲེང་སྐབས། ཁོ་ཚོ་རང་དབང་མེད་པར་ཡིད་སེམས་ཉ་ཅང་སྒྲོ་སྒྲེ་
མིག་རྒྱུ་འདོན་བཞིན། ང་ཚོའི་ས་ཆ་ནི་ཁྲ་སྒོའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོ་ཤི་ན་ཁྱི་ཞིག་ཤི་བ་ནང་བཞིན་རེད། ཅས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་གཏམ་
རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། དགྲ་ཕན་རང་གཞོད་དང་། དགེ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་རྟོག་ང་མང་པོ་ཞིག་བཅོས་ཡོད། འདི་དག་ཚང་མ་ནི་ཉང་གི་
ཡང་དག་པའི་སྲིད་རྒྱས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་ཁྲིམས་ནང་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱི་དམངས་ལ་ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་
དགོངས་དོན་དང་ཚབས་ཆེན་འགལ་ཡོད་པའི་བྱ་སྦྱོད་ཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འོག་རིམ་གྱིས་ཉང་གི་སྲིད་རྒྱས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཅའ་ཁྲིམས་བྱུར་
ཅམ་མ་གཏོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་མཚན་ཉག་ས་ཤིག་ཀྱང་རེད། ཡིན་ནའང་། ཉང་ཀྱང་དབྱང་དང་ཁྲབས་ཆེན་གྱི་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཡིས་
གནས་ཚུལ་འདི་དག་རིམ་བཞིན་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་རྒྱུ་ཆོས། འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་སྦྱོན་དང་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་བྱ་སྦྱོད་འདི་དག་ཡོ་བསྟངས་དང་།
ལས་དོན་ལ་དག་ཐེར་ལེགས་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེལ་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཚོས་ལྷགས་ལས་དོན་རྒྱུད་ཅམ་
ལེགས་སྤྱི་བཏང་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་འགོ་བཟུང་བའི་རྒྱུ་མ་པ་ཅམ་ལས་འདིས་རྩ་བ་ནས་འདད་གི་མ་རེད།

གནད་དོན་གསུམ་པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་སྐོར།

མི་ཆེན་གཞོན་སྡེ་དང་སྡེ་ཡིན་ནའང་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་བཞིག་ཡིན་ལ། མི་ཚེ་རྩལ་བོ་འཆོ་བ་ལ་
འབད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩོད་གོས་མེད་ན་འཆོ་བའང་སྐྱེལ་ཁག་བོ་ཡིན་ལྟ་བུ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོང་འཕེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། འགྱུར་ཐོག་གི་རང་
བཞིན། འགལ་བའི་རང་བཞིན་སོགས་བྱུང་སྟེ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐུ་མཐུན་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། རུས་ཤུགས་གང་དང་གང་གིས་
ཀྱང་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན། འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་མའི་རིགས་ནི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་མཁན་ཡིན་པ་
དང་། གོང་འཕེལ་དང་། འགྱུར་ཐོག་འགལ་བ་ཆང་མ་དུས་སྐབས་རེ་རེའི་མི་རྒྱུས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་དང་བསྐྱེད་ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་ཐོན་ཐོན་གྱི་རུས་ཤུགས་ཀྱིས་ལོག་སྒྱུད་ཀྱི་རུས་ཤུགས་ལ་ཕམ་ཁ་བཟོ་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐོན་ཐོན་གྱི་བྱ་སྒྲུབ་ནི་རྒྱ་
ཆའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། ལོག་སྒྱུད་བྱ་སྒྲུབ་ནི་དེ་ལས་ཐོག་ཡོད། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་རྒྱ་ཆའི་
མི་དམངས་མང་ཆེ་བས་སྐབས་ཆེན་གྱི་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། སྐབས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས། དེ་བཞིན་སྐབས་ཆེན་གྱི་
གུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཡིད་སྤོམ་གྱི་མེ་ཏྲག་དམར་པོ་དེ་མི་དམངས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོལ་ཚུ་ཆད་དང་བསྐྱེད་ནས་མི་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
སྤྱི་བཞུད་དང་བཞུད་བཞིན་ཡོད་ལ། འདི་ནི་གུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནི་མི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་ཐུན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་
ཤིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་རེད། འདི་ལྟའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་གུང་ཁུན་རིང་ལུགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལུགས་འདུན་མངོན་འགྱུར་བྱེད་འདོད་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་
སྐྱོང་མཁན་གྱི་གལ་རིམ་ནང་གི་མཚོག་གྱུར་རམ་གཙོ་བོ་སྟེ་བཟོ་བའི་གལ་རིམ་གྱིས་གཙོ་ཤུགས་བྱས་ནས། སྐབས་ཆེན་གྱི་འབྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་
གསར་བཞེ་ཆེན་པོ་བསྐྱང་དགོས་བ་དང་། དེལ་འང་རྒྱང་འཛིན་ཅ་འཇུགས་ཤིག་མེད་དུ་མི་བྱུང་། འདི་ནི་བཟོ་བའི་གལ་རིམ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེས་
མཐོའི་ཅ་འཇུགས་སམ་ཐོན་ཐོན་བྱ་ཁག་སྟེ། སྐབས་ཆེན་གྱི་བཞེད་དང་ཡང་དག་པའི་གུང་ཁུན་ཏང་གིས་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་དབུ་ཁྲིད་དེ་
འབྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་གསར་བཞེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྐབས་མེད་དགུང་ལ་འཕྱུར་དང་འཕྱུར་བཞིན་ཡོད་ལ། གྲུབ་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་
དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དག་བོ་ལའང་ཕམ་ཁ་བཟོས་པ་དང་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་འང་ཐོབ་དང་ཐོབ་བཞིན་ཡོད།
འདི་ནི་འཛམ་གླིང་ཐོག་གི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་རྒྱུས་དབང་བསྐྱར་གལ་རིམ་ཁག་གི་འོག་ནས་བཅེངས་འགྲོལ་ཐོབ་ཅིང་། དམངས་གཙོ་དང་
སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཇུག་གུང་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རེ་བཞིན་སྐབས་ཆེན་གྱི་གུང་ཁུན་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
གཟེ་འོད་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱི་ཐག་ཉེ་བྱེད་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འདི་ནི་སྐབས་ཆེན་དང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྤྱིད་ཐུན་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་བཅི་
འོས།

རང་རྒྱལ་ལ་མཚན་ན། འདས་བའི་ལོ་བྱང་བྱང་བསུ་ཕྱག་ཁ་ཤས་རིང་། མཁས་མཛངས་ཐུན་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་
དབུ་ཁྲིད་པའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་གུང་གོ་གུང་ཁུན་ཏང་གིས། གུང་ལྟ་ཡངས་བའི་ས་གནིའི་ཐོག་ཆ་ཆ་ལྷན་ལྷན་གྱིས་འབྱོར་མེད་གལ་རིམ་གྱི་གསར་
བཞེ་ཆེན་པོའི་ལས་འགུལ་བསྐྱངས་བ་རེད། དུས་ཡུན་བྱང་བྱང་ནང་རྒྱ་ཆའི་ངལ་ཚོལ་མི་དམངས་གོ་རྟོགས་སྤྱད་དེ་གསར་བཞེ་འཐབ་འཛིང་

ནང་དུ་ཞུགས་ཡོད་པས། རྒྱལ་ཁ་མགྲོགས་པོར་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་བ་རེད། དེ་རྗེས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་གཉིས་དང་། རྒྱལ་
དམངས་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱོན་ཁྲོད་དུ་འང་དེ་ལྟ་ནང་བཞིན་སྐྱོན་གྲགས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་པའི་མགྲོགས་ཚད་མཐོ་བའི་རྒྱལ་ཁ་
ཆེན་པོ་དང་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་ཏང་དང་མཐོ་གཏུ་ཞི་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་ཁྱབ་
ཁང་གི་གཅིག་གྱུར་གྱི་དབུ་ཁྲིད་འོག ཏང་གི་དར་ཆ་གསུམ་མཐོན་པོར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་སྲུང་གཅིག་དང་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱུ་
གང་མགྲོགས་དང་སེལ་ནས་བདེ་སྐྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཟས་གོས་གཉིས་འཛམ་གྱི་འཛོལ་པོར་སྤྱོད་ཆེད། ཐོན་སྐྱོད་གོང་དུ་སྤྲོད་བཀོད་དང་།
དེ་ཡང་ཐོན་སྐྱོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཆེད། ངར་ཤུགས་རྩེར་སོན་དང་གསར་བརྗེ་དང་། འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་ལས་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་གྲུབ་འབྲས་
བཅས་ལས་ཐོབ་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ནའང་། དུས་སྐབས་ཤིག་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ལ་དར་ཆ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་དུས་མཚུངས་སུ། ལས་བྱེད་ཁག་གཅིག་གིས་དར་ཆ་གསུམ་གྱི་དགོངས་དོན་འཐུས་སྒྲོལ་ཆང་བ་ལག་བསྟར་བྱས་མེད་སྟབས།
རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱོད་སེམས་ཤུགས་མར་ཆག་སྟེ་ད་ཆོད་ཐོན་སྐྱོད་འཐབ་ཕྱོགས་ཚང་མར་དགོས་ངེས་མིན་པའི་
ཤུགས་རྒྱུན་གང་འཚམས་པོག་པ་དང་། དེའི་ཁར་རང་རྒྱལ་ལ་མུ་མཐུད་དུ་ལོ་གསུམ་རིང་རང་བྱུང་གཞི་དམར་འཛོལ་གསལ་ལོ་འབབ་མི་བཟང་བ་
བཅས་ཀྱི་རྒྱུན་གཉིས་འཕམ་དེ། ད་ལྟ་ད་ཆོད་མིག་སྒྲར་ཡོད་པའི་དཀའ་ལས་འདི་བཟོས་པ་རེད།

མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་རང་གི་བྱ་རབས་ཆ་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྐྱོད་ཆེད་སོ་སོའི་བདེ་སྐྱོད་སྒོས་བཏང་ནས་ཟས་གོས་གྲོན་རྒྱུ་དང་། དཀའ་སྤྱད་
འབད་བཙོན་བྱེད་པའི་ཕུགས་རིང་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་བའི་རང་གཤིས་ལྡན་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདི་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་མིན་པ་དང་། གཏིང་ཟབ་མིན་
པ། རྒྱུན་བསྐྱེད་མིན་པ་དང་ཕྱིར་བཤེག་རྒྱག་སྒྲ་བའི་ངོ་བོ་ལྡན་པས་མ་འོངས་པའི་བདེ་སྐྱོད་ཁོ་ན་བཤད་པ་དང་། ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་སྒོ་བ་གསོ་གཅིག་
པར་བཏོན་ན། ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོན་སྐྱོད་ལ་དུར་ཐག་འབད་ཐག་དང་བཙོན་སེམས་སྤུལ་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་མང་ཆེ་བས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་བདེན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་ད་ཆོད་བོད་ཀྱི་
གཏམ་དཔེར་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་དགོས་ཟེར་ན་སྤྱད་མི་དགོས། རྗེས་སུ་སྟེར་དགོས་ཟེར་ན་དགའ་མི་དགོས་ཅས་པ་ལྟར་འདིས་མང་ཚོགས་མང་ཆེ་བའི་
བསམ་ཚུལ་མཚན་སྤྱད། དེར་བཏོན་མི་དམངས་མང་ཚོགས་སྤུལ་སྤོང་བྱས་ནས། ཁོ་ཆོར་ཐོན་སྐྱོད་འཐབ་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་ཤུགས་འདོན་དུ་
འཇུག་རྒྱུ་དང་། ཐོན་སྐྱོད་གྲུབ་འབྲས་གསར་བ་ཞིག་ཐོབ་དགོས་ན། གྲུབ་འབྲས་ཆེ་རྒྱུ་ལ་གཞིགས་ནས་མང་ཚོགས་ནས་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཡོངས་
སྤྱོད་པའི་ཆད་གཞི་ཡང་དེ་མཚུངས་སུ་མཐོ་བུ་གཏོང་དགོས། འདི་ལྟར་བྱས་ན་ད་གཞི་དམང་ཚོགས་ལ་ཐོན་སྐྱོད་ཁྲོད་སྒོ་སེམས་ཐེངས་གཉིས་བ་
འཕེལ་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དཀའ་ལས་རྒྱག་མི་དགོས་བར་ཁོ་ཆོས་རང་འགུལ་གྱིས་བསྐྱུ་བྱེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་
སྐྱོན་མཁན་ནི་མི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་མིའི་ནང་ནས་ཀྱང་མང་ཤོས་ངེས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་
བསམ་སྤོའི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྐྱུར་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུར་དགོས། བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་གལ་སྤྱི་འདི་ལྟར་བསྐྱུབས་ན་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་
པོ་ཐོབ་སྤྱིད་པ་དང་། གལ་སྤྱིད་དེ་ལས་ཐོག་ན་ཕམ་ཉེས་འབྱུང་ངེས་ཡིན། འདི་ནི་ལྷ་རྗེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལས་གསལ་
པོ་མཐོང་སྟབས།

མདོར་ན། ང་རང་གིས་ག་དུས་ཡིན་ཡང་འཛོལ་བ་ནི་བྱ་བ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་ནང་གི་རྩ་བ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད།

ད་ཉ་བཅོད་བྱ་དངོས་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤུན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ཀྱི་འཛོལ་འཕྲིུ་རྒྱ་ལྡན་གྱི་ཡིན། སེ་ཁྲོན་
དང་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དུ་འདས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་རིང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོལ་འཕྲིུ་སོ་སོའི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱས་ཤུགས་
དང་མཐུན་པའི་འདོད་སྤོ་ཆོམས་པ་ཞིག་བྱུང་མེད་པ་དང་། འཛོལ་འཕྲིུ་ཆད་དམའ་བོ་རེད། ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་གསལ་བོ་གདེང་ཚོད་
འཕེར་བ་ཞིག་རྒྱས་ལོན་མ་བྱུང་བས་འདིར་དེ་སྐོར་བཤད་ཀྱི་མིན། མཚོ་སྔོན་དང་ཀན་སུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་མང་ཚོགས་
ཀྱི་འཛོལ་འཕྲིུ་གནས་ཚུལ་ཕན་གྱིས་རུང་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་འདིར་རགས་ཙམ་ཞུ་རྒྱུ་།

བོད་རིགས་ས་ཁུལ་འདི་དག་བཅིངས་འགྲོལ་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ཟིང་འཁྲུག་མ་ལངས་སྔོན་བར། ཏང་གིས་བྱུགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་དམིགས་
གསལ་གྱི་ཐུགས་ཁུར་དང་ཉ་སྐྱོད་བྱས་ཡོད་པས། རྒྱ་ཆའི་ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་མངོན་གསལ་དུ་མཐོར་འདེགས་དང་གོང་
འཕེལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ། སྔོན་ཆད་གོ་མིན་ཏང་ལོག་སྟོད་པས་དབང་རྒྱར་སྐབས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ཆབས་ཆའི་གཉའ་གཞོན་དང་བཟུ་བཞོག་
གིས་བཅོས་པའི་དབུལ་ཕོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའང་མེད་པར་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། མི་བྱུགས་གཉིས་དར་གྱི་རྣམ་པ་གསར་བ་ཐོན་འདུག་པས། བོད་
རིགས་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོལ་འཕྲིུ་ཁག་ཐེག་དང་། རེ་ལེགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཉ་ཅང་འདོད་སྤོ་
ཁེངས་པ་དང་སེམས་པའང་སྐྱོད་པོ་ཆགས་འདུག་པ་མ་ཟད། ཏང་དང་མིས་རྒྱལ་ལའང་དགའ་ཞེན་དང་། མའོ་ཀྲུ་ཞི་ལ་ཡིད་ཆེས། གསར་
བརྗེ་བྱེད་འདོད་པ། ཐོན་སྐྱེད་ལ་འབད་བཅོན་དང་། ངར་ཤུགས་རྩེར་སོན་སོགས་རྒྱ་ཆའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་གནས་ཚུལ་ཉ་ཅང་ལེགས་པོ་
རེད། དེའི་དཔལ་འབྱོར་ཐད་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་རྫས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་འཛུགས་སྒྲུབ་ལ་བྱས་རྗེས་གང་
འཚམས་ཤིག་བཞག་ཡོད་ལྟའགྱུར། ད་ཉ་རྗེས་དྲན་ཞུ་འོས་པའི་མི་སྣེ་རང་སྐྱོད་དང་། མཚན་སྟན་གོང་འཕེལ། མིང་ཡོད་དོན་ལྡན། དུས་བདེ་ཞི་
འཇགས། ཕན་ཡོད་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་པ་རེད།

དེ་རྗེས་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྫ་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟིང་འཁྲུག་ལངས་པ་དང་། ཟིང་འཁྲུག་ཞོད་ འཇགས་གཏོང་སྐབས། ཞིང་ལས་
དང་འབྲོག་ལས་ལ་གྲོང་གུང་ཆབས་ཆེན་ཕོག་ཡོད་པ་ནི་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

འདིས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོལ་འཕྲིུ་དཀའ་ངལ་བཅོས་ཡོད། ངས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་རྒྱས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བ་
མང་ཆེ་བ་དང་། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ངལ་རྩོལ་རྒྱས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་དང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ལྟའགྱུར། ངལ་
རྩོལ་རྒྱས་ཤུགས་ཆབས་ཆེར་རེ་ཉུང་དུ་འདུག དེ་ཡང་ལྷག་ལུས་ཀྱི་བྱད་མེད་དང་ཀན་བྱིས་པར་ཤིན་ཏུ་སྤོ་འཚབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། ཞིང་ལས་
དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་སེམས་བག་སྟོད་ཅིང་ཚོགས་རྒྱུད་དང་ལེགས་པོ་བསྐྱབ་སྤུབ་ཀྱི་མེད། ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ངོ་ལོག་ཟིང་
འཁྲུག་ཞོད་འཇགས་བཏང་རྗེས། བཅོས་བསྐྱར་བྱེད་ཐབས་ཐོག ལྷག་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆའི་མང་ཚོགས་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱི་འདོད་མོས་དང་གོ་རྟོགས་ཀྱི་
ཚད་གཞི་ལ་མ་གཞིགས་པར། ཕལ་མོ་ཆེ་སྤུན་འཕྲིུ་འཕྲིུ་མཚངས་དང་། བཅོན་ཤེད་དག་ཐབས་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། བཅོས་
བསྐྱར་ཁྲོད་བྱུང་བའི་གནད་དོན་བོད་སྤྱི་ལས་མང་བ་ཡོད། ཡིན་ནའང་འདིའི་ཐད་གསལ་བོ་བཤད་དགོས་དོན་མེད།

མདོར་ན། མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་ཀྱི་རེ་བ་ལྟར་སྒྲུབ་ཆེན་གྱི་མཐོ་ཀླུ་ཞི་ཡི་མཁས་མཛངས་ལྷན་པའི་རྣམ་དཔྱད་འོག་
བཅུགས་པ་རེད། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གཟི་འོད་ལྡན་ཞིང་མཆོག་གྱུར་གྱི་གསོལ་བྱ་བ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་། མི་དང་དངོས་བོ། རྒྱ་ཚོར་སོགས་ཀྱི་
རྣམ་ཤུགས་མཉམ་སྦྲེབ་ཀྱིས་བཅུགས་པའི་སྒྲུབ་མ་གཤམས་པའི་ངོ་བོ་ལྡན་ལ། མཉམ་ལས་ཁང་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལེགས་གྲུབ་མ་བྱུང་བའི་ལས་དོན་
མང་པོ་ཞིག་བདེ་སྒྲག་དང་བསྐྱབས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དབུལ་སྔོངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་ཚད་བཅས་བསྐྱར་གཏོང་བར་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་རྣམས་
ཤུགས་བརྟོན་དང་འདོན་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་འཛུགས་དགོས་ན་ངེས་པར་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ཆུན་དང་། རང་
བསམ་སྒྲིའི་མཐུན་ཆུན་སོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་འཛོམས་དགོས། གལ་སྲིད་མཐུན་ཆུན་གང་ཡང་མ་འཛོམས་པར་སོ་སོའི་རང་འདོད་ལྟར་བཅུགས་
པ་ཡིན་ན། དེར་ཕན་ཐོགས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། དོན་དངོས་ཐོག་གྱུར་མང་པོ་བཟོ་གི་རེད། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལའང་འདི་ལྟར་ལས་
གཞན་བྱེད་མི་རུང་། ཡིན་ནའང་།

༡ མཆོ་སྤྱན་དང་ཀན་སུཅུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་བོད་རིགས་ཞིང་འབྲོག་ས་ཁུལ་ལ་ཆ་རྒྱུན་འཛོམས་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྒྲོ་མ་བཟང་བར། དུས་
ལུན་ཐུང་ཐུང་ནང་རི་གཟར་སྐབ་དོ་འདྲིལ་བ་ལྟར་འགོག་ཐབས་མེད་པར་མི་མང་སྤྱི་ཁང་ཆེ་གས་རྒྱང་བཅུགས་པ་རེད། དེར་བརྟེན། མི་དམངས་
སྤྱི་ཁང་འཛུགས་པར་ཆ་རྒྱུན་མི་ལྡན་མཁན་ལ་དཀའ་ཆེགས་མང་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད།

༢ ཞིང་ཆེན་འདི་གཉིས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་བྱུང་བའི་སྤྱོན་ཆ་དང་མོར་འཁུལ་འདི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་གནས་ཡོད། སྤྱི་ཆོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་གལ་རིམ་ནང་ངེས་པར་དུ་གནས་དགོས་པའི་དམངས་ཡོངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་དང་། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་
གཉིས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། དམངས་ཡོངས་དང་ཐུན་མོང་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་མེད་པ་མ་ཟད། མི་དམངས་སྐྱེར་ལ་དབང་བའི་ཅ་
དངོས་ནི་ཉ་ཅང་སྒྲུབ་བདེའི་ཉེར་སྤྱོད་དངོས་རིགས་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད། མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་ནང་མི་རེ་ལ་
གྲོན་གོས་གཅིག་དང་ཉལ་ཆས་གཅིག སོར་བ་དང་ཐུར་མ་གཅིག་བཅས་སྐྱེར་ལ་དབང་བའི་ཅ་དངོས་འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་མེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་
ཡོད། བརྗོད་སྒྲུངས་འདི་ནི་ཞིང་ཆེན་འདི་དག་ནང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆགས་འདུག

༣ དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཐད། དགོས་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པའི་རྒྱུ་ལྡན། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆན་པ་
ཕན་ཚུན་དང་གོང་འོག་དབར་གཅིག་ནས་ཆ་སྒྲུབ་དང་གཉིས་ནས་སྒོར་འགྲུག་བྱེད་པ་མ་ཟད། ཐུན་མོང་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་ཁྲོད་ནས་
རང་འདོད་ལྟར་མི་དམངས་ཡོངས་ལ་དབང་བའི་ལམ་ལུགས་འཐེན་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་གྲང་ཁུན་ (རྒྱ་ཚོར་མཉམ་སྤྱོད་ བསྐྱར་
ཆེན) གྱི་རྒྱང་ཡན་དག་ཏུ་ཐོང་བཞིན་ཡོད།

༤ ཐོན་སྐྱེད་དམིགས་ཚད་ཐད། གོང་རིམ་གྱིས་རེ་འདོད་དང་དགོས་མཁོ་ཁོ་ནར་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ལས། གཞི་རིམ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཁག་
གི་ལས་གནས་དང་བོད་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྣམས་ཤུགས་དང་། མང་ཆོགས་མང་ཆེ་བའི་ཐོན་སྐྱེད་སྤྱོད་སྤུང་ལ་དོ་དམ་དང་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་
ཆོགས་མ་བཟང་བར། འགྲུབ་ཐབས་མེད་པའི་དམིགས་ཚད་མཐོན་པོ་བརྟོན་འདུག གལ་སྲིད་འོག་རིམ་ནས་དམིགས་ཚད་འདི་བསྐྱབ་དཀའ་

བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་སྟན་མེད་ལྟས་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ནི་ལྷ་བ་མཁའ་གསལ་འཛིན་ཅན་དང་། རྟིང་སྒོལ་རྒྱུད་འཛིན་མཁན། བསམ་སྒྲུབ་
བཅེངས་འགྲོལ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་པ། ཚན་རིག་དང་རྒྱབ་འགལ། མདུན་སྒྱུད་ཆེན་པོ་བྱེད་འདོད་མེད་པ་
སོགས་བཤད་དེ་འཐབ་ཚོད་གཏོང་བ་དང་། ཐ་ན་ཁ་ཤས་ལ་གཡས་སྤྱང་དང་གཡས་སྤྱགས་པའམ། ལྷག་སྒྱུད་པའི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་རྩེད་རྟེན་
གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན། འོག་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་གཙོས་བའི་སྐབས་འཛོལ་བ་ཁག་ཅིག་གིས། ཁ་པོ་འབྲུག་སྐྱེ་ཁྲིམ་བ་ལྷ་རྒྱུད་ཙམ་བརྒྱབ་
སྟེ་ཡོང་གི་རེད། འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ཁག་ཐག་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཡིག་ཐོག་གསལ་དག་ཐོག་ཏུ་མདུན་བསྒྱུད་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་དོན་དངོས་སྤྱད་པའི་
ཡིན་མིན་ངས་བ་མེད། ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ལོ་ལ་ཤས་རེད་མིས་བཟོས་བའམ་རང་བྱུང་གི་གཞི་འཛོམས་པོ་བྱུང་ཡོད་པས། ལས་བྱེད་པའི་
འབྲུག་ཤོབ་ནང་བཞིན་གྱི་དམིགས་ཚད་ལ་སྟེབས་ཐུབ་པ་ཁག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱིས་རང་གི་འབྲུག་ཤོབ་རྩུན་རྒྱབ་བརྟོལ་
རྒྱུ་སོ་སོས་ཉེས་ཆད་ཐོག་རྒྱུ་ཞེད་དེ་སྟན་ལྱེད་ནང་། གོང་རིམ་གྱི་དམིགས་ཚད་ལས་བརྟོལ་ཡོད་པ་དང་། ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བཀོད་
འདུག གོང་རིམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་མ་བྱས་བར། མི་ཤེས་ཤེས་མདོག་བྱས་ཏེ་རྩུན་གཏམ་འདྲ་ཆགས་
བ་བཤད་མཁན་ཚོར་གཟི་བརྗེད་ལྡན་པའི་དར་ཆ་དམར་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་དང་བསྐྱགས་བརྗོད་གནང་འདུག དེར་བརྟེན། འབྲུག་ཤོབ་
གྱི་རྒྱུད་ཡན་དེ་བས་རྒྱ་བྱུང་དང་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ལྡང་བཞིན་ཡོད།

༥ ལས་བྱེད་པ་ནི་ཉང་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་འདུན་པ་སྐྱབ་མཁན་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་པ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་
དགོས་པ་ལས། ཉང་གི་འདུན་པ་དང་འགལ་ཏེ་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཉའ་ལ་ཞོན་མཁན་གྱི་སྐྱོ་ངོ་ཞིག་ཡིན་མི་རུང་། གལ་སྲིད་
དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཚོགས་རྟིང་བའི་ལས་བྱེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ལ་གསར་བརྗེ་ལས་བྱེད་པའི་གཤིས་ཀ་དང་ལུས་བྱུང་གི་ངོ་བོ་ལྡན་
མེད། ཡིན་ནའང་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་ལས་བྱེད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས། སོ་སོ་སྒྱུན་ཀྱན་བལ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་རྒྱུ་ཚོགས་དང་ནོར་འཁུལ་ཅི་ཡང་མེད་
པར་བསམ་ཏེ། ལས་དོན་གང་ཅིར་བྱང་རྒྱུ་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད་གྱི་ཡོད་སྟབས། གང་བྱུང་དུ་ཐེ་གཏོགས་དང་། སོ་སོའི་བྱ་སྒྱུད་ཚང་མ་ཡང་དག་
ཡིན་པར་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་སོ་སོས་ལའད་དོན་ཁྲོད་གཙོ་བོའི་དང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་བ་འདོན་བྱུང་གི་མེད་ནའང་། གཙོ་བོའི་དང་རྒྱུད་
འཛིན་གྱི་རྩིས་བ་སྐྱེར་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ། དམངས་གཙོ་མིང་ཡོད་དོན་སྟོང་དང་། ལས་ཀ་བར་མཚམས་ཆད་ཅིང་། ལས་དོན་ལེགས་བསྐྱབ་དང་གོང་
འཕེལ་གཏོང་བ་སོགས་ལ་གཞི་བྱས་སྒྱུ་ཚབས་ཆེན་བཟོས་ཡོད། ལས་བྱེད་པ་འདི་རིགས་ནི་དོན་དངོས་སྤྱད་ཏེ་གི་སྐབས་ཆེན་གྱི་འདུན་པ་རང་
ཤེད་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བཟོ་བཅོས་བྱེད་མཁན་དང་། རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཉའ་བར་ཞོན་མཁན་གྱི་སྐྱོ་དྲག་རེད་འདུག དེར་བརྟེན་
ལས་བྱེད་པར་དམིགས་གསལ་གྱི་རྒྱུད་ཡན་དྲག་པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་རེད།

༦ ལས་བྱེད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་རྟིང་བ་ཐམས་ཅད་རྗེས་ལུས་དང་གསར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཐོན་དུ་འཛིན་པའི་ལྷ་བ་དང་མཐོ་ཚུལ། རོས་
འཛིན་དང་བྱ་སྒྱུད་གྱི་དབང་གིས། ཞིང་ལས་དང་འབྲོག་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ ཆ་རྒྱས་མེད་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་
པར་རང་ཤེད་ཅུལ་ངོམས་དང་སྲིད་དབང་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་མགོ་མ་ཚོས་བའི་བཀོད་འདོམས་སྒྲ་ཚོགས་བྱས་པ་དང་། རང་
སྤྱང་གང་ཤར་དང་སྤྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ཁྱེད་ཡོང་སྟེ་པན་ཐོག་ཅི་ཡང་མེད་པའམ། པན་ཐོག་ཆེར་མེད་པའི་བཟོ་སྐྱེད་སྤྱོད་མང་འཇུགས་
གཉེར་བྱས་ཏེ། དངོས་ཡོད་གྱི་རྩིས་བར་བསམ་སྒྲོ་ཞིབ་ཚགས་མ་བཏང་བར། འདོད་ཏམ་ཆེན་པོའི་ངང་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་དམངས་ཞོགས་

ཐུ་ལངས་དང་དགོང་འཕྱི་ཉལ་གྱིས་ངལ་ཚྱལ་བྱེད་དུ་འཇུག་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལས་ཀའི་བར་གསེང་ཆང་མ་ཚོགས་འདུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་གང་བ་སོགས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་གཙོག་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ལ་གཏོར་བཞག་བྱེད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་ཚ་ཆ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུས། མོངས་ཚོད་ཀྱིས་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ཕྱང་གི་ཡོད།

༡) ས་ཁུལ་འདི་དག་གི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་ཁག་ཅིག་གིས་བཅོས་བའི་མཇུག་འབྲས་ཀྱིས། དམངས་གཙོའི་འཛུལ་འཁོར་མེད་ཚམ་ལས་ལྷག་མེད། གལ་སྲིད་འགན་ཁུར་མི་སྣ་དེ་ཚོས་འོག་རིམ་ལ་གཏམ་བཤད་སྤེལ་སྐབས་མི་དམངས་ནས་ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བསམ་འཆར་བཏོན་པ་ཡིན་ན། དེར་ཁ་གཡར་ས་སྣ་ཚོགས་བཅའ་ནས་དུང་དེག་དྲག་པོ་བཏང་སྟེ། གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་བཅོར་གཏོར་གཏོང་གི་རེད། འདི་ནི་རྒྱལ་ཆུ་ཐུར་དུ་བཞུར་བ་ལས་ཀྱང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ནང་བཞིན་འོག་རིམ་ནས་ལས་བྱེད་པའི་ཅི་བསམ་ཅི་བཤད་ལ་ལགས་སོ་ཞུ་རྒྱུ་ལས་གཞན་འགྲོ་ས་གང་ཡང་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱོད་སོ་སོར་བཅན་དཀའ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ཡན་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ཕྱང་གི་ཡོད་པ་གསལ་བོར་མཐོང་ཐུབ། གཞན་ཡང་། འདིའི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཆ་དང་ནོར་འཁུལ་མང་བའི་ཞིང་འབྲོག་ཐོན་སྐྱེད་ལ་ཆབས་ཆའི་གཞོན་འཛུལ་དང་། གཏོར་བཞག་ཕྱག་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་ནས་གོང་རིམ་གྱིས་སྤྱད་པའི་དམིགས་ཚད་ལས་འགན་འགྲུབ་ཡོད་མོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཟ་འབྲུ་ལ་བསམ་སྒོ་ཞིབ་ཚགས་མ་བཏང་བར་འབྲུ་རིགས་བསྐྱེད་ཉེ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་ཚད་ལས་འགན་འགྲུབ་ཡོད་མོད། རྒྱ་ཆའི་ངལ་ཚྱལ་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་མི་རེ་སྒྲ་རེ་བཟའ་འབྲུ་རྒྱ་མ་བཅུ་ཡས་མས་ཡོད་ལུགས་དེ་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་དེ་ཙམ་ཡང་གྲངས་ཆང་ཐོབ་ཡོད་པ་མ་རེད།

སྤྱི་ཁང་（སྤྱི་ཐབ）བཙུགས་རྗེས། མང་ཚོགས་ལ་འདོད་མོས་ཡོད་མེད་མ་སྟོས་བར་བཅན་ཤིང་ཀྱིས་ཟ་ཁང་ནས་ཟ་རུ་བཅུག་སྐབས། ཆད་གཞི་ཉ་ཅང་དམའ་བའི་ཟ་འབྲུ་དེ་ཙམ་གྱིས་གྲངས་ཀ་ཆང་མིན་ཡང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཟ་འབྲུ་ཉ་ཅང་ཉུང་དྲགས་ཏེ་ཆད་གཞི་ཤིན་ཏུ་དམའ་བའི་འཛུལ་འཁོར་སྤྱོད་ཁག་པོ་བྱུང་བ་དང་། མི་ནམས་བཀའ་ཤིང་སྟོགས་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་མེ་ཆེ་འབར་སྐབས། སྤྱི་ཆད་ཆའི་བོད་ཁུལ་དུ་ཉ་བོད་དང་འབྲུག་ལག་བ་སྒྲང་སོགས་ལ་སྤྱད་བྱའི་འབའ་ཆ་（སྤྱི་རིགས་བཅག་འཕྲོས་ཀྱིས་སྟོགས་ཤི། བསྐྱར་མཆན）དང་ཕྱག་མ་（སྤྱི་བའམ་སྤྱི་བ་སྟེ། འབྲུ་རིགས་ཀྱི་ཕྱི་ཤུན། བསྐྱར་མཆན།）སོགས་ཀྱང་ཐོབ་དཀའ་ཞིང་བོ་བཅུད་ཕན་པའི་བཟའ་ཆས་སྤྱུར་འདུག དེ་ཡང་ཟ་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བས་མཐོང་སྤྱད་ཟ་མ་མང་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་གཅིག་གི་བཀའ་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་ཆེད། ཟ་རུང་བའི་རྒྱའི་རིགས་སྟོས་མེད་ཁར། ཟ་མི་རུང་བའི་ཤིང་ཤུན་དང་ཤིང་ལོ། རྒྱའི་ཅ་བ་དང་ཅ་འབྲས་སོགས་མང་ཙམ་བཀོག་སྟེ་ལས་སྟོན་བྱས་རྗེས་འབྲུ་རིགས་ཉུང་དུ་བསྐོས་ཏེ་ཕག་སྟོར་བཞིན་སྤྱོད་ཆོབ་ཆོབ་བཅོས་ཏེ་མི་ནམས་ལ་ཟ་རུ་འཇུག་གི་ཡོད་ཅིང་། ཐ་ན་འདི་ལ་ཡང་ཆོད་འཛིན་བྱས་ཏེ་གོང་ཁོག་རྒྱགས་ཐག་ཆོད་ཅིག་ཟ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད། འདིའི་རིགས་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྱུང་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཆབས་ཆའི་བཀའ་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་འབྱུང་རྒྱ་མི་ནམས་ཀྱི་མི་ལམ་ནང་དུ་འང་འཁོར་སྤྱོད་མེད་ལ། མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་གཏུག་རྩལ་ཆེ་བའི་མནར་གཅོད་འདི་རིགས་བསྐྱོག་ཐབས་མེད་པར་གཟུགས་གཞི་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྐབས། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཆམ་ནད་སོགས་འགོས་ནད་རྒྱུ་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱ་ཆའི་གྲངས་ཆད་ལོན་པའི་མི་མང་པོ་ལས་སྤྱོད་བོར་འདས་གོངས་སུ་ཕྱིན་པ་དང་། ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སུ་མི་གྲངས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཟ་འབྲུ་ཆད་པའི་ཉར་ལེན་གྱིས་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་ཤིང་། དེ་བས་ཀྱང་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་བཟའ་མི་ཆང་མ་འདས་གོངས་ཕྱིན་

པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་འདུག འདི་དག་ཚང་མ་ཟ་འབྱུ་མི་འདད་བའི་དབང་གིས་དུས་མིན་འཆི་སྐྱེན་བྱུང་བ་ཞིག་དང་། འོན་ཏེ་དངོས་ཐོག་ཚང་མ་
སྟོགས་ཤི་ཐེབས་པར་བརྩི་དགོས།

དཔེར་ན། མཚོ་སྔན་ཞིང་ཆེན་ཡ་ཤེ (ལྷང་ཏུ) རྫོང་གི་བོས་མདོ་དགོན་དུ་ཐེངས་འདིར་ང་རང་གིས་བོད་རིགས་དང་། རྒྱ་རིགས། ཟ་ལར་
རིགས་སོགས་ཀྱི་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་སྲུང་བརྒྱ་ལྷག་ཆེད་བསྐོངས་ཀྱིས་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་ཡིན།
ཚོགས་ཐོག་དུ་གཞི་རིམ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་གཙོ་བོར་བཤད་དོན། ༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༦༡ལོའི་ལོ་སྟོད་བར། ཡ་ཤེ་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཆེའི་ངལ་རྩལ་
མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཛོལ་འདྲིའི་དཀའ་ངལ་ནི་བསམ་ཡིད་ལས་འདས་པ་དང་། བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ལྷོ་བ་རེ་རེར་རྒྱ་ཆེའི་གུངས་ཆད་
ལོན་པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་ཡིད་སྟོབའི་ངང་སྟོགས་ཤི་ཐེབས་སོང་། ཞུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་ད་དུང་འདི་སྔར་ང་ཚོར་ལོ་ལྟེན་ས་
བྱུང་ཡོད་ན་འང་འཛོལ་ལེགས་བཅོས་ཐོབ་མེད་པ་དང་། ད་ལྟ་ཉི་མ་གང་འབྱོལ་གྱི་བསམ་སྒྲོམ་གཏོགས་མེད་ལ། འདི་ལྟའི་དཀའ་སྤྱད་ཆེ་བའི་
འཛོལ་འདྲིའི་གནས་ཚུལ་འོག་ཐོན་སྟེང་གི་སེམས་ཤུགས་འཕར་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་སྟབས་ལོ་འབབ་ཀྱང་ལེགས་པོ་ཐོབ་དཀའ། ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་ཁབ་ཀྱིས་ང་
ཚོ་ངལ་རྩལ་བར་དྲོད་ཞོག་རྒྱགས་པ་ཞིག་ཟ་བྱ་བཞུག་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་ཀྱང་ལོ་ལྟེན་པོ་ཡོང་རྒྱུར་འབད་ཆོག་ཅེས་སོགས་ངལ་རྩལ་མི་དམངས་
ཀྱིས་སྐད་ཆ་བྱང་བདེན་མང་པོ་བཤད་ཡོད་མོད། དེ་རིང་འདིར་གནད་དོན་རེ་རེ་བཞིན་བཤད་ན་གཏམ་རིང་དུག་པས་འདི་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་
པར་བྱས་ཡོད།

མདོར་ན། མཚོ་སྔན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་ནང་གི་བོད་རིགས་ཚུད་པའི་རིགས་སོ་སོའི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཀྱི་འཛོལ་འདྲིའི་མི་ལ་
བརྗོད་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། འདིས་ཏང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཚན་མཐོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་དང་། འཕྲད་སྤྱུགས་ཀྱན་ནས་ལེགས་པོ་དང་
འཚམས་པོ་མེད། ཐེངས་འདིར་ངས་མཚོ་སྔན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་ལ་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས། གཞི་རིམ་ལས་བྱེད་པའི་བཀག་འགོག་ལས་ཐར་
ཐབས་བྱས་ཏེ་མངལ་ཁར་སླེབས་པའི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས། ང་མཐོང་མ་ཐག་སྐབས་ཤིག་རིང་གི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བྱེད་ཏེ་དབང་
མེད་དུ་མིག་རྒྱ་བརྟན་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཁྲོད་སྐབས་པ་ཡོད་མཁན་ཁ་ཤས་དུ་ངག་འདོན་བཞིན། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲེས་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་མྱོང་དུ་མ་འཇུག རང་ཚོས་ཅ་གཏོང་དུ་འགོ་བཟུང་མ་འཇུག དེད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཅ་མེད་དུ་གཏོང་དུ་མ་འཇུག་ཅེས་སྐབས་འཇུག་ཞུ་
གི་འདུག འདི་ནི་ད་ལྟའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་སྤྱུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱ་ཆེའི་སེར་སྐྱ་མི་
དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོག་ཉུང་དོན་གསལ་དང་སྒྲོམ་པ་རྒྱ་འདོད་ལྟར་གྱི་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་རེད་འདུག འོན་ཏེ་དངོས་ཀྱིས་ཡང་
བསྐྱར་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་བཤད་ལ་དོན་སྣང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད་པའི་ར་སྟོང་བྱས་འདུག མཚོ་སྔན་དང་ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་གཉིས་
ཀྱི་ལས་དོན་ཁྲོད་བྱུང་བའི་ཆབས་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུལ་དེ་དག་ཆབས་ཆེན་གྱི་ཀྱང་གྱང་ཀྱང་དབྱང་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་མཁན་མི་
དམངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས། བྱམས་སེམས་ལྡན་པའི་ཆབས་ཆེན་གྱི་གཙོ་འཛིན་མའོ་ཙུང་གིས་མཁུན་རྟོགས་བྱུང་འཕྲལ། ལས་སེང་ཞིང་ཆེན་
འདི་གཉིས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་བརྗེ་འཐེན་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་གྲས་ཁྲོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བསམ་སྒྲོམ་ལྡན་པ། བྱ་བ་སྤྱད་རྒྱུའི་རུས་
ཤུགས་དང་ཉམས་སྦྱང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ཁོ་ཚོའི་ཆབ་དུ་མངགས་གཏོང་གནད་
ཡོད། དེར་མ་ཟད་གཟབ་ནན་གྱིས་བཏྲག་དབྱེད་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆ་དང་ལོ་རྒྱུལ་ཡོ་བསྐང་དང་དགོས་

ངེས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ། དེ་བཞིན་ལས་དོན་དར་སྤེལ་དང་ལེགས་སྒྲིག་བྱས་ནས་དེ་མའི་གནས་ཚུལ་གང་མགོགས་འགྱུར་བ་གཏོང་
དགོས་པའི་མཚུབ་སྟོན་གནང་ཡོད།

ཀྱང་གྲང་གྲང་དབྱང་འཐབ་ཚྭ་གཅིག་གྲུ་ཡི་ཡུ་ཀྱང་གཞོན་པ་མང་ལྷན་ལ་གྲང་གྲང་ཀན་ཀྱང་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཅིང་བོའི་ལས་
འགན་ཁུང་དུ་བཅུག་པ་དང་། ཁོང་གིས་ཀན་ཀྱང་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གཙོ་སྐྱོང་བྱས་ཏེ། ཏང་གྲང་དབྱང་དང་མཐོ་ཀྱང་ཞིང་སློབ་སྦྱོར་
ལྷན། ཉན་མཚན་མེད་པར་འབད་བཅོན་བྱས་ཏེ་ལས་དོན་བསྐྱབ་སྐབས། ཏུས་ཡུན་བྱང་བྱང་ནང་ཀན་ཀྱང་ཁོངས་ཀྱི་ཆ་བས་ཆེད་སྦྱོར་ཆ་དང་
ནོར་འཁུལ་གྱི་རྒྱུད་ཡན་གྱིས་སྦྱོང་དགུའི་བདེ་བ་འཕྱོག་ཅིང་དོན་མེད་རྟོག་ཏུ་བཟོ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ཁྱབ་གདལ་དུ་འགྲོ་བར་བཀག་
འགོག་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ཆ་དང་ནོར་འཁུལ་དེ་དག་ཡོ་བསམ་བྱས་ཡོད། ད་ལྟ་ཀན་ཀྱང་ཞིང་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལེགས་
ཕྱིན་དང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མཚོ་སྒོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཀན་ཀྱང་ལྷན་ཇི་ལེགས་སྤྲོད་མེད་མོད། ཀྱང་གྲང་མཚོ་སྒོན་ཞིང་ཆེན་ཨུ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་གིས་འབད་བཅོན་འོག་གནས་ཚུལ་རུང་ལེགས་ཚྭ་གས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མདོར་ན། ཏང་གིས་རྒྱལ་དམངས་དབལ་འབྱོར་ལ་ལེགས་
བསྐྱོག་དང་། ས་བཏུན། འཕྲས་ཚང་། མཐོར་གཏོང་གི་བྱེད་ཚྭ་གས་བཏོན་པའི་འོག་གོང་གསེབ་མི་དམངས་སྤྱི་ཁང་གིས་ལྷན་ལས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤོམ་
ཡིག་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་དང་དུག་ཅུ་གཏན་འབེབས་དང་འོག་རིམ་ལ་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་ཁྱབ་བསྐྱོགས་བྱས་ཤིང་། གཞི་རིམ་ནས་མཐའ་
འཁྱོལ་བ་ཞིག་བྱས་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་ཕན་ཚུལ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་པས། ཞིང་འཕྱོག་གོང་སྤེའི་ལས་བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་སྐངས་དང་
བྱ་སྦྱོར་རུང་ཚུལ་ལེགས་སུ་ཕྱིན་འདུག མང་ཚོགས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་གཙོ་བོ་རུང་ལས་ཐར་ཏེ་བདེ་སྦྱོང་གྱི་འཚོ་བ་གསར་བ་བསྐྱར་དུ་
ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོན་འདུག རིགས་སོ་སོའི་མི་དམངས་ཀྱིས་བཤད་དོན། མཐོ་ཀྱང་ཞིང་ཆེན་མཚོ་སྤྱུག་བསྐལ་སྤྱོད་མཁན་གྱི་པ་མ་རེད། ཁོང་གི་ང་
ཆོད་སྤྱུག་བསྐལ་མཁུན་མ་ཐག་སྤྱུག་བསྐལ་སེལ་ཏེ་ང་ཚོར་གཟིགས་སྦྱོང་གནང་གི་ཡོད། སྒོན་ཆད་གྱི་སྦྱོར་ཆ་དང་ནོར་འཁུལ་པལ་ཆར་འོག་རིམ་
གྱིས་ལས་བྱེད་པའི་བྱས་པ་རེད་ཅེས་སོགས་བཤད་གྱི་ཡོད། རྒྱ་ཆེད་མི་དམངས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་རྣམ་རྟོག་མི་འདོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་
རིམ་བཞིན་སེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འདི་ནི་ཏང་དང་མཐོ་ཀྱང་ཞིང་ཆེན་ཀྱང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་པའི་མཚོན་རྟགས་ཤིག་རེད།
སི་ཁྲོན། མཚོ་སྒོན། ཀན་ཀྱང། ཡུན་ནན་སོགས་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་བོད་རིགས་མི་དམངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་གྱི་གཙོ་བོ་འཕམ།
གཞི་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་གི་གནད་དོན་གསུམ་པ་འདིར་བཤད་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན། རབ་བྱང་ན་སྤྱན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་བཞིའི་བོད་རིགས་
ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ལེགས་ཉེས་ཞིབ་ཚགས་པའི་སློ་ནས་སྤྱན་ཁེང་ཞུ་དགོས་བཀལ་ཆེ་མོད།
གལ་སྲིད་དེ་ལྟར་ཞུས་ན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་དེ་དག་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྟོག་འཛིང་ཆེ་བ་དང་། དངོས་སུ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་བསམ་
ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་བརྗོད་དཀའ་བས་འདིར་ཚྭ་གས་ཡོངས་ནས་བརྗོད་རྒྱ་ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པ་དང་། གལ་སྲིད་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་ཚུལ་ཞིག་ཞུས་བ་
ཡིན་ནའང་ཡིག་འབྲུ་འབྲུམ་ཕྱག་སྤྱུག་དགོས་སྐབས་ཐངས་འདིར་གནད་དོན་གཙོ་བོ་གསུམ་པོ་འདི་ཞུས་བ་ཡིན།
ངས་གོང་དུ་རུང་གསལ་བོར་བཤད་པ་བཞིན། ཏུས་སྐབས་ཤིག་ལ་བོད་རྒྱུངས་ས་ཁུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱན་ཟླ་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་
ཡིན་ནའང་འདྲ། ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའ་གཏོགས་དོན་དངོས་སུ་ཚང་མ་ལ་སྦྱོར་ཆ་དང་ནོར་འཁུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། བན་
མེད་གཞོད་ཆེད་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་དག་གི་བྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་སྤོང་ཡོད། ད་ལྟ་སྦྱོར་ཆ་དང་ནོར་འཁུལ་དེ་དག་

བྱུང་བའི་ཐུན་མོང་དང་གཞི་ཅིའི་ཕྱི་རྒྱུན་དང་ནང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལས་ཅམ་འཆད་པ་དང་། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་ལོག་སྟོང་ཐུ་ཆོག་ས་དང་
བཅན་རྒྱལ་རིང་ལུ་གས། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལོག་སྟོང་ཐུ་ཆོག་ས་ཀྱིས་ངན་རྩ་འོག་བསྐངས་བའི་ཏང་དང་མེས་རྒྱལ་དང་། མི་དམངས་དང་
གསར་བཞེ་ལ་ངོ་ལོག་བྱེད་པའི་དྲག་པོའི་བེད་འཁུག་ནི། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ལ་ཚབས་ཆེའི་གནོད་འཚེ་དང་གྲོང་གུན་ཕོག་པའི་ནང་རྒྱུན་གཙོ་
བོ་ཡིན་པ་དང་གཅིག

དེ་མཚུངས་སུ་ཐུན་ཆེན་ཆེན་གྱི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་མང་ཆེ་ཤས་ཀྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ཏང་སྲིད་དམག་གི་འགན་ཁུར་མི་སྣ་དང་ལས་བྱེད་པ་ཁ་
ཤས་ཀྱིས་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་བྱེད་ཐོགས་དང་སྲིད་རྩ་བྱེད་ཐབས། ལས་འགན། དེ་བཞིན་མཚམས། གོ་རིམ་སོགས་དང་རྒྱབ་འགལ་བྱས་སྤྲོས།
བོད་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་ལ་དོགས་པ་དང་དངངས་སྒྲག་བྱུང་སྟེ་མཐར་ཐིང་འཁུག་ལངས་བ་དང་། དེ་བཞིན་དྲག་བས་ཚས་
ལུགས་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཁ་གཡར་བའི་མགོ་སྐོར་དུ་རྒྱུད་དེ་བེད་འཁུག་ལངས་བ་བཅས་བེད་འཁུག་རིགས་འདི་གཉིས་ནི་བོད་ཀྱི་ས་
ཁུལ་ནང་ལངས་བའི་བེད་འཁུག་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་བཙོན་འཛུལ་འབྱོར་གྱི་མང་ཤོས་རེད།

(མཆན་ མཚམས་འདིར་རྒྱ་ཡིག་མ་དཔེའི་ཤོག་གངས་གཅིག་ཆང་མི་འདུག) ལས་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཤུགས་དང་། ལས་དོན་གྱི་ཉམས་སྦྱང་།
མིག་རྒྱུང་རིང་ལུང་། དོན་དངོས་མཐོང་ཐུབ་མིན་དང་། བྱེད་སྒྲུབ་འཚམས་མིན། ཤེས་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ཚད་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱང་། གྲུན་སྦྱོང་
ལེགས་ཉེས། དང་བདེན་ཡིན་མིན། ལྷག་བསམ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་བཟང་ངན་ལ་ཐུག་ཡོད། ཡིན་ནའང་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་མི་སྲིད། རྒྱ་མཚན་ནི་མི་རེ་རེ་སོ་སོའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེ་ཡོད་པས། ཏང་གི་ཟབ་ཡངས་དཀྲུག་ཆེའི་དགོངས་གཞི་
དང་མཚུབ་སྟོན་དེ་འོག་རིམ་ནས་ལག་བསྟར་བྱེད་སྐབས། གཅིག་གྱུར་དང་འཐུས་ཆང་ཞིག་ཡོང་དཀའ་བ་དང་གསུམ།
ཆབས་ཆེན་གྱི་ཏང་དང་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡི་ཡང་དག་ཟབ་ཡངས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དེ། ཡང་དག་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལུས་བྱུང་ཅན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་
ན་དག་ཅོད་ཡང་དག་པའི་རྒྱལ་ཁབ་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་སྲིད། ཏང་དང་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡི་ཆབས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་དང་། ཆབས་ཆེན་གྱི་
དགོངས་གཞི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་གལ་སྲིད་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་གསར་བཞེའི་ལས་བྱེད་པ་མེད་ན། དེ་ནི་རྩ་
ལྷན་གྱི་སྣེ་ཡོད་ཀྱང་སྣེ་པ་ཡག་པོ་མེད་པས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། རང་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་སོ་སོའི་ལས་དོན་ནང་གཙོ་
ཁྲིད་ཀྱི་རྩ་བ་འདོན་བཞིན་པའི་ཐོན་ཐོན་ཐུ་ལག་སྟེ་གྲུང་ཁྲན་ཏང་མི་ཁྲི་ཕྱག་མང་པོའི་ཁྲོད། གསར་བཞེ་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་སྟོང་བདར་ཐོབ་མཁན་
དང་། དཀའ་སྤྱུག་དང་ཉན་འགག་མང་པོར་ཉམས་ཚོད་ཐོབ་པའི་བརྟན་ཚུགས་ཡོད་ལ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱ་ཚད་མཐོ་ཞིང་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསར་
བཞེ་ལས་བྱེད་པ་ལུས་བྱུང་ཅན་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་ནི་མེས་རྒྱལ་གྱི་མཐའ་མཚམས་ན་ཡོད་པས། ཏང་
དང་མའོ་གྲུ་ཞི་ཡི་ཆབས་ཆེན་ཟབ་ཡངས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་། དགོངས་གཞི་འདི་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་བར་ལ་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་བ་འདོན་
མཁན་གྱི་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་གསར་བཞེའི་ལས་བྱེད་པ་ལུས་བྱུང་ཅན་མང་པོ་ཕེབས་ཐུབ་མེད་པ་དང་བཞི།

ལྷག་པར་དུ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིག་ལས་བྱེད་པར་མཚན་ན། རྒྱ་ཡིག་ལས་བྱེད་པ་མང་ཆེ་ཤོས་ལ་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་གནས་བབ། རིམ་པ་ཁག་གི་མི་དམངས་མང་མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སོགས་ཤེས་
རྟོགས་གཏིང་ཟབ་དང་འཐུས་ཆང་མེད་པའི་རྒྱུ་ལྡན། ཏང་གི་ཡང་དག་མཁས་མཛངས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་འདི་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་

ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ནས་ལག་བསྟར་ཡང་དག་བྱེད་དཀའ་བ་དང་། རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་དཔེ་མི་བྲིད་པ་
ཞིག་ཡིན་སྟེ་གྲི་ཡོད་པས། བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་དངོས་སྤྱད་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་གང་གཟབ་གྲིས་བསམ་གཞིགས་
དང་སྒོ་བཞུགས་བྱས་མེད།